

שנה 54

המחיר: 7.00 שקלים (כולל מע"מ), באילת: 6.10 שקלים

מספר 2723

י' בחשוון תש"ן, 8.11.1989

העולם הזה

אודי אבנרי משוחח עם עמוס קינו

אייבי

בכלא

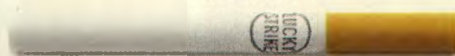
מפקדים

אותו

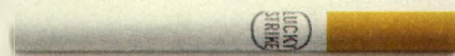

08112125

לפני

אחרי

בוא לטעום את ההבדל

הן נראות בדיוק אותו דבר
אבל, יש ביניהן הבדל גדול: הטעם.
כבר מן השאיפה הראשונה תרגיש
בהבדל הגדול. בחרנו את זני
הטבק המשובחים ביותר
ויצרנו תערובת מושלמת.
התוצאה: לאקי סטרייק חדשה.
סיגריה עם אופי חזק
בדיוק כמו שאתה אוהב.
בוא לטעום את ההבדל הגדול.

Made in U.S.A.

לאקי סטרייק האמריקאית האורגינלית
AN AMERICAN ORIGINAL

LUCKY STRIKE

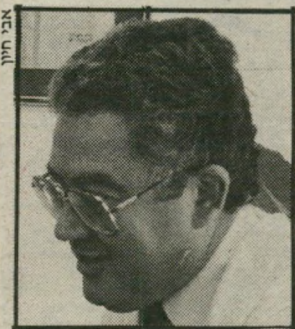

לא בוכים על שרמוטה. המישפחה שלה החרימה אותה מזמן. עכשיו היא נרצחה. סוף עצוב לילדה בלי אבא. (עמוד 32)

מזכרה

מיסמך מיוחד במינו:
האסירים הביטחוניים
פונים לציבור
הישראלי — מיכתב
שהגיע ל.העולם
הזה בדרכי-סתר
(עמוד 22)

מותקף

אריה מקל, מנכ"ל
רשות השידור,
מותקף ומתקף. הוא
כבר תופר לעצמו
את חליפת השר
(עמוד 12)

שב"כ

יש מילחמה סמויה
אך חריפה בין
המישטרה והשב"כ.
היא עומדת מאחורי
ההדלפות על
המשט"בים
הפושעים
(עמוד 34)

מושמיץ

הרשות לניירות-ערך
תקפה עיתונאי. מאז
מוצפת העיתונות
בהשמצות על היו"ר,
אריה מיטקביץ
(עמוד 40)

בתוך הגליון

דף חדש — לנעת בסוד
מרי עכאם — לא בוכים על שרמוטה
המישטרה נגד השב"כ — רכילות מודיעינית
תשבץ
מיכתבים לרזתי — עין ירוקה, עין כחולה
הורסקופ — כל יום והטיפוס שלו
רחל המרחלת — חמישה אילחים קטנים
מילחמות — הבורסה והעיתונאים
דיעה אחרת — רענן לוריא • אורי דן • אילנה אדם •
אורלי אלמסן • דניאלה אשכנזי • עליס בליסנטל • ניל
סמסנוב • יוסף ברנע • ליפשיץ והחברים של אופירה
מה הם אימרים — רן כהן, יעקב חזן, איתי גרוס, אלון
רייטר, דויד שווייצר, סיכאל קון
נבחרת לאומית — או מה לאבא אבן
ולכישלון הנבחרת
תמרוצים — המיליון והאינפלציה
צילום השער: אלי דסה

קורא יקר — נערה בלי כיסוי
מיכתבים — מחול של חרדל
עיונות — אמיר אברמסון, ראש הממשלה ושר הביטחון
הועד הסועל — שני אריות
שבוע קוסמות וחמישה ימי-עבודה
תשקיף — אולמרט במלכות האריה
איבי היקר — מיכתבים לאיבי
אריה מקל — תופר חליפה
במדינה — צב השעה
הנודד — כיפה אדומה
אנשים — חושיהמור אכזרי
עמוד קינן — ישראל הולכת ונעלמת
אזהרה — חזית חמה
ימן אישי — לבקר אצל אייבי
לילות ישראל — חזון אחרית הימים
קולנוע — נשמות בודדות
זה וגם זה — משהו פרטי

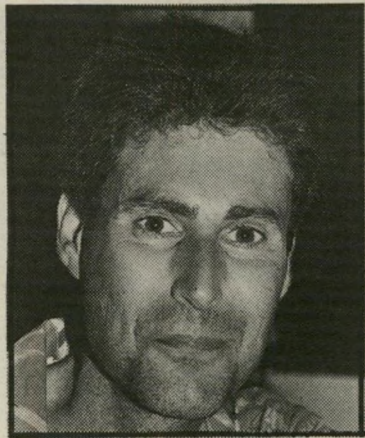
מיכתבים

יותר יהודי מיהודי

פלסטיניים וירדניים תימרונים משותפים (כמו שהצטרפתם והגרמנים, אויבים משכבר הימים, עושים כיום).
אבל אם חזון השלום לא יישאר בגדר חלום, בשביל מה יצטרכו או חיילים בכלל, לפחות באזור שלנו?
יעקב אורן, תל אביב

ר"ש מברקשייר

על קורא העולם הזה הנהנה ממנו על גדות התיימס באנגליה.

קורא אורי גלז
ד"ר לכולם

... העולם הזה מגיע אליי מדי שבוע ואני ממש נהנה לקרוא אותו.
ר"ש לכולם.
אורי גלז, סאנינגהרם-היימס, ברקשייר, אנגליה

ר"ש ממדינת הפילים

על חוויותיו של קורא העולם הזה המטייל בקניניה.
אחרי שלוש שנים של שרות-חובה יצאתי לאפריקה לאזור את הראש.
עכשיו אני בקנייה ואחרי טיול של כמה ימים בטסאבי, הפארק הלאומי המפואר של קנייה, שהוא מעין שמורת-טבע וחירבן אחד גדול.
תוך כדי הסיוע גיליתי, כי השטח של הפארק זהה כמעט, על הקילומטר, לשטחה של מדינת ישראל.
רק מה. לא חיים בו כמה מיליונים, כמו אצלנו, אלא רק כמה אלפי פילים. 5363 ליתר דיוק (כך כתוב בחוברת-ההסברה שקיבלתי). זה חומר למחשבה, נכון?
צחי שומרדני, נירובי, קנייה (זמנית)

העולם הזה

השבועון של ישראל

העורך הראשי: אורי אבנר
מנהל: אברהם סיטון
מנהלת מחלקת-מדיניות:
רינה מיטלרני

המערבת והמנהלה:
תל אביב, רחוב גורדון 3
(ת.ד. 136, מיקוד 61001)
טלפונים: 03/232262/3, 03/5230662
פקס: 03/245130

חמו"ל: העולם הזה בע"מ
הדפסה: הדפסת החרש
הפצה: גר

תל אביב, יד הרוצים 7
טלפון: 03/377056

המנהל הכללי: דוד גרשונוביץ

קורא יוני.

עכ"ו, ועם חששותי, איני יכול שלא להביע בפניך התפעלותי מרמת הכתיבה, מעומק הניתוח, ויפי הסגנון הרהוט, המרתק את הקורא. אף אני נהניתי לקרוא כתבה זו.
מעבר לחילוקי-הדעות, והשקפות-העולם המנוגדות — חובתי לציין הניגודתך וגישתך, וכה במידה להביע תודה.
ברבתי כי תראה ברכה בשליחותך הנאמנה למען מנוע שפיכות-דמים. כולנו בתפילה לבוא-עולם כי במהרה יקיים דבר הנביא ו"לא ישא גוי אל גוי רכב" ונשב בע"ה בטח בארצנו.
ברכה ובהוקרה,
הרב אריה ררעי, שרהפנים.

עד כאן המכתב. תודתי לרבני.

צור חמשירים

אחת לכל כמה זמן נערך יום-עיון לכל חברי-המערבת, כדי לדבר על רכבו של העורר. לם הוזה בטוח הבינוני והרחוק.

השבוע היה לנו שוב יום-עיון כזה. הזמנו את אורי סלע לשאת הרצאת-אורח. סלע עבד בהעולם הזה בשנות ה-50, תחילה כעורך-כיתוב ולאחר-מכן כעורך גרפי. הוא שיעצב את צורת העולם הזה. שנשמרה במשך עשרות שנים. בין השאר עיצב גם את השער, ובכאשר האותיות של שם העולם הזה עצמו. בימי עבודתו של אורי סלע אצלנו היינו משתעשעים רבות בחיבור "חמשירים" על-פי המתכונת הקלאסית. רבים מהחברים שירים שלו מורסמו או בשבועון.

השבוע, במהלך יום-העיון, שירבט אורי סלע כמה חמשירים חדשים.

בין השאר:
היה היה גבר, שמו דן,
שנולד במזל מחורבן.
כל חייו הוא בילה במזל הבתולה,
אבל מת במזל הסרטן.

מעשה במכון לעיסוי
שנקנס על פיגור במסיו.
אז לפקיד-השומה
הוא שלח משום-מה
במקום צ'ק — נערה בלי כיסוי.

ברשות השידור — המנהל
בתיכונן החדש מטפל
ורמי גינת
ישובץ, כך הוחלט,
בתוכנית חדשה — "כלבורדל".

הוא חתום על שמו.

בשבוע שעבר התפרסם במדור-המיכתבים שלנו מיכתבו של ח"כ רחבעם (גנרי) זאבי. מתוכו ניתן ללמוד שחבריו-לדירה יעצו לו שלא להעניק לי ראיון, מתוך חשש שאסלף את דבריו. ואילו גנרי עצמו סמך עלי, התראיון, ונוכח לדעת כי האמון שלו היה מוצדק.

שמחתי על המחמאה, אך היא גם העציבה אותי. ניתן היה להסיק ממנה שאין זה עוד מובן מאליו שעיתון ישראלי יפרסם ראיון

ללא סילופים. זה הרי היה צריך להיות מובן מאליו — לא רק לגבי העולם הזה. אלא גם לגבי העיתונות בכלל. אם אין זה כך, חבל. אין כמעט אדם במדינה שרירותיותו הפריטיות רחוקות מרעיונותיו כמו רחבעם זאבי. אך אם החלטתי לראיין אותו — לא בלי התלבטות מקדמת — הרי מאותו הרגע היה זה מובן מאליו שאעזור לו להביע את דיעותיו בצורה הנאמנה וההוגנת ביותר, במסגרת מיגבלות המקום. והוא הדין, כמובן, לגבי כל מראיין אחר.

נשב בע"ה

על רקע זה שמחתי גם לקבל השבוע מיכתב אריב מאוד מידי הרב אריה ררעי. לא היה קל לכתוב את כתבת איש-השנה, שבמרכזה עמד שרהפנים. הוא שייך לעולם החרדי, שהיה עד כה סגור ורחוק מן התודעה של רוב הציבור, החילוני והרתי-צינוני. עשיתי כמיטב יכולתי כדי לתאר את האיש על רקע סביבתו החרדית.

למען האמת, הייתי די סקרן לדעת מה חושב ררעי עצמו על הכתבה שהוקדשה לו. בדג עראשון אחרי הפירסום, כאשר ראיון ברדיו על-ידי רוי בראק, נשמע די מטויג מעצם העובדה שהעולם הזה מקדיש לו כתבה כיוגרפית ארוכה.

השבוע שיגר לי מיכתב. וזו לשונו:
מכובדי,

עתה, כפרספקטיבה מסויימת, מצאתי כני כון לכתוב דברים שכלל מעולם לא נמנית על מחפשי הכותרות, ומקובלים עלי דברי-חז"ל כי אין הברכה שרויה אלא בדבר הסמוי מן העין, וגם בפירסום הרחב בהעולם הזה לא מצאתי מלכתי חילה ברכה.

"בהזדמנות נאותה אסור..."

עד כאן המיכתב. אמיר אברמסון עשה מאמץ וחתם עליו באות א'. מיכתב כמעט זהה נשלח לראש-הממשלה.

ראש-הממשלה השיב לאמיר במיכתב הבא:

ירושלים, כ"ד בתשרי תש"ן
23 באוקטובר 1989
סימוכין: 1 ד"ר-2697

לכבוד
אמיר אברמסון
מחלקה אורתופדית א'
בית החולים שיבא
אמיר היקר,

הנני מודה לך מקרב לב על מיכתבך מיום 13.10.89, ומאחל לך רפואה שלמה. היית קורבן להתקפה פושעת ורצחנית של רוצח ערבי בן עוולה, שונא ישראל ויהודים. 16 מחברי-לנסיעה קיפחו את חייהם, האחרים — ואתה בתוכם — נפצעם. שילמתם מחיר יקר, מחיר של שינאה מטורפת למדינת-ישראל ולאזרחיה היהודים.

במשך ארבעה חודשים שוכב אמיר אברמסון, אחד הפצועים הקשים ביותר של הפיגוע באוטובוס בקו 405 בבית-החולים. בכל התקופה הזאת לא ביקר אותו אף חבר-ממשלה אחד, מלבד השר זבולון המר, שנכנס לחדרו באקראי בעת סיור כללי בבית-החולים.

אחרי פציעתו, פירסם אמיר מעל עמודי "העולם הזה" (2.8.89) קריאה נרגשת לשלום.

בחודש שעבר היפנה אמיר, מומחה למחשבים מ-ירושלים, שני מיכתבים לשר-הביטחון ולראש-הממשלה, בנוסח כמעט זהה:

אמיר אברמסון,
בית-החולים ע"ש שיבא,
המחלקה האורתופדית ב',
תל-השומר.
13 באוקטובר 1989.

למר יצחק רבין,
שר-הביטחון,
ירושלים.

שלום,
אני אחד מפצועי האסון של האוטובוס בקו 405. מאז אני רתוק למיטה, כמעט בלי יכולת להזיז את איברי. אני סובל משברים ומכוויות כמעט בכל חלקי-גופי.

מאז יום-האסון ועד היום, לא ביקר אצלי אף אחד משרי-הממשלה (מלבד השר זבולון המר, שערך סיור בבית-החולים ונכנס גם לחדרי לכמה דקות, ומלבד עוז וייצמן, שהוא קרוב מישפחה).

אני מזמין את כבודו לביקור אצלי. אני חש בצורך להביע לפניך כמה ממחשבותי. נרמה לי שילמתי את המחיר עבור הזכות להישמע.

בשכבי במשך שלושה חודשים אלה, לעיתים קרובות בכאבים עזים, היתה לי שהות מספקת כדי לחשוב על האסון ועל גורמיו. הגעתי למסקנה הנחרצת שיש לעשות את הכל כדי להשיג שלום עם אויבנו, ושלום כך צריכים קודם כל לדבר עם האויב — שהוא אשף.

אינני משוכנע שממשלת-ישראל, שבה אתה ממלא תפקיד מרכזי, אכן עושה את הכל כדי להגשים את שאיפתנו לשלום, והדבר מוסיף על כאיבי. אני שוכב וחושב על כל הקורבנות שעוד יירדשו — אצלנו ואצלם — עד שהתבונה תנצח את השינאה העיוורת, היצרים האפלים והפחד מפני השלום. אודה לך אם תיענה להזמנתי זו.

בברכה,
אמיר אברמסון.

ג.ב. מכיוון שאינני מסוגל לכתוב בעצמי, הכתבתי את המיכתב הזה לידידי.

השלום כואב יבוא — אך בלי אשף, שכל מטרתו היא לסכל את אפשרות השלום. אני מקווה כי לכשיתאפשר, אבוא לבקר. ובינתיים — איחולי לך לשיבה מהירה לאיתנות ולבריאות.

שלך בברכה,
יצחק שמיר

שר-הביטחון השיב במיכתב הבא:

הקריה, כ"ז תשרי תש"ן
19 אוק' 1989
11516/ק

לכבוד
אמיר אברמסון
המרכז הרפואי ע"ש שיבא
המחלקה האורתופדית ב'
תל-השומר

לאמיר — שלום רב,
אני מאשר קבלת מיכתבך מיום 12.10.89.

אברמסון בבית-החולים (מצייר סימן של חתימה על המיכתבים) — אני מקווה כי לכשיתאפשר...

הצטערת לשמוע על מצב בריאותך, ומקווה שרופאי בית-החולים יצליחו במשימתם להביאך למצב תקין. בהזדמנות נאותה אסור גם לראותך.

בברכה נאמנה,
יצחק רבין
שר הביטחון

עליך לדעת, אמיר היקר, כי כראש-הממשלה, יזמתי את יוזמת-השלום של ממשלת-ישראל והנני מקדיש עתה את מירב מאמצי לקידום השלום. ואולם הרוצה בשלום — אל ידבר עם אשף, שכל מטרתו, זאת אני יודעים בוודאות, היא להביא להקמת מדינה פלשתינית ולקרב את חיסולה של ישראל.

מעשה פסול

על כינוי לא נאה למלא-מקום ראש-הממשלה.

למגינת-לבי הבחנתי בכך שמאיר (ד"עה אחרת) ליפשיץ נוהג לכנות את שימרון פרס בכינוי "שימון". מצער לראות תופעה כזו דווקא בהעולם הזה, שהקפיד תמיד על טוהר השפה. שיבוש שמו של אדם, במטרה לתקופו או לשימו ללעג, הוא מעשה פסול.

אלי כ"ן, ירושלים

מזל של סוסים

על קיום מירוצי-סוסים בארץ (תשק"ן), העולם הזה (4.10.89) עכשיו האוצר מתנגד להקמת מסלול למירוצי-סוסים בבאר-שבע, וכשלפני 50 שנה האנגלים ביקשו להקים מסלול למירוצי-סוסים בקירבת מיקוה-ישראל שעל הכביש הישן לירושלים, פרצה מלחמת-העולם וש' מה קץ לתוכנית.

ואפילו כחשויין, מלך ירדן, ביקש לתת

הזה (13.9.89 והלאה). פקטימיליה פירושה אינו אלא צילום בפקטימיליות החדשות יש חידוש: הצילום נע במהירות החשמל לכל מקום. לפקטימיליה זו צריך לקרוא צלמונע, כשם מלך מדיין (ראה ספר שוופטים).

ד"ר ראובן סיוון, ירושלים

לאוזניים ולעיניים

על תרומתם של נגנים עולים לתיזמורת הפילהרמונית (ללא עומדים בתור", העולם הזה (8.10.89).

בשום פנים ואופן אינני מסכים עם אותו אלמוני המגדיר את הנגנים-העולים (מברית-המועצות), שנקלטו בתיזמורת הפילהרמונית, כחסרים אינטלקט מוסיקאי וחסידי-ברק. זה איננו נכון לגבי הנגנים ובוודאי שאין זה נכון לגבי הנגנות, שהן, אגב, לא רק תאווה לאוזניים, אלא גם תאווה לעיניים, מה שכלל איננו גורע מההנאה המוסיקאית.

שמאל ברגר, תל-אביב

המנצח והכנרית

על המנצח החדש של התיזמורת הפילהרמונית של ברלין ("ותמור" רים", העולם הזה (17.10.89) העולם הזה ריזון בהרחבה ובאהרה על מינויו של קלאודיו אבאדו למנצח הפילהרמונית של ברלין. העולם הזה גם לא שכח לספר על הוריו של אבאדו במילאנו, שהסתיי רן, בשנות השואה, ילדים יהודים בכיתם מעי-ני הרורפים.

חבל רק שהעולם הזה לא סיפר גם על ההווה של אבאדו, הממשיך לחיות כאן, בוויי-נה, שבה הוא מתעמר גם להמשיך ולנהל את האופרה המקומית. ההווה של אבאדו בן ה-56 נחמד מאוד: זאת היא חברתו לחיים, הכנרית הרוסית ויקטוריה מילובה בת ה-29.

חיים וייס, וינה, אוסטריה

פקטימיליה מלכותית

עוד על מונח עברי לפקטימיליה ("מיכתבים", "יומן אישי", העולם הזה 2723

חסותו למסלול למירוצי-סוסים בערבות-ירי (שבהן נערכו בזמנו מירוצי-גמלים דווקא) הוא התערב, שלא בטובתו, במילחמת ששת-הימים וגמר עם הסוסים (ועם הגמלים ועם יריחו).

יעקב ליבוביץ, חולון

מגל פטיש ופס

עוד על דגלי הארצות הבאלטיות ("יומן אישי", העולם הזה (30.8.89) והלאה).

הזיכרונות של הקורא פרוינד על דגלי הפסים הרב-גוניים של הארצות הבאלטיות מתייחסים לתקופה שלפני 50 שנה בערך. כיום, כמובן, דגלי שלוש הארצות הבאלטיות, שהן כולן רפובליקות סובייטיות סוציאליסטיות, הם די אחידים. הרקע לכולם הוא הדגל הסובייטי הבסיסי — דגל אדום שבקצהו השמאלי העליון מגל ופטיש והזבים מתחת לכוכב זהוב, כשבשולי כל דגל פס מזהבה: פס ירוק ולבן לליטא; פס כחול גלי ללאטוויה ופס זהה לאסטוניה.

חילל גרסמן, תל-אביב

בחדר 322 יושבת

שני אריות,
שבע קומות,
חמישה ימיעבודה.
(שיר"עם הסתדרותי)

- קומה ראשונה / מיסדרון ימני:
חדר 126 — איגודי הפיזיותרפיה
ריאטיקה והמיקצועות הפרא-רפואיים
חדר 131 — הסתדרות המהנדסים
חדר 136 — המחלקה לשילוב איזורי
חדר 138 — קרן השתלמות אחיות
חדר 141 — מחלקה לקליטה ופיתוח
חדר 152 — איגוד עובדי נמלים —
עובדי אבטחה
מחלקה לשיתוף

- חדר 42 — מחלקת אחזקה
חדר 43 — מחלקה לשיכון ובינוי
חדר 45 — איגוד עובדים סוציאליים
חדר 49 — הסתדרות עובדי אירוח ובתי
מלון
● קומה ראשונה / מיסדרון
שמאלי:
חדר 102 — הדרכת הורים
חדר 103/4 — עבודה חינוכית וסוציאלית

שני ני אריות ברחו מגדר החיות של תל-אביב (שנמצא אז במקום שבו שוכן כיום בניין נק'העיר).
אריה אחד חור כעבור שלושה ימים, תש"ש ורעב. הוא הסגיר את עצמו וקיבל אוכל.
האריה השני לא חור. עברו שבועיים, שלושה. רק כעבור חודש וחוזר ככלוב.
"איך החזקת מעמד במשך חודש? איפה מצאת אוכל?" שאל אותו האריה הראשון.
"נכנסתי לבניין הוועדה הפועל. אכלתי כל יום פקיד אחד. איש לא הרגיש בזה. עד שעשיתי שגיאה, ואכלתי את מחלקתה. אז תפסו אותי."
ברחה ישנה וחביבה. נזכרתי בה השבוע, כאשר ערכתי סיור באותו הבניין, כדי לעמוד על היקף פעולותיו ועיסוק השוכנים בו.

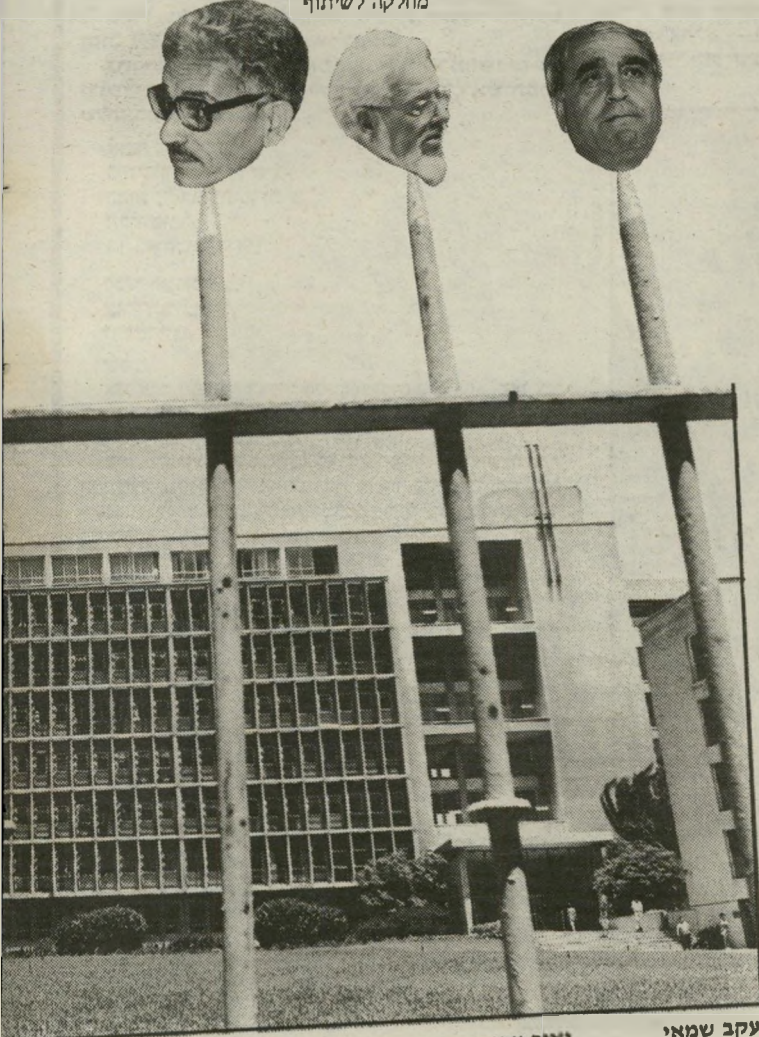
על מה נהרגים, בימים אלה, ישראל קיסר, יעקב שמאי, יאיר צבן, רן כהן וחבריהם? מה האמפריה, שמרכזה הוא בניין הוועדה הפועל (הקמ"ל) ברח' ארלוזורוב בתל-אביב? במיסדרונות שקט. שקט מאוד. ככל שעולים מקומה לקומה, עולים כנראה גם בהיררכיה של הפונקציונרים. אולי משום-כך הקומות העליונות קצת פחות שקטות. במישרדים רבים, במיוחד בקומות התחתונות, הרלת סגורה. על הרלתות שלט ובו הודעה סטנדרטית: "בהיעדר נא לפנות לחדר...".
בפעם אחת ניסיתי ללכת בעיקבות הפקיד הנערך לחדר האלטרנטיבי המובטח. נתקלתי שוב במישרד סגור ובתל-מאויש. המישחק המשעשע הזה מזכיר את המישחק מונופול החביב מימי הילדות, המריץ את המישחק ממישבת למישבת על לוח המישחק העשוי מקרטון. מבטים זהירים לתוככי כמה חדרים אינם מגלים את הפקידים, הנראים בלתי-עוסקים בעליל, לשאול אותי למעשי.
בחדרים יש בעיקר מגירות וארונות, ובהם הרבה מאוד כרטסות.
השלט הפופולרי ביותר במישרדי הוועדה הפועל הוא השלט: "כאן עובדים חמישה ימים בשבוע", שהונפק עליידי ההסתדרות. עובדי בניין ההסתדרות גאים מאוד בעובדה שעברו לחמישה ימיעבודה בשבוע. בולט גם שלט אחר, המציין הישג היסטורי זה בצורה יותר מתחרות: "חמישה ימיעבודה / יום פנאי ומונחה / לתחביב ולמישפחה". כצפוי, פופולריות גם המדבקות של מיפגת-העבודה לקראת הבחירות בהסתדרות, ועל אחר הקירות מתנוססת תמונתו של המזכיר עם הרב עובדיה יוסף.

סיוור שלי בבניין הוועדה הפועל לא היה לגמרי טיול של אחר-צהריים. אחרי חצי שעה של שוטטות בקומה הראשונה, ואחרי שחלפתי על פניו כבר פעמיים, מחלתי אחד משומרי הבניין שהרשימות שאני עורך חשודות בהחלט, וגורר אותי, אחר כבוד, למישרדו של קצין הביטחון של הבניין.
קצין הביטחון מעיין ברשימותיו ונוכח, כנראה, שאיני מבצע במקום פעילות-ריגול. אחרי שעיינתי גם בתעודה, המוכיחה שאני כתב העולם הזה, הוא משתדל לעזור לי במשימתי, ועל כך יבורך.
בני הוא בחור מוזק וטימפטי, והוא מנסה להקל עלי במלאכת הכנת הרשימה המייגעת של כל חדרי-בניין הוועד הפועל, שהכנתי בעמל רב. אנחנו הולכים למישרד הארמיניסטרציה. אולי יש שם רשימה מסודרת כזו. אני נשבע לבני שאם יתנו לי רשימה כזו, אהיה אסיר-תודה, וחוזר מזה אעוף משם, ולא אשוטט במיסדרונות ואטריד את שלוותם של עובדי-הבניין.
אבל אין רשימה כזו, ואני נאלץ להמשיך בוויאדולורוזה הפרטית שלי.
על-פירור, לאיש לא איכפת מה אני עושה ומה אני רושם. אבל פתאום אני שם לב שכבר מוזמן עוקב אחריי אדם. אבל אני משחק אותה COOL לגמרי, כי הרי בני נתן לי אישור. פתאום האיש נעלם, מבלי לומר דבר. אחרי דקה מגיעים אלי שוב שני אנשי-ביטחון, אבל אחרים.
"זה אתה זה שעושה את הרשימות?" אני נשאל בטון לא-ידידותי.
כן, אבל יש לי אישור מכני. אני לא נכנס למישרדים, רק רושם את רשימת המישרדים בכל קומה.
זה מניח את דעתם, אני מצידו כמעט סיימתי את עבודתי. את האיש שעקב אחרי אני רואה מבט לעברי בלהט מהפכני אמיתי, מעבר לכתפיהם של אנשי-הביטחון.
בדרך אני עובר אצל דובר ההסתדרות, שמואל סולר, אדם חביב, הנותן לי את מצע מיפגת-העבודה לבחירות להסתדרות, ועוד כמה דברים לא הכי-מרתקים. אני פוגש גם מישלח ענקית של ערבים מהגליל, שבאה ליוס-סיור בבניין, או משהו דומה.
עוד שניה ואני בחוץ, נושם את האוויר של תל-אביב, שנראה לי פתאום צלול ונהדר. המשימה הושלמה, הרשימות ביד, ואיני מתכוון לחזור לבניין הזה. איך האריה הזה החזיק שם מעמד במשך חודש?

כל מה שרציתם לדעת על המיסדרונות בבניין הוועד הפועל ולא העזתם לשאול:

- קומת הקרקע / מיסדרון שמאלי:
חדר 11 — המחלקה לרווחה
חדר 12 — פיקוח על איחסון
חדר 14 — רפוס ושיכפול
חדר 15 — רואר למועצת-הפועלים
חדר 16 — המחלקה לשרותי-מישרד
חדר 18 — כתבניות
חדר 19 — צילום מיסמכים
- קומת הקרקע / מיסדרון ימני:
חדר 30 — אפסנאות-מישרד
חדר 31 — אולס-ישיבות
חדר 34 — אולס-ישיבות
חדר 34 — מחסן תשמישי-קרובה
חדר 35 — מחלקת תחבורה
חדר 36 — מחלקת רתית
חדר 38 — אפסנאות / צרכי-מישרד

- חדר 20 — ועד העובדים — מזכירות
חדר 21 — מרכזית טלפון
חדר 22 — ועד העובדים — הנהלת חשבונות

ישראל קיסר (עבודה) יאיר צבן (מ"ם) יעקב שמאי (ליכוד)

- ועדה לפועלי השטחים
● קומה שניה — מיסדרון שמאלי:
חדר 201 — מטה תעסוקה
חדר 202 — איגוד מורירדר, חברות-דלק
חדר 204 — איגוד המיטפסטים
חדר 206 — המחלקה לעובדת השכירה
חדר 208 — קרן להנדסאים וטכנאים.
חדר 208א' — מחלקת ניקיון
חדר 210 — רשת עמל
חדר 214 — מחלקה לוועדי עובדים
חדר 216 — מילגות ההסתדרות
חדר 217 — קרן השתלמות פ"ח
איגוד ריפוי בעיסוק

- חדר 106 — קישרי חוץ והתנועה הער למית
חדר 107 — תיירות (אירגון התיירות של נעמ"ת)
חדר 108/9 — ליסכת מוזכ"לית נעמ"ת
חדר 110 — קיבוצים ובתי-ספר קלאיים
חדר 112 — דוברת נעמ"ת
חדר 113/4 — חינוך מיקצועי
חדר 116/7 — אירגון ומיסגרות התנ"ר-בוטיות
חדר 118/9 — כוח-אדם ואדמיניסטרציה
חדר 121 — הדרכה אורח-חיים וצרכנות
חדר 122 — נשים עובדות
חדר 127 — קליטה

בחדר 217 יושב

הקדן לתנופה וצמיחה

● **קומה רביעית / מיסדרון ימני:**
 חדר 432 — אולם ישיבות
 חדר 434 — הסדרות פועלי בנין
 חדר 436 — אירגון עובדי צה"ל
 חדר 443 — הסדרות פועלי טקסטיל, הלבשה ועור
 חדר 445 — הסדרות פועלי המזון
 חדר 447 — הסדרות פועלי יהלומים
 חדר 451 — הסדרות עובדי מתכת, חש-מל ואלקטרוניקה
 חדר 452 — קרן השתלמות לעובדי מתכת

● **קומה חמישית / מיסדרון שמאלי:**
 חדר 508 — מזכירות הוועד הפועל והוועדה המרכזת
 חדר 510 — מזכיר חברת העובדים
 חדר 524 — לישבת מוזל ההסדרות
 חדר 528 — דובר ההסדרות
 חדר 530 — יושב ראש האגף לביטחון סוציאלי

● **קומה חמישית / מיסדרון ימני:**
 חדר 552 — יושב ראש אגף למינהל כוח אדם
 חדר 555 — סגן יושב ראש אגף לביטחון סוציאלי
 חדר 557 — יועץ מיספטי לאגף לביטחון סוציאלי
 חדר 560 — המחלקה לבטיחות לעבודה
 חדר 563 — אקטואר אגף לביטחון סוציאלי
 חדר 565 — ועדת ערעורים לענייני קרנות הפנסיה
 חדר 566 — אולם ישיבות
 חדר 567 — היחידה למידע ומיחשוב
 חדר 570 — המחלקה לשכר ותנאי-עבודה

● **קומה שישיית / מיסדרון שמאלי:**
 חדר 603 — המחלקה להשכלה גבוהה
 חדר 606 — נציבות תלונות ואיגוד עובדי רות משק בית
 חדר 614 — יושב ראש רשות השיפוט בהסדרות
 חדר 621 — יועץ מיספטי לשלוחות הוועד הפועל

● **קומה שישיית / מיסדרון ימני:**
 חדר 657 — המחלקה לקשרים בינלאומיים

● **קומה רביעית / מיסדרון שמאלי:**
 חדר 404 — עובדי תעופה
 חדר 405 — עובדי תחבורה יבשתית
 חדר 406 — המחלקה ליחס-עבודה
 חדר 407 — סגן יושב ראש האגף לאיגוד מיקצועי, עובדי תעשיות הכימיה
 חדר 408א' — סגן יושב ראש האגף (ל-איגוד מיקצועי), עובדי חשמל, יסדהמלח וטכ-נאי רנטגן
 חדר 411 — הסדרות ההנדסאים והטכ-נאים

● **קומה רביעית / מיסדרון שמאלי:**
 חדר 414 — איגוד המוסקאים
 חדר 415א' — איגוד השחקנים והבימאים
 חדר 415 — אירגון חרושת הסדרות
 חדר 416 — הסדרות פועלי העץ
 חדר 417 — אגף למוקדסיה תעשייתית
 חדר 419 — אגף עובדי הרפוס, הכריכה והקרטונז'
 חדר 424 — המחלקה למועצות ייצור
 חדר 430 — יושב ראש האגף לאיגוד מיקצועי

● **קומה רביעית / מיסדרון שמאלי:**
 חדר 437 — אגף למוקדסיה תעשייתית
 חדר 438 — אגף עובדי אירגונים ארציים ומועצות איזוריות
 חדר 439 — אגף עובדי הכניסה והקרטונז'
 חדר 440 — אגף עובדי הרפוס, הכריכה והקרטונז'
 חדר 441 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 442 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 443 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 444 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 445 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 446 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 447 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 448 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 449 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 450 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 451 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 452 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 453 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 454 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 455 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 456 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 457 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 458 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 459 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 460 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 461 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 462 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 463 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 464 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 465 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 466 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 467 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 468 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 469 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 470 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 471 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 472 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 473 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 474 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 475 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 476 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 477 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 478 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 479 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 480 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 481 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 482 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 483 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 484 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 485 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 486 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 487 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 488 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 489 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 490 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 491 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 492 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 493 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 494 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 495 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 496 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 497 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 498 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 499 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד
 חדר 500 — אגף עובדי תעשיית המכונות והציוד

● **קומה שלישית / מיסדרון שמאלי:**
 חדר 301 — מדור השכר
 חדר 302 — מדור הוצאות אישיות
 חדר 303 — קופה
 חדר 305 — חשבונות הוועד הפועל
 חדר 307 — מחלקת הכספים
 חדר 307א' — מדור תשלומים
 חדר 309 — המחלקה לבנייה ונכסים
 חדר 310 — מחלקת המגבית H.A.F.
 חדר 313 — המחלקה לביקורת פנימית
 חדר 314 — מדור הביטוח
 חדר 316 — קרן תרבות וסיוע
 חדר 319 — הנהלת חשבונות ראשית
 חדר 322 — קרן תנופה לצמיחה
 חדר 324 — מחלקת תקציבים
 חדר 328 — גזבר ההסדרות
 חדר 329 — היחידה למידע ולמיחשוב

● **קומה שלישית / מיסדרון שמאלי:**
 חדר 337 — עובדי הכניסה וחברות הביטוח
 חדר 338 — עובדי הרשויות המקומיות
 חדר 340 — עובדי מוסדות ההסדרות
 חדר 342 — המיכללה למינהל / רשות הקורסים הארצית
 חדר 343 — חשב הסדרות הפקידים
 חדר 347 — פקיד תעשייה ומוסדות לאר-מיים
 חדר 348 — עובדי אירגונים ארציים ומועצות איזוריות

● **קומה שלישית / מיסדרון ימני:**
 חדר 251 — מחלקה למינהל וכוח-אדם
 חדר 254 — הסדרות האחים והאחיות
 חדר 333 — מוזל הסדרות הפקידים
 חדר 334 — מנהל מרכז הסדרות הפ-קידים
 חדר 335 — עובדי חברות ממשלתיות ומיסחר
 חדר 336 — עובדי מוסדות ציבור ומיש-רדיהביטחון

● **קומה שלישית / מיסדרון ימני:**
 חדר 221 — מחלקה לפעולה קהילתית
 חדר 224 — איגוד תחנות-דלק, קרמיקה
 חדר 226 — איגוד הרוקחים
 חדר 227 — תיק מערכת-הביטחון
 חדר 228 — מחלקה להכשרה והשתלמות מיקצועית
 חדר 229 — קרן מחקר על-שם בן-גוריון
 חדר 230 — הגנת הדייר
 חדר 233 — איגוד הכימאים והמיקרוביולוגים

כתב "העולם הזה" נשלח למשימה בלתי-אפשרית: מיפוי החדרים בבניין הוועד הפועל. עכשיו תוכלו לדעת על מה, בעצם, נלחמים מיפוי: גידעון סטריסריוסקי

● **קומה רביעית / מיסדרון שמאלי:**
 חדר 404 — עובדי תעופה
 חדר 405 — עובדי תחבורה יבשתית
 חדר 406 — המחלקה ליחס-עבודה
 חדר 407 — סגן יושב ראש האגף לאיגוד מיקצועי, עובדי תעשיות הכימיה
 חדר 408א' — סגן יושב ראש האגף (ל-איגוד מיקצועי), עובדי חשמל, יסדהמלח וטכ-נאי רנטגן
 חדר 411 — הסדרות ההנדסאים והטכ-נאים

● **קומה רביעית / מיסדרון שמאלי:**
 חדר 414 — איגוד המוסקאים
 חדר 415א' — איגוד השחקנים והבימאים
 חדר 415 — אירגון חרושת הסדרות
 חדר 416 — הסדרות פועלי העץ
 חדר 417 — אגף למוקדסיה תעשייתית
 חדר 419 — אגף עובדי הרפוס, הכריכה והקרטונז'
 חדר 424 — המחלקה למועצות ייצור
 חדר 430 — יושב ראש האגף לאיגוד מיקצועי

● **קומה רביעית / מיסדרון שמאלי:**
 חדר 337 — עובדי הכניסה וחברות הביטוח
 חדר 338 — עובדי הרשויות המקומיות
 חדר 340 — עובדי מוסדות ההסדרות
 חדר 342 — המיכללה למינהל / רשות הקורסים הארצית
 חדר 343 — חשב הסדרות הפקידים
 חדר 347 — פקיד תעשייה ומוסדות לאר-מיים
 חדר 348 — עובדי אירגונים ארציים ומועצות איזוריות

● **קומה רביעית / מיסדרון שמאלי:**
 חדר 221 — מחלקה לפעולה קהילתית
 חדר 224 — איגוד תחנות-דלק, קרמיקה
 חדר 226 — איגוד הרוקחים
 חדר 227 — תיק מערכת-הביטחון
 חדר 228 — מחלקה להכשרה והשתלמות מיקצועית
 חדר 229 — קרן מחקר על-שם בן-גוריון
 חדר 230 — הגנת הדייר
 חדר 233 — איגוד הכימאים והמיקרוביולוגים

בנימין גונן (שותפות)

רון כהן (ר"ר)

איגוד לריפוי בעיסוק

השקיה

אורית זרובבל

■ "מולדת" חוששת מפסילה

ניסיונו של הרבע (גנדי) ואבי לרכך את הדברים שאמר נאו לא אמר בכנסת נובע משיקול מעשי. אנשי "מולדת" חוששים שגורלם יהיה כגורל מאיר בהנא, שרשימתו נפסלה עלידי ביתהמישפט העליון בבחירות האחרונות, על סמך החוק האוסר השתתפות רשימה בעלת אופי גזעני. על פי החוק, יכולה כל סיעה לדרוש בוועדה הבחירות את פסילתה של רשימה אחרת, ואם אין רשימה מתקבלת — לפנות בעניין זה לבית הדין הפלילי.

גנדי

■ מארב פרלמנטרי לחוק

לובי של חבריכנסת מהמערך ומסיעות השמאל מבין מארב פרלמנטרי ומתכוון להגיש במפתיע הצעת חוק, שתבטל את ה"תיקון לפקודה למניעת טרור" (חוק המיטגשים עם אש"ף). הכוונה היא לעשות זאת עוד במושב הנוכחי, מושב החורף, בעיתוי שיימצא עלידם כנכון. נערכים מגעים גם עם כמה חבריכנסת מהליכוד ומהמפלגות הדתיות, הנחשבים כמתונים יותר.

■ לוי שוחרר ממאסרו

ביום השני, ה-6 בנובמבר, שוחרר שובת-הרעב שבתאי לוי ממאסרו, אחרי שמישפחתו התערבה ושילמה עבורו את הקנס. לוי, שהיה כלוא מאז ה-12 באוקטובר, נשפט על "העלבת עובד ציבור", משום ששיגר לראש הממשלה, יצחק שמיר ולשר הביטחון, יצחק רבין, מיכתבים המוחים על מדיניות הדיכוי בשטחים הכבושים, ובהם כינה את שמיר "פירד" כתוארו של היטלר, ואת רבין "שר הוורמאכט", על שם הצבא הנאצי. הוא נידון לקנס של 1000 שקל או שלושה חודשי מאסר תמורתם, אך סירב לשלם את הקנס בטענה כי אינו מוכן לתרום מכיסו להתנחלויות ולדיכוי האינתיפאדה. לוי, נכה, הסובל מיתר-לחץ דם, הוחזק באברכיכר כתנאים קשים, ובמחאה פתח בשביתת רעב. מצבו הידרדר ומישפחתו נאלצה לשחררו.

657

ביום השני, ה-6 בנובמבר, מסר דובר-צה"ל על 522 הרוגים פלסטינים ניים בשטחים הכבושים. מיספר זה כולל הרוגים מירי חיילי-צה"ל בלבד. לפי ספירת "העולם הזה" עומד מיספר ההרוגים הפלסטיניים על 657. לעומת זאת, מוסרים מקורות פלסטיניים על 796 הרוגים, לפי הפירוט הבא:

- 579 הרוגים מירי חיילי-צה"ל ומתנחלים.
- 82 הרוגים כתוצאה משאיפת גזאז.
- 54 הרוגים ממכות ומהתחשמלות.
- 81 הרוגים מסיבות אחרות.

■ מילחמת-ירושלם בצפת

מילחמות רבנים בצפת על מינוי רב אשכנזי, שיחליף את הרב קפלן, שנפטר לפני שנה. הרב קפלן היה בן למישפחה ששימשה במשך שיבעה דורות ברבנות. כאשר נבחר לפני שנה הרב הספרדי של צפת, הרב שמואל כרדאליהו, עשו חסידיו חב"ד יד אחת עם הגוף הוותיק — המועצה הדתית — שבבוא היום יתמודד במועמדות של רב חב"ד. אלא שמקורביו של הרב שימחה כהן קפלן המנוח וכונו, הרב מרדכי רב קפלן, אינם מקבלים את הדין. הם טוענים כי ראשי ש"ס והליטאים, ובראשם הרב אלעזר שך, תומכים במועמדותו של הרב קפלן.

■ אולמרט במלתעות

אריה

עוד לא נרגעו בציבור מהדי פרישת הספר "הגביר" של אריה אבנרי, וכבר מדברים במיסדרונות ההכנסת על האישיות הציבורית הבאה שבה יטפל אבנרי. הפעם יהיה זה אהוד אולמרט, חבר הכנסת. לא ברור עדיין באיזה שלב נמצא אבנרי בתחקיריו, ומתי יתפרסם הספר.

אולמרט

■ טרופקי בא לרק"ח

טרופקי

פעילי חר"ש בירושלים פתחו את הבימה הרעיונית החדשה שלהם בדיון על טרופקי והרלוונטיות שלו בימינו. זוהי מעין מהפכהזוטא במפלגה הקומוניסטית הישראלית, שכן במשך 70 שנות קיומו היה טרופקי והטרופקיות מוקצים מחמת מיאוס.

בין היתר השתתף בדיון מיכאל (מיקרו) ורשבסקי, שהציג את נקודת המבט הטרופקיסטית.

■ צבינרי משיב מילחמה

מנכ"ל "בנק המזרחי", מיכאל צבינרי, מתכוון להשיב מילחמה שערה נגד גורמים שונים בתוך הבנק ומחוצה לו, הפועלים להדתתו. באחרונה פורסמו ידיעות על מועמדים כניכול, ששם הוזכר במקומו של צבינרי. נרמז גם שהמנכ"ל הנוכחי מעורב במחדלי-ניהול בתפקידיו הקודמים בבנק. צבינרי ייצא למיתקפת-יחסי-כבוד, וגם יחשוף עובדות לגבי בכירים לשעבר, שנאלצו לפרוש מהבנק בעקבות ועדת-בייסיק לעניין מפולת המניות הבנקאיות.

■ ניקמת ה"מוסד"?

חוגים בווינגטון משוכנעים שההרלסה, כאילו שרותי-הביטחון הישראליים הזהירו את הסי-איי-אי מראש על הכוונה להטמין מיטען חבלה במטוס "סן-אם", היא פעולת-ניקמה של ה"מוסד" הישראלי. לפי גירסה זו, היתה זאת תשובת ה"מוסד" על כך שהסי-איי-אי הדליף לטלוויזיה האמריקאית מידע על שיתוף-הפעולה של ישראל עם דרום-אסריקה לייצור נשק גרעיני ומילים באלוסטיים. גילוי דבר האזהרה הישראלית עשוי לתת תחמושת בידי מישפחות ההרוגים באסון "סן-אם", שיתבעו מממשלת ארצות-הברית סיצויים בסכומי-ענק.

■ "הארץ" מתרחב

העיתון "הארץ" מתכוון להרחיב את מיספר עמודיו היומיים, החל בינואר. יתווסף מדור יומי גדול, העוסק בבית ובמישפחה, והמדור הכלכלי יוגדל עד שמונה עמודים ביום. המנכ"ל, עמוס שוקן, בהחיר, בישיבה עם ועד עובדי העיתון, כי יש ירידה במיספר המנויים, והמטרה של המהלך היא לעצור את הסתף.

■ ג'קסון יוזם חוק

יוסף ("ג'קס") ג'קסון, מי שהיה יו"ר ועדה-העיתונאים ביריעות אחרונות, יוזם תקנה חדשה באגודת-העיתונאים. לפי התקנה, יתקבלו לאגודה עיתונאים על בסיס אישי, כלומר, גם עיתונאים מעיתונים שאינם שייכים לאגודה.

■ קשיים ב"מוקד"

קשיים תקציביים ב"מוקד ארץ-ישראל", ביטאון הליכוד. גורמים בליכוד תולים את הדבר בתפקודה של העורכת, לימור ליבנת.

■ שיטת תיווך חדשה

העלייה המטאורית בשוק הדירות הוקרתיות באיזור תל-אביב הביאה לפיתוח רעיון מקורי של שיטת-תיווך חדשה. איש-עסקים תל-אביבי שכר מסוק והסתובב בשמי תל-אביב, הרצליה, רמת-השרון וסביון, כשמטרתו היתה לאתר, מן השמיים, דירות-גג מפוארות לצרכי לקוחותיו. בהמשך הוא פנה לבעלי הדירות והציע להם הצעות כספיות שלא יכלו לסרב להן.

■ שאולי מחפש

דולפינים

האחים רפי וטדי שאולי שכרו את מיבנה הרולפיניריום בשותפות עם המיליונר היהודי-גרמני יוסליה בוכמן, והם מתכוונים להפוך אותו לקרקס ימי. פעולתם הראשונה תהיה לחפש דולפינים מתאימים.

שאולי

■ אירוע ישראלי במצריים

במלאת 10 שנים להסכם-השלום בין ישראל למצריים, מארגן איש-האירועים אילן לביא אירוע לרגל התאריך ההיסטורי. לאירוע, שיתקיים במצריים, הוזמנו נספחים כלכליים ישראלים המשרתים במצריים, השגריר המצרי בישראל, מחמר בסיני ואנשי-עסקים ישראלים העובדים במצריים. יתכן שבמיסגרת האירוע יוצג בפעם הראשונה ליד הפרימירות מדפץ אוריקולי בעברית.

■ מניות קופצות

בעקבות שמועות על עיסקה גדולה בעקבות שמועות של מנייה מסויימת הנסחרת בבורסה. בשבוע האחרון, מאז תחילת החודש, עלו מניותיה של החברה ב-20 אחוזים.

מפקירים אותו

יובל נריה, מחבר הספר אנש על מילחמת יוסיפהכפורים, מגד"ר בצהל, סיפר בטלוויזיה על חוויותיו כמי שקיבל את עיטור-הגבורה. לדבריו, כשהוא קם ומותח ביקורת על המערכת, אומרים לו: "אתה סמל. אז תשב בשקט ותסמלי!" למחרת היום ביקר ידיד את אייבי נתן בכ"לא אייב" וסיפר לו על כך. "זה חל גם עליך", אמר לאייבי. "אתה סמל. אז שב בשקט ותסמלי!" אבל לאייבי קשה לשבת בשקט. אמנם, כלא אייב" בין כפריסבא לקלקיליה, הוא בית-סוהר לא-חמור. בהשוואה לכלא נפ"ח וקציצות זהו מחנה-גופש ממש. אבל זהו בכל זאת בית-סוהר. הוא מוקף בשתי גדרות. בין שתי הגדרות מתרוצצים כלבייתקיפה איתמניים, זאבים גרמניים, וחושפים שיניים

במישרר-הפנים, זועם על כי אייבי נטל ממנו את מעמד הכוכב מס' 1 בכלא. אסיר אחר התלונן. בשם כולם" שעצרות-המזדהים מפ"ריעות לו. רחבת-הרשא, שבה נחים האסירים, נמצאת ממש ליד שער-הכניסה והאסיר התי' לונן כי המפגינים בחוץ "רואים אותו". בעיקר טובל אייבי מן הצורך לישון בחדר אחר עם עשרה אנשים. כולם נותרים, טען אייבי, והתפלל מאוד כאשר הם הטיחו בפניו שגם הוא נותר. כשנאמר לו שכל חייל בצה"ל נאלץ להת'רגל לשינה בחברה גדולה, חיך אייבי: "אבל אני הייתי קצין! גם כצבא ישנתי לבד!" אייבי היה טייס קרבי כצבא הבריטי ובצה"ל.

אלם מה שמעיק על אייבי באמת היא ההרגשה ששיבתו בכלא, שהיא אקט הפגנתי, אינה מנוצלת רייצורכה למילחמה בחוקיהפגישות. אמנם, הפגנות-ההזדהות בשערי-הכלא מעוררות אותו. כך גם מאות המיכתבים שהוא קיבל מאוהדים בארץ ובעולם כולו, התעניינות גופים כמו אמנסטי הבינלאומי בגורלו, וגילויים דומים. אבל חסר לכל אלה המימד ההמוני, תנועה המונית בארץ למען ביטול חוקיהתועבה, המשיב פעילי-שלום בכלא, בעוד שרוצחי-ערבים מסתובבים חופשי. לנכונותו של אייבי נתן יש טעם ותכלית,

הכלבים נובחים

שני בת בבוקר. חמסין לפני חורף. שאול ביבר מבקש מהסוהר, השומר בשער הכניסה לכלא אייב" להעביר לאייבי קופסת נסיקפה נטול-קופאין. "אייבי מאוד סובל מה'אולקוס, הוא ממש התחנן שנביא לו קפה". ביבר מצליח לשכנע. הקפה מוכנס. "אתה רואה, המצב לא כל-כך נורא", אומר סא"ל (מיל") מנחם דיגלי לביבר, "לפני שבע ביקשה מיישפחה של אסיר אחר להעביר לו גויאבות, וסירבו". את ביבר זה לא משכנע. דיגלי נבהל פתאום, שמא ימנעו מאייבי בע'תיד הטבות שכאלה. הוא מנסה להצחיק. ביבר לא צוחק. יצחק (ג'יבלי הקטן) ג'יבלי יושב ברחבה ומפצח גרעינים. הוא בא כדי לבשר לאייבי שהוסכם על חידוש היחסים הדיפלומטיים עם איתופיה. דיגלי ואני באנו כדי לבשר לאייבי על חידוש היחסים, וכדי לקבוע

מכפי שנראה רק שלושה שבועות קודם לכן, עת צעד לרצות את עונשו ובירדו תיק-עסקים. ברחבה כבר ישנם כ-150 איש. ילדים מח'יקים בשלטים. הכל מאוד רציני. בתוך הכלא נראית קבוצת-אסירים, המשי' חקת כדורעף. מרבירים על המצב בפנים. "בואו נעזוב את זה עוד יעבירו את אייבי לכלא נפחה, ואז מה עשינו?" מבקש דיגלי. מהר מדי נגמרת השירה. איש אינו עוזב. הפגנת-הזדהות זו איננה אירוע חברתי. היא יוצאת מהבטן. אבא אחר, בחולצה של מפ"ם, מחזיק בורד

„באתי להוכיח לו שהוא לא לבד!"

עותיו ילדה בעלת כובע של החברה להנעת הטבט. כל-כך ישראלי. עמיקם גורביץ לא יכול היה להגיע. הנרי מבית-יזרע דואג במקומו לעניינים. הוא מודיע לקהל על מיבצע הקפת בית-הכלא בשרשרת חיה של אנשים, בשבת בעוד שבועיים. מחכים לג'ומס. ג'ומס נפרד מאייבי, אייבי מנפנף לשלום. חיוך עצוב על פניו. מחיאות

לפני הגדר: המפגינים מנסים לאייבי „ברוכים הבאים" לכא

מאחורי הגדר: אייבי עם ג'ומס. עוד יקחו אותו לנפחה!

כפיים היסטוריות. לא מחיאות של קונצרטים. כמה כעס יש במחיאות-הכפיים האלה! כמה כאב וכעס! ג'ומס מוסר דברים בשם אייבי. מודה בשם אייבי לנוכחים. "אייבי מופתע מהתמדתכם. הוא אומר כי ימשיך גם אם איש לא יבוא לבקר, אבל זה שמאות מחליטים להתאמץ וביום-שבת לבוא לעודד אותו, אנשים מכל רחבי הארץ, זהו המזון האמיתי שלי, מוסר אייבי". ייש להתחיל לרבר עם אש"ף — צועק מיי' שהו. מחיאות-כפיים. אייבי כבר בחדרו. זה הזמן להצהרות. לשכנע את המשוכ'נעים. מיישוה לוקח את המקול ומיידע את הנוכחים בהכרתו של אייבי על-ידי אירגון אמנסטי' כאסיר-מצפון. מחיאות-כפיים. אייבי כסמל. סמל למשהו שהיה, ומי יודע אם ישוב. גם כלבי-הזאב הם סמל. הם עצי' בניים, מתרוצצים סביב גדר בית-הכלא. לפני לא מפסיקים לנבוח. הם אולפו להתנפל. לפני שאולפו לכך, גם הם, כנראה, האמינו שאפשר אחזק. וכשהכלבים נובחים, השיירה עוברת. וה'קהל מתפזר.

איתו את תאריך הנסיעה לאיתופיה. אנחנו רוצים לראות את המחנות שהקמנו שם ביוד'מתו של אייבי". 11 בבוקר, ברחבה שלפני הכלא נמצאים כ-100 אנשים. מפתיע. זהו אינו הקהל הקבוע של הפגנות כיכר-מלכיים-ישראל. אנשים אחד רים. קשייום בעלי ידיים מחוספסות מעבודה פיסית. ניתן לראות במבטם כי לא כך רצו לראות את מדינת-ישראל של 1989. מיישוה דואג לחלק שירונים. מילות השי'רים אל, אל. וכמוכונ שיר לשלום. בחרו צעיר שולף מקול, ומתחילה שירה ספונטאנית. מכונות ממשיות להגיע. מיישפחות עם ילדים. כולם מצטרפים לשירה. ישראל פרידמן, נהג אנד, הגיע מחולון. מספיק חשוב לי העניין כדי שאקום בשבת בבוקר ואבוא לכאן. באתי להזדהות עם אייבי, באתי להוכיח לכולם שהוא אינו לבד, לא בבית-הכלא ולא בתפיסת-עולמו.

אייבי, בחליפת-אסירים כחולה, יר'שב עם ח"כ חיים (ג'ומס) אורון. שם בפנים אין חיוכים. אייבי נראה אחרת לגמרי

כלפי כל המתקרב לגדר. "אני סגור, ובכל יום אני מרגיש סגור יו'תר!" אומר אייבי. **ל איש כמו אייבי נתן, אדם פעלתן, טייס וספן, הישיבה בכלא הקטן קשה. אין זה פיקניק.** קודם כל, יש הבעיה הבריאותית. אייבי סובל מאולקוס. איש זה, האוהב ארוחות מפולפלות, והחובב במיוחד מאכלים של קא'רי חריף ממולדתו ההודית מתייסר בשל מח'לה זו. ככלא אין הוא אוכל כמעט דבר. הוא החליט לטפל באולקוס, לשמור על דיאטה חמורה, לא לאכול מאכלי-חלב ולהינזר ממא'כלים רבים. הוא מבשל לעצמו ביצים רכות, אוכל גזר וירקות בלתי-מוזקים אחרים. הוא עובר בכלא בעיקר בגננות. אין הוא מסתדר בנקל עם חברי-האסירים, רובם אסירי "הצווארון הלבן". האסיפות הה'מוניות של מנעי-ההארה בשערי הכלא מר'גיוות כמה מן האסירים האחרים. אומרים שר'פי לוי, מי שהיה הממונה על מחוזי-ירושלים

איילי היקר,

25 באוקטובר 1989

לאיילי שלום רב!
אפשר לעצור אנשים
אי אפשר לעצור מחשבות,

בברכה
ישראל בן-ישי
בתים

איש השלום הזה נתן

שגריר של שלום שהלך בלי אישור
שניסה לדבר לטשטש איזה גבול
לעצור את ים האבנים, את המבול
שאב או בן לא יחזור הביתה חבול.

לכדו לי את האיש הזה
כלאו את השלום הזה
למה ומדוע אני לא מבין
איזה חוק זה, היכן כל היונים

שטה ספינה עם אמבולנסים לביירות
לאתיופים מטוס מלא שמיכות ומזון
וקשישי ירושלים כבר לא מתים מקור
רק לזה צריך לתת פרס נובל לשלום

ינות שלום לא סוגרים בכלוב
יש לה גוזלים ושובך כי זה לה הבית
חופשיה היא תמיד כשרק רוצה לעוף
ובשובה תמיד בשורה, ענף של זית

שתביא את השלום אולי לא את הכל
אל תשכח רק שעור יוסיפו מילחמות
ואנשי מילחמה יש תמיד אלפים ומאות
אבל כמוך רק אחד יוצא לנו בדור.

כלא ניר
27 באוקטובר 1989

איילי,
למרות שאני מהצד השני של הגדר
וקצת רחוק פיסית, אנתנו קרובים אלייך
ועתה יותר מאשר מתמיד את השירה
שהשירים שלנו יחליפו קצת את השירה
הציבורית של יום שישי אחר הצהריים.
אנתנו איתך לכל אורך הדרך, חזק
ואמץ!
אני ואתה נשנה את העולם ולפחות
נעזר ר"ץ
עשרות חתימות
ננסה.

20 באוקטובר 1989

איילי היקר!

קשה לסבול את המחשבה שאיש שלום והומא-
ניסט כמוך נידון לשבת במאסר על ניסיון
הידברות, בעוד אנשים שהיכו, התעללו וגרמו מוות
נחוו לאחר שנמצאו אשמים. אי אפשר שלא
להזדעק על גודל האבסורד ואי הצדק, שהוא
תוצאה בלתי נמנעת מהסתירה המטורפת בה אנו
חיים, בין כוונתה המוצהרת של הציונות להקים
חברה דמוקרטית שיוויונית וצודקת, לבין מישטר
הכיבוש ודיכוי זכותו הטבעית של אדם לשלוט
בגורלו.

היום, כשגם ממך נגזל החופש "כחוק", רציתי
להביע את תמיכתי והזדהותי עם דרכך המוסרית
ולחזק את ידיך במאבקנו הצודק לשלום, כי גם
כשידיך כבולות, הרי שרוחך חופשית והיא מקור
כוח ותיקווה לכל המאמינים בחרות האדם.
חזק ואמץ איילי!

בהערכה רבה
מירב כרמל

לכבוד
מר איילי נתן

איילי היקר,
דווקא בימים אלה ברצוני להביע שוב
את הערכתי העמוקה לך על פעילותך
ההומניטרית הבלתי נלאית ואת
דביקותך ברעיונות שאתה מאמין בהם
מזה שנים מתוך יושר ואיכפתיות. אני
חייב לציין שיש בי הסתייגות מכל
מעשה הנוגד את החוק, אבל אני מעריך
בידידות ובברכה
שנת שלום
טדי קולק

20 באוקטובר 1989

שלום לך איילי נתן!
שמי נעמי קראני, אני גרה בחיפה.
עובדת בחברה גדולה ומסונפת,
ראיתי שמעתי, רציתי לחזק את ידיך
כים בעניינך, רציתי להשתתף
ואת עמידתך האיתנה. אל תתיאש, יבוא
הכל יסתדר, נקווה שהשלום יבוא
סוף סוף לאזורנו, ושכנינו העניין.
שכדאי לשבת לדבר להסדר שאתה
סוף סוף חודשים מהר. כל הכבוד
חזק ואמץ. חודשים מהר. כל הכבוד
חייב לשבת ועשיר, נוסף לעזרה הרבה
לפעילותך ומעשיך, לעזרה הרבה
היומיומית, ונוסף להזדהב וחסידי-
שאתה נותן לגילאי הזהב לשימחה.
הכל. חג שמח לך ומועדים לשימחה.
נעמי קראני
חיפה

13 באוקטובר 1989

לאיילי נתן שלום
הודעתי מכך שאדם כמוך — אדם
שביצע מעשה כפי שביצעת — יושב
בכלא. מאסר, על לא עוול, הינו אות
קלון נורא למדינתנו. אני רוצה להגיד
לך כי — לפחות מבחינתי ואני משוכנע
שאיני היחיד — אינך לבד. שותף אני
לצערך למאבק ולתיסכול על הקורה
במדינת ישראל. חלק ממני יושב איתך
בכלא ואני מקווה שרכבות החלקים
האלו, הקטנים אולי בהשוואה לסיבילי-
הממשי, חברו למשהו גדול ויפיגו את
בידירותך.

אתך במאבק וסבלך
ג'דמי ברדלי

לילי
לשיר
האיתנה
לפניאלה
של 22.89

אריה מקל אוהב להתעסק ברכילות ולספר רכילות. הכתבים אומרים

מספר לא-אחת עד כמה הוא ואמו מתרגשים מהעובדה שהוא אכן יושב פיסית ליד יבין הפופולארי והמוכר. זה אינו מפריע לו להתייחס אל יבין הג' ערץ ברזמנית כאל צעצוע. הוא נשמע אומר לא פעם שאינו יודע מי יהיה מנהל-הטלוויזיה הבא ויבין מסיים את הקרנציה ברצמבר, אבל בינתיים הוא יכול להשתמש ביבין כרצונו, משום שיבין שואף לקרנציה גוספת. מכריו ומי שעובדים איתו מספרים שהוא אדם שחשוב לו מה כותבים עליו ואיך נראות תמונותיו בעיתון. מדי פעם הוא נהג לשלוח

מקל. וכמו שצץ, כך הוא לא ירד, ולא עברו שבועות רבים ומקל התיישב לו על כיסא המנכ"ל בחיך של "ובא לציון גואל". ומאז ועד היום — כמעט חצי שנה — מהווה המנכ"ל בפרט ורשות-השדור בכלל נושא עיתונאי ממדרגה ראשונה. מעל ומעבר לכל פרופרציות, אומרים אחדים. איש לא ידע עד אז מה כושר הניהול שלו, מה יכולתו המיקצועית לרכז גוף תיקשורתי כל-כך גדול, ממלכתי ומרכזי. במערך חשבו, לתומם, שתקופת-הביניים — בין הליכתו של פורת לבין כניסתו של

החוז, לתפקיד היועץ המדיני לראש הממשלה. קשה לומר שמקל היה האדם הקרוב ביותר לראש-הממשלה, כאשר עבד במשרדו. תפי קידו בלישכה היה, סיפר אחד מהעובדים שם, לעבור על המיכרקים המגיעים ללישכה ול" העבירים מסומנים במרקר, לפי עניינם, למנכ"ל המישרד או לראש-הממשלה. לעיתים היה נכנס ללישכות שונות במישרדו של שמיר ואז היה כותב פרוטוקול לשיבה. הוא היה בין הבודדים ששמיר הירשה לעצמו לנזוף בהם בפומבי. כך נזכר מישור

ד רך ארוכה עשה אריה מקל מאז שנולד ב-1946 בבית-המועצות ודע שהתיישב על כיסא מנכ"ל רשות-השדור בירושלים. דרך ארוכה, אבל לא ארוכה מספיק. מקל רואה בתפקיד הנוכחי שלו כרשות השדור רק שלב במסלול-קידום מרשים שהוא צופה לעצמו. לא אחת, בפורומים שונים, אמר כי הוא רואה את עצמו כמועמד לתפקיד שגריר יש-ראל בווינגטון וגם ווינגטון לא תהיה הנה האחרונה. מקל מאמין שבעתיד יוכל לשמש בתפקיד שר-ההסברה בממשלת ליכוד. האמת היא שתפקיד שר לא נראה לו כל-תריסביר גם עכשיו. כשחזר לפני שבועות אחדים מביקור בהונגריה — שנערך בעת ההכרה על כינון יחסים דיפלומטיים בין שתי המדינות — סיפר ששם, בהונגריה, מנכ"ל רשות-השדור הממלכתית הוא גם שר בממשלה. ואז הוסיף — ספק בצחוק ואולי הרבה כרצינות — שאין סיבה שגם פה לא יהיה כך. לפי הקוריקולום ויטה שלו (יש רק באנגלית), התחיל מקל את הקריירה הרדיופורה ניה שלו כבר בגיל 19. "במשך 20 שנה שירת בתפקידים מיקצועיים שונים בקול-ישראל ובנרצה"ל. היה כתב צבאי, כתב מדיני, ראש מערכת ונרצה"ל בירושלים, עורך "ומהדש" בונ, עורך יומני החדשות של קול-ישראל. שליח קול-ישראל ונרצה"ל בניירורק. במהלך שנות ה-70, נאמר ברף תולדות חייו, "שימש כנציג מחלקת-הנוער של הסוכות היהודית בארצות-הברית". ארצות-הברית, באותו המיקרה, היתה סינסיני — ארצות-הברית. הוא היה מסיים את השדור במילים: "כאן אריה מקל, ארצות-הברית". לא סינסיני, לא אוהו (מקום המקביל בערך ל"אחר-רדמיורה" בישראל), אלא "ארצות-הברית". לימים סיים את שליחותו. כדי למנוע משליחים — בעיקר כאלה המכונים בארצות-הברית — להגר לשם ("לרדת" בעגה הישראליה), יש הרואה מפורשת המחייבת את כל השליחים לחזור לארץ עם תום שליחותם.

הבה נתחכמה

מקל עשה "הבה נתחכמה". הוא חזר לארץ עם מישפתחו וזמן קצר מאור אחר-כך שב בניירורק והתחיל ללמוד באוניברסיטה שם. במקביל ללימודיו שימש, ביחד עם אשתו רות, כעורך השבועון "ישראל שלנו". היוצא-לאור בניירורק, שבועון המיועד למנהלים הישראלים שם. בנוסף היה מעביר מדי פעם רדיווחים רדיופוניים לקול-ישראל ואחרי תקופה קצרה לנרצה"ל. כך נולדה הפסקה: "היה שליח קול-ישראל ונרצה"ל בניירורק". בתולדות חייו. לאנשים שהיו איתו באותה התקופה בניירורק הוא זכור כאיש בעל החליפות המהוות, שלא הצטיין בתרצותיות, אבל כמי שהיה כותב נוח. בגלל מצוקה כלכלית הוא נהג לעבוד מהבית. הוא העביר, בדרך-כלל, חומר שקיבל והיה מעביר אותו בסדר. אחרי תקופה ארוכה של עבודה בישראל עלונו, שנעשתה, כפי שהוא תמיד היה גיש, על-ידי אשתו, הסתכסך עם שמואל שמואלי, בעל העיתון, ועבר לעבוד בעיתון מתחרה. במקביל המשיך לחפש עבודה אחרת. ואז התגלגל לידיו מיכרז שפירסם מישרד-החוז. כשיצחק שמיר נכנס למישרד-החוז, ב-1984, עם כינון ממשלת הרוטציה, החליטו אנשי הליכוד לרענן את שורות עובדי המישרד באנשיהם. פורסם מיכרז, מקל קפץ עליו והתקבל למישרד כפקיד במחלקת-המחקר. הוא בעצם ניצול ירידה, אמר עליו מישור ממכריו, "לואל המיכרז, יתכן שהיה נשאר בניירורק עוד שנים רבות". שנתיים אחר-כך עבר יחד עם כל אנשי שמיר למישרד ראש-הממשלה, במסגרת הרוטציה. שם מינה אותו יוסי בן-אהרון, מנכ"ל-המישרד ומי שהביא אותו גם למישרד-

בדיחות הן הצד החזק שלו

למה, בעצם, שואל אריה מקל, שמונכ"ל רשות השדור לא יהיה גם שר?

עות סרגוסטי

לעיתונאיות המסקרות את רשות-השדור תמונות רישמיות מעורכנות שלו. הוא מצרף לתמונות מכתב, ובו הוא מבקש מהן ומי ערכות-העיתונאים שלהן להשתמש בתמונות אלה ולא באחרות. כמי שרגיש למה שכותבים עליו, חשוב לו גם להיות בסדר עם כולם. להיות בסדר עם כולם מבחינתו זה גם לומר לכל אחד מה שהוא רוצה לשמוע. כך, כדי למנוע מאיש הרשות תפקיד בכיר, הוא מספר לאנשי המישר ערך שהוא איש גוש-אמונים ולאנשי הליכוד שהוא איש מימד. מאידך, הוא ידוע כמי שאינו מסוגל לשים מחסום לפיו. הוא מרבה לשגר לעובדים מיכרזי תברניזיה למיניהם על עניינים שונים ומשור נים. בדרך-כלל אין הוא מממש אותם. מקל נכנס לרשות-השדור בתקופה מאוד רעועה שם. תפקידים בכירים, הן בטלוויזיה, הן ברדיו, אינם מאוישים, מיכרזים רבים עומדים תלויים באוויר, ממתניגים להיפתח. אחד הבולטים שבהם היה תפקיד מנהל חסר בתהדרשות בטלוויזיה. נסים מישעל, מי שהיה עד לפני חודשים אחרים כתב-הטלוויזיה בווינגטון, הודיע כאיש-מיקצוע מעולה, היה מקובל הן על הליכוד, הן על המערך, בעיקר בגלל מעלותיו המיקצועיות ובגלל חוסר האוריינטציה הפרליטית שלו. נפתח מיכרז, שאילו ניגשו שלושה אנשי טלוויזיה — מישעל, מנשה רוזנבלט, ואלישע שפיגלמן. ועדת-המיכרזים, בעידוד של אריה מקל,

מקל — תאפשר לאהרון הראל, איש מיכרז לגת-העבודה, לתפוס קצת יותר יחמה ברשות. "זה הרי מונח בכיסו", אמר מישור מהמערך, "הוא היה בתפקיד לפני מקל, הוא זה שקיבל אותו, הוא יכול היה להתנות כללים אחרים ולהראות יתר מעורבות". אבל הראל לא הראה יתר-מעורבות, ומקל השתלט זמני הירות רבה על ערוצי-התיקשורת המרכזיים של ישראל. הוא התגלה לעובדי הרשות כצנטרליסט, הנוהג להתקשר באופן ישיר לכתבים ולעורר כיס ברדיו ובטלוויזיה. לעיתים זה נעשה כדי לברר מה הם עומדים לשר. לעיתים הוא מייפע לכתב זה או אחר מה כדאי לו לשאול את המרואיין שאותו הוא עומד לראיין. לעיתים הוא מצלצל כדי לנזוף בכתב או בעורך על חומר שכבר שודר. ודוגמות יש לרוב.

מימד או גוש אמונים?

ובא לציון גואל

כ יושב מקל על כיסא היועץ המדיני של ראש-הממשלה, גם אחרי הבחירות האחרונות. עד שהתחילו הבחישות סביב מינוי של מנכ"ל חדש לרשות-השדור, בחורש מרס השנה. שמות של מועמדים עלו וירדו כמו במישחק יריו של ילדים. מועמדים פוטני ציאלים ולא-פוטנציאלים ערכו לעצמם שדולות בין חבריהכנסת ובעיקר בין השרים השונים. פוליטיקאים היו מחזורים מימין ומשמאל. בין השמות הבולטים באותה התקופה אפי שר היה למצוא את אורי פורת, אז עדיין מנכ"ל הרשות, שהליכוד היה מעוניין למנות אותו לקרנציה גוספת, את נחמן שי — אז מפקד ונרצה"ל והיום רוברצה"ל, את יוסף בראל — מנהל הטלוויזיה בערבית, שגם ישב על כיסא המנכ"ל לתקופה של שלרשה שבועות — ועוד רבים וטובים אחרים. בין השמות הרבים צץ, ואיש אינו זוכר מדוע ומי גרם לכך שיצץ, שמו של אריה

שאינו דיסקרטי במיוחד. גם בקשר לאנשים הנחשבים כמקורבים

מהן גסות. הוא גם מרבה להתבטא בגסות. כך, למשל, בפגישה שקיים בחדרו עם עיתונאיות המסקרות את הרשות ישב כשרגליו על ה"שולחן". כאשר העירו לו על כך, אמר בצחוק: "אני מאוורר את הביצים".

בדיחות הן כנראה הצד החזק שלו, וכך הוא מצליח, לעיתים קרובות, לחבב את עצמו על מאזיניו. הוא עליו, בעל מצב-רוח מרומם רוב הזמן, "זוחל-דעת", כפי שמגדיר מישור המכיר אותו מקרוב.

בנוסף לבדיחות, שאותן הוא מרבה לספר, מוכר מקל גם כרכלן גדול. הוא אוהב להתעסק ברכילות ולספר רכילות. עיתונאים הי עובדים איתו יודעים לספר שהוא אינו דיסקרטי במיוחד בשיחותיהם עימו. הוא יכול בקלות לספר לעיתונאי אחד מה סיפור לעיתונאי אחר. לעיתים קרובות מרגיש המאזין כאילו הוא עושה זאת כדי להתחבב עליו.

(המשך בעמוד 50)

שות בטלוויזיה וברדיו. אנחנו צריכים להר"ח את השירותים. אנחנו צריכים לפרוץ את סך הזמן שמוקצב לנו, שעות-השירות שלנו הן מעטות מדי. צריך להרחיב הפקה מקורית. להרחיב את תחום השידור, מתחומי התרבות והאמנות ועוד רחבה דברים שצריכים להיע"ש.

"ברדיו... אנחנו צריכים להגיע לכך שלפ"חות אחת הרשתות תשרד 24 שעות ביממה... אין ספק שהעצות החשובות שנאמרות כאן עוורות לנו להבין טוב יותר את רחשי-הלב של הציבור וכך נוכל לשרת את הציבור טוב יותר..."

"מאוורר את הביצים"

ב ישיבות השונות, שבהן הוא משתתף, הוא מרבה בסיפור בדיחות, רבות

ווזיה, לעורכי התוכנית עוד פופ ולרדיו, לעורכי מיצעי-הפזמונים השנתי העברי. בפיו היתה שאלה אחת: האם שירה של גורית גלרון, על המצב בשטחים, ישודר בתוכנית אלה.

מי שהיה אחראי ברדיו על הבידור ובפועל על רשות ג'מל, ששידרה את המיצע, היה גילעד ברשך. מקל לא קיבל תשובה מיידית מן הרדיו לשאלתו, וכך המשיך לטלפן עוד פעמים אחדות. לבסוף שודר המיצע, שירה של גלרון נכלל בו ושודר גם הוא. למחרת אמר מקל בפירוש של אנשי-הרשות שהוא ידאג שבן-שך לא יהיה יותר מנהל. ואכן, לא עבר זמן רב, ופורסם מיכור למישרת מנהל-הבידור של קול-ישראל. למרבה ההפתעה, מי שזכה במיכור היה יואל רקם ולא גילעד בך שך. הבחירה נעשתה בניגוד לדעתו של אמ"ן נרם, מנהל קול-ישראל.

והוא אינו מסתפק בניהול העניינים מא"חורי הקלעים. לא ולא. הוא הופיע גם לפני המצלמות והמיקרופונים. ההופעה הראשונה שלו היתה בסיום תוכנית מקבילית הסוחות. הוא נתן הופעה ששום מנכ"ל לפניו לא העז לעשות, ואפילו הפליג בנאום לאומה. עיתונאית שהתקשרה כדי לקבל את תגור בתו, נתקלה במסר של צעקות: "אתן מחפ"שות אותי. נראה מי יותר חשוב במדינה — העורך הראשי של הרדיו והטלוויזיה, או עיי תונאית פרי-לאנסית".

זמן קצר אחר-כך הופיע מאחורי המיקרופון של רשות בית של קול-ישראל בקרפתוח של המנכ"ל למאזינים.

אנשי הרדיו בערבית גם זוכרים כיצד לקח לעצמו את הקרדיט ואת הצילום בטלוויזיה בעת הופעתו של משה ארנס באולפן-הרדיו בערבית, בעת שענה לשאלות מאזינים מן העולם הערבי. פרויקט בינלאומי גדול, שעליו עבד במשך תקופה ארוכה ארמונד סחייק, מנהל קול-ישראל בערבית. מקל נדחף לתוך האולפן, התיישב אחר כבוד, או לפני כבוד, צמוד מאוד לארנס, והשאיר את סחייק בחוץ, כשהוא פעור-פה.

כאיש מחנה שמיר-ארנס, ניסה מקל שלא להביך את שמיר בגלל ראיון עם אן פולארד, בעת שזו היתה בחופשה מן הכלא והעניקה

החליטה שלא לקיים את המיכור ולפתוח אר תו לגורמים נוספים מבחוץ. אחר-כך התגאה בכך שהכשיל את המיכור וטען שאינו מקבל תכתיבים מאיש.

לקראת הסיבוב השני הצטרף למירוץ אלי-מלך רם, שזכה, כך לפי דוברים במישרונות הרשות, לתמיכה מאסיבית של אנשי מ"פ-גת העבודה. בסיבוב השני של המיכור מיהר מקל והצביע עבור מישעל. למחרת, כך לפי גורמים במישרד ראש-הממשלה, מיהר לליש"כת שמיר והתנצל על כך שמישעל לא זכה בתפקיד ושכמקומו זכה רם לרוב.

אורח בפורום-חדשות

ב בים ברשות-השידור טוענים כבר היום, חודשים מעטים אחרי שהתיישב על כיסא המנכ"ל, שאין שום בסיס להשוואה בינו לבין מנכ"לים קודמים של הרשות. הוא מרשה לעצמו דברים שאיש לפניו לא העז לעשות. למשל, חרש אחרי כניסתו לתפקיד הופתעו חברי פורום-חדשות — מנהלי הטי לוויזיה והרדיו ומנהלי חטיבות-החדשות בטי לוויזיה וברדיו — למצוא אורח בפורום. האר רח הנכבד היה יוסי בן-אהרון, מנכ"ל מישרד ראש-הממשלה ואחד האנשים הקרובים ביותר ליצחק שמיר.

הימים ימי המילחמות בליכוד סביב היוד מה המדינית. הימים ימי התהוותה של קבוצת שרי-החישוקים.

באותם הימים הירבתה מחלקת-החדשות של הטלוויזיה לספר את המאבקים בתוך הליכוד. אך הסיקור, לטענתו של אורי אורן, חבר הוועד-המנהל ומי שמקורב לדויד לוי, הוא חרד-רדרי. הבעייה הפוליטית התמצתה אז דווקא בתוך הליכוד, "אמר אורן, "זה בא על מיצוי ערב כינוס מרכז-הליכוד ביולי. השרים, שאחר-כך נקראו שרי-החישוקים, ני"ס להביע את דעתם על-ידי הסברה לציבור. הטלוויזיה לא נתנה שום הודמנות אמיתית להביא את תפיסת-העולם שביסוד העקרונות הללו. מי שיבחן את מי שהופיע במוקד מאז קמה ממשלה חדשה, מאז נתגלעו הבדלי השקפות בליכוד, ימצא רק צד אחד מנמק בהרחבה את עמדותיו.

"לשיא הגיע הדבר ערב כינוס-המרכז, כא"שר יורם רונן, עורך מוקד, רצה להביא את דויד לוי לתוכנית, כדי שינמק את דבריו. הדבר נמנע ממנו בהוראה".

לאורן דוגמות נוספות לחוסר-איוון בתוך הליכוד עצמו. הוא סיפר על טכס הנחת אבן פינה לפרויקט ממילא בירושלים, פרויקט שאביו הוא מישרד-השיכון ואמו היא עיריית ירושלים. "במבט לא היתה מילה וחצי-מילה על טכס רבי-עם, שכלל את טדי קולק ודויד לוי. כשעלה הנושא לדיון, חיים יבין אמר: אני לא אחראי לחלוקת כיבודים. הטלוויזיה גם לא סיקרה טכס באלפי-משנה, שם הוכרו על הקמת שלושה יישובים חדשים ביהודה ושומרון. זו עובדה מדינית והעלימו אותה, כדי לא לחזק את מי שמקים את היישובים. הטלוויזיה גם אינה מסקרת סיורים בערי פיתוח, שבהם מודיע מישרד-השיכון על עזרה אמיתית במקומות-עבודה ובבנייה בערים אלה".

האם אתה יכול להשוות את המצב כיום לתקופתו של פורת? שאלתי את אורן. "אין ספק שמצב של חוסר-איוון כזה לא היה אז. היום זו פוליטיקה של קבוצת-כוח השלטת במדינה ומשליטה את כוחה". במקביל לא-היחפעתם של שרי-החישוקים במוקד. קיבל יורם רונן הוראה להביא למוקד את משה ארנס, שר-החוץ, מידי כאשר חזר מסיוור בארצות-הברית. הופעה, שהיתה בני-גוד לכל דיעה מיקצועית-עיתונאית.

גם "עד פופ"

ב מים אחרים לפני ראש-השנה טרד מש-הו את מנוחתו של המנכ"ל. טילפן לטל-

אריה מקל, מנכ"ל

ראיונות לכל כלי-התיקשורת בישראל. מקל שמע ראיון עם פולארד ביומן הבוקר של הרדיו בו היא מטיחה האשמות בראש הממשלה. הוא התקשר לחיים זיסוביץ וביקש ממנו שלא לשרד שוב את הראיון המביך. הוא התקשר לעורך-חדשות ברדיו ונזף בו משום ששידר יריעה על כך ששידורי הערוץ השני של הטלוויזיה נקלטים בשוודיה. הוא אמר לו שכל יריעה ברבר הערוץ השני מח"יבת אישור מנכ"ל.

כדי לצמצם את עצמאותם של מנהלי הטי לוויזיה והרדיו, הוריד מקל הוראה, שלפיה אסור למנהלים לחתום על הוצאה של יותר מ"50 שקלים. עד כה היה נהוג שמנהל יכול לאשר הוצאה של עד 400 שקלים ללא אישור המנכ"ל, עכשיו גם זה לא אפשרי. זאת אר מרת שמנהל אינו יכול להחליט על דעת עצ"מו אם להעסיק עובד-חוץ מסוג זה או אחר. בהופעתו הראשונה לפני חברי מליאת רשות-השידור, אמר: "ניסיתי להיכנס לתפ"קיד עם סיסמה או מגמה של רגיעה במערכת... הנה, העברנו חודש תמים בלי סערות וברקים. ברשות-השידור גם זה משהו.

אני מודה לכם על האמון ומפנה את כל מרצי למעשה היצירה. יש לנו הרבה מה לע"

הצב זוחל עוד מילימטר קדימה. אך המאורעות אינם מחכים לו

אלמלא היה זה נוגע לריני-נפשות, אפשר היה לצחוק. בשטחים הכבושים הונהג למעשה עונש מוות, וכל "רעול-פנים" צפוי להוצאה להורג בו במקום, חרף הפיטפוטים על "נוהל עצירת חשודים" ושאר אגדות.

אלוף פיקוד-המרכז, איציק מרדכי, החליט על דעת יצחק רבין להקים מיליציה של מתנחלים, כדי לטפל באינתיפאדה. משמע: לקחת חבורות של קנאים קיצוניים, וכיניהם מטורפים ותימוהניים מכל העולם, ולמסור להם את ההיתר לערוך פגזומים. מכיוון שרבים מבין המתנחלים באו בכלל לגדה ולרצועה כדי לגרום לגירוש האוכלוסיה הערבית מ-מחלתי-האבות, קל לרמיון את ההמשך: התקפות-דמים של המתנחלים, תגובות-דמים של הפלסטינים, הפיכת השטח כור לו ללבנון שניה.

רק כאשר קמה זעקה ציבורית, רוככה ההחלטה לפי שעה. אך אחרי שהאלוף מרדכי גילה בצורה זו את תפיסתו האנושית והצבאית, ואחרי ששר-הביטחון נתן לו גיבוי מלא (וכנראה בניגוד לדעת הרמטכ"ל, שאוגף כליל), אין עוד ספק לגבי חזקת-הכוח של המאורעות בשטח. ובאותה שעה ישבה ממשלת-ישראל על המרובה ועסקה בפארה הקרויה יוזמת השלום.

לעשרות שנים. אזרחי-ישראל איבדו מזמן את הקשר עם המתרחש. יוזמת-השלום של שמיר ורבין, 10 הנקודות של הנשיא חוסיי מובארק, "חמש הנקודות" של שרה-חן האמריקאי ג'יימס בייקר — מה הברק?

הכל טובב סביב הרכבת המישלחת הפלסטינית לשיחה בלתי-מחייבת בקאהיר, שבה ידובר על בחירות בשטחים הכבושים, שביעקבותן צריך להיפתח דיון על הסדר-הבין-ניים, שיוביל לדיון על מעמדה-קבע — וכו' וכו'. במקרה הטוב ביותר: תכנית לכמה עשרות שנים.

רק בור גמור יכול להאמין כי ההיסטוריה תעמוד דום, בשעה שמתנהלים המישחקים האלה.

השבוע זחל הצב עוד מילימטר קדימה. ממשלת-ישראל קיבלה את "המסמך המ-תוקן" של בייקר — שישה חודשים אחרי "יוזמת השלום" של יצחק שמיר. זאת בהנחה שארצות-הברית, תתחייב "שישראל לא תאלץ לנהל משאומתן עם אש"ף, שהנושא "המהותי" יהיה נוהלי הבחירות "ביו"ש ועזה", וכו'.

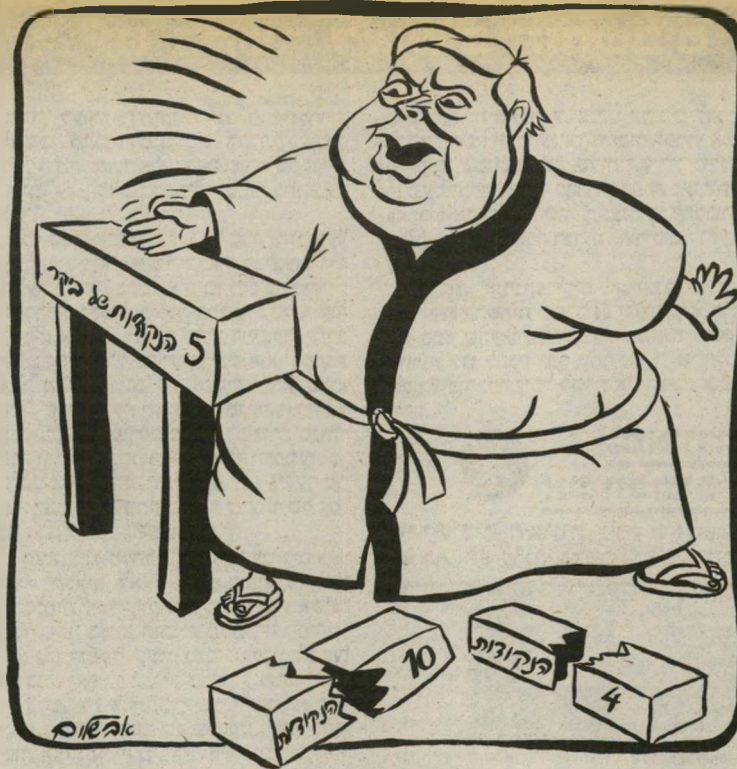
עכשיו יתחילו הרבנים על הרכב המישלחת הפלסטינית ולפי קצב זה הם יכולים להימשך שנה-שנתיים, ולהסתיים בלא-כלום — פשוט אין פלסטינים מלבד אש"ף.

כך או כך. בשעה שהפוליטיקאים בישרו אל עסקו בגיבוש-מילים, כאילו המציאות אינה קיימת, פירסם המומחה האמריקאי ג'ארד פולר, לשעבר איש הסייאי-אי, מיסמך מטעם מכון-מחקר רבי-ידיקה. הוא קבע כי כמה הנחות-יסוד, שגראו לו מובנות-מאלהי:

● אין פיתרון לבעייה אלא הקמת מדינה פלסטינית.

● מדינה זו קום תקום בכל מיקרה, אך חשוב מאוד לישראל איך תקום.

● אם תקום מעיקבות תהליך ארוך של

פיספוס!

צים לבתים בלילות, גוררים מתוכם את הגב-רים, מובילים אותם למיגרש סמוך, שוכרים להם באופן שיטתי את הידיים והרגליים, ומשאירים אותם בשדה. כל זה בלי כל קשר לאירוע כלשהו במקום, ותוך בחירה מיקרית של הקורבנות, ביניהם קשישים ונערים.

ישראלים ששמעו סיפורים אלה לא האמינו להם. המעשים, כפי שתוארו, היו בעלי אופי נאצי מובהק. איש לא היה מוכן להאמין שחיילי צה"ל מסוגלים לכך.

השבוע נדון בהרחבה מיקרה כזה בדיוק — והסתבר כי אכן היה זה או נהוג נפוץ ומקובל, בעיקבות הוראתו של שר-הביטחון יצחק רבין, לשבור להם את העצמות.

רק למלא סקודה. במרכז הפרשה עומד אלוף-המשנה יהודה מאיר, ופרטיה התגלו תור רות לפנייה של האגודה לזכויות האזרח לבית-המשפט הגבוה לצדק. האגודה תובעת להעמיד את האל"מ לדין צבאי. ואלה הפי-רטים:

● אל"מ מאיר היה מפקד מרחב-שכם. כלומר: הוא שלט על חייהם של רבבות רבות של בני-אדם חסרי-שם.

● הוא פקד על מפקד-פלוגה להוציא מב-תיהם 12 תושבי הכפרים ביתא וחוארה, על פי רשימות של השב"כ, ולשבור את הידיים והרגליים ל-11 מהם. לאיש ה-12 נועד התפי-קיד להועיק עזרה לחבריו, שכווריה-אזרחים, שהופקרו בשדה כשהם כפותים.

● מפקד-הפלוגה מחה על ההוראה, שהוא ראה בה מעשה-זוועה. אולם הוא לא סירב למלא אותה. הוא הורה לחייליו לבצע את המעשה הנתעב. שני חיילים וקצין היו אמרי-רים לזכות כל ערבי. מן המותניים ומטה" עד שבירת עצמותיו. ניתן היה להניח שיישארו נכים לכל ימי חייהם.

● המ"פ עצמו נשאר באוטובוס, וציווה על הנהג "לתת גז", כדי שלא ישמע את זעקות הקורבנות, אף שפיהם נאטם בסמרטוטים. הוא רק מילא פקודה.

● הפעולה בוצעה פעם בכפר חוארה, פעם בכפר ביתא. יתכן שהדבר מסביר את אשר קרה לאחר מכן בכפר-ביתא, כאשר התר-שבים התגנפו על קבוצה של מתנחלים שעב-רה ליד כפרם. באותה הזדמנות ציווה אלוף-פיקוד עמרם מלצמן להרוס שורה של בתים בכפר, באורח מיקרי, מבלי שידע בכלל מה קרה.

איש במעמדו. זוהי תמונה מוויזיה — הן של המ"פ עדי-הנפש, שביצע פקודת-זוועה בלתי-חוקית בעליל; הן של מפקד-המרחב, שהיה מסוגל לתת פקודה מוויזיה כזאת; הן של אלוף-הפיקוד, שבתחום אחר-יתו יכלו מיקרים כאלה לקרות.

ההמשך היה מחריד עוד יותר. האל"מ לא הועמד למישפט צבאי, לא הורד לדרגת טר-ראי, לא הוצג מיד מצה"ל. הוא שרת עד לפני כמה ימים בצה"ל במשכורת מלאה, במי-שך כמעט שנתיים. עכשיו הוצא לחופשה בלי תשלום, תוך שמירה על זכויותיו ומעמרו, עד נובמבר 1992.

לפני בית-המשפט הצהיר האל"מ כי עצם חשיפת המעשה מהווה עונש מספיק, ושאינו להעניש איש במעמדו בכל עונש נוסף. מש-מע: ניתן להעמיד טוראים לדין ולשלחם למ-אסר, כפי שקרה לחיילי-גיבעתי שמילאו פקודות דומות, אך אין לפגוע באלוף-המשנה.

על כך יצטרך בית-המשפט העליון להחליט.

שים את עיקר מירצם למילחמה ביצחק שמיר, שעיומו מזוהה גם בני-גני. לפחות אחר משרי-החישוקים, דויד לוי, היה כעבר פעיל מאוד בהסתדרות.

● השעימום האופף בחירות אלה נותן יתרון גדול למערך. אלפי אנשי-המנגנון, שעצם פרנסתם תלויה בשליטת המערך בהסתדרות, יתגייסו עד האיש האחרון, הם ובני-המשפחותיהם. גם הקיבוצים יירתמו הפעם למשימה. אין לליכוד גייסות מאור-גנים כאלה, מה גם שאין בראשו מנהיג כריזמטי.

השלווה הופרה בימים האחרונים, כאשר הקים המערך ברחבי הארץ כרזות תוקפניות, בנוסח "שמאי שולח ידיים..." זה התסיס את אנשי-הליכוד, ונתן גם פירסומת-חינם ליעקב שמאי האפור, שנראה לפתע כלוחם. המערך תפס מיד שוהי שגיא, והכרזות הוסרו. נות-

רו הכרזות המשעממות והיעילות, שהבטיחו שישראל שקיסר הוא "הביטחון שלך". **מנהיגים מקומיים.** מה צפוי? יתכן כי הליכוד ישיג תוצאה בסביבות ה-30%, שהיא עלייה מכוחו הנוכחי (22.37%). אך זה יהיה עדיין רחוק מן השליש, הדרוש לליכוד כדי לחרוץ בפעם הראשונה למוסדות-השילטון בהסתדרות.

מפ"ם מצפה ל-8%, ר"ץ מתנדדת סביב אחוזי-החסימה (3%), הרשימה הערבית המאוחדת עשויה להגיע עד 10%. המערך מקווה לרוב מוחלט זעום, אולי 51%.

הקבוצות המעניינים היחידים יהיו במועצות-הפעילים. שם עשוי הליכוד לנחול כמה ניצחונות במאבקים נרגשים, שיעלו מנהיגים מקומיים חדשים ויישאו בחובם הבטחה לעתיד.

האינתיפאדה

זוועה

האל"מ ביצע מעשי-זוועה. רדתו. לא מניע לו עונש די ביציאתו לחופשה

בראשית האינתיפאדה סיפרו תושבים פלסטיניים סיפורי-זוועה: שחיילי צה"ל פור-

דיכו, התקוממות ומעשי-זוועה, ייווצר מיש-קע כה עמוק של שינאה, עד כי הרבר יאפיל על כל דבר אחר. הקמת המדינה הפלסטינית תיראה לערבים כניצחון מוחץ על ישראל, ותעורר אותם להמשיך במאבק גם לאחר מכן. ● לכן מחייב/האינטרס הישראלי שמרי-נה הפלסטינית תקום בדרך של הסכמה בין ישראל והפלסטינים, כך שהקמתה תביא לכי-סוס מצב של שלום והתפייסות. ● הדבר יכול להיעשות רק תוך הידברות עם אש"ף.

אלה הם דבריי-נבואה. אך בישראל של נקודות וחישוקים, הריגת רעולי-פנים והקמת פאלאנגות של מתנחלים, אין כל סיכוי שאזירה זו תישמע.

ההסתדרות

הסיבוב השלישי

הליכוד מתנהג כאילו אינו מעוניין בניצחון בהסתדרות. כישרון מזומן?

גידעון סער-רצ'נסקי

זה היה אמור להיות הסיבוב השלישי והי-מכריע.

אחרי הניצחון בבחירות לכנסת, אחרי הני-צחון בבחירות העירוניות, עמר הליכוד להבטיח את הצלחתו בניצחון מוחץ בהסת-דרות, וכך לכבוש את מיבצרה-הכוח העיקרי של תנועת-העבודה. לפי כל הסימנים, לא תתגשם תיקווה זו ביום השני הקרוב, כאשר בוחר ההסתדרות ינהרו לקלפיות (ראה הודון ועמודים 76).

שגיא טאקטית. הליכוד לא הלך למערכה זו בחשק. יש לכך כמה סיבות:

● לרבים מאנשי-הליכוד הוותיקים יש רגשות אנטי-הסתדרותיים עמוקים, ולא קל להם להתלבב לעניין הסתדרותי. על מערכת הבחירות הופקד בנו של המנהיג, בני-גנין, שהוא זר לענייני ההסתדרות.

● המילחמות הפנימיות בליכוד עצמו האפילו על המערכה בהסתדרות. רווקא בימים האחרונים הגיעו מאבקים פנימיים אלה לטוננים גבוהים. שרי-החישוקים מקרי-

היריב שלי מנוול, בוגד, מושחת, גזען, מעליס-מס

כיתה אדומה

המערך הוא המימסד. אם משהו אינו בסדר, המערך נושא באחריות לכך. בהסתדרות, המערך הוא בלייבול. כל הריקבון, העובש, הכשל וחוסר החופש בהסתדרות — המערך וקורמיו אחראים להם.

ישראל קיסר הוא אדם שקט. מי שתלה בו פעם תיקויות מופלגות, טעה. אבל טעה גם מי שהתנגד לו כאופן נחרץ. שום דבר אצל קיסר אינו נחרץ. אין לו אויבים, אין הוא מרגיז איש, איש לא ייצא מגדרו כדי לסלקו.

הוא עסקן הסתדרותי מיקצועי. אדם סביר, בעל שכל ישר. הוא לא יעשה שטויות. הוא גם לא יעשה שום דבר אחר.

הצבעה בעד קיסר היא הצבעה בעד הסטאטוסקו, בעד חוסר-שינוי, בעד האינרציה. בעד הסתדרות בלתי-לוחמת, הסתדרות שתלדנית, בלי מחשבה חדשה, בלי שום חידוש שהוא.

להצביע ולספק.

לחברים הערביים אין הפעם בעייה.

בהסתדרות כמה בפעם הראשונה רשימה כל-ערבית. כראשה עומד אמנם יהודי וקומוניסט, מין גויש-לשבת, אבל הכל מבינים שזהו הניסיון הראשון לגבש במדינה כוח כל-ערבי.

אני מברך על כך.

הקדשתי שנים רבות של חיי למגמה ההפוכה: להקמת כוח פוליטי לוחם יהודי-ערבי, שבו לא יהיה שום הבדל בין יהודים וערבים.

ניסיון זה נכשל. היהודים לא רצו בו.

עכשיו מובילה ההתפתחות ככיוון אחר. נמאס לאזרחים הערביים להיות אסקופה נדרסת בכל המפלגות. הם רוצים בכוח עצמאי, שילחם עבור האינטרסים המיוחדים שלהם במדינה המפלה את אזרחיה הערבים לרעה בכל התחומים בלי יוצא-מן-הכלל.

הקמת כוח כזה תביא ברובה למדינה. זוהי הדרך הדמוקרטית לחלל רפורמות, להשיג שיוויון-זכור-יות. בסופו של דבר זה יהיה לטובת הדמוקרטיה הישראלית, לטובת המדינה עצמה.

במשך שנים עובד תהליך זה בגלל מילחמת-האחים המ' טורפת שניהלה רק"ח נגד כל כוח ערבי אחר, שאיים על המנופול שלה. מנופול זה נשבר עתה.

אם תנחל הרשימה הכל-ערבית הצלחה בהס' תדרות, זה יוביל כמעט בהכרח להקמת רשימה ערבית מאוחדת גם בבחירות לכנסת. הופעת סיעה ערבית של 12 איש בכנסת תשנה את מאזן הכוחות במדינה, לטובת השלום.

מכאן התשובה לחברים הערביים. מה ביחס לחברים היהודים?

שתי רשימות — מפ"ם ור"ץ — מתחרות זו בזו. ההב' רלים ביניהן מיוערים.

ר"ץ היא מפלגה ליברלית קלאסית, בעלת זנב סוציאליסטי. מפ"ם מוגדרת כסוציאליסטית, אך היא הפכה מזמן סוציאלי-דמוקרטית.

בעניינים הסתדרותיים, מפ"ם אמינה יותר. ההתחרות היא גם אישית. בין יאיר צנן ורו כהן יש מזמן תחרות. הייתי עם שניהם במפלגה אחת — שלי. בעיני, יאיר צנן אמין יותר.

אפשר לסעוד, בצדק, כי מפ"ם היתה במשך כל השנים חלק מן המימסד ההסתדרותי. היא אחראית למצב הנוכחי כמעט כמו מפלגת-העבודה עצמה. אבל בניגוד למפלגת-העבודה, מפ"ם משתנה.

אינני בטוח שצנן אמנם יקדיש את זמנו ומרצו להסתדרות. אבל כראש המפלגה, בעל ניסיון רב בהסתדרות, בוודאי ינחה את הרברים מטעם מפלגתו.

אם יהיה מזכיר ההסתדרות נאלי, למחרת הב' חירות, להקים קואליציה עם המפלגות הקטנות, יהיה זה אך טוב. אם יוכל לשלוט לבדו, והקטנות תהיינה לאופוזיציה — גם טוב.

אז בעד מי להצביע? אתה תחליט.

נשארים רק הפרצוסים. הפרצוף שלי והפרצוף של יריבי. ואם הפרצוף שלי לא הכי מושך, מוטב להתרכז בפרצוף היריב, שהוא מנוול, קומוניסט, מושחת, גזען, מעליס-מס, זנאי וגם אנטי-רשמי. אפלטון לא חלם על כך. אבל לאפלטון לא היה מכשיר טלוויזיה.

איך להצביע?

כדאי להתחיל מן הסוף. במוצאי יום-הבחירות תישאל קודם כל שאלה אחת: בכמה עלה הליכוד?

השאלה תישאל בארץ ובעולם כולו. ההסתדרות אינה קובעת בעניינים פוליטיים. אולם בחירות אלה הן קודם-כל פוליטיות. בעיני העולם כולו זהו מישאל על

דרכו המדינית של הליכוד, על המדיניות של לא-לא-לא, כן-אבל-לא, חישובים וחשקים. לאדם שוחר-שלום, אחרי שנתיים של אינתי' מאדה, מיצווה היא להצביע נגד הליכוד. ולא חשוב מה עומד על הפרק בהסתדרות עצמה.

אבל גם במישור ההסתדרותי עצמו אין שום סיבה להצביע בעד הליכוד. מיפלגה שיש לה החוצפה התהומית להעמיד בראש רשימתה את יעקב שמאי, אדם אפור מכל אפור, ולת' בוע מהמוני העובדים להצביע בעדו כמועמד לתפקיד המזכיר — מיפלגה כזאת ראוייה לסטירת-לחי מצלצלת.

על-סי ההגיון הזה, היו צריכים, בעצם, להצביע בעד המערך.

אבל קשה, קשה.

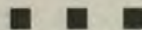
אם אלה בחירות פוליטיות, אין ספק שהמערך עדיף על הליכוד. אבל האם באמת אפ' — לזהדות עם המערך מבחינה פוליטית, שנתיים אחרי פרוץ 11 — נתי' צארה, בעידן של כדורים פלאסטיים ושבירת-עצמות, של לעולם-לא-עם-אש' וברית' רמים עם הליכוד?

זה עניין של טעם.

ובמישור ההסתדרותי — האם אפשר להצביע בעד המערך?

בחירות האלה משעממות, משעממות, משעממות. השיעמוס עצמו הפך חלק מחישובי המיפלגות. מקובל להניח שכלל שיגבר השיעמוס, כן יגדלו סיכויי המערך לש' מור על הוב של בהסתדרות. ככל שתגדל ההתרגשות, ויבואו יותר בוחרים לקלפיות, כן יגדלו סיכויי הליכוד. זה היה מחייב את הליכוד להעמיד בראש הרשימה שלו אישיות מרגשת, מטעירה, מבריקה.

הוא הציב בראש רשימתו את יעקב שמאי.

אולי החמצתי משהו. אבל בכל מערכת-הבחירות הי זאת לא שמעתי מילה אחת על הנושאים המונחים על כפות-המאזניים.

מה צריכה ההסתדרות להיות במציאות הישראלית? איגוד מיקצועי בלבד? מכשיר כלכלי אדיר לעזרה הדדית? קונצרן קפיטליסטי?

מה סיבה של חברת-העובדים? מרוע היא קורסת תחתיה? האם יש לה בכלל זכות-קיום, יעור חברתי? האם היא זקוקה לרפורמה? ואם כן, איזו רפורמה? מי יבצע אותה?

קופת-החולים, קרנות-הפנסיה ושאר המיפעלים — האם הם צריכים להיות צמודים בכלל להס' תדרות? אם כן, האם יש לשנות את המיבנה שלי-הם?

האם צריכים לשנות את דפוסי הדמוקרטיה באיגודים הי מיקצועיים? לתת אוטונומיה לעובדים במיפעלים ובכנפים? להטיל עליהם מישמעת-כבדל מלמעלה? לשחרר אותם מן הורונות של מזכירים מיפלגתיים ממונים?

האם צריכים לצאת למאבק בממשלה ובאוצר, או לשתף איתם פעולה, או להרים ידיים?

אולי אתם שמעתם משהו על כל אלה. אני לא. אף לא מילה אחת, חוץ מכמה השמצות על מכירת ההסתדרות לבורסה, אם הזאב הרע של הליכוד יבלע את כיסה אדומה.

אז מה ראינו? מה שמענו?

ראינו תמונה של ישראל קיסר. תמונה של יעקב שמאי. תמונה של יאיר צנן. תמונה של רן כהן. תמונות של מזכירים ותת-מזכירים ומישרוצים-להיות-מזכירים.

קיסר נהדר. קיסר חרא. שמאי פנטסטי. שמאי נבל. צנן מזכיר ההסתדרות. רן כהן אוהב את האי-מא שלו (שולמית אלוני).

אוסף של סיסמות חסרות כל תוכן. תמונות של עסקנים שאינם אומרים דבר (ושאף אחר מהם גם אינו מרי-שאל). והשמצות.

כן אמורים רוב אזרחי-ישראל להכריע בעניינים, הנוגעים לפתרונם, לבריאותם, לרווחתם, באירגון הגרול ביותר במדינה.

מדבא.

למען האמת, אין זו תופעה המיוחדת לישראל דווקא. כרגע מתנהלת בארצות-הברית מערכת-בחירות על תפי' קידים רבים, והכל בוכים שם על השפל שאליו הידרדרו הדברים. כל המערכה מתנהלת באמצעות מודעות-טלוויזיה בנות 30 שניות. 30 שניות אי-אפשר להגיד שום-דבר, מלבד

אני נהדר, היריב שלי מנוול.

רוב המועמדים ויתרו על החלק הראשון של המסר, ומסתפקים בחלק השני: היריב שלי מנוול, בוגד, קומוניסט, מושחת, גזען, מעליס-מס, זנאי וגם אנטי-רשמי.

יש הטוענים כי עצם קיום הטלוויזיה הרס כל דרך אחרת לניהול תעמולה פוליטית. בטלוויזיה אי-אפשר להסכיר עניי' נים מופשטים ומסובכים. אפשר להראות רק פרצופים של בני-אדם. "האמצעי הוא המסר".

זה עבר גם לתעמולת-הבחירות. אין עוד מקום לאדיאות, לרעיונות, מבריקים, לתפיסות חדשות, להצעות מורכבות לפיתרון בעיות מורכבות. שומר ראשו הפוליטי ירחק מהם.

רקדנית־הבטן ונשיא ארגנטינה ★ להיות נשיא או להישאר קיסר ★ חוש־הומור אכזרי

קיסר. לאחר כמה שניות הוסיף שהוא מעדיף להישאר קיסר, כי זה תואר לכל החיים.

המיליונר הישראלי ויקי טור ברנס, המתגורר מזה שנים רבות במדינת קונטיקט בארצות־הברית, מוכר גם כבעל חוש־הומור מקורי. לפני שבר עיים, כשאירח את מלכת־היופי הישראלית ניקול הלפרין, היתה לו אפשרות להוכיח זאת. ברנס וניקול היו מזומנים

מכונן־בראות הפופולארי בניריוק הוא אבסלסיון קלאב, בבעלות יונתן זוכוביצקי ובניחולה של אשתו, אסתר, בתו של המיליארדר המעופף שאול אייזנברג. המכון המהודר, הי כולל גם בריכת־שחייה מחוממת, נמצא בקומה ה־18 של גורד־שחר קים בלב מנהטן. ישראלים רבים, המגויים במקום, מספרים שהגברת זוכוביצקי מספרת בגילוי־לב על מערכת־היחסים הלא־טור

שה עלידי אחד האורחים לתת הופעה נוספת במועדון תל־אביב. השעה היתה 4.30 בבוקר, והיא היתה עייפה. אך המלווים שלה ביקשו ממנה אף הם שתיעתר להזמנה. כשהגיעה למועדון,

להשתמש בשרותיו ובהוננו כדי לחדור לשוק האמריקאי. באחרונה ביקרו אצלו האופנאיות מיר קה בשן, אשתו של הומר יגאל בשן ובתו של יעקב מרידור, יחד עם שותפתה, אנט הומרי

העיתונאית תמר גולן, החיה בפאריס, אושפוז בבית־חור לים שם לטיפולים. לגולן אין מיספחה, מאז שבעלה, אביהו גולן, נהרג לפני שנים רבות. באתיופיה, בתאונה מיסטרית.

אלי דסה, העולם הזה

ישפחת ספיר יפה ספיר, כלתו של פינחס ספיר המנוח, הנשואה לבנו עמוס, בחברת שניים מילדיה: איתי (מימין) בן 16 ובעוז בן 26. לזוג ספיר עוד בת בשם מיכל, זמרת־רוק מוכרת. שתי הבנות של פינחס ספיר, צפירה הולצמן (למטה מימין), הבת הצעירה, ורינה טל (למטה משמאל), פעילת אירגון־הנשים "נעמת". בני־המשפחה היו אורחי־הכבוד בהקרנת סרטו של פיטר פרישטדט על פועלו וחיייו של שר־האוצר האגדתי. הבן עמוס לא נכח בהקרנה המיוחדת, מכיוון שנשע זמן־מה לפני כן לוונצאלה בענייני עבודתו.

נאי, אשתו של רופא ידוע. השניים, העוסקים בייצור אופנת־עור, באו ללוס־אנג'לס כדי להריח את עיסוקיהן. הרקם, בעל חברת־האופנה ג'ונתן מילר, רכש את מלון בוורלי הילטון שביבורלי־הילס.

רקדנית־הבטן סוהיר, עור לה חדשה מארגנטינה ממוצא רוסי, מופיעה בהצלחה במועדון גים שונים. ביום השישי האחרון, רקת אחדות אחרי סיום הופעתה במועדון־לילה יפואי, היא התבקרה

בלה קרני מזכירתו לשעבר של שר־האוצר המנוח פינחס ספיר, שעבדה עימו במשך 11 שנים רצופות, טענה שסירבה להופיע בסרט בגלל חילוקי־דעות עם הבימאי והמפיקים. בלה קרני טוענת שהבוס שלה לשעבר אינו זוכה בהערכה מספקת, ושהסרט בא להציל את כבודו האבוד.

פסוקי השבוע

- "מעריב", בכותרת מסכמת על תוצאות מישור חק־הדורגל ישראל־קור לומבית: "בהישג־יד, אך לא בהישג־רגל"
- הפרוון הידושלמי אורי שרף: "במדינה שבה הפיס הוא מינעל, ה"תעשייה היא הימור"
- אזרח בולגרי, על הוודאות כי הדמוקרטי צויה בגוש המזרחי ת"גוע, בסופו של דבר, גם לארצו: "כאשר הדוב של הצועני רוקד בחצר השכן, אותה יכול לסמוך על כך שבמחר הוא יבוא לר"קוד גם אצלך"

בה שלה עם אביה, כתוצאה מהקרע בין השניים בשל פרשת מיקי אלבין. לדבריה, תמיכתה בבעלה היא מוחלטת, אך במקיל נעשים ניסיונות של פיוס בין בעלה לאביה.

רבים התפלאו מה עשה שגריר ארצות־הברית בישראל, ויליאם בראון, בפתחת הכנס של המדע בשורות העובד. בחסות ההסתדרות. מסתבר כי השגריר היה בעבר חבר בוועדה ביניגושית נגד זיהום־האוויר, ובעבר גם שרת תקופה קצרה ברוסיה. כשגילו לו שגם כמה פרופסורים מכרית־המועצות נמצאים בארץ, הוא מיהר לברכם ברוסיה. באותו מעמד אמר מוכ־להסדר תדרות, ישראל קיסר, נשיא האירגון, שהוא לא יודע מה ערף: להיות נשיא או להישאר

אלי דסל, העולם הזה

ציון צמיר, העולם הזה

ליאון רקנטי מבעלי-המניות הגדולים של "בנק דיסקונט", לא זוהה על-ידי רבים כשהגיע לאירוע חברתי כשפניו מגולחים למשעי (משמאל). במשך שנים עיסר את פניו זקן (למעלה). במשך דקות הסתודד רקנטי עם דב תדמור, אחד מבכירי הבנק, מבלי שאיש מהנוכחים יצליח לזהות אותו.

■ כל בלייני תל-אביב ציפו בקוצר-רוח למסיבה שעמדה לעי רוך זוהרה סנש, בעלת פאב וינג, לכבוד יום-הולדתה. האירוע היה אמור להיערך במחסן ענק בקריית-שאל, המסוגל לקלוט קהל של אלפים. חמש שעות לפי ניהל השעה היעודה בוטלה המסיבה. לחברים הקרובים נמסר שבינה של זוהרה לקה במחלה הדומה למחלת הפה-הטלפיים התוקפת בקר, וזוהרה החליטה לרחות את המסיבה למועד אחר.

■ לא צריכים להיות חריצניים כדי להבחין בשינוי הרדאמתי במראהו של עופר נימרודי, בנו של איש-העסקים יעקב נימרודי. בצילום שהופיע ביחד אחר המוספים, בסוף השבוע שעבר, נראה עופר כששפעי-שיר ער מכסה את ראשו. מי שמכיר רים אותו יודעים שהוא הקריח בגיל צעיר-יחסית. אך באחרונה הוא כבר השתלט-שיער, המקנה לו מראה חדש.

■ גזענות מסוג חדש הפגינה

הדרוגמנית אתי דן-אוחנה, שי-התבקשה להצטלם בתמונה משרתת עם רקדנית בראזילית באירוע חגיגי, שכלל, בין שאר הגימיקים, גם רחצה משותפת בג'קוזי מלא בבירה תוצרת-חוץ. הדרוגמנית ממוצא מרוקאי ביקשה מהצלמים שלא לצלמה עם "השחורה", כפי שהיא התבטאה כלפי הבראזילית.

■ שופט בית-המשפט העל-

יון אברהם חלימה, שפרש באחרונה מכס המישפט, סיפר בטקס חגיגי שנערך לכבודו במרכז מורשת יהדות בבל באור-יהודה שהוא הולך לכתוב ספר על דיני-מקרקעין בישראל. כידוע היה חלימה המומחה מס' 1 שהתחיל לעבוד עוד בשנת 1951 במינהל-מקרקעין-ישראלי.

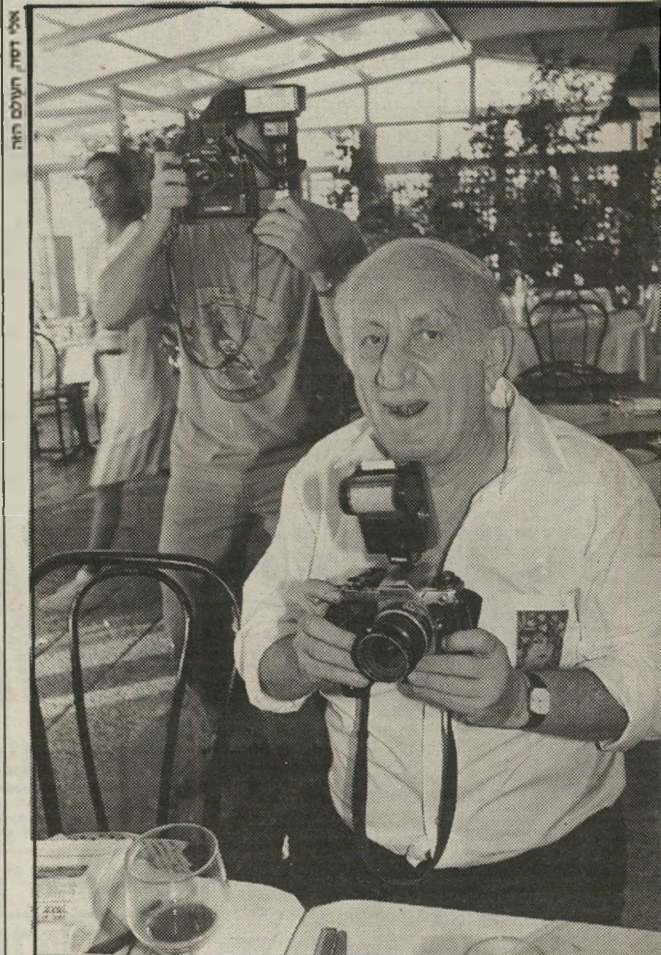
■ זוהר אהליאב

אלי דסל, העולם הזה

נפתלי בזם אירח רבים בפתיחת התערוכה הרטרו-ספקטיבית שלו בתל-אביב. אחותו סירבה להצטלם, וניסתה בלא הצלחה להסתתר מאחורי גב אחיה. לצורך התערוכה הושאלו ציורים מאוספים שונים, ביניהם ציורו המפורסם ביותר לעזרת הימאים, שצייר בשנת 1952, בימי מרד-הימאים. הציור שייך לאוסף "על המישמר", ובזם קצת כעס על כך שהצלם העדיף לצלם אותו על רקע ציור ישן כזה, ולא על רקע ציור המראה את סיגנונו העכשווי.

שורת, השביע את חבריו שלא יעבירו פרטים על האירוע לעיר תנונת. הוא אמר שאילו היה מעוניין בסיקור תיקשורתי, היה מזמין בעצמו את נציגי-התיק שורת. מספרים שכבר שעה אחרי

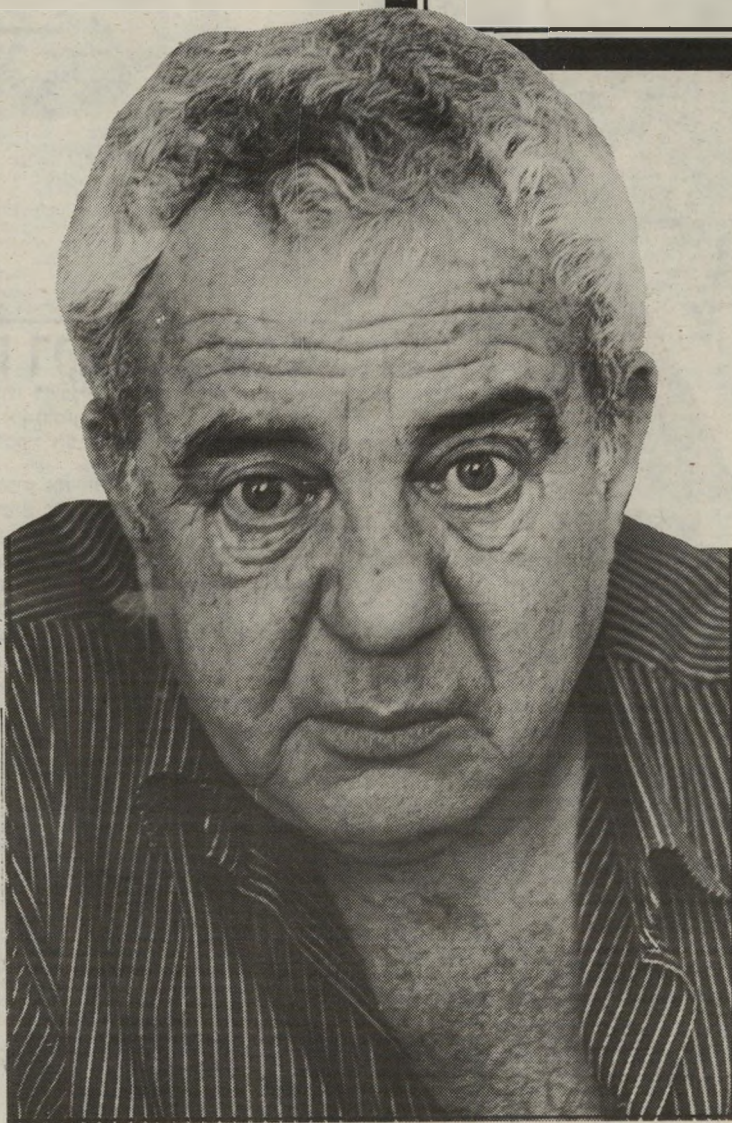
יעקב אגמון המראין והמפיק ניסה כוחו גם בצילום. באירוע שבו נכחו צלמים רבים הוא ביקש את מצלמתו של צלם "העולם הזה" והנציח באמצעותה את כל הצלמים במקום. גם הזמר אבי טולדנו (מחזיק במצלמה, מאחורי אגמון) לא ויתר וצילם את המעמד. שני הצלמים החובבים הצליחו להוציא צילומים סבירים וטובים-יחסית.

האירוע היו קווי-הטלפון באזור-רן עמוסים, מפני שכל אחד מהאורחים המכובדים טילפן לעיתים נאי החביב עליו כדי להדליף פרטים מהמסיבה.

■ עורך-הדין גיורא קיר-שמון, בעל אולם ונוה ביפו, ערך תגיגת-ענק ליום הנישואין 18' שלו בלובי של האולם. קירשמון המנסה כל חייו להתחמק מהתיק

אורי אבנרי שווח עם עמוס קינן

והוא לא עומד בוועד הזה, אלא בשחיטה על שחיטה.
● מדוע? אתה רואה איזו סיבה לכך?

רחל אבנרי, תעלום חזק

● קראתי את הספר „ציבעונים אחינו“ עד הסוף המר, 89 עמודים. והסוף הוא באמת מר. ההתרשמות הראשונה של הקורא היא שהספר מלא ברצח, בטבח, בשחיתות מכל הסוגים. מדוע?

כי זה החיים וזה ההיסטוריה. אין כאן מילה אחת שהיא שקר. כולם רצחו, כולם שחטו, וכל מה שכתוב שם אמת.

● האם כולם רק רצחו ורק שחטו?

כאן לא כתוב שרק רצחו. רק מטופל בנר שא הזה. הנושא מה הם עשו לאחר שרצחו ולאחר ששחטו, או לפני, לא מטופל בדיוק בספר הזה.

● גם אתה רוצה ושוחט בספר. כן. לא אני עמוס קינן, אלא האני שנאמר כאן בגוף ראשון שהוא המספר, האני-המספר. אני, עמוס קינן, אם אני רוצה ושוחט אעמוד לדין שמיים, וזה לא נושא השיחה שלנו.

● למה ה„אני“ בספר עוסק בעיקר שנות בזאת בצד הזה בלבד? מה מעיק עליך? מה לוחץ עליך? למה הוא הושב רק על זה?

לדעתי זה היותו יהודי והיותו ישראלי. יש לו גן משוגע. אגב, גם לישראל ישנו הגן המשוגע. ליהודים יש זיכרון היסטורי שאין רומה לו בעולם, גם לא אצל הסנים, גם לא אצל עמים יותר עתיקים. הזיכרון ההיסטורי של היהודים משתרע (א') על פני 4000 שנה, אבל (ב') על פני הפלנטה כולה. ליהודים יש זיכרונות מקראקוב ומברצלונה ומדרום-אמר ריקה ומתימן ומחבש ומסין ומיהודו ומעיראק ומכל מקום.

● האם יהיה נכון לומר שהיהודים נשחטים והישראלים שוחטים? ושי הזיכרון הארוך, חובק-העולם של הי יהודים, עוסק במעט בלעדית בזה ששחטו יהודים?

הזיכרון של היהודים עושה דבר אחר. המר רשת ההיסטורית שלהם מכתיבה להם כללי-התנהגות. כל זמן שהם היו יהודים בתימן, הם

היו מאויימים בתור יהודייתם. כל זמן שהם היו יהודי קראקוב, היו מאויימים בתור יהודי קראקוב. כאשר הם יושבים בתל-אביב ובירושלים ובעמק-הפרת והם מאויימים, הם מאויימים בשם בבל, אשור, יוון, רומי, קראקוב, תימן והכל. ואז הם מגיעים בחשבון היסטורי רבתי.

כל גנרל ישראלי, כאשר הוא יוצא לקרב על מישל 307 הוא עושה חשבון עם אשור-בניפל, עם סנחריב, עם נבוכדנצר, עם טיטוס, עם חמלניצקי וגם עם הפרעים בתימן ובמא-רוקו ובכל מקום, ועושה את זה גלובלית. אני מדבר ברצינות, ואני מנסה להגיד לך שאני באמת מדבר ברצינות.

אנחנו עם כישרוני מאוד, עם זיכרון מעט יין, ועם מקולל מאוד מתבחינה הזאת. יש לנו גן משוגע.

● האם אתה מסכים שהזיכרון היסטורי היהודי פוסח במעט על כל דבר הנוגע ליהודים שאיננו עוסק בשחיתות ובסוגרומים? כלומר,

שהוא מתעלם מפירייהזה, שבי הם השתלבו יהודים בארצות רבות ויצרו תרבות?

הזיכרון ההיסטורי היהודי פוסח על זה כמעט במכוון, הייתי אומר, כמעט במכוון, ומתמקד אך ורק ברדיפות, בסבל ובשחיתות,

תשמע, מוזהר לא נשאר כלום, משחיטה נשארים דברים אימים, וזה טיבעי שהזיכרון ישמור יותר את השחיטה מאשר את הוזהר. אילו היינו הולכים רק על איכר-גבירול ועל יהודה הלוי ועל אנדרלוסיה ועל תורה-הזהב ועל הרבה תוריהם שהיו לנו גם בגלות

הקשה מאוד, מצבנו היה יותר טוב. אבל כל תוריהם שלנו נגמר בשחיטה, והשאלה היא לא כמה זה מתחיל, אלא כמה זה נגמר. וכאשר תוריהם נגמר בשחיטה, נשארת השחיטה, ולא תורה-הזהב.

אני גם לא יכול להאשים את הגן היהודי המשוגע בעניין הזה. אני לא יכול להאשים אותו, אני רק יכול לקבוע מה שאני קורא עובדה.

● גם עמים אחרים נשחטו. לא לאורך ולא לרוחב כזה.

● עמים אחרים הפסידו במילחמות נוראות ועברו יסורי גיהנום. לא לאורך ולא לרוחב כזה. כולם הפסידו, כולם נשחטו. אני אתן לך רשימה, אם אתה רוצה. היא נמצאת גם בספר שלי, דרך אגב. רשימת העמים הנשחטים נמצאת בספר שאי תה קראת עכשיו. אבל לא לעומק היסטורי כזה, ולא לרוחב גיאוגרפי כזה, לא.

● יש הרגשה שהיהודים מאוד מתגאים בייחודיות השואה שלהם. הם לא סובלים שזוהי אחרת לצידם, כפי שראינו עכשיו לגבי השואה הארמנית. יש אומרים שהמילחמה של היהודים בשואה הארמנית, בעד צמ הזכרת השואה הארמנית, אינה נובעת רק מסיבות תועלתיות. זאת מילחמה מיסחרית.

● היא לא רק מיסחרית. היא גם נובעת מזה שבאמת לא סובלים ששם אחר יתגאה בשואה שלו.

טוב, עכשיו אתה הולך לגנוב ממני נושא, שאני עוסק בו כמעט כל ימיי, ורוצה גם לכתוב עליו ספר, אם ה' ירחם עלי ויתן לי לעשות אותו. ענייניו בערך החרמת השואה, או הפקעה או קונפיסקציה או אקספופריאציה של השואה עליידי ישראל והעם היהודי. אני אשתדל לקצר.

אומר כך: כאשר ישו מתייסר על הצלב, הוא רק איש אחד, הוא מתייסר רק שלושה ימים והוא מת בסוף, והוא אומר, אלי אלי למה עזבתני? והוא אומר, אלי אלי למה עזבתני? שתי פעמים. יכול אדם בהודו ובאינדונזיה ובסין ובפאן ובדרום-אמריקה לבכות בכל פעם, כשהוא שומע את המילים האלה, אדם, ששומע את מתיאוס פסיון של באר, או של מישור אחר, מעינו יורדת דימעה לרגע. מדוע? כי האירוע של צליבת ישו, שיכול

היה עלי-פי כל צדק להיות אירוע יהודי פנימי, נהפך לאירוע של האנושות, ושאל התרסי המנוול, פאולוס, הפך את שואת ישו לאירוע של האנושות כולה.

לדעתי הוילדים למיניהם וכל המנוולים למיניהם וראשי ממשלות-ישראל למיניהם הפקיעו את השואה לתועלתם הפרטית, ולא נתנו אותה לאנושות. השואה לא היתה צריכה להיות אירוע יהודי, השואה היתה צריכה להיות אירוע של האנושות, ו-NEVER AGAIN לא יהודי, אלא NEVER AGAIN לכל-אנושי.

היפאנים, שהם עם גדול מאיתנו, ועם היסטוריה לא-קצרה, את הירושימה הקדישו לא נשיות ולא ליפאן. אמרו: האירוע של הירר שימה זה לא שמישהו התנכל לנו, ליפאנים, והרג אותנו, את היפאנים. אמרו: מישור התנכל לאנושות והרג את האנושות, אל תעשו זאת שנית!

● ההתרכזות היהודית הזאת בסוגרומים ובדיכויים ובשחיתות

הנפש הישראלית היא מיפלצת. ישראל כולה היא נקמה של ה' בגויים. אין תיקווה למדינה שהקים בן-גוריון – כך אומר קינן בשיחה עם אבנרי על סיפרו החדש, העומד – כך הוא מקווה – לגרום הלם לקוראים.

הנפש הישראלית היא מיפלצת, שבי הם השתלבו יהודים בארצות רבות ויצרו תרבות?

הזיכרון ההיסטורי היהודי פוסח על זה כמעט במכוון, הייתי אומר, כמעט במכוון, ומתמקד אך ורק ברדיפות, בסבל ובשחיתות,

ישראל היא העונש על מה

מאמין שאני איש עם מוח כלי-כך קודח וחולה. עד שאני קורא עיתון.

גוריון לא יצר ארץ חדשה ליהודים, ולא יצר עם חדש. ברגוריון רודף אחריו עד היום. אנחנו במדינת ברגוריון בסוף ימיה, מהסיבה הזאת.

את הנמרים, אחת — להביא אותם לטריטוריה שבה הם נולדו, ולהוציא אותם לחופשי. מה שעשתה מדינת ישראל הוא להקים בטריטוריה של הנמרים בערך אלף כלובים,

יהודי המוכר לנו. זה גישת רטוש, אנחנו מכירים את זה, אבל זאת אמת. **● וגישה של אוסוולד שפנגלר.** זאת גישת רטוש וגישת שפנגלר ואת שתי הגישות אני מקבל.

● גם אני מקבל אותן. אבל נניח אפילו שהתפיסה של „עם לבדד ישי כון“ נולדה בראשית הגלות, בראשית האידאולוגיה הגלותית.

אבל זה רדף אחריו כמו צל, והשפיע עלינו ועיצב אותנו.

● אתה לא תמנה על כך לפעמים? יש בזה משהו מזוהר. ניקח, למשל, את המיתוס של אברהם, הגר וישי מעאל, הרודף אותנו פה היום אחרי קרוב ל-4000 שנה.

אחרי קרוב וכמעט בערך 4000 שנה, מאז תקופת האבות, כן.

● האם זה מפני שמיתוסים מעצבים בים את אופיים של עמים, ונגזר עליהם לחזור עליהם שוב ושוב, או שזה אופי של עמנו, שמצא את ביטויו במיתוס הזה?

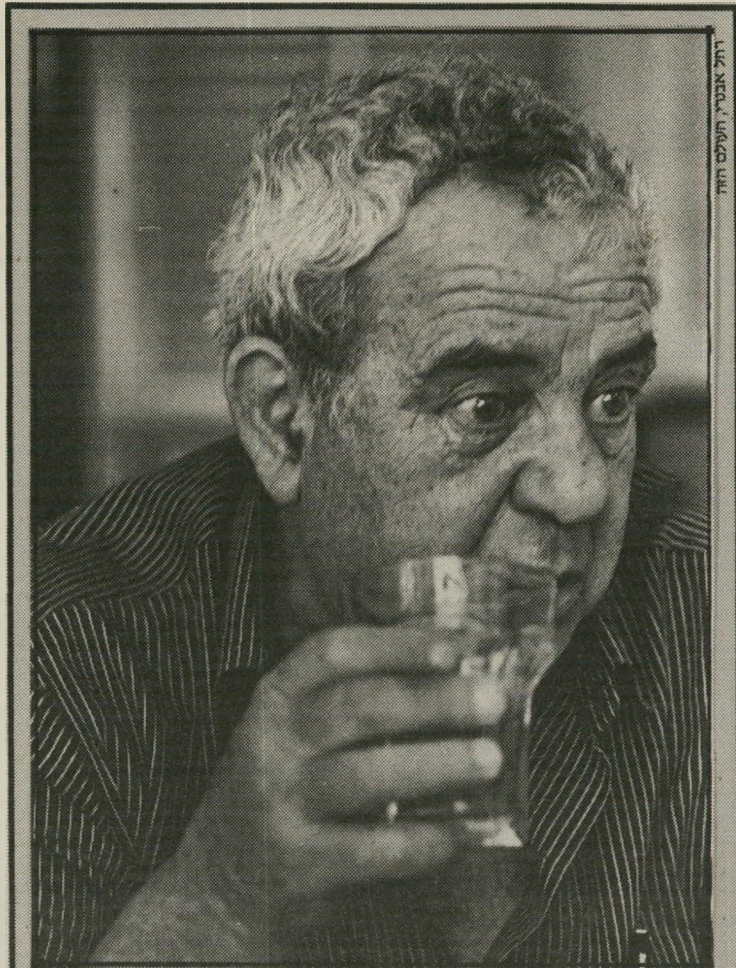
לא, אני חייב להיות הוגן בעניין הזה, גם כלפי עמי שלי, ולהודות שמיתוסים מעצבים אופי של סביבה. למיתוסים יש תכונה של הגדרת הסביבה. וכל דבר בטבע מוגדר גם סביבתית, כולל עמים, כולל היסטוריות של עמים, כולל דברים כאלה. אנחנו, מהבחינה הזאת, עם מקולל מאוד, בגלל זה שאנחנו עם כלי-כך ברוך מאוד, אנחנו עם מבורך מאוד.

● במיתוסים.

כן, אבל לכן אנחנו עם מקולל כלי-כך. אילו היינו כבר מתים, והיינו הופכים רק להיסטוריה, כמו אשור, כמו בבל, כמו מצרים העתיקה, מצבנו היה טוב. היינו התושבים החדשים של אותה ארץ, אבל ללא השפעה וללא המיתוסים.

במצרים מדברים ערבית, ולא מצרית עתיקה. כנ"ל בבבל, ובארץ שינער ובארץ עילם ובשושן הבירה מדברים את שפתו של אחשוורוש, וכו' וכו'.

● אילו היינו מדברים פה גרמנית, כפי שרצה הרצל, או אידיש או אני גלית, אתה חושב שהיינו עם אחר? אוי, אתה עכשיו הפחית אותי. הנטייה הטיבעית שלי היא להגיד: אפילו אם זה היה לדעה, קודם כל לחזור ולדבר עברית. זו הנטייה שלי. עכשיו, אם אתה שואל אותי לא

שאלה: הישראלי הוא השוט של ה', לנקום באנר שות על מה שהוא עשתה ביהודים? תשובה: כך אמרתי. אכן, כך אמרתי. אמת.

ובמעשייתם היא המכתבה גם את היחס לשואה. הם לא יכולים לסבול שגם אחרים נטבחו. היא מכתבה גם את היחס לאינתיפאדה. לכן ערבי שנהרג הוא כלום, ויהודי שנהרג זה הכל.

זה לא בסדר. אנחנו, כיהודים, אנחנו כי יפאנים, אנחנו ככניזארם, היינו צריכים להפוך כל רצח של אדם באשר הוא אדם לאירוע של האנושות ולאסון של האנושות. חטאנו. אנחנו חטאנו בעניין הזה, לדעת, חטאנו חטא כבר מאוד.

● החטא הזה נובע מההתרחקות של היהודים בסיבותיהם, שאינה מאפשרת להם לפתוח את הסבל לא-חריים.

אפילו לא את הסבל. „עם לבדד ישכון“ כתוב בתנ"ך. ואנחנו עם לבדד ישכון, וזאת קללה שרובצת עלינו, כי באנושות שום עם לא לבדד ישכון.

באנושות יש מגע בין עמים, מגע טוב, מגע רע, אפילו של שחיתות. הצרפתים שחטו גרמנים, הגרמנים שחטו צרפתים, אבל הם יכיר לים גם לעשות שלום של קבע, או של קבע לכמה דורות, מפני שהם לא לבדד ישכנו. אנחנו מסוגלים או לשלוט או להישלט, אבל תמיד לבדד.

זה עסקיביש. אנחנו מוכרחים להשתחרר מהתפיסה ההיסטורית שלנו, שאנחנו עם לבדד ישכון.

עם לבדד לא ישכון! (את האינטונציות שלי אתה לא יכול לשים במאמר שלך, לא יעזור לך).

● (אולי.) תשמע, אני באמת מאמין בזה, אני כבר בערוב ימי, מה שנקרא, נכון? **● לא יודע. אתה ילד.**

ערוב, רגע, יש לפעמים ערב ארוך מאוד. החל מגיל 60 בן-אדם הוא בערוב ימיו, אני כן. ואני חושב שאני בערוב ימי וזה בסדר, אני שלם עם זה שאני בערוב ימי.

אבל אני רואה אחורה את כל הסיפורים האלה, ואני אומר לך שהאסון הגדול ביותר שלנו זה שאנחנו חושבים שאנחנו „עם לבדד ישכון“. אין עם שיכול לשכון לבדד, אנחנו גרים בתוך בית משותף, ועלינו ללמוד לחיות עם השכנים באותו הבית המשותף.

● הציונות באה לגאול את היהודים מקיום של עדה נרדפת, עם נרדף בקרב הגויים, ולהקים לו בית לאומי.

שהעולם עושה ליהודים

ריגשית, אלא רציונלית, מה היינו צריכים לרבר כאן? רציונלית, היינו צריכים לרבר אידיש או גרמנית, והיה לנו יותר טוב. רק אני לא הייתי מסכים. יש בעייה. יש לי בעייה, אני גם כן יהודי, אני גם כן ישראלי, אני גם כן זה, מהבעייה של כולנו, אני הרי בסך-הכל גסיסן חלק מהקהילה הזאת, אני לא זר לה.

● אתה אומר, למעשה, שהמיתוס עובר באמצעות השפה. העולם הררי חני עובר באמצעות השפה.

מאור, עד מאוד, עד מאוד... נורא, נורא, מאור, מאוד...

● אילו הספר שלך היה נכתב בגרמנית?

באסקימוסית, הוא היה היום „בסטסלר“ עולמי.

* אוסוולד שפנגלר. הוועדיות נרמו, כתב את הספר המונוסמלי שקיעת המערב, שהכיל בין השאר תיאוריה זו.

שבכל כלוב יש נמר אחד. דבר מטומטם. אתה רוצה שאני אגיד לך את זה לא על נמר? על דולפין? אז אני אהפוך לך את המי טאפורה לדולפין.

אז הקימו אלף בריכות-שחייה, שבכל בריכת-שחייה יש מישפת-דולפין אחת. אחת באה ממארוק, אחת באה מתימן, אחת באה מחבש, אחת באה מפולין, אחת באה מזה, הקימו אלף בריכות של דולפינים ואומרים: שיחררנו את עם ישראל.

מה שיחררנו? שמנו דולפינים בבריכות שלא מתערבכות, „עם לבדד ישכון“.

● „עם לבדד ישכון“ נאמר, אם נאמר, לפני 3000 וכמה מאות שנים. ברור שזה נכתב לפני 2500 שנה. זאת אומרת שהאידאולוגיה הזאת נוצרה עוד בשהעם הישראלי יושב במולדתו, ולפני שהוא הפך לעדה עולמית, או בזמן שזה קרה — אם מקבלים את הגישה שעזרא ונחמיה היו למעשה ההתחלה של העם הי

ואם תרצה לפרט את השאלה הזאת, אני אענה לך גם הלאה על זה, כי אנחנו כל ימי חיינו, גם אתה וגם אני, כל אחד בדרכו, עוסקים בשאלה הזאת.

יש כאן כשל ברור. אני לא חושב שהציונות הייתה רעיון רע, הרעיון להפסיק את האנטי-שמיות, להפסיק את הפוגרומים, להפסיק את התלות של יהודים בגויים בעולם, לרכו אותם בטריטוריה, שיהיו עם טריטוריאלי, כמו צב, כמו צב, כמו נמר, כמו אניל-אידועימה, כמו עם, הוא רעיון חיובי ובריא.

הרעיון לעשות את זה בארץ-ישראל הוא גסיסן נכון, כי יש תנאים מוקדמים, אקלימיים, היסטוריים וכו' וכו', שעושים את זה אפשרי ונוח ביותר.

אכל מה הם עשו? תאר לעצמך... אתה יודע מה, אני אתן לך את זה במטאפורה: תאר לך שהעם היהודי היה בכלל עם של נמרים, והנמרים בסכנת-כיליה, והרצל החליט להציל את הנמרים. עכשיו, יש שתי דרכים להציל

מדינה, שבה הוא יהיה ריבון לגורלו. והנה אנחנו רואים, לפי התיאור שלך, שלמעשה היהודים לא השתנו בכלל, אלא הפכו רק את הקערה על פיה. במקום „עם לבדד ישכון“ נר-צה, הוא הפך „עם לבדד ישכון“ ררי צח. האם זה ביטולן של המהפכה הציונית?

לא. זה פירוש כוזב ואי-הבנה של המסר הציוני האמיתי.

● שהוא?

המסר הציוני היה גם ליצור עם חדש. ופה לא יצרו עם חדש. הביאו עם ישן לתוך איה כל חדש, ששמו ארץ, או מדינה, או דבר כזה, אבל לא נעשה שום מאמץ ליצור עם חדש. עם חדש זה גם טיפול-שורש, גם טיפול בגנים, גם חיסול הגלות מבחינה אינטלקטואלית ומבחינה ריגשית.

כאן, בארץ-ישראל, ברגוריון לא חיסל את הגלות. הוא רב נתן לה דגל מקומי. זה הכרל גדול מאוד. אז זאת גלות עם דגל. אבל כך

..אני מרגיש שישראל הולכת ועלמת מתחת לכפות רגלי. אני לא יודע מה

(המשך מעמוד 19)

● **אבל לא היית כותב אותו כן, היית כותב ספר אחר.**
כן, שהוא היה גמ"כ "בסטסלר" עולמי, אבל אחר.

● **למעשה אתה הופך את המספר של המספר למעין פרומטזים יהודי, נכון?**

לא, כאן, אם מותר לי לחקן אותך...
כן, כן?

אני חושב את עצמי לצלם טוב של הנפש הישראלית. יש סיפור אחד, כאן בספר, שהוא... כל הסיפורים רוויים בזה, ויש קשר בין שלושת הסיפורים בספר... אבל יש סיפור אחד ששמו "סיפור מינכן", שהוא סיפור די חולה, ואני טוען שהוא צילום הנפש הישראלית.

● **אפשר שהמילה "די" מיותרת. הסיפור הוא חולני, והוא רצחני.**

אבל הוא צילום הנפש הישראלית, וזאת לא נפש יהודית, זאת נפש ישראלית. הנפש הישראלית היא מוטציה של הנפש היהודית. מוטציה גם בעזרת השפה. השפה עזרה למר טציה להתקיים גם בעולם חדש וביקום אחר. אוקיי? אתה איתי?

● **מוטציה פירושה שזן מסויים מוליד במיקרה איזה שהוא ולד, ונר צר זן חדש. ואילו כאן אפשר לטעון שזה המשך היהדות באמצעים אחרים.**

לא, לא נכון. לא פה נולד זן חדש, אבל זה לא המשך היהדות באמצעים אחרים, זאת מוטציה של היהדות. היהדות היא האמא החוקית של המוטציה, המוטציה היא ממזר של היהדות, אין לה קשר אל היהדות.

אין קשר לאלה שמופיעים בסיפורימינכן עם היהדות, כשם שאין קשר למי שהיום ער' שהם מה שעושה בקולומביה, ובכל מיני ארצות אחרות, שאנחנו רואים בהן. ואני חייב להזכיר, כיר, שאני כתבתי את זה לפני איקס שנים, לא לפני שהעובדות התגלו, אלא גם לפני שהעובדות התבצעו בכלל.

יש בסיפור רצח, יש בו הירואיזם, יש בו סחר'נות, ואני כתבתי את זה לפני שזה היה בכלל ענין במעי אמו, כתבתי את זה לפני זה, כי אני קרוב לנפש הישראלית ואני מבין אותה. אני מבין את הנפש הישראלית, ואני ניחתי מה הנפש הישראלית מסוגלת לבצע. למה? כי אני כנראה בעצמי, כמו כל ישראלי.

* מוטציה (מהמילה הלטינית MU-TARE, לשונות) פירושה שינוי גנטי בצאצא הניתן להורשה.

ספר מטורף לגמרי

"שלושה סיפורים, שאירועיהם מתרחשים בזמנים ובמקומות רחוקים, ספק-מציאותיים ספק-חזיוניים, כך נאמר על עטיפת סיפור החדש של עמוס קינן, "ציבעונים אחינו".

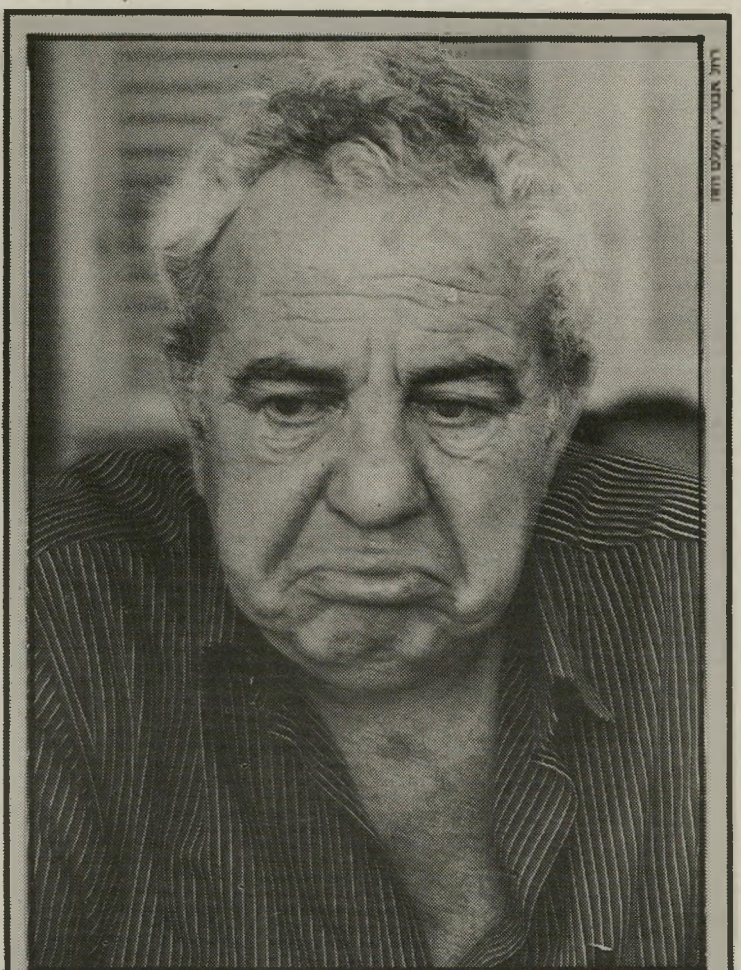
ספר מטורף לגמרי!" היתה התגובה הראשונה של קוראים.

הספר מורכב משלושה סיפורים: "אודסה מאמה", "מחול צ'רקסי בי סידני", "סיפור מינכן". הם כתובים כולם בסיגנון הקינני האופייני - תערובת של תמונות סוריאליסטיות וקטעים כמעט אוטוביוגרפיים ישראלים.

סיפור הקודם של קינן, "הדרך לניחוד", סיפר על דיקטטורה צבאית-פאשיסטית בישראל, ועל הדרך להפלתה. הספר החדש אינו עוסק ב"אירוע כזה, אלא נותן תמונה כללית של זווית מתמשכת, שבה מעורבות כל הסטיות האפשריות.

ראלי טוב, שייך למוטציה הזאת, ואני מתוך המוטציה עצמה הבנתי את המהות שלי.
● **מישהו יכול לחשוב שעלילת הסיפור השלישי - ישראלי בא**

● **לא, אז אני לא אגיד את הסוף של הסיפור, אגיד רק את מהותו. הוא עוסק בשריפת ילדים גרמנים. אפשר לטעון שזה סיפור יהודי דוור**

שאלה: האם ישראל היא המשך היהדות באמצעים אחרים?

תשובה: לא, לא פה נולד זן חדש. זאת מוטציה של היהדות. ממזר של היהדות, שאין לו קשר עם היהדות.

קא, יותר מאשר ישראלי.

לא, זה סיפור ישראלי יותר מאשר יהודי.

● **ולמה?**
הוא עוסק בגילגול של היהודי אל הישראלי, בשארית או במישקע שנשאר אצל הישראלי של היהודי, והופך אותו לסכנה לעולם ולאנושות.

● **אם הישראלי הוא מוטציה של היהודי, מה יהודי בו ומה ישראלי בו?**
אני אשאל אותך שאלה במקום לתת לך תשובה. אני אשאל אותך: האם ה' - אם יש ה', אם יש דבר כזה - לא התכוון להעניש את האנושות על מה שהיא עשתה ליהודים, כזה שהיא עשתה מוטציה של היהודי שיכול להרוס את האנושות בכלל? זאת שאלה.

● **שאלה מצויינת.**
שאלה טובה. אני עכשיו שואל אותך.

● **על זה רק ה' יכול לענות.**
אני שאלתי את ה' את אורי אבנרי, לא את ה'.

בכל אופן, מה שלא נעים לי ומעיק עלי מאוד זה שאחראי, קטעים מהסיפור הזה הולכים ומתגשמים עכשיו בכתורות ראשיות בעיתוני הערב והבוקר.

● **מתי כתבת את הסיפור?**
כתוב. בקאהר ב' 1987. ועכשיו זה קם לתחייה, ופשוט קורה בשטח. מעצבו, נכון? כן, אותי גם כן.

● **אצל הנוצרים קיום המושג "ה' שוט של ה'".**

כל סיפור אמיתי, מדוסטויבסקי ומטה, הוא השוט של ה'. כל סופר, זה התפקיד של הספרות בכלל, להיות השוט של ה'.

● **עכשיו אתה, בתור השוט של ה', אומר שהישראלי הוא השוט של ה', לנקום באנושות על מה שהיא עשתה ליהודים.**

כן אמרתי, אכן, כך אמרתי. אמת.

● **אני זוכר איזה...**

ה' ירחם על כולנו.

● **על כולם וגם על כולנו. לפני הרבה מאוד שנים כתבת סיפור בהעולם הזה - אולי כבר שכחת, ואני זוכר אותו - על "הכבש הנוראי", כבש ש..."**

אני לא שכחתי.

● **כבש שגדל וגדל וגדל, עד שהוא מתחיל לטרוף את כל חיות הטרף.**

את הזאבים ואת הנמרים ואת האריות, את כולם.

● **למעשה זה אותו רעיון.**

אני ישראלי ואני הכנתי את, או לפחות חשתי את - אני חש, אני לא מבין, אני סופר, סופר לא מבין, סופר חש - חשתי את הנפש הישראלית. ה' ירחם על כולנו, אמר ואמן סלע, ה' ירחם על כולנו.

אני אומר לך, היהודים זה עם מקולל, אבל הישראלים זה הסעיף הכי מקולל שיכול להיות של העם היהודי.

● **את זה כתבת בסיפור על הכבש הנוראי.**

בהיותי בן פחות מ-25.

● **כתבת ל פ נ י מילחמת ששת הימים.**

בהיותי בערך בגיל 25, נאמר.

● **בשנות ה-50 המאוחרות.**

כן, הייתי בן 25 כאשר כתבתי, וה' ירחם עליך ועלי, כי זה הסיפור עלינו, מה אני אעשה.

● **לפני שהיו שטחים כבושים, לפני מילחמת ששת הימים, לפני ה' אינתיפאדה.**

זה בכלל לפני שחשבנו שיקרה דבר כזה. אבל היכרנו את בן-גוריון.

לצערי הרב, כן. ואם אתה שאלת על כך גוריון, אני באמת מאמין, באמת ובאמונה שלמה, שהאסון של הציונות, הקטסטרופה של הציונות זה בן-גוריון. כתבתי את זה כמה פעמים. אכתוב את זה עוד 700 פעמים, אם יתנו לי.

מרינת בן-גוריון זה דבר שנידון לכישלון מלכתחילה, אילו רק מישהו היה מבין במה המדובר.

מרינת בן-גוריון היתה בנוייה על ניתוק מוחלט מהסביבה המיידית, דבר שהטבע אינו תופס אותו ואינו סובל אותו.

אמבה אינה יכולה להיות מנותקת מהסביבה המיידית, ומרינה אינה יכולה להיות מנותקת מהסביבה המיידית. הסביבה המיידית שלנו זה כאן. בן-גוריון המציא מין צינור מלאכותי, שמקשר אותנו אל איזה סביבה אחרת, לא אל הסביבה המיידית. ואנחנו חיים בתוך בועה. וברגע שנפרץ או נסתם הצינור הזה, אנחנו, בתוך הבועה, או נחנקים, או שה' בועה מתפוצצת, אחת מהשתיים.

זה מה שעשה לנו בן-גוריון וזה מה שע' שינו אנחנו כאשר בחרנו בבן-גוריון.

היתה לנו בחירה, בן-גוריון או לא בן-גוריון. ין. בחרנו לאנחנו, וזה סיפור לעוד ראיין.

אני לא יודע, זה כבר סיפור ארוך, מר אבנרי.

● **אבל לפי דברייך, הרי הוא נגזר עלינו מראש, בן-גוריון הזה. לא היתה לנו ברירה אלא לבחור בו.**

לא, לא, יכולנו, יכולנו, היתה לנו ברירה, אתה היית ברירה, אני הייתי ברירה, רטוש היה ברירה, הכנענים היו ברירה, היו המון ברירות. הפור נפל, אבל אני אומר לך, זה לא נכון ואני לא דטרמיניסטי, שום אדם רציני

למינכן, חוטף ילדים גרמנים... אל תספר את הסוף של הסיפור, ואל תהיה כמו הסדרן הסקוטי שלא קיבל טיפ וגילה לבא-הקולנוע מי הרוצח בסרט.

קינן עצמו רואה בספר דק זה את יצירתו החשובה ביותר עד כה. הוא עלול לגרום להלם אצל קוראים רבים.

כיום איננו דטרמיניסטי. יכול היה להיות אחד-
רת אילו היו כוחות אחרים. אילו היו כוחות
אחרים, היה אחרת. לא היו הכוחות האחרים.
אתה לא היית כוח, אני לא הייתי כוח, רטוש
לא היה כוח, הכנענים לא היו כוח, יגאל אלון
לא היה כוח, יצחק שדה לא היה כוח, אף אחד
לא היה כוח, כך גוריון היה כוח.
ושמע, אתה רוצה שאני אכתוב פה עכשיו
ספר בראיון איתך? אז אני אגיד לך: אילו
ואילו ואילו לכך גוריון לא היה מגע עם יד
רות ארצות-הברית, ואילו יהדות ארצות-הבר
רית לא היתה ממלאת את כוחו למלא את
השאיפות שלה, בעצם, היתה מדינת-ישראל
אחרת. גמרתי לדבר, די.
בעוד 10 שנים תראיין אותי עוד פעם. די,
די.

● לא, הראיון עוד לא נגמר.
לא, להישאר בנושא הזה.
● מתוך דבריו כאן, ולמעשה גם
מתוך דבריו בספר, מתקבלת תוד
זית מאוד קשה לגבי עתידה של מדי-
נת-ישראל.

כן.
● אתה אומר שהמדינה הזאת,
כמו שהיא, אין לה אפשרות-קיום,
היא נגד הטבע.

נכון. אני אומר את זה בספר, למרות שלא
זה הנושא של הספר, זה לא הנושא. הנושא...
● זו המסקנה של הספר.
והנושא של הספר זה לא מדינת-ישראל.
מדינת-ישראל לא מוכרת בו בכלל, אני מב
קש שלא תשכח את זה בריווח אודות הספר.
הספר לא מדבר על ישראל בכלל.
● אבל הספר מדבר על ישראל
אחד, אלמוני.

לא, רק לפעמים הוא מופיע כישראלי, הוא
בכלל לא מופיע כישראלי, הוא מופיע כאל
מוני, אני מתקן אותך, והעין מכחישה שאכן
האיש ישראלי.

● השאלה היא מה האלגוריה, מה
תוכנה? אם אתה הופך אותה מא
לגוריה ישראלית, יהודית-ישראל
לית, לאלגוריה כלל-אנושית? אתה
מוכן להסך אותה לאלגוריה כלל-
אנושית?

אני כיהודי, כישראלי, כאדם, אני אנושי
וכל דבר שקורה לי לא זר לאנושות. אני לא
בלתי-אנושי. אלי ויזל הוא בלתי-אנושי, אני
אנושי.

● למילה "אנושי" יש בעברית
שתי משמעויות שונות: משמעות
אחת במובן של HUMAN ומש
מעוה אחרת במובן של HU-
MANE.

כישראלי, אני גם אנושי, כלומר כְּאִנוּשׁ,
ואנושי, כלומר מתנהג באנושיות.

● עכשיו אני מנסה להעביר את
עצמי לרמה כלל-אנושית, דבר שק
שה לי במיקרה זה, ואני שואל את
עצמי: אם הגיבור...

כי אתה בעצמך ישראלי.

● כי גם אני ישראלי, והספר יש-
ראלי, ואתה ישראלי. אם אנחנו
נקבל לרגע שמה שמתואר בספר
איננה חזויה ישראלית, כי אם
חזויה כלל-אנושית, מה התמונה
שמתקבלת?

התמונה שמתקבלת היא שכל קבוצה אנר
שית בעולם, שחגיג למצב של הקבוצה היש
ראלית, כך תנהג, כהתאם.

● היתה פעם תיאוריה...
אתה בחרתנו, אז ה' בחר אותנו גם לניסוי
הזה. שה' ירחם על הישראלים.

● ה' בחר אותנו, ולא ידע מה הוא
עושה.

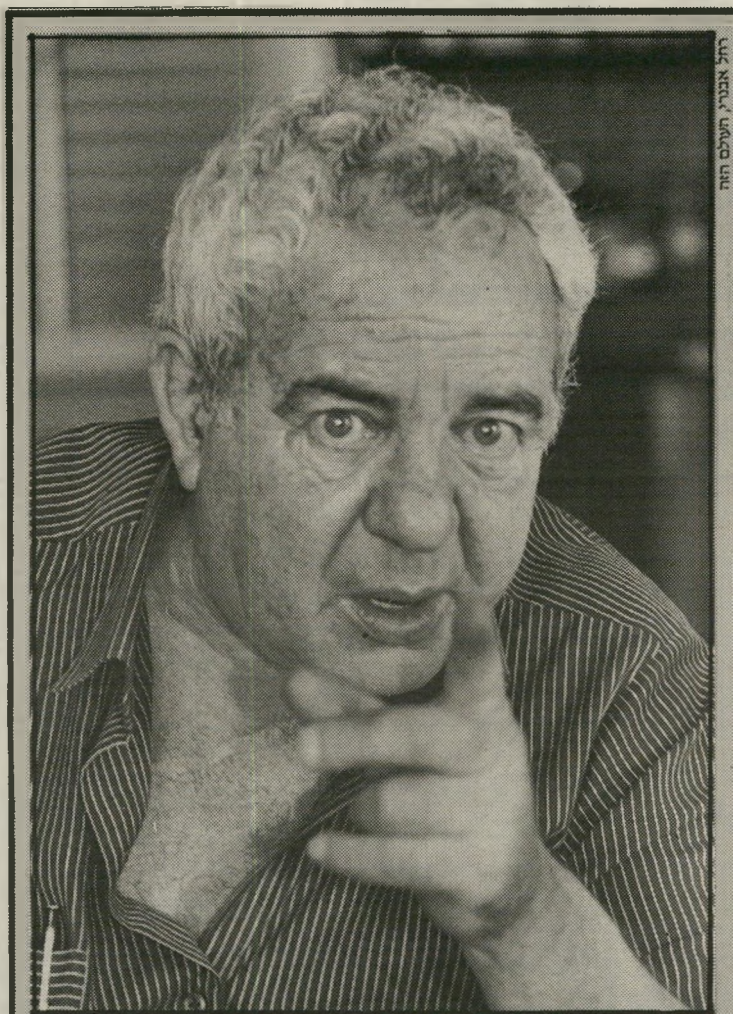
היינו הכי בשלים לזה.

● אז.

* אדם המאמין שהכל קבוע מראש, על-
ידי כוחות חיצוניים המשפיעים על הרצון הא
נושי.

גם עכשיו.
● אני עדיין דבק במישור הכללי-
אנושי. אומר פעם מישור, שכחתי
מי, אולי ארתור קסטלר, שהיהודים

● אתה מוכן לעבור מהספר לע-
מוס קינן עצמו?
אם זה לעמוס קינן, כן. אם זה לרן כן-
אמוץ, לא.

שאלה: המיתוסים האלה רודפים אותנו?
תשובה: אנחנו מסוגלים לשלוט או להישלט, אבל
תמיד לבד. זה עסק-ביש. עם לבד לא ישכון!

● מייצגים את החזויה האנושית, אבל
בצורה הכי קיצונית.

אני חותם על זה מתחת. לא ידעתי שמר
שהו אמר את זה, אני חותם על זה מתחת.

● זה נאמר על היהודי, בשהיהודי
היה קורבן. עכשיו אתה ממשך בקו
הזה, ואומר שהיהודי הוא ההתגלות
הכריזמטית של החזויה האנושית
גם כשהוא לא הקורבן, כי אם הוא
הרודף והנוגש.

אכן, כך אמרתי.

● ואז באמת אסשר לומר שהספר
הוא כלל-אנושי, מבחינה זאת שהוא
מתאר, באמצעות הישראלי, שהוא
מייצג חזויה אנושית יותר מאשר
כל אחד אחר, את החזויה האנושית
בצורה קיצונית.

במעדומיה, בצורתה הנוראה ביותר, אכן
כן. אני מאשר את זה. אני לפחות כמחבר
הספר, אומר כן.

● טוב, יש עוד ויכוח על השאלה
אם מחבר-הספר יכול בכלל לשפוט
על הספר שהוא כתב.

נכון, אולי לא, רגע, יש ויכוח. אני חושב
שאני מחבר נאור ומודע למה שאני כותב. אם
לא יבואו השופטים אחריי וישפטו את הספר,
אז שישפטו אותי.

מתחת לכפות-דגלי, ואני לא יודע את מה אני
מבטא.

(ורחל אבנרי, המצה: אתה גורם ממש סחר-
חורת כשאתה אומר דברים כאלה!)

● כשאתה אומר את זה, אתה
מבטא לבבות להגירה — לא רק
פנימית, אלא גם להגירה חיצונית.
אם ישראל בליכך מפחידה.

זה מה שאמרתי.

● אם ישראל מפחידה, למה ש...
אילו אני כן 20 היום, מאוד יתכן שהייתי
מהגר מכאן, מאוד יתכן.

אני לא מאמין עוד בסיפור הזה של
הציונות. אני לא מאמין בסיפור של ישראל.
אני לא מאמין בו יותר.

אני לא אומר שלא יתכן — אני רק אמרתי
שאני הפסקתי להאמין בו. אני לא נביא, ולא
מדבר כנביא, מה יקרה לזה. אני רק אומר אם
אני מאמין בו או לא מאמין בו. אני חדלתי
להאמין, חדלתי להאמין.

● אתה חדלת להאמין שזה יקרה,
או שחדלת להאמין שזה יכול לק
רות?

חדלתי להאמין שזה יקרה.
● או שזה יכול לקרות?

השאלה היא טובה, בטוח שחדלתי להאמין
שזה יקרה, לא בטוח שחדלתי להאמין שזה
יכול לקרות, כי אחרת הייתי מתאבד ולא
כותב ולא מדבר. למה כְּאִדָּם כותב? למה
כְּאִדָּם מדבר? כְּאִדָּם כותב, כְּאִדָּם מדבר
גם בגלל התיקווה שהוא אומר לעצמו אם אני
אומר ואחזור ואומר ואחזור ואחזור ואומר
ואומר, יכול להיות שדבר שהיה אמור להי
גמר, בכל זאת יתחיל מחדש.

● פרוכס מסויים.

כן, אופטימיזם, פסימיזם, דברים כאלה.
● אילו היית צריך להגדיר את
עצמך כאופטימיסט או כפסימיסט,
אתה מין אופטימיסט פסימי או פסי-
מיסט אופטימי. אתה מאמין שאתה
פסימיסט, אבל אתה פועל כאילו
היית אופטימיסט.

משהו מעין זה, נכון, כן. אני פסימיסט
ביסודי, שפועל כאופטימיסט, כאילו הייתי
אופטימיסט.

● מפני שאחרת היית גר בניר-
יורק באופן קבוע?
בלי בעיה.

● כתבת ספר, "הדרך לעין-חרוד"
שהוא הרבה יותר פשוט, מפני
שהוא מגדיר מצב מסויים, מתאר
אותו, מביא פיתרון.

אני גם אגיד לך משהו: הדרך לעין-חרוד
נראית כאידיליה רומנטית ורודה לעומת
ציטוונים אחרים.

● כן, גם אני חושב כך. מפני שזה
סיפור על סיטואציה מסויימת עם
פיתרון, בעוד שפה אתה מתאר
סיטואציה הרבה יותר בסיסית, לא
קשורה באירוע אמיתי או דימויני.

זה או אחר.

● זה או אחר, ואין פיתרון בכלל.
זאת אומרת, פה זה ספר בלי פיתרון,
ספר הנותן תמונה מבחילה מאוד,
ואומר זה, THAT'S IT.

שמע, אני נבהל אפילו יותר ממך ממה
שאני כותבתי, באמת.

● לא נבהלת בזמן שכתבת?

כן, כן.

● היום אתה נבהל יותר?

יותר, אני נבהל ממה שכתבתי.

● כקרא אתה נבהל יותר מכפי
שנבהלת ככותב.

רע לי כשאני קורא את עצמי, רע לי. אני
לא מאמין שאני איש עם מוח בליכך קורח
וחולה, שכתב דברים בליכך קורחים וחולים
כמו שכתוב שם. עד שאני קורא עיתון, ואז
נחה דעתי, אני יודע שאני לא קורח ולא חר
לה, אלא איש קטן, שפשוט ראה מה שהולך
לקרות. רע לי.

● אני לא רוצה לחזור על מה
שאמרתי לי לפני הראיון, שההבדל
בינך לבין רן כְּאִמוּץ היה בכך שרן
כְּאִמוּץ הלך מן האני לאנחנו, ואתה
הלכת מהאנחנו לאני. אז אתה, איש
כמוך, שהוא ישראלי...

אני איש די כמוני, בסך-הכל.
● אתה איש כמוך.

די כמוני.

● כאיש כמוך, שהוא ישראלי
מובהק, וכל יצירתך ישראלית ומד
עורה בשפה הישראלית ומצלמת
נפש ישראלית, כדברך — איפה
אתה עומד היום באמת באופן אישי:
מול, או בתוך, או מחוץ לעם-ישי-
ראל?

אני עומד בערוב ימי ומסתכל וחרד.

● הגרמנים יצרו פעם, במצב
מסויים, את המושג "הגירה פני
מית". אתה חש בתוכך משהו כזה?

לא בתוכי, אבל מסביבי, כן. בתוכי לא. אני
איפה שהייתי כריק, אבל אני מרגיש איך
הקרקע נשמטת מתחת לרגלי, ואיך שאני

חדל מיום ליום לבטא את ישראל של הערב.
● מבטא אותה על דרך השלילה,
כמי ששולל. אבל גם השולל שייך.

אני מרגיש שישראל הולכת ונעלמת

טרגדיה נוספת ונוראה

לוי שאול, שהתבטא בכנותו לפתור את הבעיות התלויות בדרכים אינטליגנטיות, על ידי הידברות והבנה הדדית. למען האמת, נפתרו מיספר בעיות בדרך זו, והמצב חזר והשתפר במיקצת לאחר תקופתו השחורה של הנציב לשעבר, הביטחוניסט" כביכול, רודר מיימון, שהכריז מלחמה כנגד האסירים הפור ליסטים והביטחוניים מהרגע הראשון שבו ישב על כס הנציבות.

אין אנו באים כאן לעשות השוואה בין הנציב הנוכחי, שאול לוי, לבין הנציבים לשעבר, רפי סוויסה או רודר מיימון. ואין צורך להזכיר איפה נמצא רודר מיימון עכשיו.

אנו כאן מבקשים להתריע על מה שעלול לקרות נוכח ההירדררות הנוראה במצב הכללי בכתת-הסוהר הביטחוניים ככלל, ועל המצב הקשה והנוראי של אחינו, שהועברו לאחר רונה לאגף רקפת בכלא ויצן ברמלה. והטריפול" כביכול שהם מקבלים שם כרי לרצות גורמים פוליטיים שונים.

בתקופה האחרונה מתנהלת נגדנו הסתה גלויה וסמוייה, שכנראה היא חלק מהמיתקן פה הכוללת נגד העם הפלסטיני, ובמיוחד את רי כתבתו של אורי כהן-אהרונוב ביומן הטל-וויזיה הישראלית על כלא ג'ניד, ואשר הוצגו בה תצאייאמיות. כתבה זו, אשר הכליטה דברים שוליים לגמרי, כמו מישחק הפינג-פונג והישיבה המבויתת עם מנהל-הכלא, התעלמה במתכוון מהדברים הנוראים והבעי

צילום: עמית העולם הזה

העולם הזה מפרסם כאן את האיגרת במלואה וכלשונה, הן כחובה הומניטרית, הן בשל האזהרה החמורה הכלולה בה, הראויה לתשומת-לב מידית. אין המערכת יודעת באיזה בית-סוהר חוברה הקריאה, ומי חיבר אותה. הכותרת אמרה: "קריאה פתוחה לשוחרר השלום והצדק". היא כתובה בשפה עברית טובה

הקריאה הבאה של האסירים הביטחוניים והפוליטיים הגיעה לידי העולם הזה בדרכי-סתר. האיגרת כולה היתה כתובה באותיות זעירות, בעברית, על גבי מפית דקיקה. המפית גולגלה בצורה הדוקה עד שדמתה לגליל זעיר, שניתן היה להסתירו ולבלעו. את הכתב ניתן היה לפענח רק בעזרת זכוכית מגדלת.

נציב שאול

אין בנו רוצחים. כולנו לוחמים

הוכחה שהאינתיפאדות בתוך בתי-הכלא קשורות אך ורק במצב בתוך בתי-הסוהר, ובי תנאי מחיתם של האסירים, ולא היו פוליטיות או לפי הוראה מבחוץ, כפי שניסו להציג את הדבר גורמים שונים מהשב"ס ומחוץ לו. השקט שהיה בשנתיים האחרונות הוא מי שום שראינו בחיוב את מדיניותו של הנציב

בקיצור, שנתיים אינתיפאדה בחוץ, בשטח חים הפלסטיניים הכבושים, ושקט כמעט מוחלט בתוך בתי-הסוהר הביטחוניים. שקט כמעט מוחלט, לא משום שיש לנו מה להפסיד, כפי שטוען נציב שרות בתי-הסוהר, מר לוי שאול, וגם לא מפני שההוראה מבחוץ איננה או ישנה. שקט בבתי-הסוהר זאת עובדה, וגם

קריאה פתוחה לשוחרר השלום והצדק.

23 חודשי אינתיפאדה. יותר מ-600 חלליים. 50 אלף פצועים. 7000 מהם יישארו נכים לכל החיים. 23 חודשים של מוות ופצעי עז ושבירת עצמות, של השפלה ושל זעם ורעם ורמעות.

בית-ליד. כלא ביטחוני. החלונות חסומים בלוחות-אסבסט. אין שמש, אין אור, אין איורור.

ככולות באזיקים מאחורי הגב, והרגליים ככולות באזיקים עבים. ואם היהודים יכולים לטייל כך, אין אחד מאיתנו מוכן אפילו לחשוב על זה.

חוץ מזה, היציאה לעורר-דין או למישפחה, גם היא כאשר הידיים קשורות מאחורי הגב, והרגליים מקושטות בשרשרות, וזה בנוסף למכות ולהשפלות היומיומיות, שלא לדבר על האוכל המזוהם בכונה והדל מאוד. ללא ספרים ועיתונים או טרנסיסטורים. החיים שם הם לא חיים, כאשר אסור לדבר עם השכן ממול או בצד, ואוי ואבוי לכל מי שמעז להפר ממשמעת זו.

על כל פנים, אם מתכוונים לקבור חלק מאיתנו חיים שם, אנו לא נרשה זאת. משום שאנו מיקשה אחת, וצריך להתייחס אלינו כך. לא נסכים לקרוע איברים מהגוף שלנו, ולא נאפשר לאף אחד לחלק אותנו לגזרים.

החיים בכלל ויצן עלולים להצית את כל שאר בתי-הסוהר הביטחוניים, ולא ניתן למיין אותנו ולקבוע מי רצח ברם קר ומי ברם חם, משום שאין בנו רוצחים, וכולנו לוחמים, וכל אחד תרם את חובתו הלאומית בצורה שהוט' לה עליו, או כפי שראה זאת בזמנו, ואנו נחר שים בדעתנו ללחום עד הסוף, ואם יש מישוה שהחליט לפתוח חזית חדשה, אזי תהיה חזית חמה מאוד, שיפלו בה חללים רבים. ומי שיש כח עימות קודם, כדאי לו לזכור שהחזית היום היא אחידה, והרבה יותר.

עלימנט לא להגיע למצב כזה, אנו פונים לכל ברדעת בישראל לעמוד איתנו, כדי למ' נוע טרגדיה נוספת ונוראה. אנו קוראים לכל לוחמי השלום לבקר שם, כדי לעמוד על המ' צב מקרוב, ואנו בטוחים בתוצאות.

האסירים הביטחוניים והפוליטיים

נציבי'לשעבר מיימון
הוא הכריז מילחמה

של משליך בקנקוהתבערה מקלקיליה או משליך-האבן מהקסבה של שכם, שמילאו את חובתם הלאומית במיסגרת המאבק העממי הכולל כנגד הכיבוש, דבר שהוא לגיטימי וחוקי בעיני כל העולם (חוץ מישראל).

ובו בזמן לא מתרגשים, ואפילו מעוררים ומזמנים לכנסת (בית-החוק בישראל) אחד כמו בן-שימול, הרוצח מטיל-הלאו, או ההוא, רוצח הילדה מכפלי-חארת', או הרוצח מכפר-בורקין, או זה מכביש-גהה, שלא לדבר על אנשי אייגון הטרור הישראלי ('המחתרת')

שם החיים הם בלתי-נסבלים לחלוטין. שם גרים האסירים בתוך קוביות-בטון נמוכות, שהן בעצם תנורים בקיץ ומקררים בחורף, ואשר אין בהן חלונות חוץ מחריצים של 12 סנטימטרים רוחב ו-30 סנטימטרים אורך מתחת לתיקרה, ושלא יעילים לשום דבר חוץ מלחדירת עקבים וכל מיני זוחלים מידבריים אחרים שהאסבסט לא מונע בעדם. שלא לדבר על החצר הקטנה ששיטחה אינו גדול משטח חדר אחד בכל-אירמלה.

אין אנו הולכים לבקש חנינות או להמתין

יות הבסיסיות של האסירים, הקשורים בתנאי-מחיתם הקשים מאוד.

חלק גדול מהציבור הישראלי חסר כל מידע על חיי האסיר הפלסטיני הביטחוני והפוליטי בין כתלי הכלא. אולי מעטים יודעים מעט מאוד על תנאי-חיהם של האסירים, ורבים הם אשר סבורים שלאחר כתבה אחת מכוונת, שראו בטלוויזיה הישראלית, יכולים להכיר את האמת על תנאי-מחיתם של האסירים הפוליטיים והביטחוניים. אמנם אסור להמעט מחשיבותם של כל-ההתיקשות,

"האסירים אוכלים את ארוחותיהם כשהם יושבים על ריצפת התאים... אין אסיר יכול ללחוץ את ידה של אמו או של אחיו או אפילו לגעת בילדיו... בכלא נכחה האסירים גרים בקוביות-בטון נמוכות, שהן תנורים בקיץ ומקררים בחורף... החריצים משמשים רק לחדירת עקבים וזוחלים מידבריים... היציאה לטיול בחצר רק בידיים הנבולות מאחור וברגליים כבולות בשרשרות עבות

שנכנסו וטכנו באוניברסיטה בחברון והתכוורנו לפוצץ אוטובוסים מלאים בקזקים ונשים וסוף. או זה שהוביל את חבלה-מישטרה שליומן חרבאוי אל העיוורון בכונה תחילה, ולא טרח אפילו להזהיר, והרשימה ארוכה מאוד. מבלי להזכיר את הרוצחים ברישיון, כמו רוצחיו של האני אל-שאמי מג'יבליה, חיילי שנקעתי, או את הצלפים במחנות הפליטים.

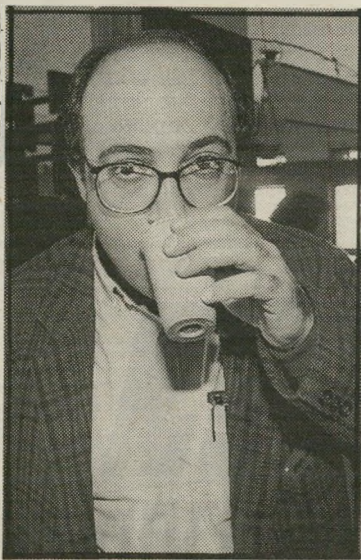
אנב, צריך לזכור שבהיסטוריה של אש"ף לא היה מעשה זוועה כקנה-מידה של קינו' דייוויד.

אבל כל זה לא חשוב, משום שיש הברל, כפי שאמרנו, בין העם הנבחר לעמים אחרים, ולעם הנבחר מותר מה שלא מותר לאחרים. הרי זה עם נבחר.

על כל פנים, ולאור המצב החדש והנוראי, בבתי-הסוהר בכלל והמצב באגף החדש בבית מעצר יוצן ברמלה, ואשר החיים שם הם חיים תת-אנושיים ובלתי-נסבלים לחלוטין, כתוצ' אה ראשונה מהמערכה שמתנהלת נגדנו מלמעלה ובצורה שיטתית ומתוכננת, שהר בילה בסופו של דבר להפדרתם של מיספר אסירים שנלקחו ישירות, לאחר תקופת החקירה, ובלי כל קשר לתקופת-מאסרם, או 'לעבירה שלהם על החוק' נלקחו כדי לרצות גורמים פוליטיים, כדי להתנקם בהם ובכל האחרים דרכם פיסית, וזה, כביכול, לפי המל' צת ועדת-הפנים של הכנסת.

בקיצור, המוות עדיף על חיים כאלה באגף רקפת. משום שאין הם חיים קשים כלכל. שם מנסים לקבור אותם חיים, היות ואין מקום בעולם שהאסיר נמצא בתא 23 שעות בלי אור ובלי אוויר, האוכל מוכנס מתחת לדלת עם שלוש שמיכות רקובות ומיוזון מסריח, היציאה לטיול לחצר היא רק כאשר הידיים

לנו שליש, משום שאין אנו אנשי כהנא או חסידי הרב לווינגר, וגם לא חברים ב'תחיה' או אזהרים של 'גנדי', וזה ברור לכל מי שר' אה את הדברים כתיקנם. משום שאין זה סוד שיש הברל בין אכיפת 'החוק הישראלי' לגבי הערבי לבין אכיפתו לגבי היהודי, מפני שבירשאל, המדינה 'הדמוקרטית הנאורה', אין הברל בין דם יהודי לבין דם לא-יהודי. לכן אין זה פלא שהפוליטיקאים בישראל מרגישים צמרמורת כאשר רואים את תמונתו

כתב כהן-אהרונוב
מנסים לקבור אותנו חיים

אבל כתבה אחת, ורק אחת, איננה תורמת להעברת האינפורמציה המינימלית הדרושה. אנו, האסירים הפוליטיים והביטחוניים בבתי-הסוהר בישראל, מעוניינים מאוד שה' ציבור הישראלי יתחיל להכיר את האסיר הפלסטיני בתוך כתליה-כלא ומכל הבחינות. אולם, עלימנט להעביר תיאור-מצב אובייקטיבי, עדיף מהסברה והגנת ומקיפה, הכוללת את כל התחומים, ואת זה אי-אפשר להעביר עליידי כתבה חד-צדדית של רבע שעה. יש צורך בהסברה רחבה אשר תקף את חיי האסיר לכל אורך היום לפחות, ולא רק של חצי שעה מתוך 24 שעות ביממה.

היינו מצפים שההתיקשות הישראלית 'ההגונה' תגלה עניין ותעביר לציבור הישראלי תיאור-מצב מקיף וכולל. דהיינו, לתאר באופן ברור ביותר את התנאים הקשים שאנו חיים בהם. את הצפיפות הנוראה בחדרים והעובדה שאסיר סגור במשך 22 שעות בתוך התא. את איכות האוכל וכמותו, את תנאי האכילה הבלתי-אנושיים. להזכיר שאין אנו זכאים לחדרי-אוכל, ושהאסירים אוכלים את ארוחותיהם כשהם יושבים על ריצפת התאים.

כן, על הארץ. כמו כן צריך לתאר את החלונות, ואת מצב התאורה והאיורור שאינם, בגלל לוחות-האסבסט שהותקנו כ-30 סנטימטר מבדע לכל חלון. כמו כן להציג את הצינוק ואת אגף האיקסים והחיים הנוראים שם, שלא לדבר על הטיפול הרפואי, או על הביקורים המישפחתיים, שאין האסיר יכול לפחות ללחוץ את ידה של אמו או של אחתו או אפילו לגעת בילדים כל עוד הוא אסיר. מצב זה הוא בכל בתי-הסוהר, ללא יוצא מן הכלל, ואף גרוע מזה בבתי-סוהר אחרים כמו באשקלון או בחברון, שלא לדבר על נפתח,

שמי יאיר צבן ואני מציע לכם שותפות

שותפות בשבילי היא דרך חיים.
אני מאמין באדם השותף בקביעת גורלו.
זו בשבילי נקודת מוצא להסתדרות חדשה. הסתדרות של שותפות.

שותפות בה – את, אתה ואני נתמודד יחד עם הבעיות עד שנוכל להן.

שותפות בה יקבלו העובדים את מלוא המידע על מצב המפעל.

שותפות בה יביעו העובדים את דעתם, יהיו מיוצגים בהנהלות, יהיו שותפים להחלטות ויהנו מרווחים. שותפות בשבילי היא שוויון בין גברים ונשים.

שותפות בשבילי היא חיי קהילה פתוחים למעורבות התושבים, החל במרפאות דרך נושאי איכות הסביבה ועד חיי התרבות.

לכך אנו מתכוונים כשאנו אומרים: הסתדרות חדשה.
הסתדרות שתהיה מנוף לישראל טובה יותר, מתוכננת יותר, אחראית ומתקדמת.

אני מאמין שאת הבעיות הבוררות של אבטלה, שכר נמוך, פער בין עשירון תחתון לעליון, אפשר לנצח רק מתוך שותפות. כך קרה במדינות שהצליחו להתמודד עם בעיות דומות.

בשבדיה ובהולנד זה עבד, ואני שואל – למה לא פה? למה לא עכשיו?

אנחנו מציעים דרך אחרת.

אנחנו מציעים לכם שותפות נאמנה.
בואו איתנו להסתדרות חדשה.

מפגם

להסתדרות חדשה

לבקר אצל אייבי

אם ניצח האיריאל של אחרות שמית, של הפריצה למרחב הגדול, של שוק מחבבי משותף, של הפלת המחיצות מעיראק ועד מארוקו, מתל-אביב עד אבר-ב'ני, כל זה יכול להשתנות. בשנים האחרונות אני מגלה יותר ויותר סימנים לכך שר עיונות אלה התחילו להכות שורשים. עור וייצמן החל מדבר על שוק איוורי משותף. מלך מארוקו, חסן, דיבר עוד ב־1958 על צירוף ישראל לליגה הערבית. עכשיו מופיע משה עמירב, שבא מן הימין (כפי שבאתי אני בשעתו) ומדבר באותה הלשון. "הברית השמית" שלו היא ברית משולשת של ישראל, פלסטין וירדן. רעיון רומה השמיע בשעתו אבא אבן, שהדביק לו את הדוגמה של "בנלוקס" (האיחוד של בלגיה, הולנד ולוקסמבורג). כאשר פגשתי את יאסר ערפאת בבירות ב־1982, בימי המצור, הוא הזכיר להיב את הרעיון הזה של אבן. נראה כי אחרי 42 שנים מתחילים הרעיונות האלה להבי שיל. אז WELCOME ABOARD.

הגלילה נעפילה

הם באו לגליל כדי למצוא שם איכות-חיים, חיים בחיק הטבע, קיום עצמאי ויציירי. תכונות כאלה מוזהות בדרך-כלל עם אידיאליזם. אם כן, המתיישבים במיצפים הם אידיאליסטים. אבל הם באו לגליל גם כדי לשים עין על האוכלוסיה המקומית, החיה בחבל-א-אין זה מזה 4000 שנה ברציפות. תר שביהמיציפים משמשים כשורשים-מתנדרים. תפקידם הוא להלשין על כל ערבי הבונה בית או הרועה את העיזים שלו על האדמה שבה רעו עדרי מישפחתו מדורידורות, אך שהוכרו רישמית כ"ארמות-מדינה". המתיישבים "צופים" גם על כפי רים דרוזיים, שעשרות מבניהם משרתים כקצינים בצה"ל.

הכתבה בתוכנית מבט שני (ארוכה מדי, כמו כל דבר בטלוויזיה הישראלי, אך מעניינת ומרתקת למרות זאת) לא עמדה על דריה-משמעות של התיישבות זו: איכות-חיים על אדמה מופקעת, אידיאליזם המתבטא בהל-שנה, אוויר-הרים וגזענות צרופה. הכתבה גילתה את הצד הכלכלי של ההרפתקה הזאת. בכל מישפה שהולכה למיצפים השקיע עמ"ישראל 120 אלף (מאה ועשרים אלף) דולר. הכסף הזה נגנב מעיריות-הפיתוח, נשדר מאוכלוסיית-הנצרכים. הוא ניתן לקומץ מתיישבים מבנייה-ש מנת, המביאים אתם ילדים בלונג דיים תכול-עניינים. רבים מהם כבר עזבו. אחרים מדברים בגלוי על ה-פיצויים שהם דורשים בשוכם העירה — 50 אלף דולר לפחות. בין מקבלי המתנה האדירה הזאת יש כמה טיפוסים תימהוניים מאוד. מישפה אחד ניתן לכת אימן. הקטע המתאר את חייהם נראה כאילו נלקח מסרט הומוריסטי מטורף. מתיישב אחד מגדל כלביה-הקפה, כדי לשטות אותם בערבים. הוא מודיע תגית-ש אינו מוכן למכור אותם לסוכני-אש"ף, שכבר התעניינו בהם. מתיישב אחר מגדל איילים, כדי שקרניהם יישמשו כתמריץ-מין ליפאנים. תימהונים יקרים. 120 אלף דולר לנפש.

כל מיצפה כזה מעורר שינאה. איך צריך כפר ערבי להתייחס למישפה, שקם על אדמתו המופקעת (כן, כן, "אדמות מדינה"), ושמטרתו המוצהרת היא לשמש כמיסדת-עזר מת-נבט מטעם השלטונות כדי להצר את צעדיו? נרמה כי מעולם לא ניתן כל-כך הרבה כסף לכל-כך מעט אנשים כדי לעורר כל-כך הרבה שינאה ולגדל כל-כך הרבה "מחבלים" של מאר. כבר עכשיו מופיעים דגלים פלסטיניים על קירות הכפרים בגליל, יחד עם סיסמות הקוראות לתמיכה באינתיפאדה. אין ספק שתהליך זה ילך ויגבר. אילו ניתנו כספי המיצפים לכפרים הערביים, כדי לספק להם מים, חשמל וכבישים הגונים, היתה זאת השקעה הרבה יותר טובה לביטחון ישראל. אבל כאשר הגזענות חוגגת, הש' כל שובת.

אחד הפקידים נשאל מדוע אין נותנים כסף גם לכפרים הערביים, שלאחרים מהם אין עד היום קווי מים וחשמל. הוא אומר שהדבר אינו אפשרי, מכיוון שהכסף בא מהסוכנות הירדניות, ואסור לתת אותו למי שהחסיף יחזיק. כעבור דקה נשאל אותו הפקיד מדוע נמסרו מיצפים לכ' תות תימהוניות. תשובתו הנחרצת: "אצלנו אין אפליה".

של התנועות הלאומיות, ולא ברית נגד התנועות הל-אומיות.

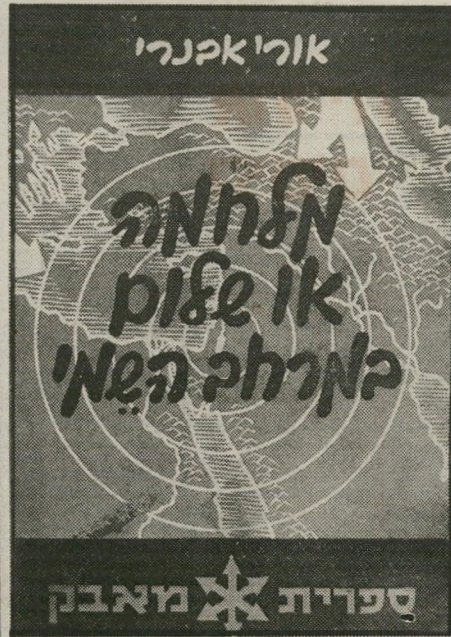
הרגל השנייה של התפיסה היתה האמונה כי שום מדינה קטנה אינה מסוגלת עוד להתקיים לכדה בימינו. ההתפתחות המורנית מחייבת התאגדות של ארצות לגושים גדולים. על

התנועה הלאומית העברית למצוא את מקומה במרחב הטיביעי שלה ולהביא לאיחודו הכלכלי, המדיני, הביטחוני והתרבותי. שללתי את המושג הקולוניאלי "המיוחם התיכון". מיוחם מניין? מלונדון? הרי מארוקו היא חלק מהמרחב שלנו, אך היא מערבה לנו (ועצם השם נזר מן המילה מערב בערבית). שילוב שני הרעיונות הוליד אצלי את המושג "המרחב השמי", כמולדת משותפת לאומה העברית ולאומות הערביות, כחלק מן ההתעוררות של עמי אסיה ואפריקה כולם. בתוך המעגל המרחבי הגדול הצעתי לבני הארץ, בני שני העמים, להקים תנועה מהפכנית משותפת לשיחרור הארץ.

עמירב, 1989

אבנר, 1947

הספקתי לשלוח תקציר של חוברת זו לכל כליה-התקשורת הערביים במרחב ובארץ, והיא גם הוזכרה פה ושם. אבל המיל-חמה בלעה את הרעיונות, וגם אותי עצמי. לקראת סוף המלחמה התאמת את הרעיונות האלה למ-ציאות החדשה. עוד במהלך המלחמה פירסמתי כוהארץ מאמר בשם PAX SEMITICA ("השלום השמי"). הצעתי לפרוץ ממעגל המלחמה, להושיטיד לכל תנועות-השיחרור הערבי, ביות, ממארוק עד עיראק ותימן, ולהפוך את ישראל החדשה מוקד לאיחוד הכלכלי והפוליטי של המרחב. כשהפכתי עורך העולם הזה פירסמתי רעיונות אלה פעמים רבות מעל עמודים אלה, החל וראשית שנות ה-50. ב־1956 הקמתי יחד עם נתן יליד-מור, בועז עברון, בנימין עומרי ואחרים את "הפעולה השמית", שפירסמה מצע מפורט (המינוש העברי) שהכיל את הרעיונות האלה — פרציה של ישראל ופלסטין, עם או בלי ירדן, בתוך קונפדרציה גדולה של המרחב השמי כולו.

במשך שנים רבות לא קיבלו רוב כוחות-השלום את הת-פיסה הזאת. משום-כך לא היה להם חזון מלהיב, המסוגל גם לעורר רגשות. הביקורת שלהם נשארה שכלות-הניתי, המיסגרת צרה. בהפגנותיהם אין שירים, אין רגלים. משום-כך נשארו מתנה פוליטי עקר.

הזומנתי לכנס שבו אמורים היו מישפטנים ידועים-לג-נות את החוק האוסר מיפגשים עם אש"ף. היה מובן מאליו שאכל לשם. כישראלי הראשון שנפגש עם יאסר ערפאת, אחרי שנים של פגישות עם סעיד אליחמאמי, עיצאם אליסטרטאוי וחברים בכירים אחרים באש"ף, אולי אני אשם לאי-מעט בעצם חקיקת החוק הזה.

בדרך לבנט התחלתי להסס. את דבריו של הפרופסור שניאור זלמן פלר, המומחה הגדול לחוק הפלילי, שמעתי עוד בוועדת-הכנסת. הוא הוכיח שם בצורה דרמטית שזהו חוק תועבה מבחינה מישפטית. את הפרופסור דויד ליבאי שמעתי במליאת-הכנסת, כאשר ניהל קרביאיתנים נגד קבלתו בקרי-אה השנייה. הפרופסור אמנן רובינשטיין הצביע נגד החוק כממשלה (אך לא עזב אותה בגלל סיבה זו). ידעתי בריוק מה יגיד כל אחד מן הפרופסורים. ידעתי גם שבסוף יגידו כולם שחוק זה חוק, ושצריכים לציית לו. שצריכים לפעול לביטולו בכנסת, אף שאין כל סיכוי לכך.

בתום הרברים הנבונים והחכמים, כך ידעתי, ייצאו כל הנוכחים — ואני בתוכם — מדוכאים, מתוסכלים ומיואשים. אז שיניתי כיוון, ותחת ללכת לכנס הלכתי לבקר את אייבי נתן בכלא-אילל.

כי הרעיון עץ-השרה

רעיון חדש יכול לנצח, כאשר הוא נכון ותואם את רוח-הזמן. אבל זה דורש זמן.

יש אמורים שרעיון חדש רומה לצמח. טומנים את הזרע באדמה. הוא מכה שורשים. לאט-לאט הוא גדל, ולבסוף הוא נותן פרי. אבל זהו תהליך איטי, המתקדם על-פי הקצב שלו. אי-אפשר להחיש אותו. אם הרעיון הוא חדש, וסותר את המקובלות, הוא מעורר תחילה פחד, שינאה, זעם וגיוחוך. במרוצת השנים מתקבל הרעיון בהדרגה, תחילה על-די אנשים בעלי דימיון ומעוף, לאחר-מכן על-ידי הציבור הכללי, ובסוף גם על-ידי הקארייריסטים, הפוליטיקאים ודומיהם. כל זה, אם הרעיון עצמו נכון ומספק פיתרונות לבקיות הממשיות.

— מחשבות אלה עלו על דעתי כאשר קיבלתי השבוע חוברת בת 82 עמודים, פרי עטו של משה עמירב. היא נקראת הברית השמית אפשרית. בשער מופיעה מפה של ארץ-ישראל משני עברי הירדן, המור קפת במעגלים של טווחים.

זה הזכיר לי משהו. בסתיו 1947, כמה שבועות לפני פרוץ מלחמת-העצמאות, פירסמתי חוברת בשם מלחמה או שלום במרחב השמי. על השער הופיעה מפת המרחב, כשכ-מרכזה ארץ-ישראל, והיא מוקפת כמי-עגלים של טווחים.

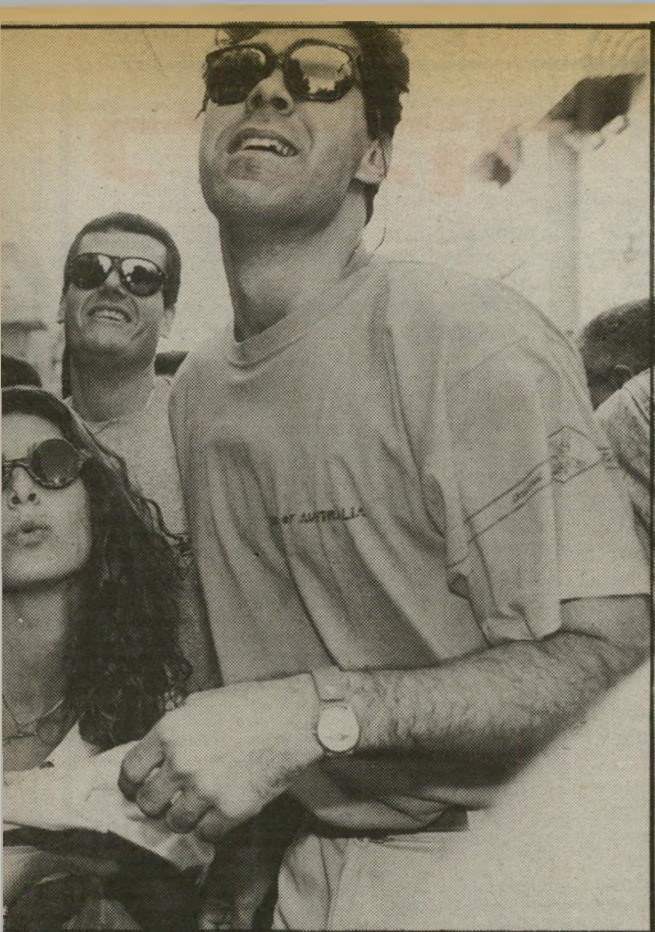
הרעיונות של החוברת, שאותה כתבתי ערב יוס-הולדתי ה-24, היו אז חדשים, ובעיני רבים גם תימהוניים, אם לא מטורפים. בעיקר היו אלה שני רעיונות, כשתי רגליים של גוף אחד.

הרעיון הראשון היה שקיימות במרחב שתי תנועות לא-ריות — העברית והערבית, שאף אחת מהן אינה מסוגלת להגשים את מאווייה בלי עזרת האחרת.

חיפשתי מושג אשר ישים את הדגש על המשותף לשתי התנועות הלאומיות האלה, מושג הקיים בשתי השפות ושיש לו משמעות בשני הצדדים. בחרתי במושג "שמי".

היו שהתנגדו למושג זה, בטענה שהוא גזעני. בעיני הגוי ענים באירופה, אכן היה קיים גזע שמי, ומכאן המושג המורדני "אנטי-שמי", שנולד בסוף המאה שעברה. מעולם לא האמנתי בקיומו של "גזע" כישות פוליטית. אולם אני מכיר בחשיבותם של תרבות, שפה וזיכרונות היסטוריים — ומבחינה זו יש רקע משותף לתרבות העברית ולתרבות הערבית בתקופות שונות. שתיהן יונקות מאותה היסטוריה שמית, ושתי השפות הן שמיות.

ביסוד הרעיון עמדה אמונתי כי הלאומיות היא הכוח השליט בימינו, וששום מיעול היסטורי לא יצליח אם יהיה נוגד את הרגשות הלאומיים של העמים. מכאן רעיון הברית

חזה קדימה ארי טויטו (מימין), רוכש-המודעות של הירחון "עולם האופנה", רוקד עם גלית (במרכז), דיילת בחברת-התעופה "אל-על" וגם סטודנטית, שלא כל כך הרגישה שבלהט

עיד בלי
הפסקה
על התפר שבין
פוליטיקה ואמנות, יאפים
ומופעי-סידרחוב ועל
פתיחת עונת האופרה

פוליטיקה ואמנות

קרא לזה תערוכה כפול שניים, והכוונה היא לתערוכה של שני צעירים. מה הסיבה, לא ברור. יתכן שלכל אחד מהציירים לא היו די ציורים כדי למלא את הקירות של הגלריה של עמליה ארבל, שם נערכה התערוכה, שהציגה ציורים של אילנה שגיא, רעייתו של גידעון שגיא, מזכיר מחוז תל-אביב של מפלגת-העבודה ושל העיתונאי עימנואל בריקדמא, חברה לחיים של עמליה.

את האורחים אפשר היה לחלק לכמה קטגוריות, או ליתר דיוק לקליקות. החברים של קדמא כ"ידיעות אחרונות" וביניהם העורך רב יודיקובסקי, העיתונאים סמדר פרי, אדם ברוך, אורי פורת ועוד, והחברים הפוליטיים של גידעון שגיא, שבמקרה או שלא במקרה חוגג במסיבות רבות את הבחירות המתקרבות בהסתדרות. מצידו נראו ידידיו חברי-הכנ"ס סת מילקי בר-זוהר, המראיין אי-תן דנציג ועוד.

לא להסתדרות הזמרת מירי אלוני היתה אמורה להופיע במסיבה שנערכה לכבודו של גידעון שגיא (מימין), מזכיר מחוז תל-אביב של מפלגת-העבודה, אך לבסוף הופיע במקום מירי הזמר ניסים גרמה.

עמליה סיפקה את הבוהמה והזר מינה כמה חברים לקישוט וכך קיר כלנו תערובת, ובהחלט לא תיר כובת של אנשים שהסתובבו עם כוסות-יין ופיטפטו על כל נושא שבועולם מלבד על התערוכה. בריקדמא הציג ציורים שהוקדשו לחברו המנוח אהרליה בבר. שגיא הציגה ציורים ציבעוניים ומופשטים. כמוכן שגם דיברו שם על העיתוי הנפלא לתערוכה. ערב הבחירות בהסתדרות מציגה אשתו של אחד הפעילים החשובים במערכת תערוכת-ציורים התיקשורת מוזמנת לסקר את האירוע. נעים לגלות שעוד נשארו כמה אנשים בפוליטיקה המתעניינים באמנות.

בדם חם הזמרת עדי עציון עסוקה בחזרות אחרונות לקראת המופע "אופרה בדם קר". כשפגשה בעיתונאי עמית לוינסון (מימין), הוכיחה שהיא בעלת דם חם.

אחרית הימים

רק מי ששם את נפשו בשקל מצליח לעורר ולהלהיב ולגרור את ההמונים.

אז כמה צעירים מהסביבה, בייניהם כמה בעלי תי"קפה ומיסע'רות, שחשקה נפשם להגדיל את ריווחיהם, יזמו את הפסטיבל ההמוני הזה במידרחוב, באיצטלה של אהבת אנוש ומוסיקה. ההמונים באו וגדלקו ויצרו תופעה חברתית, הימזכירה לרבים מרכזים חברתיים באמסטרדם, בפאריס ובניר-יוק. כל מי שהוא IN ושחושב שאחרים חושבים שהוא IN מגיע לשם בג'ינס או בשחור ורוקד. ממש חזון אחרית הימים ואהבה ואחוה בכל פינה. העיקר שהכניסה לא עולה כסף, אך כולם קונים משקה ואוכל מבת-ההעסק מסביב, רק שבקרוב מאוד יתחיל הגשם וכל ההמון הסוער לא יזכור את המידרחוב.

מי שתהה לאן נעלמו כל היא-פים התל-אביביים בימי שישי בצי-הריים, שירוק וימהר לראות אותם ואולי גם ליטול חלק בהפנינג שנערך במידרחוב של נחלת בני-מין, בואכה קפה אספרסו. פרנסי העיר, שחזנם כנראה רב מפועלם בכל הנוגע לצעירים, דיברו רבות על המעלות של המידרחוב ואף ניסו לעורר את החיים בו עלידי קיום של תערוכות, ירידים ושור קים באיזור ולא הצליחו בכך בגלל השיקול המוטעה. לא לקחו בחשבון את מה שכבר גילו אפילו חברי-המועצות — הגורם הכלכלי.

לבט עצוב יש לשתי הנשים מבית מוזס (מימין), אלמנתו של נוח ואמו של המנכ"ל מוני (לצידה משמאל) ולעיתונאית נעמי לבנון. גם דב יודקובסקי ואשתו לאה נכחו באירוע אך ישבו ליד שולחן אחר.

טנור ובאס ואולי משהו אחר לזמרי האופרה אדי צ'מה (מימין) ומרק דלאבאן (משמאל). מלך הקיטרינג מייקל שטרן (למטה משמאל) בחברת רעייתו רונית.

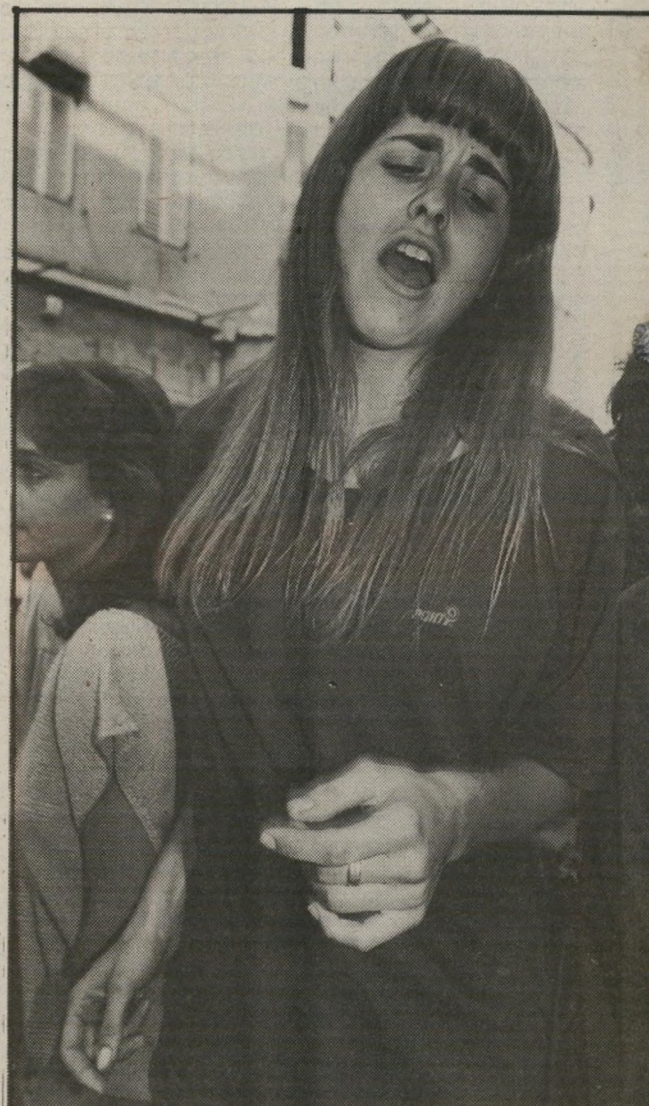
את יוסי-הולדתו ולכבודו קמו כל זמרי האופרה ושרו יוסי-הולדת שמה, אופראי מסורתית. ארוחת קלילה יחסית, מלווה ביינות תואמים. במהלך החגיגה גם נודע לחוגגים שמנכ"ל המלון חוגג

עונת האופרה

אגודת ידידי האופרה פתחה את עונת האופרה בארוחת ערב קלילה במלון שרתון התל-אביבי, שהחליט, סוף סוף, לעלות על המפה החברתית. למהפך הזה אחראים המנכ"ל הצעיר ראול יעקבי והיחצנית ורנדי גרין, שאירחו באחד האולמות את הידידים הסימפטיים של האופרה. בתחילת הערב התקבצו הכל לקוקטייל ולאחר המתנה מסורתית של חצי שעה הוכנסו החוגגים לתוך האולם, כשהם מובלים על ידי מלצריות הלבושות בתלבושת שנות שנות מאופרות שונות. לאחר נאום קצר עלו בזה אחר זה זמרי האופרה הישראלית, מרביתם זרים, ושרו אריות מאופרות שונות, כשאת מרבית התשואות קטפו הד מרת לינדה פבלקה והזמר מארק דלאבאן. עם סיום החלק האופראי הוגשה

הריקוד התרוממה חולצתה אליעל וחשפה את החזיה שלה. ארי עבר לפני כשנה תאונת-דרכים קשה. כולם היו בטוחים שהוא יתקשה ללכת ולתפקד, אך במהלך החודשים שעברו הוא גילה כושר-החלמה נדיר.

ללאומית הדוגמנית ליאת רון, המצטלמת גם בחו"ל ובזמנה החופשי עובדת כמאפרת, היתה בין המקפצות הגבוהות. הספרית קרן (השמאלית מימין) וידידתה דפנה שמיר, הנכדה של פילץ.

אהבה, לילות בבירה, הבהלה ליד הב, סכס, שקרים ווידאורטייפ, בר לל המילחמה ההיא, הלזאפון, ה' יפהיה והיחפן, קפה בנדר.

חיסה: קפה בנדר, סכס, שקר, רים, ווידאורטייפ.
ירושלים: בנדר המילחמה ה' היא, סכס, שקרים ווידאורטייפ, ל' לות בבירה.

תל-אביב

*** סיפור קצר על

כוכבים הרזה וגד השמונה

"היא שטן" או "שטן ממין נקבה" מפגיש שני שמות מפורסמים של עולם הבר בפגישה מורטל-שיער, מרושעת, קומית — בקיצור, כל מה שיכול להפוך סרט ללהיט. מדובר בשחקנית העשור מריל סטרייפ ("אחרי זעקה באפלה כבר

גודמן, פאצינו וארניל — רציחות קטנות

עה בעיתון. הוא מתיישב לבית-קפה לפגוש את הרצח העתידית שלו. המתאמה ביותר לחשדות היא אלן ברקין, ווד היום, בעיקר משום יכולתה לגלם טיפוסים סכיזופרניים. קלר נקרא בין רצון להאמין לבין הספק המכרסם, כשבדרך זוועים הבימאי הרולד (שדה הבצל) בקר והתסריטאי ריצ'ארד (צבע הכסף) פרייס איכזרם בדרך להפגזת.

נשמות בודדות

יס של אהבה (תל-אביב, כיב, שחף, ארצות-הברית) — מותחן אומנטי, שיכול

לשמש בסיס לתיוה קולנועית עדכנית. הקולנוע שב להיות רגשני, מחפש לו אנטיגוידים בעלי כריזמה, המוכנים לשלם נפשם בכסף, כדי ל' קות את העולם מסוטים, משום שגם אצלם משהו לא כל-כך בסדר. וזה כל כך אנושי, מעורר אהדה וכל-כך קל להזדהות עם זה. וכשכל זה יוצא החוצה מרץ עיניה העצובות של חיה ננסית וכובשת סימפטיה כמו אל פאצינו, כבר ברור למה הסרט שובר-קופות זה כמה שבועות באמריקה, ויש להניח שגורלו לא יזנח גם כאן. הסיפור מבולבל ומבלבל לעיתים: אל פאצינו נו הוא פראנק קלר, שוטר ניר-ירוקי החוגג 20 שנות שרות בחברת בקבוק ויסקי. במקום תוכ-ניות-פרישה הוא צולל לחקירת שורת רציחות מיניות, כשהוא מציע עצמו כמיתיון: מאחר שכל הנרצחים הם גברים, שלדעתו מצאו מותם מידי רוצחת, שקבעה עימם פגישה עיוורת דרך מוד-

שחקניות בר וסטרייפ בפעולה בסרט "שטן ממין נקבה" להיט בשנער

אהבה (לב, פולין) הריכר השישי מתוך עשרת הדיברות לפי קו'יש-טוף קישלובסקי הוא סיפור על מר סר ואהבה, חסר והקרבה. טומק בן ה-19 מאוהב נואשות במגדה, שכנ' תו שבעת-החיים והניסיונות, הוא עוקב אחריה בעזרת מישקפת, נוסח החלון האחורי של אלפרד היצ'קוק ומשהוא חושף את עצמו, הוא זוכה ללעגה של האשה האהובה עליו. לאט-לאט היא לומדת להכיר את משמעותה האמתית של האהבה. סרט הממעיט במילים ומשתמש בתמונה בעוצמה רבה. השחקנים גראצינה שאפולובסקה ואולף לא-פושקו עוזרים לקישלובסקי ונעד רים במוסיקה הנפלאה, המרגישה את אוירת העגמימות המלווה את עשרת סיפורי המוסר של הבימאי הפולני החשוב ביותר בין הבימאים המועלים היום באירופה.

השתוקקת לעשות קומדיה", המ' גלמת את דמותה הזוהרת של הסר פרת מרי פישר, שחיהי הופכים למ' סע של יסורים וסיוטים, עקב מסע-הנקם שמכריזה עליה אותו שטן ממין נקבה, רזואן בר, השמנה ה' ידועה מהטלוויזיה. לא קשה לנחש מה סיבת הרצון העז של האחרונה לנקמה, אם משה' ויום את צורתן החיצונית של הש' תיים (איפה הליגה הפמיניסטית?). רזואן רוצה לנקום במריל את גני' בת בעלה, עליה שכבר הוכיחה את כוחה המוכר בכסס-סלר המקור' רי מאת פיי וולרון, שהפך לסידרת' טלוויזיה מצליחה של הברי'ייס. את הסרט מביימת אשה שלישית, טואן סידלמן.

חדר חובה לראות

עדנה פיינר

תל-אביב: סיפור קצר על

סירטי קולנוע בטלוויזיה

*** **סרג'נט יורק** (יום רביעי, 8 בנובמבר, בשעה 22:05) — גרי קופר זכה לפרס אוסקר על גילום דמותו של בן-איכ' רים, המסרב להרוג מטעמי-דת, וההופך לגיבור במלחמת-העולם הראשונה, כשהוא משתלט לבדו על מוצב גרמני. הסרט, שנועד לעורר את רוח האמריקאים במלחמת-העו' לס השנייה, עשוי לעורר היום חילוקי-דעות במחנה הפאצי-פיסטי, אבל הוא עדיין מופת למושגי אמונה וגבורה אמריק' איים. הווארד הוקס הוא בימאי שלא קמו לו ירשים ראויים לשמש עד עצם היום הזה. הופק ב-1942.

*** **החבורה** (יום שישי, 10 בנובמבר, בשעה 22:30) — עיבוד לידוע שבספריה של מרי מקארתי, הסופרת האמרי-קאית שהלכה לעולמה לפני שבועיים. הבימאי טידני לומט אסף קבוצה של שמונה שחקניות מתחילות (ביניהן קאנדיס ברנ', שהייתה עדיין אלמונית) לתפקיד בוגרות-קולג' היוצ' אות להתמודד עם החיים ומה שקורה להן עד שהן נפגשות שוב אחרי 15 שנה.

*** **פיקונה שלח אותי** (יום רביעי, 15 בנובמבר, בשעה 22:05) — קומדיה איטלקית שזכתה בכמה פרסים בפסטיבלי המור, מנצלת את כישרונו של ג'יאנקארלו ג'אני' ני כאחד מאנשי האווירה הטיפוסיים של דרום-איטליה ועם לינה סאסטרי, מן השחקניות הבולטות של איטליה בעשור האחרון. ביים נאני לוי.

חבל על

מסטרואני

מיס אריזונה (תל-אביב, כיב, פאר, הונגריה-איטל' — הפקה שהתכוונה

להיות גרנדיוזית והסתיימה בתמצית הצרות של קרפרודוקציה כושלת. הכל בה יותר מדי. העלילה ארוכה מדי ועמוסה ביותר מדי פרטים. התפאורה כבדה מדי ועמוסה ביותר מדי מדי-טים. הבימוי מסורבל מדי ונשען על יותר מדי מספוטים. התילבשות צעקניות מדי ומערבבות יותר מדי טעמים. המישחק מוגזם מדי ונשען על יותר מדי מאניפולציות.

מכאן כבר אפשר להבין שהכל עמוס מדי וזוהי בעייתו העיקרית של הסרט. מה שהתכוון להיות שילוב של מפיסטו עם קאבארט, התבסס על סיפור אמיתי: תולדותיו של קאבארט, "אריזונה" בבודאפשט, שנוהל על-ידי היהודי שאנדרו רוי'טאי ורעייתו הזמרת מ' צי, קורותיהם, החל משנות ה-20, דרך הכיבוש הנאצי, מאסרו של רוי'טאי, הישרדותה של מ' צי, גילגולי המועדון ותהפוכות גורלה של מיצ',

שיגולה ומסטרואני: קרפרודוקציה

המסמלים, כמובן, את תהפוכות ההיסטוריה של המדינה כולה בעת המלחמה. רוי'טאי הוא מארצ'לו מסטרואני, שלמרות מאמציו הכנים להיחלוצות יהודי טראגי, נראה רק פאתטי ומיצי היא חנה שיגולה, המתאמצת יותר מדי להיות פאם מאטאל וליהוקה הוא מיסגה פאטאלי.

מה קרה הפעם לפאל שאנדרו המוכשר, שעשה בעבר סרט כה יפה כדניאל נוסע ברכבתו

בחזרה אל

מי-השפיר

המצולות (תל-אביב, ארצות-הברית) — אפשר לקרוא לסרט הזה: "שובו

של הנוסע השמיני בדרך הים" או "איטי — חבר מתחת למים". אפשר להוסיף ולומר שהבי' מאי ג'יימס קאמרון, שעשה גם את שליחות קטלנית וגם את שבו של הנוסע השמיני, נחשב לא רק לבימאי שפיתח שפת קולנוע בידיונית פלסטית ביותר, כי אם גם קיפל בתוכה פילור-סופיה אנתרופולוגית מעניינת: די להבחין בציר-מוריות העשויות מעין סחוס רוטט ב"שובו של" ולהשוותן עם הצניחויות המחברות את הצולל' נים אל מקור-החיים שלהם, כדי להסיק שמעל לכל ההרפתקות וברבורי הבדיה, מסתתרת לה כמיהתו של האדם המודרני לחזור ולהתחבר עם טבור אימו, בקיצור, לחזור לרחם ולחשכה, הרטובה והסוככת עליו מכל הרע, שהעולם ה' מודרני ממציא למענו כדי להביא לאובדנו. כדי להבין את העניין העמוק הזה מוריד אור-תנו ג'יימס קאמרון למסע מייגע בתהומות-הים

האריס ומסטרואני: איטי מים

— אחרי פתיחה בת 40 דקות לפחות, שבהן אינך יודע היכן אתה נמצא, מה בעצם קורה והיכן מתחילה הצוללת ונגמרת תחנת הקידוח תחת-מימית. הכל מאוד מתוחכם ומתנהל כ' דרישה ברבנות שמתחת לפני המים, כיוון שזוג הגיבורים האהובים-שונאים הם אד האריס ומ' רי אליזבת' מסטראנטוני. במקום מינפצת מ' סחוס ישנו חבר העשוי ממייים, המשנים את צורתם ואוויר לשמימה המועבר דרך מים.

לגמרי פרטי

דברים קטנים

ביקשו ממני להשתתף בערביראיונות מ' סויים. אמרתי שאני לא מעוניינת. אבל זה לא בתל-אביב, זה באילת — אמרה לי המשכני עת.

לא הבנתי למה אם אני לא מסכימה להשתתף בערביראיונות בתל-אביב, אני אסכים להשתתף בערביראיונות באילת.

כי תקבלי לילה במלון, ענתה לי המשכני עת.

אם עד היום לא הבנתי למה לישון לילה אחד במלון זה פרס כליכך גדול, זה סימן שמשוה לא בסדר איתי?

כל מי שמתפרנס מכתיבה מכיר את המישור פט הנורא: "תגיד, אתה מוכן לקרוא את הספר של הבנדור של השכן של חמותי, ולהגיד מה אתה חושב עליו?"

בערך ככה הגיע אלי הספר המורה גרופמן. של עורד-הריץ אוריה באר.

אז בלילה, אחרי שגמרתי את כל העיתור, נים, לקחתי את הספר ביד, כדי להציץ בו. התחלתי וגמרתי את הספר עוד באותו הלילה. ספר של סיפורים קצרים, כמו שפעם היו מספרים. סיפורים עם התחלה ועם אמצע ועם סוף. כתיבה שוטפת, ישירה, כמעט יומית. רמויות הגיבורים הן כאלה, שאתה יכול לפגוש היום במכולת שלך ובתור לאר טובוס ובא לך להכיר אותן וללכת איתן כיברת-דרך. ואכן, סיפורים קצרים על החיים, על אנשים ועל תקופות, על שמחות ועל כאב ועל אהבות ושנאות.

תענוג להיווכח שיש עוד אנשים שכותבים ככה.

המורה גרופמן מאת אוריה באר, הוצאת תמוז. אני ממליצה.

בשבת נזקקתי למיספר-טלפון של מישור שגר בהרצליה. ספר-הטלפון של הרצליה לא נמצא ביד, ולכן חייגתי למודיעין 14. במשך רבע שעה אמרו לי שכל העמדות תפוסות, המתן ותיענה לפי התור, ואחר כך פשוט נותק הקשר. שוב חייגתי, שוב דיבר אלי התקליט 15 פעם ושוב נותקתי. אחרי הפעם התשיעית נזכרתי שיש שביטה בבוק, ובמקום לשים תקליט, שיאמר שיש שביטה, הם קודם כל מוציאים לך את הנשמה.

מייד יצאתי למירפסת וקראתי בקול לשכני, שגר דירה מתחת (וככה זה אצלנו בשכונה, קוראים זה לזה מהמירפסות), שאלתי אותו אם במיקרה יש לו ספר-טלפון של הרצליה. השכן אמר שאין לו, אבל הסביר לי שרק בוק תל-אביב בשביטה, ולכן כדאי לי לטלפן ל-14 בירושלים, כלומר 02-14, וקורב לוודאי ששם יענו לי.

צילצלתי, נעניתי וקיבלתי מירושלים את מיספר-הטלפון המבוקש בהרצליה. אז הראש היהודי זה לא משהו מיוחד?

פוליטיקה

לפני שבועות אחדים פנה אלי יעקב אגמון וביקש ממני להשתתף בתוכנית-הרדיו מה לעשות? — שלום בקול-השלום. אגמון הס' ביר לי שכל זמן שאיבני נמצא בבית-הסוהר חשוב להפגין נוכחות בתחנה ולנסות לעניין את המאזינים.

הסכמתי, ומאז, בכל יום שני בשבוע, אני יושבת כאולפן קול השלום ומדברת עם מאזינים.

למה כדאי להציץ ב"המורה גרופמן"? מה לא בסדר איתי? איך משיגים מיספר-טלפון באיזור חיוג הרצליה? מהי אהבה? האם הסתרתי אי-פעם את ריעותי הפוליטיות? ומי הבין את הוויבראציות ב"זה מה יש?"

זאת כנראה האהבה

דיברתי ואפילו כתבתי על מה שמציק לי. איך את יכולה להגיד עלי דבר נורא כזה, שאלתי את החברה שלי. אף פעם לא ראיתי את השם שלך בעצור מות, לא שמעתי שאת משתתפת בהפגנות, לא ראיתי אותך מצטרפת לטיולים של "השד נה ה'21" ומצד שני, גם לא שמעתי שאת נוסעת להפגין בעד ההתנחלויות.

סוף-סוף הבנתי. אם כן, אדם לא משהיך לאחר הקצוות הכריזמוניים של המפה הפוליטית, זה סימן שאין לו דיעה פוליטית, ואם במקרה יש לו, אז זה סימן שהוא משתרל להצניע ולהתכחש אותה. גילוי מדהים. החברה שלי ראתה שממש נעלבה והיא עשתה ניסיון אחרון לשמח אותי: "זה בסדר, מהשעה בקול השלום אפשר היה להבין מייד שאת שמאלנית", אמרה. נ.ב. עוד באותו ערב פגשתי חבר (שמאל-ני), ששאל אותי אם צפיתי במישחק הכדורגל

הנטייה האישית שלי, בתוכנית כזאת, היא לתת למאזינים לדבר כמה שיותר — ולהת' ערב להם בשיחה או לדבר בעצמי, כמה שפחות. אבל לפעמים, כשמאזין אומר דברים מסוימים, אי אפשר שלא לומר את דעתך, להסכים איתו או לא להסכים איתו. עד פה ההקדמה.

ביום השני האחרון ביקרתי חברים שלי. הם סיפרו לי ששמעו אותי בקול השלום והאשה אמרה שהיא מאוד-מאוד הופתעה. ממה הופתעת, שאלתי אותה. כאן אמרה לי החברה שלי את הדבר הכי מעליב שמישהו אמר לי אי-פעם: "עד היום השתרלת מאוד-מאוד להצניע את דעתך הפוליטית, ולמעשה עשית הכל, כדי לא לחשוף אותה". עכשיו הגיע התור שלי להיות מופתעת. אני הסתרתי את דעתי הפוליטית? אני עשיתי הכל על מנת להתחבא? אני, הרי, ממש כזה לאנשים שלא עומדים מאחורי דעתם. תמיד

טלוויזיה ישראלית

טילפנתי לחברתי, אשה בת 50, וביקשתי ממנה להיפגש איתי ב-5 וחצי. החברה אמרה שב-5 וחצי היא לא יכולה, אבל ב-6 ורבע כן. למה 6 ורבע שאלתי. כי ב-6 נגמרת תוכנית הטלוויזיה מסיבת נ ויקח לה עוד רבע שעה להגיע. גם אני אוהבת מאוד את מסיבת נ ובכל זאת, היה תמוה בעיני שאשה בת 50 מבטלת פגישה בשבילה. סיפרתי את זה כקוריוז לכמה חברים וחברות. כל מי שנמצא בבית בימי שלישי ב-5 וחצי אמר לי שהחברה שלי צודקת, ושכחתי לא כדאי להפסיד את התוכנית הזאת.

סוף סוף נוצר איזה קונסנזוס בארץ הזאת.

ראיתם את התוכנית החדשה זה מה יש עם דורו טופז? כן, גם אני ראיתי. דווקא רעיון נחמד (בטח הומצא באיזו ארץ מערבית). פנור יים, פנויות, ניהושים, הימור, פרסים. יופי! ובכל זאת, כשחזר צעיר (אולי בן 25) מתבקש לספר כמה מילים על עצמו, והוא אומר: אני מאוד אינטליגנטי, בעל חוכמת חיים, בעל הומור מצויין, רגיש, שרמנטי... מקבלים קצת גועל, לא?

וגם הבחורות שם לא יותר טובות. כשה משתתפת בחרה לעצמה את אחד הגברים מתוך השלושה, שאל אותה המנחה למה בחרה דווקא אותו.

מה אתם, קוראים יקרים, הייתם משיבים על זה? הייתם בוודאי אומרים: בחרתי אותו כי הוא הכי מצאח בן בעיני או בחרתי אותו כי הוא נשמע מתאים, או אף לא יודעת למה בחרתי אותו, אולי סתם אינטואיציה.

אבל הפנויה של זה מה יש לא מדברת בשפה הזאת. היא אמרה שהיא בחרה את הב' חור המסויים כי "הוא עושה לי את הוויבראצ' יות הכי נכונות".

אתם הבנתם את זה צופים-קוראים יקרים?

ובשום אופן אי-אפשר לגמור את פינת הטלוויזיה במדור זה בלי להתעצבן ולהתלד' נן. מחזירים את שושלת. שיתוויר. בוודאי יהיו אנשים שישמחו מזה ואנשים אחרים שיפלטו מילה גסה. אבל ככה זה בטלוויזיה — כל תוכנית והקליינטים שלה.

אבל מה עושה הטלוויזיה היא מחזירה תוכנית שחלק מהאוכלוסיה אוהב וחלק שונא, אבל כדי שכולם-כולם יתעצבנו וידחו את תשלומי-האגרה שלהם — היא פשוט מורידה את פרקליט אר'א, שגם היא, כמו מסיבת נן שהוכרתי קודם, אוהבת על כל ראייה.

דרך אגב, אתם בוודאי זוכרים שאת שונש' לח החליט להחזיר, כי הגיעו עשרות אלפי מיכתבים לטלוויזיה, אז אולי גם אנחנו, אוהדי בי פרקליט אר'א, נתיישב ונכתוב מיכתב? ייעיתי שתסרבו. למה אנחנו כליכך עצלנים?

בין קולומביה לישראל. לא צפיתי, כמובן. "חבל שלא ראת את הבדיחה הזאת של שושנה דמארי שרה את התקווה", הוא אמר, "היה נורא מצחיק ואף מביד".

אמרתי לו שכך-אדם, ששושנה דמארי והימנור של ארצו מצחיקים ומביכים אותה, הוא לדעתי כן-אדם עזוב, ואני נורא מצטערת שלא ראיתי את שושנה דמארי שרה את התקווה. בטח הייתי מתרגשת מזה. הוא הסתכל עלי במבט שאנשי-השמאל שומרים במיוחד לאנשי-הימין.

לגעת בסוד

יוסף הלוי – יותר מ־20 שנה בחוץ לארץ – חוזר לישראל ומבקש לשוב ולחיות בה. בינתיים הוא רק מציג את ציוריו ומשוחח עם שרה כץ

הצייר יוסף הלוי הגיע מאמסטרדם ואיתו גם ציוריו. כימים אלה הוא מציג שתי תערוכות. האחת רטרוספקטיבית, במסיון יד לבנים בפתח־תיקוה (כדאי לך לראות), הוא ממליץ) והשנייה בגלריה מבט בתל־אביב, שם תלויות תמונות מן התקופה האחרונה. ישבתי איתו שעה קלה בבית־קפה בדיונוגוף ומיד שמתי לב לחיכוך הנעים ולעירוב יוצא־הדופן של מיבטאו התימני־הולנדי.

זה חשוב, לצייר?

„אני מצייר, כי אני אוהב לעשות את זה. אם הייתי נגר, קרוב לוודאי שגם את זה הייתי עושה לא רע. בעיני אין כל הבדל בין השניים. לאלוהים זה ודאי לא משנה. הייתי פעם מורה להתעמלות. זה לא סיפק אותי. להיות צייר מצליח היה או בראש מעייני. אבל אז הייתי צעיר וחשכתי, כמו שמקובל לחשוב, שבסולם הרגות של החברה שלנו הצייר חשוב יותר מהנגר או ממוכר המלפפונים.

היום אניני מאמין בזה, היום, ררך הציור, שהוא המדיום המוכר לי ביותר, אני מנסה להבין את החיים ואת העולם. בעיקר את עצמי. גם סנדלר טוב יכול לעבור תהליך דומה.

גרתי חצי־שנה באמסטרדם. בעל הבית שלי היה אופה שוקולד. אדם לא פשוט, אופר־אמן, ושנינו היינו מתווכחים על פילוסופיה. בארץ זה אולי נשמע מוזר, לא בהולנד. זה הצד היפה שלה: כל עבודה מכבדת שם את בעליה, אפילו איסוף אשפה ברחובות. כשהתחלתי לצייר, רכבתי הרבה על אופני יים. מתקן־האופניים אמר לי אחרי שראה את ציורי: אתה מושפע מהקבלה. לא עסקתי אז בקבלה. קיבלתי ממנו את ספר הזוהר בתוספת עצה: קרא, לא חשוב אם לא תבין הכל. היתה זו תגלית עבורי: בכל מיקצוע יכול אדם להיות משכיל.

חבר שלי, פרופסור לפסיקה תיאורטית, הכין פעם תבשיל חרש והמנין אותי לאכול אצלו. יום אחד החליט שהוא מוסיף ללמד באוניברסיטה ופתח מיסעדה. שם, במיסעדה, המלאה תמיד אנשי בוהמה, אנחנו משוחחים על הכל: על פסיקה, אסטרנומיה, אטומים וגם על אוכל. הפרופסור הזה המציא רטוב „פונדו־בשר. שנה שלמה הוא עבד על זה. היום הוא מאושר יותר מתמיד, הוא יצר משהו, יש לו סוד שלא יגלה לאיש.

וסודות מיקצועיים של ציור?
„לציירים אין סודות. ראשית, היום קונים הכל מן המוכן. כשלימדתי נהגו תמיד לשאול אותי מדוע אני מעביר את כל הירע שלי. התשובה פשוטה: איש, לעולם, לא יוכל לצר ייר כמוני. ברור שיש השפעות, אבל מלבד סודות טכניים ספורים אי־אפשר להסתיר כלום.

כי כאשר אתה מציג אתה מספר על עצמך, אתה אומר הכל?
„כן, קחי לדוגמה את בתי־הספר לאמנות. שם לא מלמדים לצייר, שם מעניקים כלים טכניים. לפעמים מרגישים בהשפעה של מורה על תלמידים.

והקניית טעם אמנותי?
„טעם באמנות? בדיוק כמו במוסיקה. ככל שאהב שומע יותר אתה הופך להיות יותר

רגיש. אם אתה חסר־רגישות — שום חינוך לא יעזור לך.

האם אפשר ללמוד רק על ידי התבוננות?

„אפשר ללכת לקונצרטים ולעקוב עם הפרטיטורה אם המוסיקאי לא טעה בתווים. חבר שלי, שהוא חלילן ראשון בתיזמורת, לא אוהב לשמוע מוסיקה. אנשים שאינם שייכים למיקצוע נהנים לעיתים קרובות הרבה יותר. החינוך המיקצועי, ככל שהוא בונה, הוא גם מחסיר. מצד שני, מורה טוב צריך לדבר לא רק על ציור, אלא גם על תפישת־עולם. לתת דחיפה, לעורר עניין. השאר זו עבודה עצמית. אינני בטוח שאדם יכול להגיע להישגים רק בכוחות עצמו. הציור הוא תהליך, משהו הנמסר מדור לדור. אלברט איינשטיין לא המציא יש מאין: תפישת אל יחיד אצל היהודים היתה קיימת באוויר עוד לפני שהתגלף נכתב: כשר מת יש מיליון אפשרויות למהלכים. אם מישהו ימציא מהלך חדש, עדיין יהיה זה במידת סגרת ידועה.

בוא נדבר על הציור שלך

„אינני אוהב לדבר על הציור שלי. אני קורא ספר־אמנות ומגלה שיש אנשים המתייכאים טוב ממני.

מה אתה חושב על כך?

„את גידעון עפרת היכרתי בפתיחה לתערוכה. לא כל מה שהוא כתב במאמר שלו עלי הוא מקורי. הוא הזכיר שמות עשרה ציירים שהושפעתי מהם, ביניהם יוסל ברגנר, אל־סינסקי (הצרפתי) וקבוצת „קוברה“ (ההולנד־רית). אבל כשציירתי בארץ לא שמעתי על אל־סינסקי ולא על הקוברה, והאמת היא שלא הושפעתי כלל מציירים ישראלים.

אבל עפרת הרגיש את היותי צייר ישראלי ובה אני מסכים איתו. אני אוהב שאומרים עלי שאני צייר ישראלי. הראשון שאמר את זה היה יואב כראל המנחה. הגרעין של הציור הישראלי, כך כינה אותי, ואז התנפלו עלינו כל הציירים, בייחוד וריצקי וסטימצקי, שראו את עצמם כנושאי־הרגל.

נוסף על כך האשימו אותי שלא רציתי למכור את ציורי. בנימין תמוז הסביר לי פעם: ראה, אני סופר. Playboy המזין אצלי מאמר ושיעור לי עבורו כמה אלף דולארים. מאוחר יותר התברר לי שלנוזמן מילר הם שילמו מאה אלף. לא כעסתי, הרי זה בגלל המוניטין שיש לו. אני, לעומת זאת, מעולם לא הסכמתי שצייר פחות טוב ממני ירוש ויקבל פי עשרה. התוצאה היתה שלא מכרתי. אבל לא היה איכפת לי. ציירתי כדי לצייר, לא כדי למכור. אני מתגעגע לתמוז, הוא אהב לתת שמות לציירים שלי.

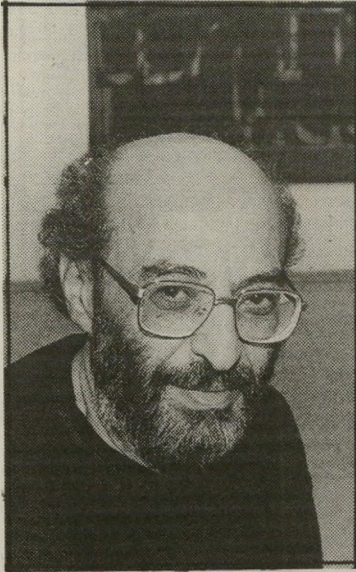
וקיבלת את הצעותיו?
„לא. צייר לא זקוק לשמות כדי להבין תמונה. מי שזקוק לכך הוא הקהל שמחפש נקודת־אחיזה, משהו גדול עליו. למכנים באמת זה בדרך כלל מפריע להיוק עם הדימיון.

מה דעתך על הציור הישראלי?
„בארץ יש תנועה גדולה של אמנות, הרבה יותר מאשר בהולנד. אבל אנחנו מנותקים מהעולם ואם לא יפסיקו להעתיק את האופינות האחרונות — לא יצמח פה לעולם מרכז אמנותי. לכל היותר יהיו כאן חקינים טובים.

זה אופייני למקום קטן, שאמניו חוששים ל־היות פרו־ניצאליים. אולי צריך להיות פחות אופנתי ויותר ישראלי? צריך לרדת לעומקם של דברים. בארץ קיימות בעיות שאין בשום מקום והן צריכות לבוא לידי ביטוי. אין זה מיקרה שלא כמה פה תנועה, בדומה למה שקרה בשנים האחרונות בגרמניה או באיטליה. שמתי לב שגם בקרב הסופרים יש נטייה לכתוב יפה, להרשים. אני טוען: היה אתה! ברגע האמת להיות אמיץ ולומר: אני רואה שגאות, אבל זה מבטא אותי. אני יכול לשפץ, לנקות, לעשות את זה יותר חכם, אבל לא להסתיר, לא לנסות להיות משהו אחר. כן, צריך להיות אמיץ, או תמים. היוצר הוא נאיבי. ראי, למשל, את האופטימיות שלו, את רצונו לשמח, להיטיב, לשפר. חלק מה„אני“ שלי הוא היותי ישראלי. אני גר בין גויים ואינני מבין את המנטליות שלהם. אני תוצר של החברה הזאת גם אם אני יושב באמסטרדם.

למה, בעצם?

„התגלגלתי לשם. זה סיפור ארוך. קודם לכן הייתי שנים בלונדון ובגרמניה. האווירה באמסטרדם מצאה חן בעיני. נשאתי לי אשה הולנדית. במשך 10 שנים הייתי קשור ל־B-K-R, שזה הסכם עם הממשלה ההולנדית לספק לה תמונות תמורת קיום כלכלי. חייתי בתנאים טובים. היה לי הכל: סטודיו, כסף, בית, חומרים לציור כמה שרק רציתי.

יוסף הלוי: לא פשוט להתחיל מהתחלה

בשנתיים האחרונות אני חוזר לכאן, שב לשם ושוב חוזר. אני רוצה לגור פה. אבל לא פשוט להתחיל הכל מהתחלה. שמעתי שהייתי נותנת סטודיו לציירים. צריך להתקשר עם האנשים הנכונים, אני כבר לא מכיר פה את כולם. הייתי רוצה שיכירו אותי כאן כדי שאוכל להתקיים מהציור. אבל מה שחשוב לי באמת זה להיות אדם יותר טוב.

האם אתה יותר טוב היום מאשר לפני 20 שנה?

„הרב אבוהב אמר: אדם לא משתנה. מה שמשתנה היא ההתייחסות שלו אל העולם. ציירים יספרו לי שהייתי פעם שחצן, ארוגני, טי, שהיה לי פה גדול. היום, אולי בגלל גילי, אני רגוע יותר. דברים שפעם נראו לי חשובים איבדו מזהירות.

והיוצו שלך?

„אני מצייר סימנים, סמלים. אינני מתכנן את הציור. הציור שלי היום ספונטני מתמיד, מאולתר. אני לוקח בד לבן ומכסה אותו בצבע. למחרת אני מוסיף צבעים עד שאני נכנס לאכסטזה. בדיוק כפי שאדם דתי. ברגע הזה אני הברל ביני ובין הבר. אני הולך לאיבוד, נותן לציור להכתיב לי את מעשיו. יש בדים שמציירים לאיטם ואחרים הנגמרים מהר. אני

רוצה לנסות לגעת בסוד החיבור שבין הקו לצבע. להבין את זה כבר מזמן ברור לי שאי־נני יכול.

תערוכות

גרשון קניספל

על האנושי והמיכאני

שלוש תערוכות נפתחו בימים אלה, כשהן ממחישות את הפער ההולך וגדל בין שתי מגמות עיקריות באמנות ישראל, המתנכרות זו לזו. הפער אינו חדש והמאבק בין ה„מתנכרים“ הוא כמעט בלתי־פוסק. ראשיתו לפני יותר מ־40 שנה, כלומר, ימיו כימי המדינה כמעט, עם היווסדה של קבוצת אופקים חדשים בראשותם של יוסף וריצקי, אביגדור סטימצקי ויחזקאל שטרייכמן. מראשיתה, ניתנה ההעדפה באופקים חדשים לאמנים שכיוונו את מבטם כלפי חוץ והתיישרו עם המגמות הרווחות בעולם הגדול. היו אלה ימי האמנות הנופית — אם לירי אם בלא־פיוס — וימי קריאת התיגר הגדולה על האמנות הפיגוראטיבית, הספרותית או המגמתית, ה־ארכישראלית והיהודית בהשקפת עולמה. מתמזג (נחום גוטמן), יהודית במודגש (נפתלי בום), דיאקטית ומגויסת (החבורה החי־פאית) וכו'.

הסיסמה ומילת הקסמים היתה אז: פאריס. והפחד הגדול: פרו־ניצאליזם. לתערוכה „ההצעה הישראלית“ לתערוכה הפתוחה בבני־נאלה של ונציה 1990 (אוצר: אדם ברוך), שחלקה מוצג כימים אלה במסיון יד־לבנים, חלקה האחר במרכז־הנופש של מעלות — היא צאצא חוקי ומוכח של הרוח שהניעה את מנהיגי אופקים חדשים. לכאורה, בא אדם ברוך להציג לשיפוט הציבור קבוצת אוואנגארד של אמנים ישראלים צעירים, שמהם ייבחרו אלה אשר ייצגו את ישראל בביתן הצעירים (עד גיל 35) בבייניאלה. לצורך הכנת „הצעתו“ נעזר אדם ברוך במיסד ההשכלה הגבוהה לאמנות בארץ, אנשים כרפי לביא ורן שחורי, בעלי גלריות עם נטיות מודרניסטיות ואכספרימנטליות כנעמי גבעון, ג'ולי ממון (גלריה ז'ול' 0.0) וסרג'יו אדלשטיין וכן כמה מאוצרי המוסיקה אנוניס המובילים, אלן גינתון (תל־אביב) ויונה פישר (ירושלים). ואחרון־אחרון — כמובן גם במנהל האכסניה המארחת, מאיר אהרונסון. בכוחות משותפים הורכבה רשימה בת 24 אמנים שאת יצירת מרביתם מאפיין הקונסטרוקטיביזם המכסימאליסטי, שסימך־ההיכר שלו שהוא משקף את השתלטות הגמורה של המכונה, המכונה ועימה המיכאניזם הטכניולוגי, על פני הציור החוויתי, הפיגוראטיבי, הרומאנטי כביכול והמושיון.

בין שמות המציגים יש כאלה שהם מופרים יותר ומופרים פחות: אודי אלוני (בנה של חברת הכנסת), דיתי אלמוג, יצחק גולומב, יגאל עוזרי, מאיר פיצ'אחורו, יאשה צירינסקי ועאסם אברשקרה היוצא־דופן בתערוכה. רצתה יד המיקרה ומוסיון ינקו דאדא בעידודו (כשיתוף מכון ויטה בתל־אביב) יצא כמעט באותו זמן בתערוכת קולאז'ים ופוסטר מונטאז'ים של אמנית כמעט בלתי־ידועה כאן: האנה (תנה) הוך (Höch בגרמנית), מי מייסדי חבורת דאדא הברלינית, התוקפנית והמגויסת הרבה יותר מן הדאדאיים המופרזים שמרכו בציוריו ואשר ינקו היה אחד מחבריה. עבודתה של הוך (1889 — 1978), מהן שנוצרו לפני יותר מ־65 שנה, לא נס ליחן ולא איבדו עד היום הזה מרענונות. כאן מתגלה לפנינו אמנות חדשה ונוצרת — סובלימטיבית, נייטית, משועשעת אך גם דיאקטית ומגויסת ועם זאת בעלת חוש־הומור. אני רוצה להראות שקטן יכול להיות גדול, והגדול — קטן, היה חלק מרכזי ב־אני

רמי דיצני מכסך פתח אהבה

קליק קלק לך יקירי, לילה טוב! —
מְרִיקָה יְקִירָתִי מַחְצִית סְרִיחַשְׁמֶלִי וּרְד־צֶהב.
קְלִיק־קִלְקֶלֶךְ גַּם אֵת, יְקִירָה: הִרְלַקְתִּי חֲלָקְתִּי שְׁלִי שְׁלֶךְ שְׁלֶךְ —
רַחֲפִי רַחֲפִי בְּחִלּוֹם רַטֵּב.

אֲנִחְנוּ עֲכָשׁוּ גֵב אֶל גֵּב, וְהָחֵם רַךְ מִכְנֵי נִמּוֹחַ קְרוֹב —
הַחֲשֶׁמֶל בְּרוּךְ הוּא מְקִים אֶת אֲהַבְתָּנוּ —
נִירָא מִנְתָּק, קֶצֶר, מִתָּה, בְּעֶרֶה:
חוֹסֵינָא חֲבֵרַת חֲשֶׁמֶל עֲלִינוּ עֲלִינוּ שְׁמֵרִינוּ מִפְּנֵי בְּדוּד רַע.

רים בהפצה: כ-20 חודשי האינתיפאדה נעצרו 60 סופרים; 3000 איש הוכנסו, ללא כל הנמך, קה, למעצר מניחלי.

22 שנה אחרי הכיבוש ושנתיים לאחר תחילת האינתיפאדה ולמרות כל הסבל, הפצועים, ההרוגים, המגורשים, עדיין לא מור דעים בישראל למתרחש.

הסופר יורם קניוק מודה שנראה לו קצת מוזר שיותר אנשים מוכנים למחות על איור לת מאשר אלה המוחים כנגד העוול: יותר אנשים מתקוממים על קיום צנזורה ועל אי סור קריאת ספרים בשטחים הכבושים מאשר על עצם העובדה שבנייארם יושבים ככלא ללא מישפט.

"מדוע?" שואל קניוק, "האם הפחד מהמ" לה הכתובה הוא שהוליד את הערב הזה?"

לא-יאסר יש סיפור קטן המדגים את אוויר רת הפחד:

"אני גר בירושלים, בבית פרטי המוקף גדראבון, לעיתים מצויים על הגדר שלי סיסמות שונות. לא עם כולן אני מסכים, אך אינני מתערב. ב-1 באוגוסט השנה נכנסו לביתי חיילים ודרשו ממני למחוק את הכתרת בות. סירבתי. הקצין אמר לי שהוא מ-גולני" וכי יש לו הוראה משיקה ארו. ענית לו: אני אינני ב-גולני" ואינני עובר אצל שייקה ארו. אחרי-כן הייתי צריך ללכת. כשחזרתי הביתה התברר לי שבזמן היעורי פרצו החיילים אל תוך הבית, גרמו בלחות קשות לרכוש והטילו, לפני צאתם, רימון גז. אגב, הם לא שכחו לסגור אחריהם את הדלת. למחרת חזר הסי-פור על עצמו. מאחר ולא נכנעתי, הם לקחו אותי לכלא ממאללה והשאירו אותי שם למ שך יומיים עד שעורך-הדין שלי שיחרר אותי. הכתובות נשארו על הקיר..."

קניוק: "אני נזכר בסיפור על גולדה. בש-נות ה-70, כשהייתה עדיין ראש ממשלת יש-ראל, ביקשה להיפגש עם חברות סופרים, כדי לשכנע אותם בצידקת עמדתה בפרשיות איקריה ובירעם. במשך שמונה שעות היא דיברה, התווכחה, להוטה להוכיח שהיא צודקת. אפילו היא, שלא קראה גם ספר אחד משל אותם סופרים, הבינה שאנשים עוברים מן העולם, לא כן המילה. זה סוד המילה וזה כר חה. יש להילחם במילה, חושב (בצרף) המנ-היג, כי היא החוקה מכולם, היא היחידה השור-רת, היא המקימה והממוטטת."

גם ניסים קלדרון, המסכם את הערב, מדבר על חוסר נוחות מסוימת שבהיענות הרבה של אנשים להשתתף רווקא בערב הזה. "אני נזכר בניסיונות לארגן פעולות-מחאה על נד קי הכיבוש שנתקלו באדישות, באירצון של אנשים לצאת מהבית." קלדרון סבור שכדאי להעמיק את המחאה, אך לא להחריפה. הצל-חת בצלם היא במתן מידע. אסור לעבור לס-דרהיים. חשוב לייצר את האנשים ולומר: עוד יבוא יום חשבו, וכיום ההוא יצטרכו האחרים לעמוד לדון על מעשיהם."

דלות ומודלדות, הממלאות כאן את מקומם של אגרטלים.

במבט שני יש דימיון רב בין יצירותיו לבין אלה של הלוי: אותם גוני אדמה, גוני אפור, אותם ציבעי חימר וירוק עמום. קווי מיתאר ציוריים מאוד ומרומזים הנבלעים ברובדי הצבע היורדים כזה אחר זה כמו מסכים. הכל ממקרים את המבט והעניין בגיבור הראשי של ההצגה כאן — שיח הצבר.

ומשיח הצבר אל סביבתו ומסביבתו אל הארץ הזאת. האם כאמת נדרשים מרחקים כאלה, כמו אמסטרדאם ואום אל-פאחם, כדי לפענח את לשון המראות, לשון הצורות והצבעים של ישראל?

כיצד אמרתי בראשית דבריי: שתי מגמות, שתי השקפות-עולם, והמאבק ביניהן לא תם. לפעמים רומה שהוא רק מתחיל.

אירועים

"בצלם" מידע

על הנעשה

בשטחים

פתחה את הערב רפנה גולן, כשהיא מונה שלושה "כישלונות" במהלך אירגונו: האחד, אי-היכולת להשיג רשימה מעודכנת של הספרים האסורים לקריאה בשטחים (הגיסרה של ניסים קלדרון: "הכיבוש מוליד ערפל וטישטוש. איש אינו מחזיק בידיו רשימה מעודכנת, אין כו...")

הכישלון השני הוא בהבנת ההיגיון שמ-אחורי האיסור. מדוע, למשל, פוורמה של הרומן הערבי הסודרני, הנלמד באוניברסיטה העברית, אסור להפצה בגדה? "ומדוע", שאל אסר אליאסר, עורך אל-נחב, "נפסלו לפיר-סום בעיתוני 20 תמונות שכבר פורסמו בעי-תונים בישראל? האם משהו מודע לכך שאין, בעצם, עיתונות בשטחים?"

גם אייבואם של שני סופרים ערבים לערב זה, והכוונה לטורק אל-תהא ואל-ג'ריר, הוא בבחינת כישלון, טוענת גולן. לראשון מסרב המושל הצבאי להעניק אש-רתיכניסה, מאחר ובילה (בעל כורחו) כמעצר מינהלי, ואילו אל-ג'ריר נחקר בתנאים קשים אחרי שהואשם במתן הרצאה על החינוך האלטרנטיבי (ב-שטחים). במשך 90 שעות רצופות לא הניחו לו החוקרים (שהתחלפו ביניהם), אחר-כך ישב בקציעות 14 חודש בלי שנושאל אפילו שאלה אחת. כששחרר, לכ-סוף, נאסר עליו להיכנס לתחומי ישראל, לרבות מקום עבודתו בכתב-העת.

אליאסר מוסיף כמה פרטים: "חלוקה והפ-צה של כתבי-עת מצריכה אישור מיוחד מממשל הצבאי, לרבות ידיעות שצוטטו מקו-ישראל; ידוע על כ-6000 ספרים אסור

אנגארדי אין שום דבר מיכאני גרידא בעכור דותיהם של האנה הוך ובני דורה, קורט שויר-סרס, ריכארד הילונבק, יוהאנס בארד, ראול האוסמן, ג'ורג' גרוס, הארטפילד-הרצפלד. אחרי המלחמה היתה בין האמנים הגרמניים הראשונים שזכו לריהאביליטציה מלאה ויצירותיה מוצגות כיום ברחבי תבל.

כמה תמונה על רקע זה הכרזתו של אדם ברוך, בהסברו להצעה הישראלית שלו, כי האמנים הצעירים שבהם בחר "לא נהנים משפע אפשרויות תצוגה" וקשה להם לזוז פה-בשנתיים האחרונות הייתי עד לתצוגות "מרתוניות" ותערוכות-יחיד של אותם אמנים בלתי-ממוסדים, הם עצמם, בגלריות היוק-רתיות ביותר ובמוסיאונים המובילים — כלומר, אצל כל אלה שעזרו לאדם ברוך להרכיב גם את הנבחרת הנוכחית.

לא, אם קשה להם לזוז פה" — זה רק מפני שבשראל של היום פועלים ומתחרים זה בזה יותר מדי אמנים או כאלה המתקראים אמנים ואיש אינו מבחין עוד כראוי בין אלה לאלה, בין בני חסותי או טיפוסי לבין בני חסותך או טיפוסי, וכל אחד מהם "מפריע" לחברו — גם בחשיפה העיתונאית, גם בתור לתצוגות בגלריות ובמוסיאונים וגם בקידום המכירות...

מי שאכן "הושקע" על ידי המימסד האמי-נותי בארץ וכמעט שנמחק כליל מתודעתנו ומנופנו האמנותי, מבלי שתיתן לו, ולוא רק פעם אחת, ההזדמנות להציג כאחד מאותם מוסיאונים מובילים או גלריות אופנתיות הוא רווקא יוסף הלוי, צייר ממוצא תימני שכבר עבר את גיל ה-60 והיה מן הבולטים באמני ישראל בשנות ה-50 וה-60 המוקדמות.

לאחר 20 שנות גלות, והרבה יותר שנים מאז נערכה לו כאן תערוכה גדולה, מופיע יוסף הלוי בתערוכה טרנססרוקטיבית רבת היקף ורושם, במוסיאון יד לבנים בפתח-ת-קוה, ובתערוכה הכוללת כמה ברים גדולים בגלריה סבט של אפרים בריקיר בתל-אביב. יצירותיו, הייתי אומר, מחזירות לנו את האמון בכוחו של ציור, נטו, בכוחה של ברי-דות יוצרת המתרחקת ואף אינה זקוקה לאוצ-רים ויחצנים, בלי גלריות ומנהלי מוסיאונים. לבדו ובגלות אמסטרדאם, שאותה גזר על עצמו, גאה ומאוכזב, אך לא נטול חוש-הומור, הקדיש הלוי שנים לחקר אותם רכבים אינסר-פיים כמעט של צבע המעניקים לבדיו עוצמה מהממת ועם זאת חודרת-לעומק כזאת.

יצירתו בנויה כולה על טהרת צופנים שמקורם באות העברית, בדמויות מיתולוגיות עבריות כגון אותם שרפים שלו ובדמויות אחרות משוחררות מכוונה-משימה הטובעות בתלל משוח כגוונים המצטמצמים לציבעי חמרה, אדמת חול, אדמה צחיחה. רק פה ושם מופיעות נקודות תכלת המעידות, כביכול, על מיעוטם של מקורות-מים במדבר הגדול הזה שבו אנו חיים את חיינו.

תזימונה הנפלא של גוני הצבע מרוסן היטב באמצעות המישמעת המיבנית הקפ-דנית שבה נוקט הלוי — סגפן אמיתי לכל דבר. גם כאן מעטות יחסית נקודות-האור. החשש הוא שמא יסתגורו הצופים מאור יקרות כוכב ואכזבו.

גם הלוי הגיע ל-"מינימאליזם" שלו. אבל איהו הברל בין זה שלו לבין זה של עמיתיו אשר להם "קשה לזוז פה".

לאמנ אמיתי — יוסף הלוי מוכיח זאת שוב — לא קשה לזוז בשום מקום... עוד אמנ יוצא-דופן המעיד על אמת אחרונה זו הוא עאס אברשקרה, איש אום אל-פאחם, שגם עבודותיו שלו כלולות בהצעה של "ברוך פלוס".

את אשר עושות החמניות לציריו של ואן גוך, או את אשר עשה מרק קמבל האמריקני לאמנותו של אנרי וורהל או, אם לנקוט דוגמה קרובה יותר הביתה, את אשר עשו הקוצים לציריו של ליאופולד קראקאור — עשו שיחי הצבר לציריו של אברשקרה. צבריו מופיעים בקופסת שימורים ירקות,

מאמין של אמנית חשובה זו. ידירה ועמיתה ג'ורג' גרוס היה בוודאי מצטרף להכרזה עקרונית ואנושית ממין זה. ועוד מדיכרי הוך: אני רוצה להראות שיש מיליונים על מיליונים של נקודות-השקפה צודקות מלכר אלה שלך ושל... הייתי רוצה לעזור לאנשים לחוות עולם עשיר יותר, כך שגם הם יוכלו לתכב יותר את העולם שאנחנו נמצאים בו." סידרת העבודות מוצגת על רקע כרזות חדשניות מתקופת דאדא, בטיפוגרפיה

האנה הוך: רקדנית אנגליה, 1928

נועות, שהבוטה שבהן מבליטה את אימרתו של טטלין הגדול, מאבות הקונסטרוקטיביזם הרוסי, שהכריז כי "האמנות מתה, תחי אמנות המיכוז". הבה נזכור כי תערוכות דאדא והמודרניזם שמתוכנן יצא שייכות לשנים 1918 — 1920, וכי האנה הוך יצרה את הקולאז' המופשט הראשון שלה עוד ב-1916: תערוכתה מעמידה אפוא בצל כבר, צל של אפיגוניות ואנאכרוניזם, את הישגיהם של צעירינו ההולכים בימים אלה אל הביינא-לה אשר אימצו לעצמם את העיקרון המרכזי של אבותיהם הרוחניים: השלת הקליפה כדי להגיע לגרעין הקשה.

כאן, בתערוכה זו שמתוכה ייבחרו כאמור משתתפי הביינאלה הישראלית, אתה פוגש קופסות עץ, מגננוני הפעלה והשהייה מיכא-ניים, בצד קולאז'ים העשויים יציקות פולימי-ריות ומתכות מגוונות. מהו עמומות, המבט שות להדגיש את עקרון "ללות החומר". כען יש פירוולים גלויים של מוטות הברגה, קסר-פות של לוחות אבץ ופת הסוגרות על אבן בלתי-מעובדת ועל מיני אבזרים משונים הבאים לסמל ואולי גם להנצחת את חברת הצריכה.

הכל עשוי במידה של כישרון, לעיתים מעניין ואפילו מרתק, אבל הכל מיושן ללא תקנה, אנאכרוניסטי, דו-הזאי. הוה, המכריז כמה נופל כל השפע ה-עני" הזה, המכריז על עצמו כגדול וברבים וכלא כל צניעות, מיצירותיה הקאמריות והזעירות של האנה הוך, המצליחות — חרף כל המרחק במקום ובזמן — להתמיש את הטראגדיה של דור מפואר של אנשירור גרמניים שהובסו, הוש-מדו והושקעו על-ידי קלגסיו של הרייך הש-לישי, והנה יצירותיהם חיות אחריהם, אחרי שרוצחי ומרכי יוצריהן כבר היו מככר לעפר.

האנה הוך עצמה נאלצה, בימי הנאצים, להטמין את מיטב עבודותיה ועבודות חבריה כבור עמוק שאותו חפרו בחצר ביתה. היא אף עמדה באומץ בחקירות הגסטאפו ולא הסגירה את מקום הימצאו של המטמון שכלל גם כמה מעבודותיהם הטובות ביותר של בני דורה. חרף כל היסודות המיכאניים והדגש האור-

לא בוכים על שרמלטה

ונותנת בשבילו כל פרוטה, ולפעמים פשוט לא התייחסה אליו. מזל שהיו שכנות שטיפלו בילד.

הצרה הגדולה של מרי היתה שלא אהבו אותה מספיק בבית. תמיד אמרו לה שהיא טיפשה, שהיא לא מביאה כבוד למישפחה. שלא רוצים אותה. גם בעלה, רג'ב, התייחס אליה כמו אל סמרטוט. ככה כל הבעיות שלה באו, שלא היתה חכמה גדולה.

מרי נולדה כדלאל עבאס, חלק מהחמולה העבאסית המהווה 30% מכלל תושבי עכו העתיקה. ביתה שוכן ליד החומה הדרום-מזרחית של העיר, בסימטה קטנה וצפופה. כשהגיע הכתב לשם נתקבל בהרבה חשד. השכנים לא ששו להראות לו היכן הבית. אחיותיה של דלאל: "זאת לא היתה הפתעה גדולה בשבילנו. היא היתה כזה טיפוס, בלי מחשבה, תמיד הסתבכה בצרות." דבריהן נקטעו כשהגיעו אחיה לבית, וגירשו דחפיות ובאיזמים את הכתב החוצה. בשוק ידעו המוכרים להסביר את הסיבה לעוינות, אמרו ברחמנות: "זה בגלל מה שעשתה לכולם, לאחים שלה, לאחיות שלה. הם מתביישים להראות את הפרצוף שלהם ברחוב בגללה."

מזר, אבל כל הסוחרים זוכרים את ה"שר-מוטה". למרות שעזבה את עכו לפני 10 שנים כמעט, השאירה דלאל רושם על אנשיהעיר. אחיה הגדול, ג'ומעה, הוא מושא עיקרי לרגשיירדמים. ערבי גאה ומכובד, שעלה מהעוני והמתגורר היום בעכו החדשה. רמות מוכרת. האיש אינו מוכן שיזכירו את שמו של אחותו לפניו. מבחינתו היא מתה כבר מזמן.

דלאל עבאס נולדה לפני 32 שנים כרביעית במישפחה, אחרי ג'ומעה, ג'מיר לי וכאמל. את בית-הספר נטשה בגיל מוקדם ובילתה ימיה בשכונה. היא גדלה באווירה הקשוחה מאוד שהנהיג אביהמישפחה. בעכו אומרים שכל עוד היה בחיים, שמרה דלאל על עצמה.

בגיל צעיר הבינה דלאל את הפוטנציאל המיני הטמון בה. יפה היא לא היתה, אך ידעה איך למשוך את תשומת-ליבם של גברברי העיר. היא זכתה בכינוי "אוסדהב", שפירושו אס-הוהב. (לקוח מסיפור ערבי עתיק על נסיכה מתגנדרת). השם דבק בה. יותר מאוחר, כזונה, אימצה את השם מרי.

לפני 15 שנה נהרג אביה של דלאל בתאונת-טרקטור באחד מקיבוציהצפון. עול-הפרנסה הוטל על אחיה. ליבם לא היה נתון לשמירה על אחותם. בשוק אומרים: "זה הכל אשמת המישפחה שלה, שלא שמה עליה קולר כשהתחילה להיות פריחה. אם אחותי היתה עושה לי דבר כזה, לא רק שהייתי קושר אותה ברצועה, אלא אפילו הורג אותה."

דלאל התחילה לשוטט בלילות, שותה עם זה, מענטות לזה, מחלקת יצועה עם כל מי שהסכים לתת לה מחסה ללילה.

וא לא איש רע. אולי נרמה כך כשישומעים את הסיפור, איך הוא דולה שפחות מהרחוב. אבל כששואלים בעכו כמה ימים מבינים שזה חלק בלתי-נפרד מהעיר הזו. עיר שבה רק החוק שורר. עיר שבה צפוי גורל אחד לאשה בודדה, בלי גבר חסון שיגן עליה.

רג'ב מחפז היה דיג כל חייו. לפני 13 שנים, בגיל 37, חזר כהרגלו מדרים מהריג. ידיו גרולות, מחוספסות מאוד. ידוע בתור "הכושי הצולע".

באותו ערב פגש את מרי עבאס באחת הסירמות. בו במקום החליטו על נישואין. כלומר, בלי טכס ותעודה. נישואין של עכו. היא תגור אצלו, תבשל קצת, תספק צרכיו, הוא יתן לה הגנה. הרבה הם לא דיברו במשך השנתיים שחי ביחד.

"היא עזבה כמו שצריך", אמר השכוע רג'ב בבית-הקפה ליד המיסגר הקטן. "ידעה לצלות את הרגלים כמו שצריך. כשהסתובבה ברחובות

ידידה נואל זיב
שוחפה להורקות

"היא לא היתה תרבותית או משהו, אבל בכל זאת אהבתי אותה. יכלה להיות חברה טובה, לפעמים. לפעמים היתה פראית כמו סוס. פעם הפכה בקריזה רוכנים בשוק, וחטפה אחרי-כך מכות מהמוכרים. היתה בחורה חזקה."

בערך שנה הסתובבו השתיים ביחד, מציעות את גופן בתמורה לאתנן שהיה תמורה למותם הלבן. לפעמים נסעו קצת לפאבים, לשתות.

יותר מאוחר החליטה מרי עבאס לשחק אותה בגדול, לעבור לתל-אביב. נואל נשארה מאחור. גרה עם שני ילדיה בחורבה עזובה, חצי גג, בלי חימום. במהרה חלתה. הילדים נלקחו ממנה.

כשהלכו, התחלתי להזריק יותר, כדי לשכוח. מרי היתה פעם מאוהבת בילד שלה,

29 היום. אם גורלה יהיה כגורל מרי עבאס, תזכה בווראי לכיתוב: "נרקומנית ופרוצה, רמות מוכרת למישטרה."

את ההידרדרות הן חוו ביחד, היא ומרי עבאס, קורבנו העכואי של טובחיהשיבעה. יחד היו נוסעות בקו 251 מהתחנה המרכזית של עכו אל איזור-העשייה של קריית-ביאליק, ומחכות ללקוחות-הלילה. זה היה לפני 10 שנים. שתיהן נותרו אז בלי בעלים, ששהו אותה שעה בכלא. נואל היתה אם לשני ילדים, למרי היה אחד.

באחד הלילות יצר סרטור את הקשר הראשון שלהן עם מחט המזרק. את מרי גאלה ידו של החונק. נואל חיה בסיוט.

תי דמעות קטנות הזילה נואל כשי שמעה על מותה של חברתה הטובה.

יד. רק את היד ניתן היה לראות אצלה. כל השאר דהוי, טבוע עמוק בפנים. עיניים שקועות מעל שני עיגולים חומים גדולים. אישונים קטנים מאוד, מתרוצצים: פה מרוח בליפסטיק מרושע, לא מתאים. בגד ארוס-אדום, צמוד-צמוד. שיניים הלוועסות מסטיק בכברות. והיד. מלאה צלקות ועצירות, תזכורת למחטים שנתקעו בה פעמים כה רבות. יד מסגנת. שתי צלקות רוחביות, תזכורת לשני ניסיונות-התאבדות ותחבושת מזוהמת סביב המרפק, תזכורת למחט אחת שנשברה בתוך הווריד, עמוק.

בשוק של עכו שלחו אותי אחריה. מסתר בבת לבר בלילה. "אם אתה רוצה לשמוע על עבאס, תלך איתה. בטח תרע. כל השרמוטות חברות אחת של השנייה."

נואל זיבנו שמה. היא מראה לי בגאווה תמונה בתעודת-הזהות. היתה פעם יפה. בת

יותר מדי הייתי מרכיץ לה. לפעמים היתה תופסת קריזה, מה לעשות, היה לה מוח קטן. המישפחה שלה בכלל כבר לא רצתה קשר איתה. אני ריחמתי עליה, עשיתי לה טובה. תגיד לי, אולי אתה יודע אם מגיע לי משהו מהסעף על זה שמתה?"

לפני 12 שנים נולד כנס המשותף. שמו בישראל היה מחרוז. מאז נולדו למרידלאל עוד שישה ילדים. שמועות אומרות שאחד מהם, לפחות, הוא ילדו של הרוצח.

כשהיה מחרוז בן שנתיים נעצרו הוריו על התפרצות משותפת. רג'ב נשפט לשנה וחצי ומרי לשישה חודשים.

רג'ב: "התחילו להגיע כל מיני סיפורים לכלא. אמרו שראו את רלאל בתל-אביב, בבארים כחיפה. אני חושב שהחברות שלה מהכלא שיגעו אותה לגמרי."

גם הפעם המישפחה שלה אשמה. כשהם ראו שאני איננו, אז היו צריכים לשים עליה עין, אבל הם עזבו אותה לגמרי."

באותה תקופה הכירה אותה נואל ג'ינו. הן הפכו חברות. "התחלנו כחשיש, אחר כך היו

כפעם האחרונה ראה רג'ב את מרידלאל-אוסדהב עבאס לפני חצי שנה. הוא יצא לריג ביפו. בדרך לנמל פגש אותה באחד מאיזורי הונות בעיר. מרי החלה לצעוק וביקשה

מחברותיה לעזור לה. "הוא רוצה לקחת אותי חזרה אליו, זעקה."

הרצח העלה את מרי עבאס לכותרות, אבל זה רק סיפור אחד מיני רבים, תוצאה של אי-

קצין ממישטרת העיר. רג'ב קצת כועס על הרוצח מג'בליה, אבל לא יותר מדי, היא כבר מזמן לא בראש שלו. "עכשיו, אחרי כל כך הרבה שנים לשמוע

ידועת אחרונות

קורבן מרי עבאס* ובעלה, הדייג רג'ב מחפוז (ימין)
היא ידעה לצלוח דמים כמו שצריך

מרי עבאס, זונה מעכו, היתה אחת משיבעת הקורבנות ביפו. כתב "העולם הזה" הלך אל עולם הזונות בעכו העתיקה. בית חרושת לסרסורים וזונות רון בר

ספירים. בסוף הכל הלך: לבן, אדולף, מה שבא."

כשיצא רג'ב מהכלא הוא גילה שרלאל כהריון, תאונת-עבודה. הוא הציב לפניה תנאי, שרק אם תעשה הפלה תוכל לחזור הביתה. רלאל עזבה לתל-אביב.

בעכו לא סלחו לה בעיקר על עזיבת הילד הפעוט מאחוריה. הילד עבר ממישפחה אומנת אחת לאחרת. אחד, אבו-חסן, לימד אותו לשנוא את אמו. באחד מביקוריה בעיר אצל הוריה, שנים לאחר מכן, זרק עליה הילד ביצה סרוחה. רלאל נכנסה להיסטריה והחלה לצרוח באמצע השוק. במשך השנים סיפרה למישפחתה שהיא התחתנה בתל-אביב עם בעל עשיר. הם מעולם לא האמינו לה. האם נפטרה לפני כשנה, כנראה משיכרון לב.

גם הילד מחרוז התחיל מידרדר ורק עובדת סוציאלית זריזה אחת הצילה אותו. הוא לומר היום במוסד בעיבלין. לא ברור האם ידוע לו על רצח אמו. "במילא", אמר רג'ב, "לא יהיה לו איכפת."

כשהגיעה לעכו היו כולם בורחים ממנה. בעלה של אחת מאחיותיה הרכיץ לאישתו מפני ששוחחה עם מרי.

עליה, זה בשבילי כמו לשתות קפה שחור חזק מדי. אף אחד לא בכה השבוע על מרי עבאס. ככה זה, לא בוכים על שרמוטה.

זור-מגורים עני וצפוף, הונחה ממושכת ומצי" אות יומיומית של פשע וסמים. "עכו העתיקה נקרעת בידי הסרסורים והדילרים מצד אחד ובין אנשי רק"ח, המנסים לבסס בה שוב את שליטתם על הרחוב הערבי, מצד שני." אמר

* על רקע נידוק המצולמת על בד.

פרשת יוסלה שוחמכר היתה ההתחלה. השב"כ התבקש לפעול בעויינים

כמה ימים היכן נמצא אביטן. ידעו ולא תפסו שהם יודעים.

נתפס לא מוכן

האינתיפאדה טרפה את כל הקלפים. הפעם היה זה השב"כ שנתפס לא מוכן. לפי פירסומים זרים עובדים היום בשב"כ בערך כ-2,000 איש. כוח אדם מצומצם וזעום

אולם במשך השנים הצטבר הזעם במסדר

החרדי. הסוכנים באו ממחלקות שונות של השרות והשאירו אחריהם חללים ריקים. המוסר נאלץ לתת הוראות לאנשיו בחול' לפעול למען שיחרור הילד שהושג, תוך מאמצים כבדים, כעבור כמה חודשים. פרשה ביטחונית, שהתפוצצה זמן קצר לא חר מציתת יוסלה, רק הגבירה את זעם אנשי השרותים שהאשמו באותו זמן בחוסר עירנות.

הם טענו שהעסקו ב-שטויות, ולא בצר' כים האמיתיים שלשם אנו מאומנים. איש שב"כ שהתחיל באותם ימים את הקא' ריירה שלו, המתמסכת עד היום: "יוסלה" היה התקרים, ההתחלה של הסיוט המתמשך הזה. מאז, משהו בצמרת הפוליטית ועוד כמה כי מישטרה תפסו את הפטנט והכריחו את ה' שב"כ להתערב, בכל פעם שהמודיעין המיש' טרתי לא הצליח לעשות את העבודה. "השב"כ ניזון מתקציבים מוגדרים ויכולתו המיבצעית עומדת ביחס ישר לגודלם. אנחנו לא מקבלים תוספת על פיתרון פרשות פל' ליות ושימוש בניסיון שלנו ובמודוסים האופ' רנדיים שפיתחנו במשך השנים לטובת המי' שטרה. כל פרשה שעזרנו בה, כל סוכן שהשתמשנו בו לטובת המישטרה, התבטאו בחסר במקום אחר."

השרותים החשאיים נקראו לעזור למיש' טרה בעיקר בפעולות מודיעיניות במיגורים שאליהם מתקשה המישטרה לחדור. הכוונה היתה לאסוף פרטים על אנשים ורמויות מפתח היכולים לעזור יום אחד, בשעת הצורך.

אחד הגופים המודיעיניים האיטיים, המסורבלים והרפוקים ביותר שאני מכיר, ושהיכרתי מעודי, הוא המודיעין של מישטרת ישראל. גוף, שאמור להיות אחד הלוחמה המודיעינית בישראל, שאמור להשגיח, להעריך, להיות גורם מכריע במילחמה בפשע, הוא בעצם אסופה של אנ' שים לא-מיומנים ולא-מתאימים. כך התבטא אחד הבכירים לשעבר באיזור חיפה של שרות הביטחון הכללי. האיש, שפרש לפני כמה שנים משרות פעיל, טוען שדברים אלה, שחשב אן, נכונים גם היום, אולי עוד יותר. לעומתו אמר קצין מישטרה: "כבר שנים ארוכות ארוכות שהם (השב"כניקים) מעל' לים עלינו ועל יכולת הפעולה שלנו. הם מנסים בכל דרך להשתלט על שיטחי הפעולה נוספים ולתן לנו הוראות. כלומר, הם בראש ההירארכיה ואנחנו הפיונים (מרוסית) — חיילים) הקטנים."

מה שהתחיל כחיכוכים קטנים מתחת לפני השטח, הפך במרוצת הזמן לקרע גלוי ומוחשי בין השב"כ למישטרת ישראל. הסיכסוך ה' פרץ השבוע בכל עוזו בעיקבות רצח השיבוע. הכל התחיל בעצם בפרשת יוסלה שוח' מכר, הילד שנחטף על ידי סוכן החרדי מהוריו החילונים בראשית שנות ה-60. החקירה בע' ניין הופקדה בידי המישטרה. לאחר חודשים ארוכים של חקירה הגיעה המישטרה לתוצ' אות עלובות מאוד. סיפור החטיפה חרג אז מגבולותיו והפך סלע מחלוקת בין חרדים לחילונים.

ראשה ממלה דאן, דויד כ'גוריון, ראה צורך ראשוני ורחוף למצוא את יוסלה ומש' ראה שקצרה יד המישטרה מלהושיע הטיל את התפקיד על איסר הראל, הממונה על שרותי הביטחון.

השרותים (השב"כ והמוסר) נכנסו לתוך עולם שקודם לכן לא היתה להם כל דריסת רגל בו. פשעים רגילים ואוכלוסייה יהודית, שאינה בעלת השתייכות פוליטית קיצונית

המישטרה נגד השב"כ:

להשתלטות על כמויות מידע המצריכה התמודדות עם התקוממות של עם שלם. במהירות תחלט על הרחבה מאסיבית של רשת המשת"פים ומשתפי הפעולה. השב"כ נדרש לעשרות וטאות כאלה, ומחר. המהירות הזאת, שמקורה במחדל הערכת מצב, היא שיצרה בעצם את הסיטואציה שגרמה לרצח השיבוע. השב"כ גייס כל מי שהסכים להל' שין על אחיו. מטבע הדברים לא היה מדובר בציונים גדולים. איש מבין המשת"פים לא עשה זאת מאהבת ישראל. כל אחד קיבל טובות חומרניות ממשיות בתמורה לשירותיו. בעיקבות הרצח ניסו בשב"כ להמעיט בא' חווי הפושעים מכלל המשת"פים. האמת היא שאחוז גדול מאוד, אם לא מכריע, הם בעלי עבר פלילי, חלקם, כמו מוחמד חלבי, שוחררו מכילאם כדי להפוך לשטינקרים. כל משת"פ קיבל נשק (אקדח או עוזון) ותעודה המסדרת את שיחרורו במיקרה וייע' צר בידי צה"ל. למרות שרבים מהם נרצחו ועוד רבים נדרפים, מרגישים המשת"פים חופשיים מאוד ובטוחים בעצמם (ראה מסגרת).

לא ברור לכמה מהם שולמה משכורת וכמה בריוק שולם להם, אולם ברור שחלקם עברו לפי בסיס קבוע וקיבלו בונוסים אם עלו על משהו חשוב באמת. בונוס נוסף — וחשוב — היה אישור הכניסה לישראל. לפי תקנות צה"ל לא ניתנים אישורים כאלה לבעלי עבר פלילי. השב"כ הסדיר אישור לכל משת"פ שנפשו חפצה בכך. האישור היה ססחיים למשת"פים. הם ניהלו עסקים בישראל. חלק

רכילות מודיעינית

נות השרותים. הומצאו אף בריחות לגלגניות על יכולתו המיבצעית של מודיעין המיש' טרה. דוגמה שמביאים השב"כניקים לאותה יכולת היא סיפור תפיסתו של הרצל אביטן. לטענתם ידע המודיעין המישטרה במשך

כלשהי, אינם בתחום האחריות של גופים אלה. מיד עם היוודע דבר קבלת המשימה השתחרר בתוך השרותים זעם רב שלא פג, בעצם, עד היום. השב"כ נאלץ להקצות משאבים להחרדת סוכנים לתוך העולם

המשט"ף כמלך

השבוע הגיעה לאחד מאנשיהדת הערביים החשובים בארץ אשה בת 38 מהכפר זבדה בשטחים הכבושים. במיה היה סיפור מזעזע:

"אתם לא יודעים מה קורה אצלנו בלילה. זה פשוט נורא. ביום צה"ל נמצא, אבל בלילה משתלטים משתפי הפעולה על השטח ועושים בו כרצונם. באים עם כאפות על הפרצוף שלא נוזה אותם. יש להם נשק מצה"ל, לבוגדים האלו. לפני שלושה ימים, ב-8 בערב בערך, יצא בעלי לקנות אוכל בבית נשארנו רק אני והבת שלי, בת 14. פתאום שמעתי דפיקות בדלת. כשפתחתי הוא עמד שם עם אקדח בידי. לא ידעתי מי זה. התחיל לבקש בנ, בשתינו. הכניס לי את הקת בראשו ואמר לי לשבת בפינה, ואז הוא פשוט אנס את הבת שלי. ככה, לפני העיניים שלי. צעקתי. אף אחד לא שמע."

מאור, תוך החלפת האשמות הדדיות.

המשיכו בפשיעה או בסרסרות. ההדלפה המכוונת של המישטרה לגבי זהותו ועיסוקו של הרוצח, הכניסה את השב"כ לקונפליקט חסר-פיתרון. מצד אחד הפך העניין פומבי וברור שהשב"כ יתבקש לסייע במעצר חלבי.

מצד שני, אמר השבוע איש שב"כ: "אם יקרה משהו למשת"ף מג'בליה, אנחנו נהיה כבעייה רצינית של אמון מצד שאר החברה". הם מסכנים את חייהם למעננו, זה אולי נשמע רומנטי, מזויף, אבל זה, בכל זאת, נכון. הם לא ישתפו איתנו פעולה יותר, אם לא נגן

הפירסום על היות רוצח-השיבועה עובד של השב"כ היה מכונן, כדי לפגוע בשרות-הביטחון. הקרע בין המישטרה והשרותים הולך ומחריף

עליהם. אם יראו שמישהו מהם נענש, הם ייעלמו מהשטח.

אנחנו צריכים אותם. בשל האינתיפאדה הבלתי-נגמרת הזאת בלי ורימת מידע שוטף ואמין מהמשת"פים, המערכת המודיעינית כשטחים תפגע."

ההתקוממות שנתנה גם את מערכת היחסים בין המישטרה והשב"כ. משיתוף פעולה ותיאום מיקריים, הפך הצורך לעבודה משותפת לצרה-השעה. מעצרים וחיפושים לפי מידע מודיעיני נעשים בידי צה"ל, אך גם המישטרה עוסקת בהקמת עמדות תצפית ומעקב במקומות מסויימים ובפעולות נוספות המתחייבות מביצועים משותפים.

התיאום בין המישטרה לשב"כ נעשה בשי"ט, המכונה בעגה המיקצועית "תיאום נציגי". לשב"כ יש נציג במישטרה ולמישטרה יש נציג בשב"כ. הדבר חוסך ישיבות-מטה והקמת מוקדים משותפים, אך גם עלול ליצור חיכוכים רבים ואי-הבנות.

ים של סמים

כל שעבר הזמן, כך רבו ההתנגשויות בין שני הגופים, על רקע השיטות וצור רות הביצוע של מיגור האינתיפאדה. שמועות מספרות על ישיבות שהגיעו לטונים גבוהים

רצח השיבועה ביפו היה הזדמנות הולמת להלום בשב"כ מתחת לחגורה. בדרך-כלל סווגו כל העניינים הקשורים במשתפי-פעולה כסודיים ביותר. הצנזורה הצבאית מחקה יריעות רבות שהתייחסו לעניין. הפעם פירסמה המישטרה, כמעט מיד אחרי היווצר דבר הרצח, את היותו של הרוצח סייען של השב"כ. מאוחר יותר פורסמו בהרחבה פרטים על מאסרו בשל שוד מזוין. בשב"כ טוענים כי הכל נעשה כדי לסגור חשבון במעגל הסיכסוכים הפנימיים. הם הרי יודעים בעצמם שאין ברירה אחרת, אלא להעסיק את הנבלות מבתי-הסוהר, אמר איש שב"כ, "רק שכנראה הילול שלנו בהם הרגין אותם וזה גרם להם להחזיר לנו. יופי של נקמה מתוקה."

רון בר

במדינה

גזענות

ערבים להשכיר

גזענות? סתם טיפשות?

אחד מסימני-זמן:

שוק-עבדים פרטי

יולי נדלמן

הגלויה הגיעה למרכז הרפואי, כפי שהגיעה למישרדים ולמיפעלים רבים אחרים. על גבה היה מודבק שם השולח במדבקה: 1.0. עובדים בע"מ קריית-אריה, פתח-תיקוה, טל' פונים 92441034, 92441039, 9244416.

לכאורה היתה זאת הצעה תמימה: אספקת עובדים. אך קריאת הטכסט גילתה שאין זו הצעה סתם של עובדים סתם, אלא הצעה מסויימת מאוד: לספק "עובדים ערבים (יש) ראל ושהטחים)". ולא סתם ערבים, אלא ערבים אשר "מגיעים כל יום לעבודה (עם קב"לות)".

גם אם אתה עסוק בחיפוש אחר עובדים יהודים (והסיכוי קטן), מציץ ס. ג. להסתפק כינתיים בעובדים ערביים, כדי לאפשר חיפוש בנחת, בלי לחץ, אחר עובדים אמיתיים, שהם יהודים.

לשון ההצעה אינה משאירה ספק לגבי יחס ס. ג. עצמו לעובדים הערביים. אין מדובר על בני-אדם, אלא על סחורה. ולראייה: לא מדובר בר על "כל מיספר שיירש", כפי שמחייבת

הכנסת

מה ההבדל?

מה צעק גנדי בכנסת? שני

הצדדים מתעקשים על

הגירסות שלהם -

אבל שתיהן מחרדות

במידה שווה.

אורחים רבים שאלו את עצמם השבוע, מה קרה לי? האם אני אידיוט?

גרם לכך ויכוח מזור ביותר בין חברי-הכנסת יוסי שריד ורחבעם זאבי. האורחים התיימרים פשוט לא הבינו על מה הוויכוח.

במרכז הוויכוח עומדת תקרית, שאירעה בכנסת. לפי גירסתו של גנדי עצמו, התנהלו הדברים כך:

מאיר וילנר (רק"ח) ריבר על חללי האנתיפאדה.

גנדי: "ומה עם החללים היהודיים?"

וילנר: "לא השיב."

גנדי: "ישנם 45 חללים יהודיים?"

עבדי-אל-האב דראושה (דמוקרטי): "זהו שקר!"

גנדי: "זה לא שקר. ברשותי שמות של לפחות 45 חללים יהודיים."

דראושה: "שקר!"

חסי' מארס (עבודה): "אם ישנם רק 45 חללים יהודיים, אז למה יש מאות חללים ערבים?"

גנדי: "כל יהודי - אלף ערבים!"

על אמירה זו התלקחה סערה. הדברים לא

בקיצור - חבל על כל יום עבודה שאתה מפסיד

אנו מספקים עובדים ערבים (ישראל והשטחים) לבנין, תעשייה, שירותים וחקלאות. עובדים בכל הרמות ובכל כמות נדרשת.

העמוד שלנו - עובדינו מגיעים כל יום לעבודה. (עם קבלות!).

זמן הספקה - מיידי. (אצלך באתר כולל נסיעות).

כמה יעילות - זול מאד. צלצל אלינו ותקבל הצעת מחיר.

גם אם אתה עסוק בחיפוש אחר עובדים יהודיים, (והסיכוי קטן...)

מה בינתיים?

★ אתה יכול לחפש עובדים בלחץ, ולהפסיד בינתיים.

★ אתה יכול לחפש עובדים בנחת, ולהרוויח בינתיים.

★ שווה מנוחה של 10 דקות

הגלויה של ס. ג.

עובדים ערבים (ישראל והשטחים)

נקלטו בפרוטוקול של הכנסת, מפאת ריבוי הצעקות.

כעבור כמה ימים הודיע ח"כ יוסי שריד שיש בידו קלטת-וידאו אותנטית, שהוקלטה על-ידי סוכנות בינלאומית רבת-יוקרה, ויוויו. בקלטת זו נראה ונשמע גנדי, כשהוא צועק: "כל יהודי שווה אלף ערבים!"

מאז נטוש על כך הוויכוח. אבל אורח בלתי-מתוחכם מתקשה להבין על מה. מהו בעצם ההבדל בין "כל יהודי - אלף ערבים" או "כל יהודי = אלף ערבים" או "כל יהודי שווה אלף ערבים"?

משמעות כל הפסוקים האלה שווה לחלוטין: על כל יהודי צריכים להרוג אלף ערבים. גם לפי הניסוח של גנדי עצמו, וזהו אמר רה גזענית מחרידה, שיכלה לצאת מפיו של מושל צבאי גרמני בצרפת הכבושה או מפי מפקד חיל-הפרשים של ארצות-הברית בימי השמדת האינדיאנים.

היה זה אופייני לכנסת ישראל שהוויכוח לא התנהל על התוכן הנורא של האמירה, אלא על עניין סמנטי של מה-בכך.

לרותי

נעים
רן

ושירי ארצי-ישראל. והיא גם אש-
פית ביטול ("אבל כשאני עם עצמי
אני מסתפקת בטוסט").
כאשר שאלתי אותה אם היא
יפה, היא אמרה שהיא שווה מבט
שני, ושלישי, וכן הלאה, וסיכמה
ב"אני נראית שיגעון". אותך היא
רוצה, לקשר רציני (מישפחה, יל-
דים) בעל הופעה נאה, 1.75 מטר
יותר, רצוי אקדמאי ("אני אקד-
מאית של החיים"). שאל אותי על
(4/2723).

★ ★ ★

שמעתם על זה שבנוה כמו
אנטנה, רק חבל שהוא לא קו-
לט שום דבר?

★ ★ ★

אוהבת מעניינים

שירור חוזר לאחת שפירסמה
אצלי, אבל נעלמה לי, ופיספסה
את ההודעות שהגיעו עבורה: בת
28, מיקצוץ חופשי, נאה, 1.65
מטר, מתעניינת במה שקורה סבי-
בה ובעולם, אוהבת תיאטרון, סר-
טים, אמנות, אנשים מעניינים. רר
זה אותך נאה, בעל הופעה אס-
תטית, 1.80 מטר לפחות, אינטס
ליגנטי, מבין, חושב, עדין, משכיל,
אינטלקטואל, אוהב לחיות, קצת
מרחץ — אבל לא יותר מדי. שאל
אותי על (5/2723).

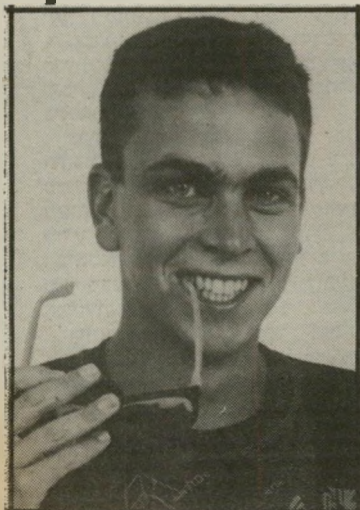
★ ★ ★

השחקן הגרמני קלאוס מ-
ריה ברנדאואר אומר שהוא
היה חייב להתחתן עם בתולה,
כי הוא שונא ביקורת.

★ ★ ★

אחזקה ומדעיה הטבע

שניים שהסתפקו במישפט אחר:
● בן 42, בעל תואר שלישי
(מדעיה הטבע) 1.80 מטר, חובב ספ-
רות ואמנות, מעוניין בדומה. מיס-
פרו הוא (6/2723).
● בן 30, נאה, 1.70 מטר, איש-
אחזקה, מבוסס, מעוניין ברצינית
לנישואין. אפשר להתקשר לטלפון
052-550097.

אלן הקיט

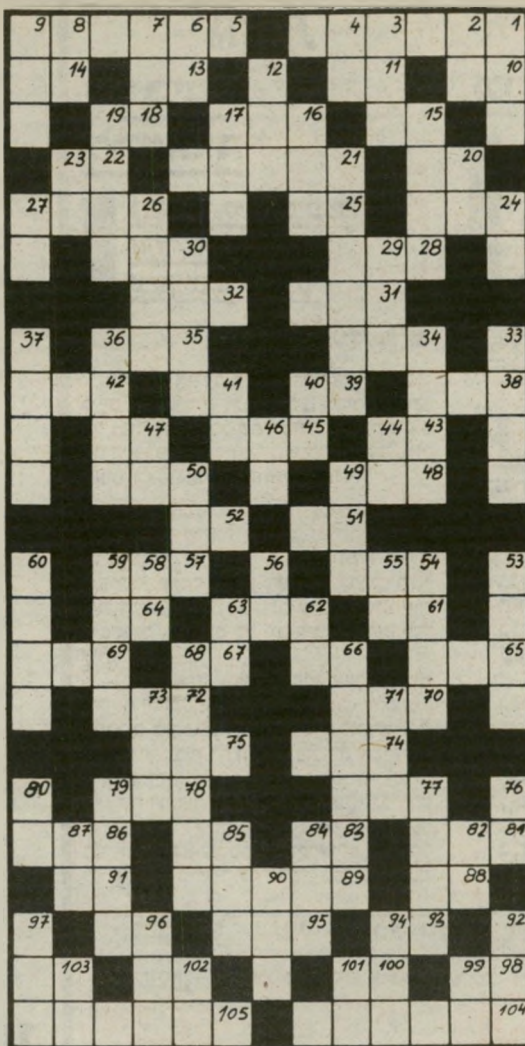
ומאגף הנוער — לגילאים קצת
יותר מתקדמים. היא בת 37, גרושה
בלי, ספורטיבית, 1.62 מטר, שיער
כהיר, עיניים כחולות, עובדת כמד-
כירה בכורסה, אוהבת ריקודי-עם

כרטיס ביקור

קובי שלו, בן 24, תושב
רמת-השרון, קצין בחיל-הא-
וויר (בשבות הבא הוא מקבל
דרגת סרן).
תיאור: ספורטיבי, 1.75
מטר, שיער קצוץ, עין אחת
כחולה והשנייה ירוקה.
עניין בחיים: לעשות
חיים כמה שיותר, לעשות
כסף בעסקים.
בתיכון: ללמוד כלכלה
ומינהל-עסקים.

2723

תשבץ העולם הזה

(59) נחיצות (ח); (60) ממציא
הרינמיט; (62) יום טוב, או כינוי
לסוכות; (63) צעיר; (66) מחשבות;
(68) קיבוץ לרגלי הר הגלבוע;
(71) גרור, משועבר; (73) נידוי;
(76) רק; (77) מכשול, מרחק; (79)
נוה מידבר בגבול הנגב והערבה;
(80) נאיבי; (82) כלי עינויים; (84)
מרינאי, מארגן תנועת צ'כיה
החפשית (ש"מ); (85) סגר; (87)
גיבורת. חלף עם הרוח (ש"מ);
(90) פתיחה ופריצה; (92) ירק
הגינה; (94) מכשיר ירי; (96) אלה,
אשת זאוס; (97) נכסף; (99) יהיר;
(101) גבול השטח שיש לו רק
מימד אורך; (102) גמל קל רגלים;
(103) דרווין.

חבר ממלה; (24) מבצר, מגן; (26)
גדול מחברי האופרות האיטל-
קים; (27) אבי הבעל; (29) אימ-
פולס; (30) משורר עברי ישראלי
(ש"מ); (33) ראה 1 מאונך; (34)
ניקבה בירושלים; (36) חבור,
דבוק, ובהשאלה — מום, חסרון;
(37) סופר הומוריסטן אמריקאי
(ש"מ); (40) מופיע לפתע; (41)
אדמה מוקפת ים; (44) מיכללה
אמריקאית; (46) תאנה שלא
הבשילה; (47) בדיבקר; (49) קיר
מגן צבאי; (50) כינוי לכומר
נוצרי; (53) בדקדוק — עיקר
המשפט; (54) אחד מן האחים
מרקס — השחקנים; (55) מינוסה;
(56) ספר כריתות; (58) אסקופה;

מאת

אביגיל יאיר

מאונך:

(1) כינוי לאיש עשיר (3,3); (5)
חורש חשוון; (10) אמונה; (11)
משחית; (13) עולה על פני המים;
(14) מערב; (15) בהשאלה —
מליץ, מדבר בעד אחר; (16) מעד;
(18) גבבה; (20) כושם (ח); (21) יחד
עם 26 מאונך — ספר על הטופר-
גרפיה של א"י מאת אשתורי
הפרחי; (22) ממרה; (24) העיר
שנפוליון לא יכול לה; (25) ארון
נכבד הולנדי; (26) ראה 21 מאונך;
(28) שליח רבנו; (30) היסטור-
יגורף יהודי (ש"מ); (31) שליח
ציבור העובר לפני התיבה; (32)
דבר במשל; (34) הר גבוה; (35)
איצטדיון; (38) חסר אור; (39)
אויב, נוגש; (41) כלב המדבר; (42)
שור הבר הקרמוני; (43) אות
הניצחון; (45) תחזית; (47) כלי
קיבול לשמן; (48) עולם; (50)
מטבע ישראלי מימי המקרא; (51)
מזכרת; (52) גבעה תלולה; (54)
שמו העברי של הכוכב יופיטר;
(57) חס, חמלי; (61) בהמת משאות;
(62) נצר; (64) נהר באיטליה; (65)
חנק; (66) בירה אירופית; (67) מין
לסאה; (69) בהשאלה — שמח,
ענג; (70) שבועון אופנה אירופי
נודע; (72) חרש פחים; (74) גבול;
(75) גזע העולה משורש העץ; (77)
התוצר הלאומי הגלמי (ר"ת); (78)
יחידת מחסני החרום (ר"ת); (81)
ראש השנה; (83) מושבה יהודית
במצרים העתיקה; (85) החורש
החמישי (מניסן ראש חדשים); (86)
אליל, פסל; (88) אביבון; (89)
מקום איסוף ועיבוד הכותנה; (91)
אנא; (93) כן; (95) שנה; (96)
קריאת יגון וצער; (98) מידת לח-
קטנה; (100) שחקן הוליבורי נודע
(מובי דיק) (ש"מ); (102) שרה
מירעה; (103) לא כאן; (104) גומי
צמיג המיוצר משרף עצים; (105)
פירסום, פומבי.

מאונך:

(1) יחד עם 33 מאונך — מייר
סר תנועת הצופים; (2) מועד; (3)
מגדלסון או סנה (ש"מ); (4) חרון;
(6) שליח; (7) חטיבת הפיקוד
הקירמי (ר"ת); (8) קריאת אללי;
(9) נזיר טיבטי; (12) מטיל, גוש
ברזל; (15) צפור שיר עבת מקור;
(16) רעב; (17) שקר; (19) נגר חסין
פצצות (ר"ת); (20) עלוב; (21)
חורבות ישוב בגליל העליון; (23)

למכירה: אוסף נדיר של
גיליונות העולם הזה
מאז ראשית שנות המדינה

לרצינים בלבד!

טלפון 726360 (03)

**מרים
בנימיני**

מזל החודש:

עקרב כל טיפוס והיום שלו

הפעם ננסה לחלק את ילדי המזל לפי התאריך שבו נולדו. 30 מעלות למזל, וכל מעלה מסמלת אופי מעט שונה. זה לא מבטל את התכונות המשותפות לכל העקרבים. אולם אלה כבר ידועות ומוכרות. כאן נתייחס למה שמבדיל אותם זה מזה, וזאת לפי חלוקתו של האסטרולוג שכינורי חרובל.

24.10 – הוא אדם מסור, מלא אמונה. לא אנוכי ומושפע מאחרים.

25.10 – זהו הטיפוס המיסטי, אוהב הנסתר, חודר לעומק ונתון למצב־יָרוּחַ מלנכוליים.

26.10 – כישרונות מגוונים, אומי חזק. אדם שעושה לעצמו שם בעולם. מוחו גדול והתכונות האינטלקטואליות והמור

סריות שולטות בו. אדם המשיג כבוד ללא חוצפה, דרכיו עדינות.

27.10 – אדם בעל כושר־רצון רב ונייטיה לעסוק בנסתר.

28.10 – אדם בעל אמונה, תיקווה ורוך. תמיד מתכנן תכניות חדשות לטובת האנושות ומוכן לעזור לכל אחד.

29.10 – אדם דו־פרצופי, בעל כפילות לשון, משמץ ומלשין, אך מוכשר בכל מעשה ידיו.

30.10 – מלא תמימות, הדרת־פנים טיבעית. מובטחת לו גדולה בעתיד.

31.10 – בעל מצב־יָרוּחַ קיצוניים. הנולד בתאריך זה יעשה מעשה גדול בחייו.

1.11 – אדם המיטיב לאנושות ומ' כובד בחברה.

2.11 – אדם שיש לו אינטואיציה חזקה, אוהב את מדע הנסתר ומגלה תגליות.

3.11 – מצביע על אהבה גדולה להורים. אדם זה לא יהיה מאושר, אלא אם יאהב מישהו ויהיה תלוי בו.

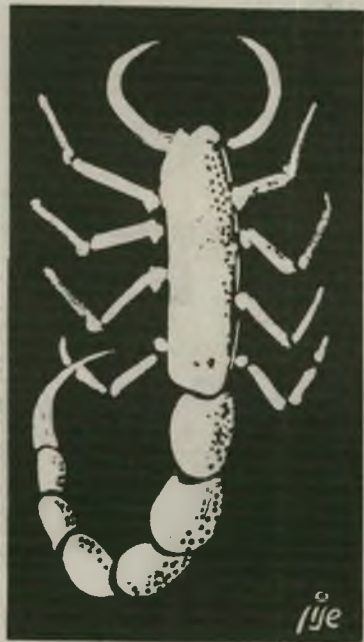
4.11 – אדם שנוטה להיות רגזן באופן קבוע, ורועה שהכל יתנהל לפי רצונו.

5.11 – אדם אנוכי. מטרותיו אנוכיות, אך הוא איסטרטג טוב.

6.11 – משופע תמימות, בעל הרבה אומץ מסורי. פועל יותר מתוך הלב ולפי הרגש ומחות בהגיון. ידיד־אמת ומאהב נאמן.

7.11 – אדם חזק, מגנטי ונוטה לשמור מינהגים דתיים. נמשך למיסתורין שב־דת ומתעניין באמונות שונות.

8.11 – תשוקה עזה והתלהבות למען תנועה או גוף שהוא מייצג. אדם זה הוא

10.11 – אדם בעל חוש מפותח לצדק, ישר מאוד וקפדן מדי.

11.11 – אדם המקשה על קרוביו וידידיו. אינו מסתדר בחברה, וקשה לו

למצוא את מקומו.

12.11 – אידיאליסט לוחם או אֶק־רובט. אינו מכיר בשווים לו, ואויב מסוכן ליריביו.

13.11 – אדם נעים שיש לו משטות רבה במינהגיו. הוא אוהב ילדים ונהנה במיוחד מתענוגות ילדותיים.

14.11 – אדם אכזר, מוגלג, המתעלל בחלשים ממנו ובחסרי־הישע.

15.11 – אוהב שינויים, ספקולנט. בצפייתו מהחיים הוא אופטימי מדי, ובכל זאת הוא די מאושר.

16.11 – אדם רגיש וסימפטי, שבגור רלו כבול ממיקרי־מוות של חברים. זה גורם לו צער רב. הוא מעדיף את הצל שבחיים, ולא את השמש והאור.

17.11 – אדם בעל רעיונות נאצלים וכוונה טהורה. בסוף הוא יתגבר על כל המיכשולים ועל כל המתנגדים.

18.11 – אינדיבידואליסט גדול, עצור מאוד, שונא ציבור ומרגיש בנוח בחברת ידיד אחד.

19.11 – אדם מאוד בלתי־רגיל. אדם שעשוי לקחת חלק פעיל בחיי־הציבור, ושתהיה לו השפעה עצומה על האנושות.

20.11 – אדם שנולד בתאריך זה יהיה נקמן, נוטר ולפעמים אף אכזר. זהו שוחר המילחמות והקרבות.

21.11 – אדם שיועד לקלוע היטב. אוהב ציד, אבל באופיו הוא אציל־נפש. אוהב חברה. בדרך־כלל צמיה לו הצ'לחה רבה בחיים.

22.11 – יליד תאריך זה הוא בעל נטייה להתעסקות בצאית. מידות גופו טובות, הופעתו נאה והוא חייל טוב. דייקנות ומהימנות מאפיינות אותו.

במקום־העבודה עומדים להציע הצעה מאוד מושכת ומפתה, אלא שהפעם רצוי לרסן את ההתלהבות ולא להיחפז במתן תשובה. למרות שברגע זה הכל נראה בטוח ויציב, בתוך זמן קצר יתברר שהצעה אינה ריאליסטית, שמירה על הקיים חשובה ברגע זה, ובתוך זמן לא רב תזמנעו מהצעה שתבוא מכיוון שעליו לא חשבתם. בשטח־האהבה מצפה לכם שבוע של פגישות רומנטיות חשובות.

מריבות, סכסוכים או אהבות שהיו לכם עם בניהו יתן יהיה לתקן השבוע. הופעתכם והתנהגותכם תמשוך אליכם את בני הפין השני. בנות סרמן – קנו לכן בגד חדש, אתן עומדות להיות סוזמנות למסיבות ולמיפגשים חברתיים מרגשים. הצ'לבה ימשיך אליכן תשומת לב מיוחדת. הר'ים במזל סרמן יצטרפו להקדיש זמן לילדים שלומדים בבית־ספר – השבוע הם יהיו זקוקים לעידוד רב ולעזרה בלימודיהם.

אחרי תקופה של עייפות תוכלו שוב ליהנות מהמרץ המתחדש, וגישהכם לעניינים שונים תהיה יותר בונה. כעת הגיע הזמן להחליט החל־טות שקשורות לע־תידכם המיקצועי – עדיף להמשיך בדבר שהתחלתם בו, ולמ־רות המיקפוקים צפ־יה לכם הצלחה. בני מזל קשת מתכננים טיול משותף – אל תסרבו, התוצאות יהיו מבורכות, והטיול יזכר עוד זמן רב אחרי שייגמר.

השבוע יתחיל בהתרגשות ואולי אף בהתר'ן. הצעות שיציעו לכם הפסונים עליכם או עמיתים לעבודה יעו ררו בכס כסר רב. בגול חוסר־הצדק כלפיכם. אולם גם אם תיאלצו לשנות לפתע את כל חובותיכם ולהתחיל מחדש – יתברר לכם מאוחר יותר שלשמוח הצלחתם יהיו העניין כדאי. בשטח הרומנטי צפיות הצלחות. לפתע תהיו מוצפים בשיחות־סלפון מיידיים שכמעט שכחתם על קיומם ושיבקשו את קירבתכם.

כמה דברים עלולים להקשות עליכם הער'בוע. ראשית – יש להקפיד למלא את התפ'קדים שלקחתם על עצ'סכם. שנית – כדאי להחליט לארן מחדש את סדרהיום. ברנע זה אחם סבולבליים, וחוסר האיתון גורם ביבודרזמן ומצבדור קודר. מצב הבריאות דורש השגחה – אל חזניה את עצמ'כם, נשו לרופא בשעת הצורך. במיכתב שנייע פחוק־לארץ ימצא סבוכסכף שיסייע לכם בקניית מתנה יפה למישהו במישפחה.

עניינים כספיים דורשים זהירות מיוח־דת השבוע. אם אפשר, דחו כל עיסקה חשובה והימנעו מל־היכנס להוצאות גד־לות. בשבוע הבא יהיו הזדמנויות טובות יותר. נסיעות קצרות יסמרו את מצב־הרוח. רצוי לצאת עם בן־הזוג לחופשה קצרה בסוף־השבוע. ריהוט חדש או אביזרי־חשמל שהזמנתם לא מזמן עומדים להגיע השבוע. נהגים עלולים לסבול השבוע מבעיות בנב.

מצב־הרוח אינו קל באחרונה. בעיות שונות מסרירות אתכם ברנע זה. השבוע לא רצוי לתכנן בילויים מחוץ לבית. קרוב לוודאי שתיאלצו להישאר בביתכם ולאחר ידדים וקרובים שיבואו לביקר ריפתם. ככל זאת אתם תוכלו ליהנות מספתה מיוחדת שתישלח אליכם מיד מארץ אחרת. בני מזל עקרב העוסקים בספורט או בריקוד אמנותי יזכו השבוע בשבחים מוצדקים מפי מדריכיהם, שיביעו פליאה על התקדמותם.

עייפות, ליאות ודיכדוך יאפיינו את הימים הרביעי והחמישי – המתיחות בבית לא תאפשר לכם להיוגע. הסיבה למתיחות נעוצה בכך, שאנשים ששמכתם על הבטחותיהם אינם מסוגלים לקיים את מה שהבטיחו. נסו להימנע מלהסתכסך עם הסביבה הקרובה. טוב להתרחק לזמן־ייע מהמשפחה ומה־עבודה – צאו לחופשה קצרה ונחו. סוף־השבוע יראה הרבה יותר טוב.

החריצות הרבה וההסמק במקום־העבו־דה משפרים את דמיתכם ואת שמכם. מי שחושבים על שר־נוי – רצוי שימתינו כמה שבועות. בתוך זמן לא־רוב יוכלו לפ־נות לדרך חדשה ומעניינת יותר. מב־חינה בריאותית אינ'כם חזקים כתמיד, ולמרות שאינכם אוה־בים לפנות לכם זמן למנוחה – הפעם רצוי שתנוחו. נשים עלולות לסבול מבעייה גינקולוגית וחשוב מאוד לספל בבעייה.

רצוי לרחות וסיעות שתיכנתם להשבוע. אחם, יותר מהשאר, תהיו וחווים סבנות. למרות שבדרך־כלל הד'היות הרבה והדייקנות מאפיינים אתכם. הפעם חצמרכו להיות עירויים שיבעתים. ברי־שפחה או שבנים ידקדקו לעד רחכם, בשני מישורים. הראשון, בגיני בריאות. השני בסכסוכים שיהיו לכם עם בריה־שפחה. הפעם תחבקשו לשפוס מיהו הצודק. האמנים יוכלו להצליח בשיח'י הפיסול והאמנות הפלאסטית.

השבוע רצוי להשתתף במישחקי־מזל למיניהם. הסיכויים לזכות טובים בעיקר בימים הרביעי והחמישי. סטודנטים יצטיינו במיוחד בע־בודות או בכחיות. העייפות חשים באחרונה עדיין לא תיעלם, לכן רצוי שתרכבו בסינה ובמנוי־חה. בתקופה זו אתם נוטים יותר מתמיד להידבק בשפעת או בהצטננות. לקראת תחילת השבוע הבא מצפה לכם נסיעה קצרה אך מהנה.

השבוע רצוי לקשור קשרים עם אנשים מבר'רים. הם אמורים לעזור לכם למצוא פיתרון לבעייה מסובכת המער'סיקה אתכם בשלוש השבועות האחרונים. נהגים יצטרכו להקפיד ולשומר על כל חוקר־התנועה – התעלמות מהם עלולה לעלות ביקר. זה יכול להגיע עד תביעות מישפחיות ואי־בד זמן יקר וכספים. בשפחה־לימודים צפיה הצלחה. אלה מבייכים הפונים ללימוד פסיכולוגיה, יקבלו השבוע בשורה משמחת.

רחל מרחלת על כל העולם

אשה בוגרת, גבר צעיר

כבר מזמן שמעתי על התופעה, שהיא קצת יוצאת דופן, של זוגות המורכבים מאשה בוגרת וגבר הצעיר ממנה בהרבה שנים. באחרונה שמעתי על כמה זוגות כאלה, ולדעתי זה נהדר, כי לאהבה אין גיל. וחזן מזה, הרי כל הסכסולוגים מאשרים פה אחד שבניין ההוא זה ממש עובר נהדר, הפער הזה בשנים.

קחו למשל את **אורה מורג**, הבלונדית החטובה, גרושה פעמיים, יוצרת חולצות-חרה הכי סכסיות בעיר, סרגנית של ביגריים זעירים וסוודרים מעניינים, מחברת של כמה ספריילדים וספר אחד לגדולים, הרומאן הנוכחי שלה מתנהל עם גבר, **ארנון**, הצעיר ממנה ביותר מ-10 שנים.

שמעתי שזה לא סתם רומאן חדש, אלא הסיכוי השני של רומאן ישן. מורג פגשה אותו בנסיכות רומנטיות לפני שנים רבות,

מורג וארנון

אורה מורג סיבוב שני

כאשר הוא היה חייל בן 19, והיא היתה אחרי גירושין מיספר אחת. היא נהגה במכוניתה בכביש העקלקל מירושלים לתל-אביב, פגעה בנהג-טקסי, הסתבכה בתאונה, והיתה מאוּר-מאוד מיסי כנה. הצעיר עזר לה לצאת מהעניין בשלום, וזו היתה תחילתו של רומאן קצר, סוער ומדליק.

לפני חודשים אחדים התראיינה מורג בטלוויזיה, אצל **ריבקה מיכאלי**, לכבוד צאת ספרה 100 תפוחים חדשים כולל מעט, על חייה כאשתו של חוזרת-שובה (בכני-ברק) הציגה לה שכאשר היא מברית על כסף בשבת, לומר תפוחים במקום שקלים). החייל-לשעבר, כיום בן 35, ראה אותה על המסך, והתקשר לומר לה, "לא שכחתי אותך, נורא מתגעגע." הם נפגשו, היא גילתה שהוא נשאר נחמד וחתיך, ועכשיו הם בעיצומו של פרק ב', נראים יחד בפאב החביב עליה, טאבו. אורה נראית צעירה, יפה ופורחת, ואף לא רגע מבוגרת ממנו, בחצאית-מיני קצרצרה, וחול-צת-חרה דקיקה, בעלת מחשוף נדיב.

מורג, שהיא אם לתומר בן 20, (שהיה גיבור סיפורה תומר כץ ילד מוסלמן) מנישואיה הראשונים למהנדס-בניין, ולדריה בת 6, מנישואיה לאישה-פירסום-העיתונות **אבנר נון אריאלי** (זה שחזר בתשובה אחרי הח' תונה), כתבה בשנה האחרונה ספר על חייה ואהבותיה.

אחרי שהיא קראה את כתביהיד היא החליטה לכתוב קצת בפירסום הספר הזה, מכיוון שהיא צריכה זמן והשראה כדי לטשטש את דמויות הגיבורים, שכמה מהם הם אנשים מפורסמים. זה היה יכול להיות ספר שעורריתי, אבל אורה מורג היא לא הטיפוס שאוהב רעש וסקנדלים. חבל, אני דווקא כן אוהבת.

בנתניה, עובדה שהתגלתה כלא-נכונה. כעת כולם כועסים על יהודה, העושה שוב פאשלה בעיר שלו, והחברים של דלית מאיימים בנקמה. גם אני פוחדת, וכבר ביקשתי הגנה של אחר מירידי. מי אומר שנתניה אינה על המפה?

ניקול הלפרין ורונה מאנה חתונה רבת-ששתפים

"בינואר זה יהיה בריק שנה."
"ומה אתה רוצה לבשר לאומה?"
"שאני פורש מתחרויות-היופי"

"עוד לא החלטנו, אבל אם את רוצה לבוא איתנו, או ראי זאת כהזמנה."
"כמה זמן אתם ביחד?"

ללכת למחוזר סלאח שבחי שיהודה מופיע בו, אפשר יהיה להוריד את המסך כעבור יומיים.

מעללי רבים ומשונים, והנה הסיפור הא' חרוץ, כפי ששמעתי מגיבורי הפרשה. **אלברט רונן**, סמנכ"ל רשת-מלונות, הזמין כמה ידידים לסוף-שבוע במלון שלו בטבריה.

הגיעו **מיכה פדרינג**, עורך המקומוז בנ' תניה: **אלון אלרואי**, חבר מועצת-העיר ואשתו, הזמרת **שלמה ברטי**; **רונה אלרואי**, אי, אחיו של אלון וחתנו של המיליונר **יצחק תשובה**; והזמרת **דלית כהנא**, שכאה בגפה.

החבורה השמחה בילתה בטבריה את סוף-השבוע. כיום הראשון — שור ושבר. **תמיר**, החבר של דלית, רב איתה וצעק עליה וגם קצת איים, והיה שמח. כולם בנתניה דיברו על המריבה בין השניים, למרות שאף אחד לא הבין למה הם רבו.

כעבור כמה שעות נודע לתושבי נתניה והסביבה שהזמר, שלא היה בטבריה, הלך

יהודה אליאס נתניה על המפה

לחבר של דלית, שהיתה בטבריה, וטען באוזניו שהחברה שלו הצמיחה לו קרניים בזמן שהיא היתה בטבריה, כשהוא נשאר

החברים של דלית

אם יקחו את כל האנשים, הכועסים על הזמר יהודה אליאס, החבר של מלכת-היופי לשעבר **שירלי בן-מרדכי**, ויגידו להם לא

(רמי-מוזנות). גילו לי גם שלמעשה זה יהיה ערבי-מיכה בזמן, שגם אמור לקבל כספים כסיוע.

קלפטר צוטט כלהלן: "אני עובר את ה' הליך באופן אישי. אני בעד אבות, נגר אמהות המחייבות את הגבר לשלם מזונות ולא מאפי שרות לו לראות את הילדים. אינני מסכים שאמהות ישתמשו בילדים כבגש נגד הא' בות."

למי שלא זוכר: קלפטר היה נשוי עם ורד, העוסקת גם היא במוסיקה. היה לו רומאן עם יוצאת-קיבוץ בת 30 פלוס, שילדה לו בן, ושחיבה אותו באמצעות בית-מישפט לשלם לה דמי-מוזנות כסכום של מאות שקלים בחודש.

כשמעתי את הבשורה הזאת עשיתי דרינג-דרינג לומר. שלום, מרבית המרחלת, טילפנתי לאחל לך הצלחה במופע שלך. שמעתי מהמארגנים שזה נעשה כדי לאסוף כספים לעמותה שאתה חבר בה. בעצם יש מי שטוענים שהערב הזה מיועד כדי לאסוף כספים למענך. "זה לא נכון. זה ערב הצדעה לפועלי כמר סיקאי, ובכלל לא בטוח שהלהקה תתאחד." "אז אתה טוען בעצם שאין לזה קשר לע' מותה, וזה בפירוש אירוע מוסיקלי בלבד?" "כן, בהחלט כך. כל הדיבורים האחרים זה שטויות."

אז החלטתי גם לדרנג-דרינג לבתיה **ישראל**, היחצנית של המועדון. שלום בתיה, זאת המרחלת. תראי, די-ברתי עם קלפטר על האירוע שאמור להיות אצלכם, וגם על נושא ההתרמה, והוא מכחיש הכל."

תראי, אני לא יודעת מה להגיד לך, ונראה לי שצריך פה לברר עוד הרבה דברים. אולי זה בכלל לא ייצא לפועל."

סוף המלכות

רונה מאנה מהסיומה, המכונה **מלכות** בגלל חיבתו האדירה למלכות-יופי, הודיע לי חגיגת שיש בידו הוכחות לכך שהוא נגמל מההרגל המגונה הזה. מוכן שביקשתי הוכחה מוצקה, והוא סיפק אותה. הוא הראה לי את ויכוח-הדברים שהוא עשה עם אולס-חתונות, שבו יישא ב-16 בינואר לאישה את **ניקול הלפרין**, מלכת-היופי של ישראל לשנת 1989.

כל-כך הייתי נרגשת ומבולבלת, שפשוט שכחתי לשאול אותו את כל השאלות הח' שובות. אז כשהגעתי הביתה, חייגתי למקום העבודה שלו והתנפתי עלי בשאלות. "כמה אנשים יבואו לחתונה הזאת?"

"בערך 700 אורחים."
"גם מח'?"

"בוודאי! ההורים של ניקול — האמא שלה **רוביטה**, הנשואה לעורך-הדין **ג'ון קהאן**, והסתא, וכמובן אחי **משה** מניו-יורק, וחב' רים שלי שגרים באמריקה."

"ואיפה תגורו?"
"נגור בארץ. אך ניקול תסע הרבה לאר' צות-הברית, כי היא חתמה חוזה-עבודה עם סוכנות-עילית."
"ומה עם ירח-הרשב'?"

אבות מיסכנים

כמה עיתונים הודיעו שבאחד המועדונים ייערך בעוד שבועיים ערב חר'פעמי, שיוקדש לפועלו המוסיקלי של הזמר **יצחק קלפטר**, המכונה צ'רציל. ולערב ההיסטורי או ההיס' טרי הזה (תלוי בנקודת מבטו של המשקיף) תתאחד להקת הצ'רצילים והמוסיקאים **מיקי גבריאלוב**, **בני שושן**, **סלווין שוורץ** ו**עמי טרייביטש**, שחלקם כבר עוסקים בהכל חרץ ממוסיקה, יתאחדו. ועוד גילו לי

יצחק קלפטר "אני בעד אבות..."

שהברדן **דורי בייזאב** הציץ את מועמדותו כמנחה-הערב ונרחה על הסף, ואנשי האירוע ויחצני העדיפו את שרותיו של הברדן **מנ' חם זילברמן**.

אז אתם בטח שואלים: מה זה בכלל נוגע ליי החיצנים אמרו שההכנסות מערב זה יוקדשו כחלקם למאבק של אבות פגועים מיחס גרושיותם כעניין אחזקת הילדים ומימנם

הכל חוץ מאהבה

אני נורא אוהבת סיפורים על נשים עשירות ויפות ומוצלחות, שיש להן כמעט הכל. אך לצערי אני זוכה לקרוא על כאלה רק בעיתוני חוץ-לארץ, כאלה שבועונים שמי ספרים אגדות אלף לילה ולילה, ואני מתה מקינאה. כשאני גומרת לקרוא, אני בודקת את הפנים שלי בראי כדי לראות אם אני כבר צהובה לגמרי מקינאה, או שעדיין נותרו בי כמה תאריעור בצבע לבן.

או רוקא השבוע, כשהלכתי לנשף של האופרה, ראיתי שם את רותי בקרמן-סיני היפה והעשירה, בחברת כמה ידידים שלה. כרי להרגיז אותי סיפרו לי מיד על הירושה האדירה שהיא ירשה מאביה הקבולן, ירושה הכוללת בניין ברחוב דיזנגוף בקטע שבין

רותי בקרמן (1970)
אני נרושה שנים רבות...

רותי בקרמן-סיני השבוע
הוא נשאר ואני חוזרת...

אלרזורב ו'בוטניסקי, אולימחתנות הנק ראים על שמה, מיגרש בכיכר-המדינה, ועוד הרבה נכסים. בקיצור, מצבה הכלכלי הוא לא רע. מבעיות של אוברדפס היא לא תסבול בשנים הבאות, אם לא תחליט לרכוש את הכלבו סלפרי'נדס בלונדון, או את חברת הנפט דלק. בנוסף על הצרות האלה היא גם מאוד יפה, וגם גרושה פלוס שני ילדים גדולים בגיל 16 ו-14.

זה כבר היה יותר מדי בשבילי, אז למחרת היום עשיתי רינג'נדרין, ועוד רינג'נ, והיא ענתה. שלום, רותי. כאן רחל המרחלת מהעולם הזה. זה בוודאי מזכיר לך נשכחותי! כן, בעבר כתבו עלי אצלכם כליכר הרבה, עד שאבי טילפן למערכת וביקש שיעשו הפסקה.

מתי זה היה? בשנות ה-70 המוקדמות. מאז עבר זמן רב. אני מבינה שאת כבר לא נשואה כיום. נכון, אני גרושה כבר שנים רבות מדודיך סיני, כלכלן כהבוק הבינלאומי הראשון.

אבקה זהב

תאמינו לי, רק מזל צריך בחיים, אומ' רת החברה שלי שוש. אז אני אומרת לה תביאי דוגמה מהחיים. אז היא אומרת לי אלי גרידיש. אז אני שואלת אלי גרידיש!...

אז היא שוב אומרת לי: זה שהתחתן עם הבת של המולטי-מיליונר האמריקאי קאי דניאל אברם. ואני שואלת: ומה עכשיו קורה איתו? ושוב שוש מספרת לי את הסיפור מחדש, עם התוספות האחרונות.

אלי גרידיש, בן 23, בחור נתנייתי יפה-תואר ומידות, התחתן לפני כמה שנים עם ריבקה אברם, אותה הכיר בנתניה. ריבקה היא בתו של אחד היהודים העשירים והנדיבים החיים בא"י ריקה. היא התאהבה בצעיר הנתנייתי ונישאה לו.

אז אני שואלת את שוש: מה היא עשתה בנתניה? ושוש מספרת לי שלאבא שלה יש סנטימנטים אדירים לעיר הזאת, ואפילו יש לו יאכטה בשווי של 10 מיליון דולר ששמה נחיה 2. ולילדים של ריבקה קוראים טניה וסמנתה, וזה מתחרז איכשהו עם נתניה, והוא גם תורם מיליונים לעיר הזאת.

לאבא של ריבקה יש בכל רחבי-א"י ריקה מיפעלים לייצור מזון לטיבועונים. אז שאלתי אותה מה יש לה לחדש לי, ושוש מספרת לי שהאבא של ריבקה הוא הסמונר של קבוצת-בייסבול, מהחשובות באמריקה, ולפני כמה חודשים הוא נפגש עם המאמן של הקבוצה, ששקל יותר מ-100 קילוגרמים, והמאמן בכה לו שהוא לא יכול לרזות. האדון אברם לקח אותו תחת חסותו ונתן לו את אחד ממזריו, אבקה להרזייה המכילה ויט מינים ומינרלים בשם ס'ים פסס, יעני תרזה מהר. השחקנים מצידם הוסיפו שאם המאמן יעמוד בדיאטה, כל אחד מהם יעניק לו 10 אלף דולר. ביום המישחק המכריע זכתה הקבוצה במישחק החשוב ביותר בליגה האמריקאית, לעיני כל האומה. כל השדרנים

אלי (מימין) וריבקה אברם-גרידיש (באמצע: עמיר כהן)
זיכיון בלעדי לכן של הנשיא

שהוא ואשתו ריבקה מתגוררים בדירה ששוויה שלושה מיליון דולר, השוכנת במקום טוב באמצע, בשדרה החמישית, בואכה הסנטרל פארק. אמרתי לשוש שהסיפור הזה מאוד נחמד, ושיש בו נקודה יהודית וגם ישראלית-לשעבר, אך אני דורשת ממנה הסבר למה היא מספרת לי את זה עכשיו. שוש עשתה פרצוף של סוד גדול, ואחרי שסחטה ממני מה שרצתה, היא גילתה לי שדניאל אברם, שהוא ממנהיגי היהודים באמריקה, הוא חבר מאוד קרוב של נשיא-המדינה, חיים הרצוג, והוא גם תורם לסונציה לארץ-ישראל יפה. ואבא הרצוג, מלבד העובדה שהוא נשיא, הוא גם אבא טוב לילדים שלו, והוא עזר לבן שלו לקבל את הזיכיון להפצת המוצר הזה בארץ. והאמינו לי שזה סקופ אמיתי.

והעיתונאים חיפשו אחר המאמן, ולא מצאו אותו. הם פשוט לא ידעו שהוא באולם. בגלל הדיאטה הם לא זיהו ארי תו. הוא השיל 35 קילוגרמים ממשקלו. כולם היו בהלם, ואז התקרב אליו אחד משדרני-הטלוויזיה ושאל אותו כיצד הוא עשה זאת.

המאמן לא אמר מילה, אלא הניף את קופסת-האבקה שהיתה לצידו, וכל האומה האמריקאית ראתה את המוצר הנבחר הזה. אתם כבר יכולים לתאר לעצמכם מה קרה למחרת היום. ההיסטריה שהפיר סום הלא-יזום הזה עוררה גרמה לכך שחשבון-הבנק של בני מישפחת אברם גדל בקצב יותר מהיר ממה שמכוונות החישוב למיניהן מסוגלות לחשב. מובן ששאלתי את שוש איך זה משפיע על אלי גרידיש שלנו. שוש מספרת

חמישה אילתים קטנים

המקום הזה שיד לחמישה גברים אילתיים — אבי זרחי, שוקי אבו, מיקי אלי ביליה, אשר גבאי ומשה דיין. חמישה חתיכים אילתיים פופולאריים מאוד, המער רבים בחיי העיר ובפוליטיקה שלה, ובעיקר מהווים מטרה לכל החתיכות השורצות שם. פרנסיה-העיר אמרו שזה לא עסק, שצריך לחתן את הגברים האלה, לפני שיפילו בריש תם את כל הבנות.

הראשון שהתחתן היה שוקי, שנישא לח' כרתו על-יזה. מלבד השותפות בספיראל יש לו גם עסק להשכרת-סירות בחוף נביעות 82.

שנים רבות לאחר נישואיו עוד המשיכו הארבעה לחגוג, עד ששוב התכנסו פרנסי העיר ואמרו שזה לא יתכן, וצריך לחתן את האחרים. לא תאמינו כמה שהם הצליחו בכך: תוך פחות מחודש נישאו שלושה נוספים.

אבי זרחי התחתן עם חברתו רי'מון, בעלת בוטיק טקס' באילת. האירוע התרחש ב-26 באוגוסט. אשר גבאי, הנציג של חברת שטור אוס באיור-אילת, התחתן ב-7 בספטמבר עם חברתו ארשרת, המתכוננת ללימודיה. מיקי אלביליה התחתן ב-15 בספטמבר עם בת זוגו גלית, רוגמנית מקומית לשעבר. מיקי הוא הבעלים של חוף הזהב באילת.

ומי נשאר הסרבן אישי-העסקים והגבר הכי פופולארי בעיר, משה דיין בן ה-30. הוא כבר הכיר יצא ואהב וידע יפהפיות רבות, ביניהן כמה תלאיביות מוכרות. אך הוא מאס, כנראה, במעמדו כלא-נשוי, והחל מח' פש את המיועדת. הוא מצא יפהפיה ראש'

אורית קרוג ומשה דיין
כשיתחתן יורדו הרגלים לחצי החורן

חברים מגוינים עבר

אשר לקרוא לכך "הקשר העיתונאי"
כאשר נעצר רפי גינת לפני חודש, בחשד של עבירות שוחד, יצאה קליקת-עיתונאים שלמה להגן עליו ולתקוף את המישטרה. רוב הכותבים היו חבריו, עובדה שאותה לא טרחו לציין בכתבותיהם.

פרשה דומה, אולי חמורה יותר, מתרחשת היום בתחום הכלכלי. רוני זילברמן, ברוקר וכתב העיתון הכלכלי נלובס, נחקר ונעצר בהליך פורמאלי, לשם הפקדת רכוננו בבית המישפט, עליידי חוקרי הרשות-לניירות.

ערך. זילברמן, שהעבירות המיוחסות לו חמורות, זכה מיד למיטריית-הגנה מאסיבית של קבוצת עיתונאים כלכליים. בירור קצר ולא מפתיע מגלה, שכל אותם עיתונאים, שהתגייסו למשימה החשובה, צמחו ועברו תחת קורת-גג אחת בבית נלובס-מוניטין.

מושג התכרות, שהוא מושג ישראלי רב-חשיבות, מוכיח שוב את עוצמתו. עיתונאים, שלא כמו שופטים, לא רק שלא פוסלים עצמם מלדרון בפרשה הקשורה לחבר — הם מייד מתאגדים, וכגוף אחד יוצאים לקרב לטיהור

שמו. יהיו החשדות אשר יהיו. על חבר צריך להגן. לא משאירים חבר פצוע בשדה-הקרב. באותו שבוע שבו נעצר רוני זילברמן, פירסם עיתון הארץ בעמודו הראשון ידיעה תחת הכותרת "השר שחל תושאל עליידי הרשות-לניירות-ערך". רוח הידיעה מפנה אצבע מאשימה כנגד הרשות-לניירות-ערך ודרכי-עבודתה. אריה מינטקביץ, יו"ר ה"רשות", מצטייר בידיעה כאדם שהפריע והתערב אישית במהלך התקין של החקירה.

ידיעה לגיטימית לכאורה — אלא שכל האירוע התרחש לפני שנה וחצי. יהודה שרוני, כתב הארץ החתום על הידיעה, נזכר לפתע באירוע שבוע שבו התפוצצה פרישת-זילברמן. שרוני, לא במפתיע, הוא כתב לשעבר של העיתון הכלכלי נלובס, שבו מפרסם היום רוני זילברמן טור קבוע. האם יש קשר בין עיתוני פירסום הידיעה לבין פרשת זילברמן?

שרוני: "מה פתאום? ידיעה על תישאול תמיד מעניינת, גם אם הוא נערך לפני כשנה וחצי".

דווקא באותו שבוע שבו עוצרת הרשות-לניירות-ערך את רוני זילברמן?

שרוני: בריעבר, אני שמח שזה פורסם

בכתבה בעיתון נלובס "שוכח" ליכטמן את מישקעיה-העבר. לעומת זאת, הוא מדגיש את חוסר-היעילות, ואולי השלומיאליות, של מחלקת-החקירות של הרשות-לניירות-ערך. עובדה המאפשרת להתייחס בחוסר-אמון גם לחקירה הנוכחית בעניינו של הברוקר זילברמן.

לא עובר יום, ובעיתון העיר התל-אביבי התפרסמה כתבת-ענק. הכותרת: "מינטקביץ עוצר את מי שהוא יכול". הכותרת היתה סטלה קוריוזית — ועכשיו אתם בטח לא מופתעים מהיווכח שהיא עובדת לשעבר מבית נלובס-מוניטין. המקום שבו נפגשו שלושת גיבורי סיפורנו.

קוריוז-ליבר אינה מפרגנת לרשות ולמחלקת-החקירות. היא קושרת את קובנט אל חקירתו של מיקי אלבין, ורומזת כי הרלפות של קובנט קשורות בצורה זו או אחרת להתאבדותו של אלבין.

עדיין לא גמרנו. אתם אולי לא קוראים את מעריב, אבל באותו יום שישי פירסם יואב יצחק, כתבו הכלכלי של העיתון, כתבה תחת הכותרת "על חוק ואתיקה במיקרה זילברמן". יצחק אומנם לא נוקט עמדה בעימות שבין זילברמן לבין הרשות, אך מנתח את הדילמות שלפניהן עומד עיתונאי כלכלי הכותב על

בית "מוניטין-גלובס" גידל הרבה עיתונאים כלכליים טובים. מה קורה כאשר אחד מהם נחשד בפלילים ונעצר? עיתונות במיטבה

שרית רום

ניירות-ערך. יואב יצחק, גם הוא כתב העיתון נלובס לשעבר, נזהר שלא לנקוט עמדה. שלא כמו בשלושת המיקרים הקודמים, אין בכתבתו התקפה על הרשות-לניירות-ערך. הוא רק מציין שאם יורשע זילברמן בדיון,

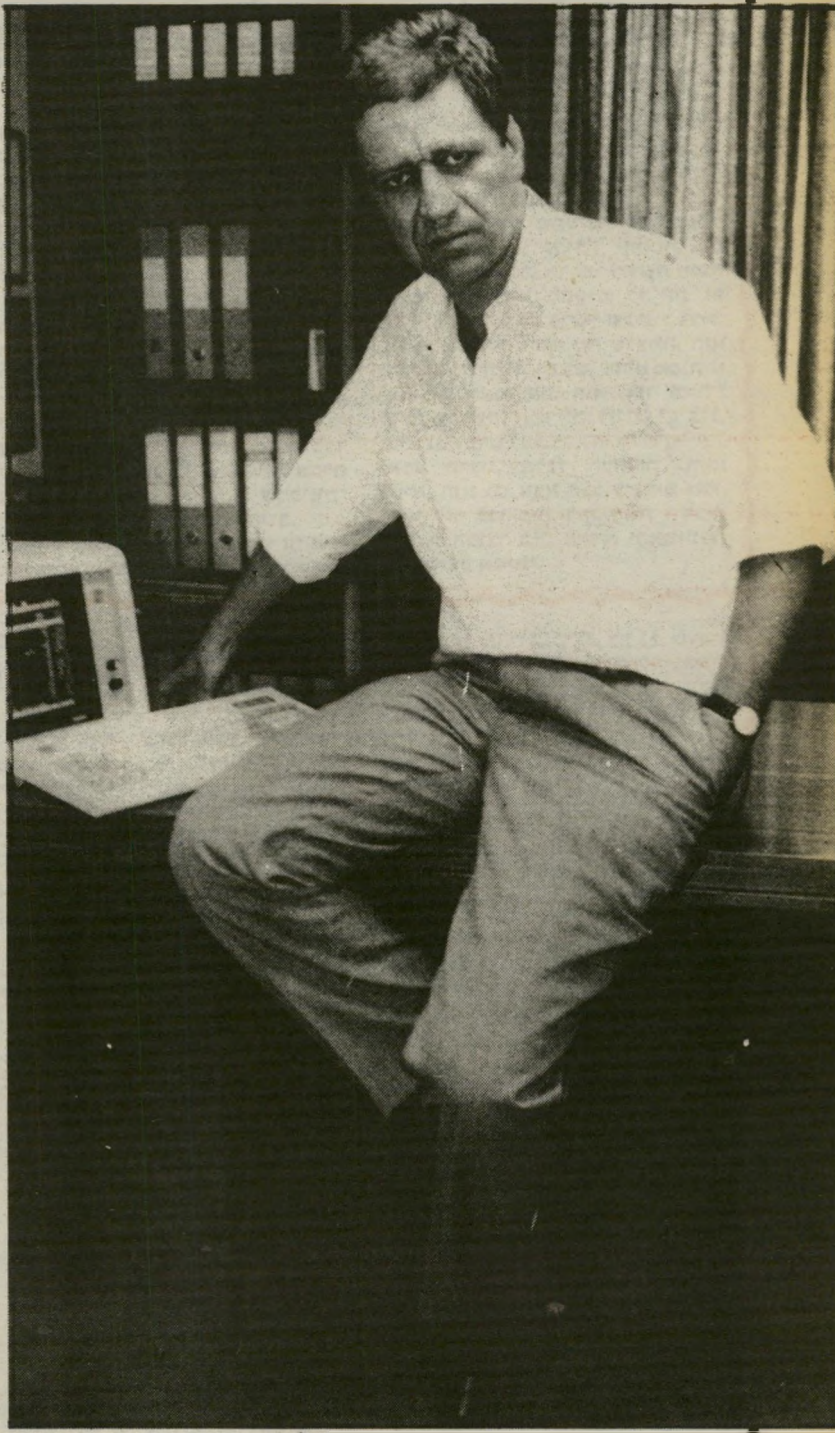
יו"ר מינטקביץ על מי שמר בתישאל

באותו שבוע. זה נתן מימד חדש על אופן התישאלים של הרשות-לניירות-ערך ועל התנהגות יו"ר-הרשות.

באותו ערב של אותו היום שבו התפרסמה הידיעה בעיתון הארץ, פירסם הכתב משה ליכטמן בעיתון הכלכלי נלובס כתבה על כוחה של הרשות-לניירות-ערך. ליכטמן לא מתרגש מהעובדה שעיתונו כשל, לכאורה, בפירסום כתבותיו של זילברמן שבהן, לפי טענת הרשות, עירב אינטרסים אישיים. במאמר תוקף ליכטמן את עוצמתה של הרשות-לניירות-ערך ואת אריה מינטקביץ, יו"ר. את עיקר זעמו מפנה ליכטמן למחלקת-החקירות של הרשות, שבראשה עומד ראובן קובנט.

חיטוט קצר בארכיון מגלה שאין זו הפגישה הראשונה של ליכטמן עם החוקר ראובן קובנט. ב-1987 הואשם ליכטמן בניסיון לסחיטה ואיומים על ראובן קובנט, שהיה איש-חקירות בכיר ביחידה-הארצית-לחקיר רות-הנאה של מישטרת-ישראל. על-פי כתב-האישום, איים ליכטמן על קובנט שאם זה לא יספק לליכטמן מידע על חקירות של היחידה, יחשוף אותו כמרגל קבוע לעיתונות בנושאים הקשורים בחקירות.

בית-המישפט המחוזי הרשיע את ליכטמן בסוף 1987.

עיתונאי-ברוקר זילברמן לא עוזבים חבר פצוע בשדה

רוני

יחייב הדבר את כתביהבורסה ויזעצץ
ההשקעות לערוך שינויים בדרך-עבודתם.
הוא כוונאי מתייחס גם לדרך-עבודתו שלו.

וילברמן, זכאי או אשם, אינו הגושא
המרכזי בפרשה זו. השאלה היא האם קבוצה
של כתבים כלכליים, שצמחו באותו העיתון,
יכולים לטפל בצורה אובייקטיבית בנושא
שבו לכל אחד מהם ישנה נגיעה אישית.

ך רך הטיפול של לפחות שלושה מתוך
הארכיביה היתה, במיקרה זה, לקיחה:
במיקרה הפירסום בעיתון הארץ, נשאלת
התמיהה כיצד חודרת ידיעה על אירוע
מישני, שהתרחש לפני שנה וחצי, אל העמוד
הראשון של העיתון. גם כותרת הכתבה
מטעה. הכותרת קובעת: "שחל תושאל על-ידי

כפשע". בעבירות כאלה, שדין עד חמש
שנות-מאסר, סביר להניח כי הרשות החוקרת
תרוש מעצרו ושיחרורו בערובה, עם הפקדת
רכונו של החשוד בבית-המישפט, לשם
מניעת ניסיון לברוח מאימת-הדין.
וילברמן נחשד בשתי העבירות המוגדרות
על-פי תיקון 9 כפשע. האחת: השפעה בדרך-
תרמית על שרידי-מניות. השניה: הנעה
לקניית מניות.

בכתבתו של משה ליכטמן, בעיתון הכלכלי
לי ונוכח, שאל הכתב מדוע לא נעצר גרשון
רוזוב בפרשת ניבוס-טבריה. קרוב לוודאי
שליכטמן יודע את התשובה. לפי הפירסום
בעיתונים, החשדות בעניין רוזוב הן על
שימוש במידע-פנים, עבירה שבוודאי אינה
"פשע", המוגדרת כעוון קל, שהעונש בצירה
עד שנת-מאסר אחת. גם את הטענות מדוע
לא נעצר אהרון דברת, מנכ"ל כלל — טע'
נות שאותן מעלים גם ליכטמן וגם קורידי
ליבר — ניתן להסביר בעובדה שהחשדות

באור מגוון את כל חקירת הרשות בעניין
וילברמן. איזה אידיוט היה טורח לעבור
עבירה כדי להרוויח 405 שקלים, כשהוא
מגלגל מאות אלפי דולארים בשנה?
אלא שקורידי-ליבר בוודאי יודעת שחיסור
ביה במיקרה זה אינם לעניין. וילברמן הוא
מנהל הקרן אנו, המחזיקה מניות ארנון.
למניות אלה חסירות נמוכה ביותר. הרוצה
לממשן יתקשה בכך מאוד. מנייה הנסחרת
כמחזוריים כל-כך קטנים עומדת בהרבה ימי
מיסחר על "מוכרים בלבד". מדובר על-כן לא
ברוח של 405 שקלים, אלא באי-הפסד של
92 אלף שקלים. ברגע שמתחיל ביקוש ל-
מנייה, ניתן למוכרה ולממש את ההשקעה של
הקרן במנייה. בכך אכן נחשד וילברמן.
גם סטלה קורידי-ליבר מסכימה כי למרות
כל חישוביה, אכן ביצע וילברמן את הפעולות

כווחה של הרשות לניירות ערך

משה ליכטמן

בעיצומה של השנה הנו
הרשות לני"ע מתברר
שהיה לקודמיו, הו בו
לטיפול הפרקליטות
עוצמה זו מול עבריינו

מדוע לא נעצר גרשון רוזוב
בפרשת ניבוס-טבריה, ורשום
נ"ע, על פי פרסומים בעיתון
נות מתוכנת לסיים את הפרש
במספר כסף.

כמות החקירות נגד חבר
בורסאות שלא הגיעו עד
לפיצוי — חלקן הנכבד חתר
בימי אליעזר שילוני, קודמו
מינסקביץ — היא נתון חמי
מינסקביץ מסרב להשיב
לוח לא רק לגבי המתרחש
קורה ספציפית, אלא גם
לוח כללי לנגד חקירה
שונה.

וזו הסיבה חלקית של חל
גמורות — משפט אין כתו
ואין הודעת סיוור מוסמך
מגומים שהגיעו לעיתונ
רוח שהחלו אחרי שנה
רשומה

אריה מינסקביץ
שאלות של
השר

היה אריה מינסקביץ, יו"ר
לני"ע, ששרר הדימוס
הוא ראשיתו נזירים עם
זוהי למעשה הוא מעולם
צני באופן ברור ומלא את
סת וילומן ואת האופן שבו
דאגה את עבריינות ניירות
— מהם הנזשים שלו, איך
מישם את עיקרון השוויון
החוס של נזירים ומסומן
עצמי הרתעה הוא נוסף,
גנישה הוותק בעניין האם
מתלכס בבעיות מוסריות
גנישה לא משפט, כולל
דני שלח כמו הסכמת על
כספי תמורת אי הנשת
אישום.

צבריונות ני"ע היא נושא
ד בעולם המערבי, ובדוא
לחיות כזה בישראל של
המניות והחשירות הכלכלי
ולכן יש עניין בהבנת
מינסקביץ.
יוון שמינסקביץ מתגורר
מה בעניינים אלה, אפשר
בחון איך הוא נוהג בפרש
שמעלות מעצמן את השאי
הדוגמה החשובה ביותר
שה לחצרו של מינסקביץ
פרשת החקירה נגד בכירים
ל" עברו כבר עשרה ימי

מא גילויי "מערבי
על ניצול מידע פני
רשות עדיין לא ו
כתב אישום, מצד או
המוסמכת על סיוור
ובעיקר המנכ"ל א
מכל חשד

מחשאים
שר

שחל תושאל על ידי חוקרי הרשות לני"ע בעניין חברת הנפט סיסמיקה

התשאל נערך לפני כשנה וחצי. השר נתבקש להסביר מדוע האריך את
זיכיון החברה שבשלה. החוקרים קבלו על מעורבות יו"ר הרשות בתשאל

על חוק ואתיקה במקרה זילברמן

באוגוסט מסרה המחלקה הכלכלית
של בנק הפועלים מופיל עיסקי חיוכי
של חברת דלתא גליל. המופיל לא כלל
מידע ברבר מניות חברת דלתא, אם אכן
מניות קרנות הנאכנות שמנהלות על
הן נכנס אציקוני, או
הן נכנס אציקוני, או
הן נכנס אציקוני, או

עיתונאית קורידי-ליבר
חישובים שלא לעניין

המיוחסים בעיתונות לדברת בוצעו, אם
כלל, בטרם היכנס תיקון 9 לחוק לתוקפו,
והוגדרו כעוון.
שני העיתונאים מעלים את שאלת תשלום
הכופר הכספי, כאפשרות לסגירת תיקים על-
ידי הרשות. לא מינסקביץ ולא כל אדם אחר
ברשות-לניירות-ערך יכולים להטיל תשלום
כופר כספי על חשודים בעבירות. אין זה
מסמכותם.

בית-המשפט יקבע אם רוני וילברמן אכן
אשם בעבירות המיוחסות לו על-ידי הרשות
לניירות-ערך. העיתונות, שהיתה אמורה ל-
הגן על הציבור מפני מאניפולאציות של
בעלי-עניין במניות, הוכיחה שוב כי כשמי
דובר בחברים, גם על עבירות חמורות אפשר
להגן בהרבה מל ולהט.

שבחן הוא מואשם: דיווח על מנייה, וברכומן
מכירת אותה מנייה.
קשה לנקוב בשמות אישים בעלי קשרים
ושררה, שהופעל נגדם הליך כמו זה שהופעל
נגד רוני וילברמן, קבעה קורידי-ליבר בכתב
תה, והוסיפה כי בחקירות האחרונות נגד
אהרון דברת יצחק שרם לא ננקטו הליכים
מישפטיים כלשהם.
טענה צודקת. אלא שקורידי-ליבר שכחה
— או אולי לא ידעה — שהחוק בעניין זה

עונה בנובמבר 1988.
עד לשינוי בחוק ותיקון 9 לחוק ניירות-
ערך כל העבירות בנושא ניירות-ערך הוגדרו
כעבירות "עוון", שכמעט ואינן מאפשרות
להביא למעצר החשודים, ברגע שנכנס
התיקון לתוקפו, הוא סיווג שני סוגים של
עבירות-תרמית מסוימות בניירות-ערך

הרשות". רק בגוף הכתבה מובן כי שחל לא
הופיע בחוקת נאשם או חשוד, אלא התבקש
להסביר שיקולים שהביאו אותו להחלטות
מסוימות. המידע שסיפק היה הכרחי לקידום
החקירה.

כיריעה מותקף אריה מינסקביץ על
התערבותו, בכך שנכח בעת התישאל. האם
ציפה הכתב יהודה שרוני כי האיש האחראי
באופן פורמאלי על כל חוקרי-הרשות לא
יהיה נוכח בפגישה שבה מעורב שר בממש'
לה הידיעה בכללותה מדיפה ריח רע, ויוצרת
תחושה של ניסיון להכפיש את עבודת הרשות
והי"ר.

בכתבת העיר של סטלה קורידי-ליבר,
קובעת הכותרת: "אילו היה וילברמן מוכר את
כל ניירות ארנון, שהיו מצויים בקרן, תוך
עלייה של 30%, היתה הקרן מרוויחה 27 אלף
שקלים. ממכירה כזאת מרוויח מנהל הקרן 405
בשנה, כלומר 810 שקלים ברוטו, שהם 3%
שקלים לאחר מס. נתונים אלה מעמידים

217

בשבוע בו נחשפה חוליית חבלה שכללה עשרות חשודים מנצרת וכפר ג'ת, דיווחו דובר צה"ל והמשטרה על 4 תושבי השטחים שחוסלו במסגרת סילוק חשבוניות פנימיים.

ספירת "דיעה אחרת" מראה כי מאז פרוץ מאורעות האלימות הערי בית קטל הטרור 217 נשים וגברים, ערבים ויהודים, לפי הסדר הבא:

- 172 ערבים חבו, נורו, נדקרו ונשרפו למות בידי אחיהם.
- 45 יהודים נרצחו.
- 1 חייל ישראלי נעדר.

"צ'יק צ'אק" וצ'יקו

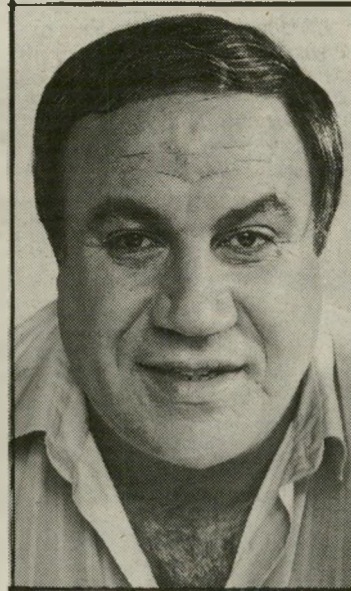
דים קדימה ותפשו את מקומם הנכון בחברה. תפקידים ומשרות שהיו בחזקת רכושם הפרטי של אחינו בני-אשכנז הורעברו לידיים שחומות: בצבא – רמטכ"ל (משה לוי) ואלופים בכירים (איציק מר-

פס, לפני איזה טריליון מיליארד שנות אור, התחולל המהפך הגדול. ב-1977 לספירת הנוצרים בא מנחם היהודי בגין ושינה לחלוטין את פני המפה הפוליטית במדינה. תנועת החרות הפכה למפלגת השלטון ושורה שלמה של מהפכות חברתיות פנימיות פרצו אחת אחרי השנייה, במקביל ובקשר ישיר זו לזו.

האוניברסיטאות מלאות בחוקרים ומומחים שעשו קאריירות מזהירות על חשבון הליכוד. לאורך, לרוחב ולעומק פני השטח נחפרו אתרים ארכיאולוגיים בכדי לתת הסבר מדעי לרקע השינוי התרבותי. אשפי דעת הקהל וגאוני מדידת התמורות הדמוגרפיות שפכו הררי מילים ופרסומים שבאו לתאר, ובעיקר לתרץ, מדוע אירועי '77 הינם בגדר תאונה היסטורית, שאירעו-טו תיעלם מהעולם לטובת חזרתם למרכז הבמה של מפא"י רצופים.

אך כבר למעלה מתריסר שנים נמשך התהליך ואינו נעצר. הימין הפוליטי בישראל מתחזק והולך בקרב קהל הבוחרים היהודי, וצובר יותר ויותר עמדות כוח והשפעה בנקודות המפתח השונות של המדינה. מעבר לזעזוע העמוק בתחום הפוליטי-מפלגתי, והשלכותיו שבאו לידי ביטוי במישור המדיני (אימוץ הקו הניצי כסעיף המרכזי), התחוללה רעידת אדמה אמיתית בנושא העדתי וביחס האישי לבני עדות המזרח.

במהלך פחות מחצי דור פרצו הספר-

משה כהן (צ'יקו)

מיצג המהפך החברתי שהביא הליכוד

דכי). בכלכלה – שר האוצר (משה ניסים), מנכ"ל בנק לאומי (בינו צדיק) ויוזמים רבים שיצאו מעסק משפחתי ובנו אימפריות מפוארות. נשיא המדינה (יצחק נבון), סגן רה"מ (דוד לוי), מזכ"ל ההסתדרות (ישראל קיסר). ראשי עיריות ומועצות, שרים רבים מכל המפלגות, מנהלים מהדרג הבכיר ביותר. מהפכה אדירה ללא שפיכת טיפת דם אחת.

אולי אסור לומר זאת, אבל גם רשימת שמות חללי צה"ל שונה במידה רבה ממה שהיה ידוע בעבר. לצד בני הקיבוצים, עכשיו נלחמים וגופלים גם בחורי עיירות הפיתוח והשכונות. המגזרים והמפלים שהקריבו את חייהם על הגנת גבול הצפון באו לא רק מצפון ת"א ורמת השרון, אלא בעיקר ממושבות וישובים קטנים, כמו מערי הלויין והשינה, צפופות האוכלוסין ובעלות רוב ספרדי.

יש מיתאם גבוה בין הצלחות הליכוד לקידום המזרחים. יש קשר גומלין בין תמיכת בני העדות בתנועת החרות לבין העידוד, הסיוע והתמיכה שנתנה המפלגה לציבור המובהק של בוחריה. התגבשות

המחנה הלאומי הוציאה למרחב את המקופחים והדפוקים לשעבר. נחונות בבחירות לכנסת ולעיריות הזרימו לשרות הראשונות מאות פעילים שזכו לקטוף את הפירות האלקטוראליים המתוקים.

ובעוד ימים ספורים תתנהל מערכה נוספת על דמותה של החברה הישראלית. יעקב שמאי אמנם לא יצא ראשון בהתמודדות על ראשות ההסתדרות, אך במקביל, יהיו עוד קרבות מרתקים – על השליטה במועצות הפועלים. כאן אמור הליכוד לנחול מספר הצלחות שיערערו בפעם הראשונה את ההגמוניה המסורתית של תנועת העבודה. זו תהיה הדרך לפריצת הדרך אל מרומי הקומה החמישית של המיבצר האדום.

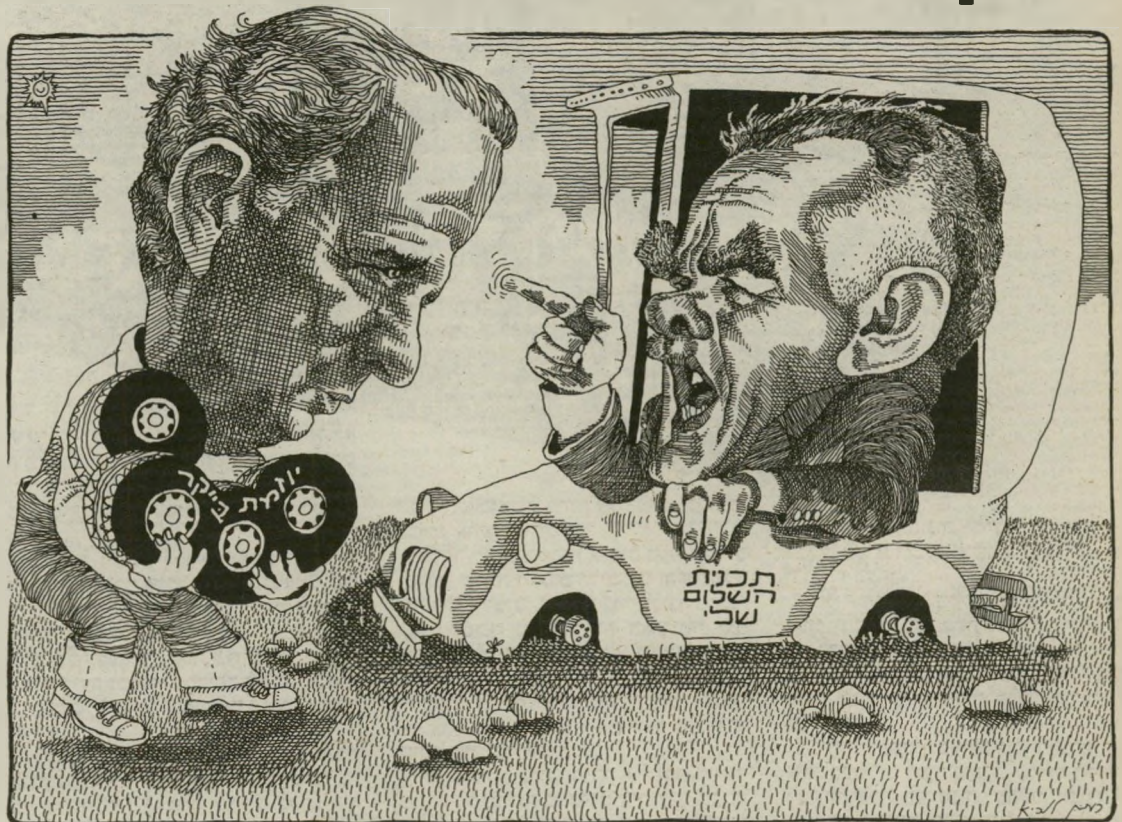
מערכת הבחירות בירושלים מהווה דוגמה קלאסית למאבק האיתנים על כיבוש מועצת פועלים. עיר הבירה ידועה כמעוז מוכר של הליכוד וכמקור אכזב למפלגת העבודה. למרות תרגילים מלוכניים (כמו צירוף מצביעים מהקיבוצים לרשימת הבוחרים) מירב הסיכויים נתון לנחישות כהן (צ'יקו), מועמד הימין (הימין המדיני, יש לציין ולהזכיר, זה המ' שלב את הדבקות בשמירת הרעיון הציוני עם מסר חברתי וצדק סוציאלי).

הצלחתו של אותו צ'יקו (שגם הוא, לא בדיוק וואו גאלי) תהיה מהפך בפני עצמו. בפעם הראשונה מצליח הליכוד להציב מועמד בעל נתונים לכיבוש מעוז ההסתדרות בעיר הגדולה ביותר במדינה. יו"ר אירגון עובדי בזק עומד לנגד קשות בשמאל, דווקא במרכז העצבים של הממשל. אם אכן יעלה הדבר בידו (באמצעות ידיה הבוחרות של עשרות אלפי תומכיו) יהווה הנצחון אותו וסימן כי הליכוד שוב עלה על הדרך הנכונה.

כי מפלגה זו ניבנתה ובנתה על מניינים מקומיים אהודים בקהילה. דוד לוי, ואחרי משה קצב, דוד מגן, עובדיה עלי, שאול עמור ועוד רבים וטובים, צמחו והיו לקודקודים בכירים ברמה הלאומית, מקרקע הגידול של מקומות מושבם. עם הפנים מזרחה הלך הליכוד אל המוני וקיבל את המנדאט להרכבת הממשלה. לאחרונה קצת שמן ובעט, כך שדווקא האשכנזים מנסיכו (מרדור ואולמרט) הוקפצו כיתה, בעוד שאצולת הספרדים במשפחה הלוחמת נבלמה מעט.

הבחירות להסתדרות מספקות את הזדמנות להחזיר עטרה ליושנה – לשמש כמנוף לקידום נציגי הרוב בתנועה. משה כהן הירושלמי הוא יותר מסתם מועמד. צ'יקו הוא סמל לגישה שפתחה את השרות בפני צעירים מוכשרים ללא הבדל מין ועדה. ביום ב' הקרוב יוכרע אם באמת רק הליכוד יכול. לא, בזבנג וגמרנו של סיסמאות פרסומת וריקות. לא, בצ'יק צ'אק של הכרזות נבובות ועשייה דלה. אלא בצ'יקו, המסמל לרבים עבודה קשה שכתרתה בחירה דמוקרטית כשרה.

רענן לוריא מדבר:

"הגלגלים האלה מגלים מדי לטעמי... מקסימום אקנה ממך אחד!"

ישוחרר אייבי בייבי!

■ מסמכים מרשיעים

אילו בנאמת רצה אייבי נתן להשתחרר מן הכלא, במקום שנוצר הרשע כי הוא בעצם די נהנה מהפזזה של פאקיר-שלום מעונה, היה חייב לתבוע באמצעות בג"צ שיובאו לבית המשפט חילופי המסמכים עם ארה"ב. או אז היה מתברר שכבר באמצע ספטמבר הגיע לידי הצמד שמיר-בין מסמך של ג'ים בייקר, שר החוץ האמריקאי, ובו הוא מודיע להם שהרכב המשלחת הפלשתינאית תלוי באש"ף וגישת ארה"ב כעניין זה מת' בססת על שיתותיה עם אש"ף. זהו המסמך ששמיר ורביץ הסתירו (גם אותו) מן הקאבינט והממשלה, לפי עצת-הוראתו של בייקר. כדי להסתיר כמובן שהמרובר במו"מ עקף עם אש"ף (אחרת כיצד יוכל שמיר להוליך שולל את הציבור ומרכז מפלגתו).

וזהו בריוק המסמך המרשיע (ששימש בסיס לנקודות ולתיקונים הבלתי חשובים

מבטיח למצהלות הקהל שיחזור שוב על מעשיו. עכשיו הוא לא רק מלאך שלום, אלא קדוש מעונה. מרטיר אמיתי.

דומה שרק במדינות פרימיטיביות יכול גר' ר' כזה לבלבל כל-יכך גם את מוחם של אנשים טובים ותמימים וכמובן של אלה המכריזים על עצמם כאינטליגנציה, התגלמות אנשי הרוח. כמו פאקיר הודי, המעורר נחשים בחד לילו, מצליח אייבי לשלוף ממאורותיהם את צבועי השלום לקול ומירותיו הצורמות, בין קטעי המוזיקה הנחרת בתחנתו, הנשמעת באוזני כדבר האמיתי היחיד העולה משם.

■ פרוטוקולים סודיים

א כל לפחות בעניין אש"ף, אייבי הוא איש אמיתי. הוא הודה שקיים עם ערפאת מגע, שהוא רוצה במו"מ ישיר עם אש"ף. בשעה שראש הממשלה יצחק שמיר ושר הבטחון יצחק רבין מכחישים שהם מקיימים

שכברתיו כשפגשתי בו בפריז לאחר אותה טיסה.

אלו היה עוסק במפעלים הומניטריים בלי בר — היה זוכה ממני ביחס דומה. הייתי מכבדו אף על כך שכעת מלחמת לבנון יצא למערב-ביירות, בהסכירו שכרצונו להביא לשחרור הטייס אחיעז. (או עדיין לא היה קיים החוק האוסר מפגש עם ערפאת ודומיו).

אבל מן הרגע שהפך לליצן פוליטי בחצר ערפאת, לא רק שאייבי עבר על החוק, אלא על הקו האדום של מדינה הנמצאת במלחמת חורמה עם האכזר והוותיק שבאייביה — הטרור הפלשתינאי.

כמה רחמים חשתי לגבי הטייס לשעבר, חביב הנוער המקומי (מרחוב פרישמן, פינת דיוגוף), מימי מסיכות החשק של לילות שבת ב"קליפורניה", למראה מחולותיו מס כיב לערפאת. צריך להיות פרימיטיב-פוליטי אמיתי כדי לעשות מה שעשה אייבי כשיצא להתחנן על שלום אצל רבהמרצחים בטונים

תעשיית הברדור בארה"ב סיפקה לקי הל צמא-ניבורי-מלחמה את ראמבו עשוי מצלולוויד, כשם שתעשיית הפופ ביש ראל הפיקה כנראה מקרטון את גבור השלום אייבי נתן.

השמאל הישראלי ובמיוחד ליצניו ומוקיר ניו בתיאטרון, בבירדור הקל, כפוליטיקה ובי תקשורת, מצאו כבר מזמן כליל השעשועים הנצחי אייבי, את הבובה המתאימה למש קהיהם. עד שהפכו אותו לסמל לאומי.

אייבי-בייבי סימל בעיניהם את כל מה שר צו רובם לעשות ולא העזו. מעשה אמץ לב עשה אייבי כשקם וטס למצרים לפני כ-25 שנים, יחיד במטוסו, בקריאת שלום נואשת. מעורדיו לאותה טיסה מטורפת המשיכו לא כול המבורגרים במסערתו "קליפורניה" — כשאייבי יצא למסע המסוכן.

והם ממשיכים ללגום בירה בפאבים גם כאשר אייבי מיהר להיפגש עם יאסר ערפאת ולהתפלש לרגליו. כי אין לרובם אף את הד אומץ, המועט הפעם, לעשות את אשר עשה. אבל הם זקוקים ל"ראמבו-שלהשלום" כדי להוכיח שגם הם מזמן יחד עימו, בכיסו של רביהמחבלים. נפשם יוצאת לערפאת.

כשם שאייבי וחבריו לא הביאו את השלום עם מצרים כך כמובן לא יביאו הוא ותומכיו את השלום עם הפלשתינאים.

■ תעשיית שלום כעסק

לוש מלחמות עקובות מדם לחמו המצרים בישראל — לאחר אותה טי' סה יוצאת דופן של אייבי נתן. ואפילו תחנוני אייבי ב"קול השלום" לא שכנעו את המצרים והערבים האחרים להפסיק את המלחמות. לא הוא, וכמובן לא "שלום עכשיו" ודומיהם, הביאו את השלום עם מצרים — אלא מנחם בגין (ורק לאחר נצחונות חוזרים ונשנים של צה"ל בשדות הקרב של סיני, שם הותיר אלפי הרוגים). כי הערבים במיוחד, ובעיקר הפלש תינאים, יעשו שלום רק עם חזקים. לא עם רפי רוח ושכל-פוליטי.

אבל בינתיים צמחה תעשיית-השלום של אייבי נתן שרק הוא, והוא בלבד, בקיא במסד תריה. תחנת הרדיו שלו הוכיחה "השלום" הוא עסק כמו כל עסק אחר — ואולי משגשג יותר. ככל שהטרור מתעצם כך הופך "קול השלום" למצרך החודש, במיוחד אצל קור בנותיהם הפוטנציאליים של הטרור והמלח מות.

נישא על גלי השלום שלו נסע אייבי נתן להציל את האנושות במבצעים ראוווניים רבי-פרסום, באתריהם ובקולומביה. אבל הגי לים התקשורתיים היו אף גדולים יותר. כל גיהוק ושיחוק של אייבי בייבי: תחנה ופי רידה, שבינת-דעב, מסיבה וטעודה — הפכו לכותרות כמעטיות בבירדור והתקשורת הישראלי, יצרנית הגבורים-מקרטון ומפלסטיק. ייתכן שאייבי עצמו החל להאמין בים המלל בו הטביעו אותו.

להאזין לאייבי נתן מעלה את "רעיונות השלום" שלו ותחנתו בשיחות אינסופיות עם מאזינים תמימים — נקלט באוזני תכנית בירדור שרק הגשש החיור עולה עליה. מתוך הצהרותיו ושידוריו עלתה דמות פאתיסטית של הומריסטיקוס, האדם הפרי מיטיבי, המדבר בעברית, עילגת לעתים, על דברים שאין הוא נראה מבין בהם כלל. אילו אייבי-בייבי היה נשאר בן דמות הטי ייס האמין, השם נפשו בכפו וטס למצרים בועקת-שלום הייתי מכבדו עד היום, כשם

דן מרידור

בקיא בסברקים ומסמכים סודיים ומרשיעים שהוכנסו בו — כדי ששמיר יוכל להיכנע לו) לזויית חול בעיני הציבור. כפי שציטט כתבנו שמעון שיפר את שמיר: אפשר לשקר למען ארץ ישראל. כולל גם את היהודים, במיוחד אצל שמיר, שהרי המדינה זה אני כל זמן שהכסא הוא שלי.

יש מומחה משפטי אחר הבקיא היטב בכל המברקים והמסמכים הסודיים והמרשיעים הללו — והוא אינו אחר מאשר שר המשפטים דן מרידור.

אילו היה מרידור נוהג ביושר, לא זקוק אייבי לסניגור ולבג"צ. שר המשפטים יודע שיאסר ערפאת בטונים או בקהיר הוא המי כותב לתשובות אפטרופט שמיר.

מרידור יודע שמבחינת החוק הטהור, מה שאייבי עשה ישירות 4-3 פעמים עם ערפאת, עשו שמיר ורביץ בעקיפין עשרות פעמים בחודשים האחרונים. יותר מזה: בשעה שאייבי נהג בחוסר שכל פוליטי עושים זאת שמיר ורביץ בידיעה ברר רה ובכוונה תחילה.

לכן אל דן מרידור חייבת מקהלת המקר נגיס-החוגגים להפנות קריאתם: דין אחד לכר לם. או שכולם בכלא ליד אייבי, ולא — ישוחרר אייבי-בייבי ■

יאסר ערפאת

המכותב לתשובות שמיר

מגעים אלה, לפחות באופן עקיף ומוזה חוד' שים רבים. אין להם טיפת האומץ, אפילו של אייבי, להודות בכך.

אילו אני סניגורו של אייבי הייתי פונה לבג"צ ותובע מן המדינה להביא לשם את כל המסמכים מלשכות שר הבטחון וראש הממ' שלה על מגעיהם (העקיפים לפחות) עם אש"ף בטונים. אפשר תמיד לבקש דיון בדלתיים סגורות.

כשם שרביץ מסתתר מאחורי הפרוטוקול הסודי, אחר לפחות, המוכיח שהוא ולא איזה אלוף משנה, ובוודאי שלא חייל מסכן שנידון למאסר, נתן את ההוראה "לשכור את העצ' מות" — כך הוא מסתיר את מסמכי המגעים העקיפים שלו עם אש"ף.

וכמוהו יצחק שמיר. כסניגורו של אייבי הייתי מבקש מבית המשפט לצוות על הבאת עשרות, אם לא מאות המברקים והמסמכים שעברו ביד שמיר ואנשיו — והמוכיחים כי הוא יודע שהוא מנהל מגעים (לפחות) בלתי ישירים עם אש"ף. באמצעות נציגים פלש תינאים שהוא ורביץ קיבלו, בתיווך "המתאם" חסר העצורים שמוליק גורן וכמובן, דרך חסר' תודה לאל, לא ניתן לשרוף או להש' מיד את המסמכים המרשיעים הללו.

אייבי נתן

להתחנן על שלום אצל רבהמרצחים

(ואחר-כך כשטרסבורג ושוב בקהיר). כשהוא, אייבי, מנסה ללמד אותו לברך את היהודים ואת ישראל — גם בעברית.

■ הפאקיר ההודי כגורו

קופות השרצים של ערפאת — עד עצם היום הזה, הרי הן נעולות בקופות הפלדה של קהיליית המודיעין הישראלית. שם נצטבר חומר אדיר על פקודות רצח של נשים, ילדים וסתם אורחים יהודים, ישראלים ואחרים שיצאו ממנו, או מאנשיו, ובידיעתו. ואל הרוצח הזה, להבדיל מאוייב לשעבר כמו הנשיא אנואר סאדאת, יצא אייבי-בייבי. הד הבדל הקטן בין אויב לרוצח, שהופך להבדל הגדול בין גבור שלום אמיתי לגבור מקרטון. לכן החוק לפיו הורשע אייבי, הוא מהחוקים החשובים שנתקבלו בירושלים.

אולי התרשם אייבי שהוא כמלאך השלום — מי יעז לנגוע בו? ייתכן שלמר מזמן כי איצטלת השלום שלו, היא כסות נחרת לכל חסינות. פגעת באייבי נתן — משמע פגעת בשלום עצמו.

אם אתם חושבים שזה בלוף, שימו לב למקהלת השלומניקים שליוותה את אייבי נתן למקום לו הוא ראוי — לכלא, כעודו

ענת גרוסטר, העולם הזה

אלי דן, העולם הזה

דניאלה אשכנזי

איזון חוזר

התמוטטות החקלאות היא בעיה לאור מית. ההתייחסות העוברת לא שייכת למפלגה מסוימת ואינה מהווה נכס עבור גוף כל שהוא מלבד מדינת ישראל כולה. נסיגות בליכוד ובמערך לראות את מצוקת החקלאים כנכס פוליטי שניתן לסחור בו תמורת תמיכה, מוטעים: הגמיון של המערך לגייס את תומכיו במגזר החקלאי השיתופי כנכס אלקטורלי במאבק על מועצות פועלים כעריית הפתוח גורם נזק לשמירה הטובה של ההתייחסות עצמה. אלה מבין עובדי הכפיים כמושבים וקיבוצים שרוצים להשאר כפיים — אל לכם להרים ידיים: כיום שני האב, תצביעו למועצת הפועלים... ברגי לייס.

השחקן יוסף שילוח ביקר קשות את כלל הקהל היוצרים והמבקרים כ"אשכנזים שהגדירוהו כשחקן מזרחי". שלושת ילדי גדול כישראלים וכיהודים — בלי תוספות לא מעט ילדים ישראלים מגיעים למסגרת שם. אשכנזים רק אחרי שהוגדרו כך שוב ושוב על ידי חבריהם לספסל הלימודים, השואלים ללא הרף "מה אתה?". מוכר, כי מדובר בצברים — דור שלישי, אפילו רביעי בארץ — המתעקשים להגדיר את עצמם כ"עדות המזרח".

בבריה"מ סבורים כי מתנגדי המשטר אינם שפויים; אצלנו גורסים כך לגבי יריבי המפלגה. אך יש שינוי: הפסיכיאטרים הסובייטים הולחצו לחק אגודת הפסיכיאטרים הבריתיים והחליטו אחרי מאמצים כנים להפריד בין פוליטיקה ופסיכיאטריה. הלי וואי אצלנו...

יוצרים "יש מאין" ברכבת ישראל: חמיר שה ימים אחרי שפורסם בעיתונות העברית שהיפאנים מתכננים רכבת ממונעת על ידי התרומות מגנטית, הנכה הרכבת שלנו, בהתרוממות רוח רבה, את תחנת רכבת הפרברים לאזורית-הים. אלה ימי משיח הכריו נציג הרוש. הרכבת היפאנית המתקדמת עתידה להתרום 10 מ"מ מעל המסילה; רכבת ישראל כבר מתקדמת... בקצב מסחרר של 10 עד 15 מטר כיום, ישלימו את הקו החדש הרצליה-א תוך שנה וחצי, מקסימום שנתיים. אצל הערלים, עוד בראשית המאה הניחו מסילות ברזל בקצב של מייל ליום: להבלי משיח" קצב אחר.

חמישה סרבני גיוס יושבים כעת בבתי הכלא הצבאיים. לפי הנתונים, שיעור ההתייחסות למילואים עלה בהשוואה לתקופה שלפני פרוץ ההתקוממות. בכל זאת, קשה שלא לתתחם במלוא הרצינות ובחומרה לריווחים חוזרים ונשנים על הסדרים בארבע עיניים בין "סירובניקים" ומפקדיהם, תופעה ההופכת מפקד לקצין "תנאי שרות". במרץ אשתקד רווח בתקשורת על חטיבה שמפקדה פקד על "הדרגה" גלוי ראש וגלוי לב. הלהתקרב ככול שיוכל. החייל הקים אוהל סירים סמוך לקו הירוק שעה שהכריזו לנו כי"ש. האנשים האלה שלא עוברים את הקו הירוק, לא ספק עוברים את הקו האדום. פועל לא מה שהפסידו לוגים מכנים דינמיקה של "הנבואה המתגשמת מעצמה": אותם האנשים המזהירים במלונגוויזיה של הסכסוך ורואים בעיני רוחם "פלאגנות כחול-לבן... מתנהגים בהתאם, יוצרים כמו ידיהם מעין "מליציות" בתוך הצבא, באים ואומרים "הנה, אמרנו לכם"

אורלי אלטמן

כרונולוגיה של יאוש

לפני כשנה, כ"1.11.88, נתבקשתי בנימוס רב ובכל אמצעי התעמולה להעניק את קולי הרל לטובת מפלגה אחת ויחידה. המפר"ל פרטה על נימי נשמתי התועה בהצהירה "צריך אמונה במדינה". ר"צ פנתה לאזרחותי הטובה כמו גם לשאיפת הכנה להשתייך לחוגי האינטלגנציה והקידמה. המערך פרש לפני את רעיון הבחירות בשטחים, והליכוד בראשות בגין בנך, שמיר ואולמרט האיום, סיפרו על כוגרנות ויצמן ושימרון ושרו בקול גדול את הג'נגל על מי שרק הוא יכול.

כשפוטטה מבטן ומלידה הטלתי כרגיל את הפתק של המחנה הלאומי. העדפתי חר' משמעות את תכנית האוטונומיה על "תכנית האלופים". רציתי לחזות בניצחון בני תורת 'ובוטינסקי על פני היריבים השנואים מש' מאל. האמנתי בשחר החדש שיפציע מעל לראש האומה ויחלל תוך שבוע שבועיים, לכל היותר חודשיים, את האינתיפאדה.

ובמקום כל הניסים והנפלאות קיבלתי, כמו מכת אגרוף בפנים — את ממשלת ה' אחרות. שוב רכין מופקר על הכיסחון, שמוזה זמן רב התערער עד כדי אסון. אותו נבון הגורם להרס החינוך. ברילב עם עיסוקיו כסוסים ועירוב קשה של פוליטיקה בעניינים משטריים. פרס בתפקיד ממלא המקום, וה' פעם בתוספת לשליטה מלאה בקופת המדינה. יעקובי צור ושלח וכקצו — כל אותה חבורה דלה שהיתה אמורה להתנוון באופוזיציה והוקמה לתחיה.

ואז בא שר הביטחון והציע את תכניתו הישנה לבחירות ביו"ש. הוצעה. מנהיג שמיר הצהיר מעל כל במה כי זו יוזמה פרטית בהחלט שאין לה נגיעה להחלטות הממשלה. תוך פרק זמן קצר הוברר לכולם שראש ה' ליכוד כעצם מאמץ לחיקו הקטן את יוזמת מספר 2 של מפלגת העבודה. "טקטיקה" אמרו העוורים והיועצים בלישכה. "תרגיל תקשור" ת"י סיפרו מקורביו לעיתונאים. עד שבא המ"ס לראש"ב והבהיר כי מדובר במדיניות רש' מית של מדינת היהודים.

אבל אני הצבעתי לשמיר, לא לרבינן. אני

יוסי, ילד שלי נחמץ...

תמיד ידענו שהוא נעול על עצמו. אף פעם לא ידענו כמה. הראיון עם אורי אבנרי חשף אנו טריפ שכמותו לא נראה — מייגע, מתנשא, סובב על צירו. הרבה סבלנות נדרשה כדי לגמור את קריאת הראיון "הבלה, בלה בלה של השנה" — אך יותר סבלנות נדרשה על מנת למצוא, בבחינת מחט בערימת השחת, משהו עקרוני, מהותי, ציוני.

כולם מרגיזים אותו. כולם מזיפים. רק מי שחושב כמותו — שלום בלבבו והוא נאור. ראו מה קורה למחנה הדתי, מי שהיה רק לפני יום מאובק, כפיייתי שחור משחור, הולך ודוהה אם יש בו סיכוי לתועלת פרלמנטרית! הדתיים נזקקים לק"ץ טעמים על מנת לטהר את השרץ, ליוסי מספיק טעם אחד: "חושב כמוני". תפישתו את האמת שהוא כל כך מתגאה בדבקתו בה מפחידה. באשר הוא דבק באותם חצאי שקרים הגרועים מן ההכחשה הטוטאלית. אם נקבל את המונח "אינתיפאדה", אזי אולי 20 שנה לא היתה אינתיפאדה. אם אתה זוכר שמעולם לא קיבלו אותך בחבל ארץ זה ותמיד הקיאו את דמך על מנת שתמאס בישיבתך כאן, אז לפניך 100 שנות אינתיפאדה. אם נקבל את "הניתוח המזהיר" שגם בריה"מ יורדת מהטיטאניק ומשנה כיוון, אזי, תן לנו שישית מאדמת העולם ועוד חסות על שלש ממנו ותראה אותו גמישים להפליא. אפילו לא נזקקים לאותו מרחץ הדמים שמלווה את תהליך ההתפכחות הרוסי במשך 72 שנות המהפכה הבולשביקית.

זכותו להאמין במעשיו, בטיעונו, באמת הסובייקטיבית שלו. בהיותו חכם מכל אדם, מוסרי מכולנו, ישר דרך נצחי והצופה היחידי והנאמן שאינו שוגה לעולם בקריאת המפה הפוליטית. רק נזכיר לו שכיוון שלא היה מעולם במחנה מקבילי ההכרעה, גם מעולם לא נדרש להסביר את שגיאותיו. גם כאשר הטיעונים שלו טפשים להפליא לא באה איתו התקשורת חשבון. שכן על פי עדותו, "הם בשר מבשרו"...

הוא ודומיו עזי נפש במקום בו יש מצלמה ומיקרופון. שם הם עוקרים הרים. אך כשמגיעה שעת המעשים, יקנו בחוגי השלע, בנקיקים ובמעירות המוסתרות היטב. בכל זאת משהו בעד יוסי? משהו ציוני? משהו נכון? — "הולך סובב הרוח על מקומו יסוב הרוח". ילד נחמץ שכמותך.

אילנה אדם

יסודות וללכת לקראת הצד הערבי במיש' וואה. המערך, כהרגלו, הודרו לקבל עליו את כל התביעות לויתור. הליכוד, כהרגלו בזמן האחרון, הסכים להשלים עם העובדות שקבע עובדו הפרץ מושינגטון.

ואני הקטנה, לא מבינה איך רימו אותי בגדול. כיצד נולדה המיפלצת של ג'יימס בייקר מתוך ההריון המוצלח של ניצחון הלי' כור? איך מאבר הרוב את כוחו מול הקפריזה של המיעוט? איפה נכשלנו?

והגרוע מכל עוד יגיע. אש"ף יכנס לתמר נה ושמיר יספר לי שזה רק פוטרימונטאי. מדינת פלסטין תקרום עור וגידים ומקורבי רה"מ יחשבו באוזני כינוי-גנאי נגד "החיד שוקים". ירושלים תחולק שנית כשהשרים הנסיכים יהיו עסוקים בוריקת בוז ורפש פר לייס על לוי, שרון ומודעי.

הכל בגלל מספר קטן. הכל בגלל אמביציה אישית בגדול ענק.

רציתי את הפיתרון של קמפ-דיוויד, לא של שלום תמורת שטחים. אך לך דבר אל העצים והאבנים. פתאום קם אדם בבוקר וחושב שהוא עם. לפתע יש לראש הממשלה יציאה בסגנון מפלגת העבודה. הפחד ממח יאמרו הגויים בושינגטון שיתק את הפחד ה"ח"ל כשעבר. הדבקות במשימה בילבלה את דעתו של מי שהיה צריך להיות אמן על ארץ ישראל השלמה.

קרי לא קיבלה רשמית את היוזמה. אש"ף וערפאת רחו את רעיון הבחירה החופשית. בירושלים התחילה מלחמת חורמה של המת' פלטים והנכנעים כנגד שומרי החומה. "סרטן בגוף המפלגה", מורסה רעילה" ועוד כשעבר וכהנה מחמאות ותשבחות, חולקו בשפע לש' מרכז שרים בכירים שהעזו להתנגד בתוקף למהלך הנסיגה מהמצע.

מרכז הליכוד דווקא אימץ את 4 העק' רונות. שר החוץ האמריקאי מיהר לנגוס ב'

הגדה והסודאטים

אודות עינוי הדיכוי הישראלי. המילים פשוט לא תאמו את מה שראו העיניים. פרוץ איתמר רבינוביץ, ממרכז ריון, שסיכם לאחר הקרנת הסרט, הורה בקשר המתחייב שבין אלה המתקראים פלשתינאים לבין ירדן. טוב שמתחילים להכיר בחוסר הטעם שבהקמת "מדינה אש"ף-פסיסטית עצמאית".

מצד שני, תענוג היה לקרוא ב"שיקאגו טריביון" את מכתבו של ר"ר אריה קפלן, שהזכיר כיצד הוכרחה צ'כוסלובקיה ע"י אנגליה לוותר על חבל הסודאטים ערב מלחמת העולם השנייה, כביכול כדי למנוע את המלחמה. מלחמת העולם לא גמעה בשל זריקת צ'כוסלובקיה כעצם להיטור והפקרתה בידי בנות הברית. להיפך. תיאכון חיות צמאות דם רק מתגבר מריח הדם ומטעמו.

או חדלו להקיא את דמכם, בני ישראל, ושולמית אלונג, מוטב שתפסיק לחבל בזכות קיומה של ישראל במאמרים בוטים בזכות אש"ף בעיתונות האמריקאית ובנאומיה שם. ומתי יבינו כבר מדינאים הנבובים, שרק אם ישימו קץ באופן חוקי לעבודה ערבית בישראל, יכריח אותם המצב הכלכלי להתפנות מהשטחים ולעבור לארצות ערב, לשם הם שייכים אתנית ודתית?

זכור מה הכריז הפילדמרשל (מיל') עברול ג'מאסי, אדריכל מלחמת יום הכיפורים, לכבוד יום הכיפורים תש"ן: "מבחינתי — מעגל המלחמה עם ישראל עדיין לא נסגר".

הנוכחות הישראלית האמביוולנטית בניירורק בימים שבין כסה לעשור — גרמה ממש סחרחורת לירידינו האמריקאים. כשישבת ביציע עצרת האו"ם, והקשכתי לנאומי של שר החוץ ארנס, ובו זמנית השמיע את פרפורי קולו המפסידן הנצחי והבלתי נלאה פרס, הכינו כבר חבריו בבית את ה"כופתאות" לסעודה המפסקת.

ומה יכול היה להסיק בוש מכל העניין? בסכך-הכל ההסטוריה חוזרת על עצמה. כשש שבמי בית שני הגיעו לכס הקיסר ברומא שני האחים החשמונאים הורקנוס ואריסטובולוס, כדי שיפטר ביניהם בריב על המלוכה. (מה שקרה בעקבות זה, הוא נפילת ממלכת יהודה כטרף קל לידי הרומאים, והרס בית שני). כך ברור לבוש שאם ירשה לפול"י טיקאים קצרי הרואי של ישראל להמשיך ולהתנגד, הרי שארמלת תיפול כפרי בשל לידי השבטים הערבים הנודדים, שאף פעם לא שמענו את תביעתם להחזרת אדמותיהם הכבושות בידי הנוצרים כספרד, או אפילו, לחילופין, את סיפוח המסגד בקרודובה, הגדול בעולם אחרי זה שבמכה.

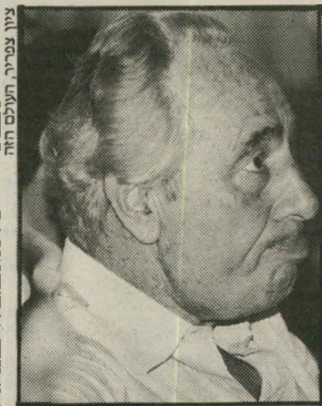
כשבוע לאחר מכן, צפיתי בסרט הבריטי הפרויאש"פי "קולות מעוז" בטלוויזיה הקנדית בטורונטו. חבל שלא הראו בסרט את הפועל הערבי הגר בבנין של הורי. הוא עובד חמישה ימים בשבוע, בבוקר בשוק ובערב באולם תחנות, וביום ה' בערב הוא חוזר לויללה המ' פוארת שלו בעזה. את ילדיו הוא מועתר לשלוח ללמוד באוניברסיטה ברומניה, כך אמר לי. הילדים השמנמנים, הנקיים והמטופחים שנראו בסרט, היו ניגוד משוער לפראוות שדקלמו על-פי הוראות מוריהם,

שוב התגלתה מחתרת בישראל. הפעם בעיתון "חדשות" עמ' 7. כגודל הקטן מהכתבה על ה"האזנות" ברבנות. וגם את המילה "מחתרת" הם מלהכיר, זאת שמורה באופן בלעדי להתארגנות של שומרי מצוות מקרב המתנחלים, לא אצל ערבים. 27 ●●● "אזרחים ישראלים נאמנים" מנצרת וכפר ג'ת שחלקם הגדול היה חשופים בשנים האחרונות לשיורי הדמוקרטיה מבית מדרשו של משרד החינוך והתרבות, מכונים ב"דגון העיתונאי שלנו "חוליה" ומשתלבים בצנעה בסדר היום הצפוף בחוליות, "חבלות", "שמן על הכביש" ו"זכוכית בחומס", המציף את האוכלוסייה בישראל ואותה בלכר. ●●● לאחרונה התבשרנו שעל המחבל שדירדר את נוסעי קו 405 לתוהו וטלו 16 מאסרי עולם. חישוב מהיר של העונש מראה כי אותו ארכירוצה עומד היום כראש מצעד המשוחררים הפוטנציאליים בעסקת שבויים עתידה, ועל כן מועד שחרורו הוא הקרוב ביותר. כי הרי בישראל, כל יהודי שווה אלף ערבים" ולמדרדר ה-405 יש מקום טוב ברשימת האלף הראשונים, ●●● אתה הבנת את זה גנדי? ●●● איך הוא העז, האלוף יצחק מרדכי, להודיע לאנשי ציבור מרכזיים בשכם כי "זה" מתכוון להחזיר את המצב בשטחים לקדמותו כפי שהיה לפני האנטיפאדה? כך? שוברים מילה של פוליטיקאים וקמפיין של עיתונאים ש"זה" אף פעם לא יוכל להחזיר את המצב לקדמותו. הרי הכבדים משכם הינם מכובדים הקוראים עיתונים ורואים "יומן השבוע". ●●● מה זאת ההתעללות וההשפלה במקרה האזרחי, "ביוטה" לעומת ראש בורקה, טאבה, שייט תיירים במפרץ אילת ושאר ההשפלות החביבות על המצרים והמתחכבות ככל הנראה על עצמנו. ●●● ואגב מי שמסר את שדות הנפט בסיני לדמוקרטיה המכונה מצרים, תוך תקווה ואמונה לכינון יחסי נורמליזציה ארצית באזור (גם הבגלים שנאו פעם צרפתים) אל יתלונן על התעללות בימאים שאולי יזהמו בנפט שהיה שלנו את הים שלנו. ●●● אם הם וחלילה היה שימרון פרס נאלץ לפרוש מתפקידו בכנסת עקב בריאות לקויה, היה בכנס היום במקומו לבית המחוקקים סאלח טריף שנחקר בקשר לקבלת שוחד והפרת אמונים. ●●● החברים, שלרוב מעדיפים נבחרת צעירה, כבר אינם יודעים מי עדיף או שמה מה עדיף? ●●● החברים שהיו די ניטרליים בנושא בחירות האישיות הגיעו למסקנה חד משמעית — גנדי. ●●● לראות כל יום תמונות ענק של פקידים סוג ג' גיבסות אליך מכל צומת רחובות, או עיתון מודמן, ולחשוב שבמקומם יכולנו לראות רק שמות של מילגוני ולא לדעת את הריקנות האנושית שמאחוריהם. ●●● בעוד ש-שמאי שולח ידיים לפרנסה שלך, שולח הקיבוץ הארצי (המצוי בחבובות של 1.5 מיליארד דולר) יד לכיסו של הציבור ומב"קש שמיטת חבובות. ואת היד השנייה הוא שולח לכיסה הנפוח של מפ"ם ומורים לשם שלושה מיליון דולר (כסף קטן לקיבוצים) למימון מסע בחירות. ●●● בתי השימוש הציבוריים נותרו המקום היחיד במדינה בהם לא רואים את פרצופו מדרוש העונג של יאיר (לנין) צבן. מכסימום חושבים עליהם, שנוכחים לאן חלק ממסינו הולכים. ●●● כשאת או אתה שולחים את בנכים ל"נוער העובד" שימו לב את פעולת החדור של דרדקים אינה דיוור ישיר של פנקסי החבר המגנבים של ההתדרדרות לחברים הוותיקים בליווי חומר תעמולה של איזה מערכניק שרץ למועצת הפוע"לים. ●●● לא שלחברים יש משהו נגד מערכניקים ש"צים למועצת הפועלים. אבל יש להם משהו נגד התעללות בילדים שהם במקרה רשומים בקו של "הנוער העובד". ●●● מושבניק שעושה עסקאות עם ערבים אינו ראויה להיות מושבניק, אמר לאחרונה גיסיס זווילי, חבר במפלגתו לשעבר של יוסי שריד (או שמה סעיד) והוסיף "אני חסר אונים, התופעה חדרה שינה מיני". כן אותו זווילי התקווה הצעירה מתשדירי השירות, מה קרה ניסים, יהודי שווה אלף ערבים? ●●● בשנת השלוש העברית לא יצויין הטרנספר אלא יכתב "הוצאת עם עובד" ●●●

החברים של אופירה ■

3.1.
למה בדיוק החכונו מארגי, סיימה כיבוש" בצווחאלה כשהקרינו את הסרט, אני אחמד?
ענת ההפקה היא 1966. קצת לפני. מה הייתה השאלה?

שימרון פרס
הציל אותו מעצמו

לפטר אותי!

גיל סמסונוב

שמיר שלמשלתו נותרו ימים או שבועות. אם מבין שמיר שהוא חייב לעשות מעשה. אין הוא צריך לעסוק בתוצאה — תסכולי האגודה או אחרותיה. לא האגודה היא הבעיה. שמיר צריך לקרוא אליו את פרס היום, בשעה 17:00, ולהודיע לממלא מקומו שיש לו שעה להגיש מכתב חתום בו הוא מתחייב להפסיק כל מגע עם מפלגות אחרות לכינון ממשלה צרה. מכתב שבו מאשר פרס שוב את ההסכם בין הליכוד למערך, כי במקרה של משבר יפנו המפלגות לבחירות חדשות. על מנת לעקור כל ספק מראשו של פרס, על שמיר להודיע לו שהמידע הבא על פגישתו או על מו"מ בין פרס (או מקורביו) עם מפלגות אחרות (על הקמת ממשלה צרה) יביא לפיטורי פרס לאלתר, ללא כל הודעה נוספת.

במקביל על שמיר להודיע על מינוי 2 סגני שרים של "האגודה" ולהודיע לפרס שסגן השר הנוסף הוא על חשבון הליכוד. ואם יחבל פרס בכך ובהטבות הנוספות לאגודה הוא יפוטל לאלתר!

במצב זה יבחר פרס בין 2 אלטרנטיבות. בין יציאה למדבר האופוזיציוני ללא כל סיכוי לשיקום עצמו ומפלגתו לבין שמירת הקיים שהוא הרבה לעומת המעט שבאופוזיציה הראשונה. כך ינצל פרס מעצמו לא מתוך בחירה אלא רק מתוך הכרח. ישנה פרס רדכי ויפסיק לחתור ללא הרף. יפסיק לחבל בעבודת הממשלה. יפסיק לרוץ לגיוויורק ומוסקבה, למעלות ולנתיבות. יפסיק לשלוח את ביליין לאגודה ואת נוביק לקרמלין.

כך תהיה לנו שוב ממשלה שקטה ועניינית. ממשלה שתעסוק ברצינות בפתרון בעיות ישראל ולא בפתרון בעיות פרס. בבעיות בהתחלה. ואז יותר משהם רואים בשיחות ויציבות מעמד ראש הממשלה. בבעיות השלום באיזור ולא בבעיות השלום בין פרש ופלמון ופרץ ודרעי, בבעיות הכלכלה של ישראל ולא בבעיות הכספים לחרדים.

צריך להציל את פרס מידו של פרס. צריך להציל את המדינה ואת הממשלה ממעשיו של פרס. כי פרס בממשלה רחבה, סגור באוצר, רחוק מהחוף ומהכס, הוא פרס בצרה. הוא פרס אשר חותר בכל מחיר לממשלה צרה.

פרס הרגיל הוא פרס המרליף ומשקר, חותר ועוקף. ואולם פרס הסגור באוצר תקוע באבטלה, מכונס במיתון, פרס הדואב לראות את ארנס בחוף עם שווארדוה ומובארק ובייקר. פרס הכואב לראות את שמיר בקומה השנייה, בלשכת הראש ובראש השולחן. והגרוע מכל, פרס היורד בסקרים ומולו רבין העולה בסקרים, פרס הנרמס ע"י וייצמן וברעם המזנקים לכיוון שנואו רבין. פרס החולה מדיבורים בבית המפלגה ברחוב הירקון על רבין המועמד בפעם הבאה. זהו פרס עם שעון עצר, זהו פרס מבוהל ומוכה החייב תוך זמן קצר ומוגבל לשנות את מחוג השעון המורה לו "זמנך עבר". לשנות את כיוון המצפן המורה לו "הבית". זהו פרס אשר לא יבחל בדבר, אשר לא ימנע מכל מעשה על מנת לחזור ולשמור על שלטון.

אם את פרס הרגיל אי אפשר לשכנע להפסיק הרגלי, הרי אל פרס הנואש, שזמנו עובר ושלטונו במפלגתו מתערער, אין כל סיכוי לשכנע להפסיק ולחתור. אין כל סיכוי להפסיק את מה שהחל בבוקר הקמת הממשלה: להסיט המפלגות הרתיות כנגד הליכוד אשר בגר בהן לטובתו... אין סיכוי לעצור את זרם ההבטחות וההורמות לרתיות ע"מ למשוך אותן אליו. אין כל סיכוי להתחרות במה שהוא מוכן לתת. כי פרס מיואש הוא פרס המוכן לתת הכל. האוצר, הפנים, החינוך ועוד ועוד. למעט כס הראש.

ולכן צריך להציל את פרס מעצמו. לכן צריך להבהיר לפרס כי עדיף להסתפק במעט שנותר לו. במשרת שר האוצר ובמעמד פורמלי כמספר אחד במפלגתו ומספר שניים בפועל. זהו. זה יותר טוב מהאלטרנטיבה ששמיר צריך להכין לו. אם רוצה שמיר לפתור את משבר ממשלתו. אם יודע כבר

יוסף ברנע

ממשלה דודאשית — מיכלצת תחוקתית

המדרש (הוצאת אל"ף 1982) —: "בשיטה הפרלמנטרית מותנית הישרדותם (של חברי הפרלמנט — י.ב.) בהצלחת הממשלה או בהצלחתה. ואז יותר משהם רואים לשיפור איכות סדרי השילטון, רואים הם לטישטוש מחדליו או להכפשתו, והכל בהתאם להשיכותם באותה עת, לשליטון או לאופוזיציה. זהו מצב חמור אף מניגוד אינטרסים. כאן הופך השקר לכלי-עבודה" (עמ' 22-21).

בישראל הקמת הממשלות הדרראשיות (1988; 1984) הביאה למצב מורכב עוד יותר, מאחר ונוצר מצב של "קואופוזיציה", כלומר מצב של טיטשטוש נורמות ההתנהגות של מפלגות קואליציוניות בהשוואה לאלילו האופוזיציוניות.

האתגרים הלאומיים, מבית ומחוץ בפניהם ניצבת ישראל, מחייבים מיבנה פוליטי המסוגל להתמודד בצורה ריאלית וראציולית. מכאן הצורך במיבנה פוליטי המבוסס על הפרדה בין הרשות המחוקקת לזו המבצעת, תוך חיזוק הגופים המיקצועיים הקשורים לשתי הרשויות. מיבנה זה הינו מיבנה המשטר הנשיאותי. למרות חשיבות רפורמה זו, למעט מספר ספרים, כמו זה של ברל שדוחר, וכן ספרו של שאול קנצלר — "מישטר חוקתי לישראל: רפובליקה נשיאותית" (1982), — נוטה הדיון הציבורי לטפל בסוגיות משניות כמו שינוי שיטת הבחירות לכנסת, וחיווך מעמדו של רה"מ במשטר הקיים.

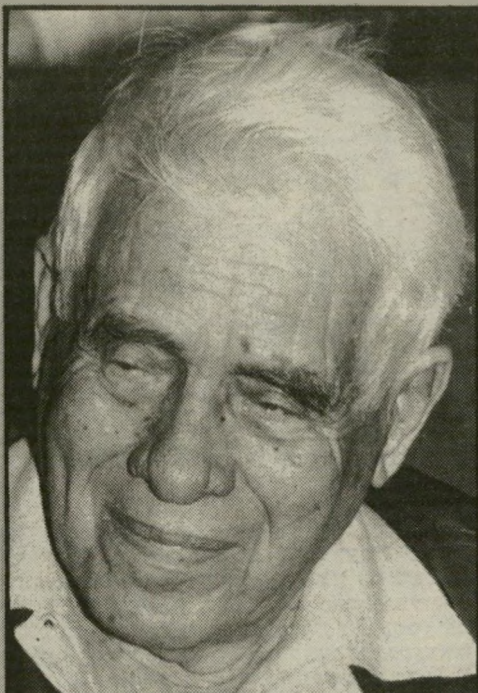
סימן ררך נוסף בדרכה של הממשלה הדרראשית, הירועה בשם ממשלת הליכוד הלאומי, נרשם ב-24.10.89 כאשר חברי כנסת של מפלגה ששותפה בממשלה לא השתתפו בהצבעת אמון הכנסת. רק שר אחד ממפלגת העבודה טרח להשתתף בהצבעה, ולהביע אמון בממשלת-הרואה.

היותה של הממשלה מורכבת משתי תנועות פוליטיות יריבות, הביא למצב של הפיכתה למיני-פרלמנט, על כל הכרוך בכך. כך נוצר מצב של העברת הסעיפים הפוליטיים של הרשות המיציגה, אל זו המבצעת, דבר שיש בו משום חומרה רבה. תפקידה של הכנסת לשמש את רשות מחוקקת והן רשות מיצגת, ולפקח על הרשות המבצעת — הממשלה, תפקידה של זו כרשות מבצעת הוא לקבוע אינטרסים לאומיים ולפעול למימושם. מכאן שדרך קבלת החלטות ראציונאליות מחייבת מיבנה היררכי של סמכויות ואחריות. אולם מיבנה זה הינו בלתי אפשרי במשטר פרלמנטרי-קואליציוני, הן של ממשלה צרה הנשענת על לשון-מאזנים, והן של ממשלה רחבה המב"ר ססת על הסכמיות של שיתוף הדדי.

מאחר והממשלה מורכבת מראשי המפלגות ומבעלי העוצמה הפוליטית במפלגותיהן, נוצר מצב של ניגוד אינטרסים בין תפקיד הכנסת, כרשות המפקחת על הממשלה, לבין רצון ההישרדות הפוליטית של חברי-הכנסת. יהושע בר לב מתאר את המצב הקיים, לעומת זה הרצוי, בשפה בהירה ושנונה בסיפרו דליהכרס ועביהחשיבות — המעגל

ציפי מנשה. העולם הזה

ניכר רזון העולם הזה

היום כבר ידוע שהטפיחות, שאנחנו טופחים לעצמנו על השכם אחרי כל מיני מסעי-התרמה, הן טפיחות מוזנות. ידוע כבר שאחרי כל "שירותורם" המגייס כמה מיליוני שקלים בעל"פה, כמות הכספים המגיעים בפועל נמוכה ב-20, 30 ואף ב-40 אחוז.

אבל לפני שאנחנו שמים את כל האשמה על כתפיו, וזוהרים לעצמנו כמה אנחנו איומים, שמעתי שגם מי שאוססים את הספק לא עושים את מלאכתם אנהנה. מגשתי את איתי גרוס, ילד בן 11, שהבטיח לתרום 15 שקלים וגם התכוון לעשות כן, אבל אף אחד לא פנה אליו.

● ומה אמרו לך?

●

77 ●

בן. היו עוד שניים.

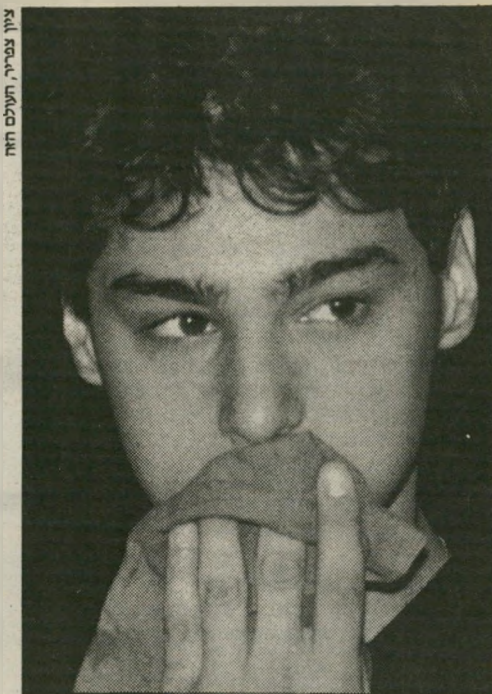
(דניאלה שם)

● ומה דעתך על המודל של בית-אורי?

הוא משתלב וימשיך להשתלב בחיים בארץ. תמחקי את
הקיבוצים מהמפה, ואין לך מפה. (אורים זכורברג)

אני חושב שזה יצא לא־טוב, נכון. העובדה שאמיליו חלק
מהאנשים לא מבין את זה כפי שרצינו, זו כבר בהחלט טעות.

(אורית זרובבל)

אלון רייסר, העולם הזה

אלון רייסר:

„בתור אבא של קוסם, היה מעורב!“

ביום החמישי, ה־26 באוקטובר, התקיימה תחרות קוסמים לזיכרו של מיכה רייסר המנוח. שאלתי את בנו אלון, בן ה־17 וחצי, מדוע דווקא תחרות קוסמים.

ב־26 באוקטובר התקיים הכנס השנתי התשיעי של אגודת הקוסמים. התוכנית המרכזית, תחרות קיסמי־כמה, התקיימה לזיכרו של אבא.

● זאת היתה הדרך שלך לציין את זיכרו?

לא בדיוק את יום־השנה. אמנם זה יוצא כך מבחינת התאריך הלוועזי, אבל שנת־אבל נקבעת על־פי התאריך העברי. בכנס שהתקיים בשנה שעברה קרתה התאונה. למחרת אבא נפטר. כאשר השנה התקיים הכנס הרגיל, העליתי רעיון להנציח כך את זיכרו. בשנה שעברה הייתי אמור להתחרות בכנס, אבל בכוקר, ביציאה, קיבלתי טלפון על התאונה, ולא הגעתי לכנס. השנה הגעתי, נערכה התחרות והוענקו גביע, מגן ותעודות על שם אבא.

● אבל למה דווקא תחרות קוסמים?

אני קוסם, וזאת הדרך שלי להנציח את זיכרו של אבא. מה גם שבתור אבא של קוסם, אבא היה מעורב. זה עניין אותו.

● איך היו התגובות שקיבלת?

תגובות חיוביות. הייתי מרוצה. אמרו שזה היה מוכר. יש

הנצחה

לי גם כוונה להפוך את זה למסורת כל שנה ולציין את התחרות שבהם על־שם אבא.

● אתה מתכנן מיפעלי־הנצחה נוספים?

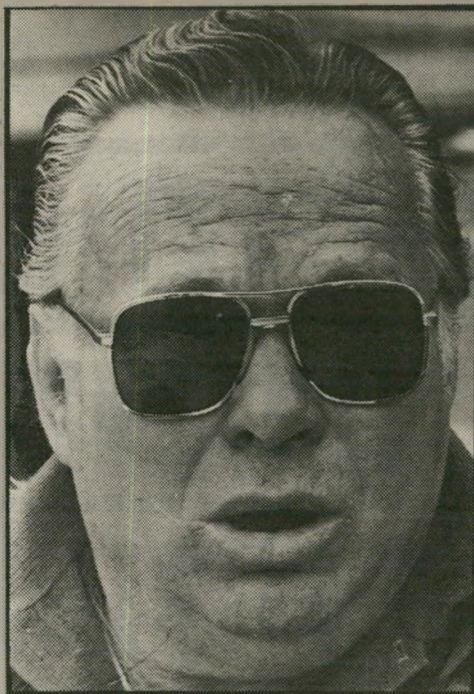
יש עוד הרבה מיפעלי־הנצחה שחברים של אבא יזמו. החל מקריאת סניף של הליכוד על שמו. כלה באגודת־ספורט, פינג־פונג, גנים ציבוריים. מיגוון רחב של דברים, ואנחנו עוד מתכננים את יום־השנה עצמו.

● למשל?

בערב יום־השנה לפי התאריך העברי, ב־14 בנובמבר, יום לפני יום־השנה, ייערך מישחק־כדורגל בין בית־ר תל־אביב לבית־ירושלים באיצטרון בהרצליה.

● אני מבינה שעיקר ההנצחה הוא בתחום הספורט?

ספורט היה בין הדברים המרכזיים שעניינו את אבא ושהוא פעל בהם. טיבקי שחלק גדול ממפעלי־ההנצחה קשורים ב־ספורט. (אורית זורובבל)

דוד שווייצר, העולם הזה

דוד שווייצר:

„מי שנמצא בעניינים קורא בין השורות!“

עולם הכדורגל הישראלי רועש. לא חלילה משום שהסתבר לפתע שלמרות הכל עלינו לרומא, לשחק בגמר הגביע העולמי. זוהי כבר היסטוריה. כרגע חוזרים כולם למציאות הישראלית. מהי הישראליות בכדורגל אם לא דויד שווייצר, המאמן חוותיק. דויד שווייצר מוטר בשבת האחרונה מאימון קבוצתו, הפועל־ירושלים. מייד בתום המישחק, שבו הפסידה קבוצתו לקבוצת בית־ר תל־אביב, הוחלט למטרו. למדו מהמועל תל־אביב. מגיעים למקום ה־11 ומפטרם את המאמן.

● דויד, איך אתה מרגיש?

בסדר גמור.

● שמעתי שאתה חולה.

לא, אני בסדר גמור.

כדורגל

● הופעת מהפיטורים?

לא, מי שלא מתעסק במיקצוע הזה לא מבין. מי שמתעניין יודע שלא צריך להיות מופתעים. הנהלת הקבוצה יודעת של מעשה צברנו מספיק נקודות. היות ואי־אפשר לפטר את השחקנים או את הנהלה, אז מפטרם את המאמן.

● מה אתה עושה כרגע?

נה.

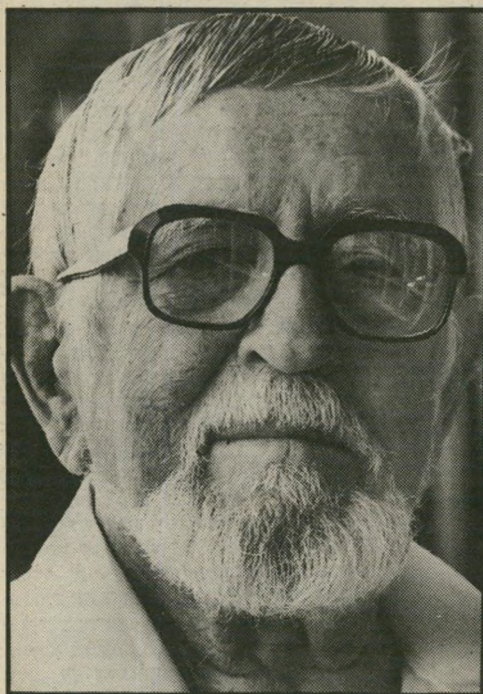
● מאשימים אותך באילו שלא כיבדת את הדשחקנים, ששמרת להם מינוח.

או אומרים, או מאשימים. אין בכוונתי להגיב.

● כבר מתקשרים אליך?

יתקשרו, יתקשרו, אני לא מודאג. בינתיים אני נהנה מהמנוחה, ואני בטוח שעוד יתקשרו אלי. אני לא מודאג ולא מעוניין לצאת בהצהרות. מי שנמצא בעניינים יודע לקרוא בין השורות, ולהסיק את המסקנות בעצמו.

(שרית רום)

מיכאל קון, העולם הזה

מיכאל קון:

„להתחלף בדירות עם תיירים מחו"ל!“

חופשה בארץ זרה, שהיתה משאת־נפש בלתי־מושגת לפני כמה עשרות שנים, נעשתה אפשרית. כרטיסי־הטיסה הוזלו, זמני־הנסיעה התקצרו, והדבר היחיד שעדיין מכביד על כיסו של הנופש בארץ הוא מחירם הגבוה של המלונות.

כבר לפני 30 שנה הוקם גוף שדאג לפרסם מודעות על אנשים הרוצים לנסוע לארץ אחרת, והמעוניינים להתחלף בדירות. העניין הזה פועל היטב באירופה וב־ארצות־הברית, ובשנת 1987 הוקם גם בארץ הסניף הישראלי ששמו „שרותי הולדיי ישראל“. את העסק כאן מארגן מיכאל קון, שהסביר לי איך זה פועל.

פעמים בשנה מתקשרים אלינו אנשים המתכננים טיול. הם מודיעים לנו לאיזה מקומות הם רוצים לנסוע, וגם מודיעים לנו איזה דירה הם מעוניינים להחליף. המידע הזה מתפרסם בחוברת הנשלחת לכל חברי המועדון העולמי, ואז יש התכתבות או שיחות־טלפון. ישראלי, שראה בחוברת שיש דירה יפה לשבועיים, שבהם הוא רוצה לבלות באמסטרדם, למשל, מתקשר עם האנשים באמסטרדם, וכך מוסדרים החילופים.

● מאז שאתה התחלת בפעילות בארץ, כמה ישראלים התארחו בחו"ל באמצעותכם?

תיירות

כמה עשרות.

● זה לא הרבה. זה בעצם אומר שהעניין לא תפס בארץ.

נכון, אני חושב שהעניין עדיין לא תפס בארץ. אבל אין לי ספק שאנשים יבינו איזה חופשות נהדרות וזולות העניין הזה פותח לפניהם ויצטרפו למועדון.

● מה צריך לעשות כדי שאני, למשל, אתן את דירתי למישהו מרומא, שתיתן לי את דירתה?

את צריכה לטלפן אלינו במספר 03-445407, למסור את הפרטים של הדירה שלך ועל איזה תקופה מדובר. אנחנו נפרסם את הצעתך ביחד עם 8500 מודעות של אנשים בעולם. בינואר את תקבלי את החוברת, הכוללת את כל המודעות, תשכי, תבחרי מה נראה לך, ותכתבי מיכתב או טלפני.

● ובכל זאת, כמה זה עולה?

רק מחיר המודעה, ושתי החוברות שתקבלי במשך השנה. הכל ביחד 150 שקל. ושום דבר יותר. (דניאלה שמי)

אולי כולם פוחדים מהנבחרת שלנו?

של מי הכדורגל הזה, לעזאזל

י וסי שריד מדבר רווקא על פארמטרים. פארמטרים אובייקטיביים? הוא מגדיר את ארבע הנקודות שלו, שלפיהן הוא בוחן ובוכה. הזעקה שלו. של מי הכדורגל הזה, לעזאזל? היא הסיומת הפסקנית שלהן. וככה הוא מונה: ראשית, התוצאות. אפשר להגיד שכל פעם לא היה לנו מזל, אבל זו עובדה ישראל הגיעה רק פעם אחת למיש חק גביעהעולם, לפני 20 שנה. שנית, במיש חקים הרישמיים לא שיחקנו מיידועמה. שלישית, לכדורגל הישראלי אין קהל. אין חפץ בו. במילים פשוטות, הכדורגל הזה לא מעניין אף אחד. ונקודה רביעית ואחרונה, יש מעט מאוד שחקנים המשתלבים השתלכות אמיתית בקבוצות בינוניות באירופה. אלה אמות-מידה אובייקטיביות.

● אתה לא חבר בוועדת הספורט של הבכנס?
אני לא זוכר.
● סליחה?

אני חושב שלא. זה התנגש עם השעות של ועדת החוץ-הביטחון, ותסלח לי אם הנר שא הזה קצת יותר חשוב בעיני. כן, רדי צוקר החליף אותי.

י וסי שריד רווקא עשה לעצמו שם שהוא בעד טיפול בנושאי ספורט. למען האמת, הוא, יחד עם רעו לצעירות הפרלמנטרית, אהוד אולמרט, טיפלו במשותף בנושאי ספורט רבים.

לפני שנים רבות הם הצליחו גם להקפיא את הליגות למשך עונה. אבל גם אזל שריד, עוזי קר

בית-הספר היא גם חולצת-האימונים. התלמידי רים משחקים, ובריק עומד בצד, מביט בשיע מום מיואש במישחק, ורק הצלם ואני נותנים לו תעסוקה מסויימת.

זו לא בדיוק דוגמה, הוא מסביר, כי זו

במיקרה הזה, הוא בית-הספר. החינוך לספורט בכלל, ולכדורגל בפרט, כמו שהוא מתבטא בחצר בית-הספר של חטיבות-הביניים, הוא סופו של תהליך, לא תחילתו. התלמידים על מיגרשהמישחקים הם תוצאה של מדיניות

אכן, כנראה, היה האבא. עד היום הוא לא מכחיש את הבעלות על התשובה. ההיא בכנסת, כאשר נקרא עליידי חברי-כנסת, חובב פירסום וספורט, להסביר את כישלונות הנבחרת הלאומית. הוא היה שרהחינוך, לפני שלושה עשורים, אבל שום תפקיד לא מנע ממנו את ההתענגות על צחצחות-הלשון. בתשובה לשאלתה של חברי-הכנסת, המבקש הסבר על הפסדי הנבחרת, אמר אז אבא, "הי טיבה נעוצה בעובדה שהקבוצה היריבה הכי קיעה את שערנו שלנו יותר מכפי שאנחנו השכלנו לעשות".

מבחינת אבא אבא, זאת היתה הברקה יפה. מבחינתם של כל מי שנהנים מהשיעור המיליון של הבריתה בת המאה, על אותם 22 חוליגנים הבעטים בכדור אחר, ולמה לא לתת כדורים לכולם, אבא אבא ייצג בתשובה את הוויית האנטי-ספורטיבית, הכמעט-כלי ישראלית. אלא שאותה הווייה עצמה דרה בשי לום מלא עם התשוק הקולקטיבית לניצחון. והניצחון איננו. יצחק נבון, לוא יישאל מחר שאלה רומה, יוכל להשתמש בתשובתו העתיקה של שרהחינוך ראו. המצב נשאר כשהיה. ישראל משחקת כדורגל, העיתונאים מנפחים את האירוע, ובסופו של דבר כולם חוזרים בשיירה עצובה הביתה.

אלא שתשובתו של אבא, המהדהדת, כך נראה, עד עצם היום הזה בתודעה הקולקטיבית, איננה רק תשובה משעשעת הקולעת לרעתם הנחרצת של שוללי התירוצים. התי שובה ההיא היתה, אולי, המפתח לכישלון האחרון של נבחרת ישראל, שניצחון, לוא היה עולה ברגליה, היה הופך בידיהם של המדיר נאים לנכס פוליטי בינלאומי ופנימי. החיטוט בסיבות ההפסד, איננו, כמו שר- יונתן סלינגר, ישראל-סאן

עסקן מיליצין (עם יוסלה מרימוביץ) חוזר מחו"ל. יש לנו הרבה הוצאות

השר נבון שיפנו למישרדו

עושה רושם, הטיפול בנושאי-הספורט היה מין שלב פופוליסטי בקאריירה. גם הוא, שלא זוכר אם הוא חבר בוועדת-הספורט, חדל לתי קוף את נושא בעלות-המפלגות על מרכזי-הספורט, שזו דוגמה, שאפשר למצוא לה מקבילות רק בארצות מיוחדות-אירופה. אלא שהבעלות של הפוליטיקאים על הספורט הישראלי לא זו בלבד שלא הביאה לאיזה שהם ריוויזורים, גם בנקודה היחידה שבה היה דווקא מקום לפעילות פוליטית. רווקא בנקודה הזאת השאירו המדינאים את הורה לעסקים — בלי לפגוע — מרמה לא-ריפולומטית.

ישראל היא המדינה היחידה בעולם —

כיתה מיוחדת. ● מה זה ביתה מיוחדת? אתה יודע, הוא אומר, "מיוחדת. וחוזי מזה, הם גם בשיעור מיוחד. ככה שזה לא ממש דוגמה". ● כמה שעות-ספורט שבועיות יש לביתה? שעותיים. אבל יש גם כיתת-ספורט מיר חרת, שמקבלת חמש שעות בשבוע. תראה, הוא מסביר, "בכיתות המיוחדות יש עניין של מנסליות מסויימת. הם תמיד מחכים שיעשו בשבילים. אם אני לא מבית רגע על שכיבות-הסמיכה, תהיה בטוח שהם מרמים ומפסיקים לעשות. זהו.

כוללת, הנפרטת לתקציבים ושעות-הוראה, מחולקת ברמת המורים והתעקשות ההנהלה על הנושאים הספורטיביים, ומוכפלת באופי הישראלי המתעצב בחגיגות המנגל. מיקי בריק, שהיה שחקן קבוצת הפועל גיבעתי-ברנר בכדורסל ולמד חינוך גופני בסמינר הקיבוצים, הוא רק אחד מחמשת מיר ריהתהעמלות בבית-הספר העירוני א' שבי מרכז תל-אביב, ליד בית סיפועל הפיס. הכי תה שהוא מלמד ברגע המיקרי שבו נחתנו עליו משחקת כדורגל. הבנות במחניים. התל-מידים מחטיבת-הביניים, בני 14-15, משחקים בעצלתיים, אף אחד מהם אינו מופיע על המיגרש בתליבושת-ספורט מלאה. חולצת

בים חושבים, מדידת הריצפה העקומה בפלס מים של תירוצים, אלא דבר אחר לגמרי. אוי לו לגנרל שאיננו מנסה לנתח את תוצאות הקרב האחרון, ואבוי לקברניטי-הספורט הי מסתפקים במדיניות של אבא אבא. ואת החש בון על מניעת השימחה הלאומית, שכל כך רצו בה, צריכים להגיש, בסופו של דבר, לא לאלי אותה, אלא לעסקני-הספורט ולמפי עיליהם בשיטה הישראלית, הפוליטיקאים.

הסוך

אם רוצים להבין את מצבו של הכדורגל הישראלי יש ללכת לסוף. והסוף,

אחרת אי אפשר להסביר למה אירופה דוחה אותנו, ולמה בדרום-אמריקה לא רוצים לשחק נגדנו. הרבה עסקים, מעט כדורגל

יונתן שם-אור

היחידה — שאיננה משוכצת ליבשת שבה היא שוכנת. יותר מזה. נבחרת הכדורגל של מדינת ישראל היא הנבחרת היחידה על-פני כדור-הארץ — חוץ מנבחרת דרום-אפריקה, המושעת כליל — שאינה מסופחת לאיזו שהיא יבשת. ישראל מול שאר העולם. עכשיו, כאשר ברור שישאל מועפת לקצוות הגלובוס בגלל מניעים פוליטיים, היו הפוליטיקאים צריכים להיכנס לתמונה. זה לא קרה, וכנראה שזה גם לא יקרה. אפילו יוסי שריד, שייצג את האיכפתיות לספורט כפרלמנט הישראלי אומר ש-אני לא בטוח שזה המקסימום שניתן לעשות בכדורגל הישראלי, אבל אני לא בטוח שבגלל זה הכדורגל הישראלי נכשל.

צעד אחרי צעד

דידים רבים שלנו יעצו לנו ללכת צעד אחרי צעד. כדי לשנות את תקנון אופ"א (התאחדות הכדורגל האירופאית) צריך רוב של 75 אחוזים. ובאמת, בשיטה הנו של צעד אחרי צעד הצלחנו לצרף לאירופה קודם כל את נבחרת הנערס עד גיל 16, ועכשיו גם את הנער עד גיל 18. ובאפריקא יתקיים במאלטה קונגרס, והנושא שלנו יועלה. הכ עייה שלנו היתה מיוזמה אירופה וגם ברית המועצות, אבל עכשיו יש סיכוי. עורקים מילצ'ו, ממלא מקום יושב ראש ההתאחדות הישראלית לכדורגל והאחראי על קישורי החוץ שלה. ברגע זה הוא האדם היחיד המנהל את המלחמה הדיפלומטית שתאפשר לכדורגל הישראלי מה שהתאפשר זה שנים רבות לכדורסל — לשחק באירופה. הוא מספר לי על הביקור של החבר קולסקוב,

רחל אבנר, העולם הזה

הוא הבטיח לנו שאם נקבל אישור להקים מיפעל-הגרות חדש, הוא מתחייב לשחרר את המשק הציבורי מכל סיכסוך בנושאי התי אטרון. יש כאלה מיפעלים בעולם. אבל לא אישרו לנו. וזה שנותנים לעשות טוטו בשביל הכדורגל, זו כנראה שאלה של עדיפויות. כיום השבת האחרון ריווחה ההתאחדות הישראלית לכדורגל על 23 אלף צופים שה גיעו למגרשי הליגה הלאומית. זהו, פחות או יותר, הממוצע השבועי. בעונה מתקיימים 30 משחקים. סך-הכל צופים בכדורגל הישראלי כ-700 אלף אנשים בשנה. הרבה מעט על פי גפח התקשורת שהכדורגל זוכה לו, זה הרבה מאוד בני-אדם. הרבה יותר אנשים, עולה ממ רידת נפחי התקשורת, מתעניינים בכדורגל מאשר אלה האוהבים תיאטרון. אלא שזה רק דימיון-שווא.

לקאמרי לבדו, מספר פלדמן, מגיעים כל שנה 650 אלף אנשים. הם באים ל-1100 הצגות, ומשלמים בין 30 ל-65 שקלים לכר טיס. אבל עוזב, זה רק הקאמרי. ומה עם הבימה? וחיפה, ובארשבע, וכל שאר התי אטראות? שתדע לך שבארץ רואים שני מיל יון איש הצגות-תיאטרון מדי שנה. שני מיליון. אצלי יש יותר קהל בשבוע מאשר בכל הליגה הלאומית. יותר מזה. אם הייתי מתנהל כמו קבוצת-הכדורגל, הייתי פושט את הרגל.

- כמה מרוויח שחקני-אטרון? נטו או כרוטו?
- בוא נדבר כמו שחקני-הכדורגל, בננו.
- בערך 2000 שקלים לחדש. והוא עושה בערך 25 הצגות, ועוד 30 או 40 חזרות.

ציון צפרי, העולם הזה

ותכריכנסת, והוא אדם מצויין. מה אתה עושה לקראת הקונגרס במאלטה? מאלטה? שמע, חביבי, אני לא יודע מזה. אם לאנשי-הכדורגל יש איזה בקשה, אנא מהם שיפנו למישרד, ונעזור כמיטב היכולת. עד היום לא היתה שום פנייה כזאת. שום פנייה.

כסף

מישרד-החינוך, האחראי על אותם ילדים ששיחקו כדורגל במיגרש בית-הספר העירוני א', ואשר נציגו ביונסק"ו, שלא שמע על מאלטה — הוא האחראי על התוצאה הסופית של הכדורגל הישראלי. זהו המישרד שלא רק אחראי על הספורט, המשוכר

שית, אומר על בידודה של ישראל: "שורש הבעיה נעוץ בחרם הערבי. זה ברור". שם, במאלטה, תיווצר האפשרות להוציא את ישראל ממצב הריחוף שלה, ולקבע אותה כיבשת הרלוונטית ביותר לגביה. זה אפשרי, זה קרוב, אבל המדינאים הישראלים בכלל לא יודעים שיש רבר כזה.

היינו במגע עם יצחק נבון, מספר לי מילצ'ו על יחסי ההתאחדות לכדורגל עם השר הממונה בישראל על הספורט, וגם עם ועדת-הכנסת ועם נשיא המדינה. הרבה מאוד אנחנו נפגשים דווקא עם הנשיא. הוא מקורב מאוד לספורט.

● אני שואל על שריהחינוך, על מישרד-החינוך.

לא, לא נפגשנו איתו בנושא הספציפי הזה. אין לו מה לומר בזה, בעצם. יש לו את

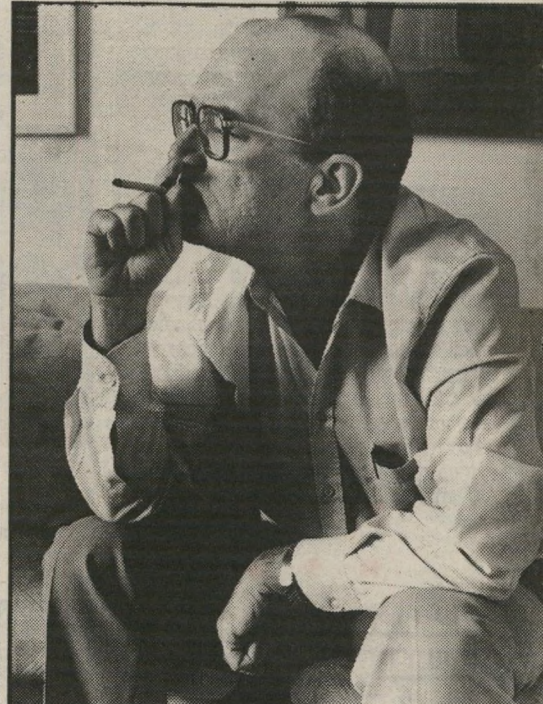
ציון צפרי, העולם הזה

נציג נחמיאס
שליחות-ספורט ליונסק"ו

מורה בריק
מנכ"ל דורסל"ו

חייב שריד
לא בוועדת-ספורט"ו

הקבוצות, מוסר לי מילצ'ו את הנתונים הכספיים, "מרוויחות מהכרטיסים, מהספונסרים המפרסמים, ומהטוטו. בסך-הכל, בממוצע כמובן, כי זה תלוי במיקום הקבוצה ובי תוצאות-המישחקים, כל אחת מקבלת מהטוטו כ-400 אלף שקלים לעונה."

● וכמה אתם מקבלים? אנחנו? אתה שואל עלינו? כמה אנחנו מקבלים?

● כן. אנחנו מקבלים 10 אחוזים מההכנסות של כל הקבוצות. אבל יש לנו הרבה הוצאות. פעילות, מנגנון, אתה יודע. אני יודע.

למרכזים פוליטיים, הוא גם המישרד שהשר המופקר עליו אחראי לפני המחוקק על נושא המימון. קבוצות-הכדורגל מקבלות את כספן מהמועצה להסדר הימורים בספורט, הלוקחת את כספי הספורטוטו ומחלקת אותם לאגודות.

זהו כסף ציבורי, למרות שהוא מגיע, לכך אורה, מהטוטו. זהו כסף ציבורי, כי ישנם גור פים ציבוריים רבים אשר היו שמחים לעשות מיפעל-הגרות, כדי לממן את הגרעונות השוטפים.

ביקשנו, אומר עודד פלדמן, מנכ"ל תיאטרון הקאמרי, ביקשנו. היה לנו משא ומתן עם גרעון גדות, מנהל מיפעל הפיס.

רשות-הספורט בשביל הרברים האלה. יש ועד אולימפי, מאשר יצחק נבון, וכל המגעים בעולם נעשים באמצעות אירגוני הספורט. מישרד-החינוך לא פועל במישורים האלה.

ישראל היתה יכולה, מסביר לי מילצ'ו, לעבוד על הנושא באמצעות יונסק"ו. שם, ביונסק"ו אנחנו כן חברים באירופה, ויונסק"ו הוא גוף של האו"ם המטפל בתרבות וגם בספורט.

כן. אומר נבון בקולו הגרונ, יש לנו נציג ביונסק"ו. הוא איש-ציבור מטעם מישרד-החינוך. זה אהרון נחמיאס, הוא מתחיל להפליג בשיבחו, שהיה ראש עיריית צפת,

סגנו של יו"ר פ"א, וזאן הולאנו' מבראזיל, שהגיע לישראל מברית-המועצות.

לדעתו של מילצ'ו נמצא המפתח לכניסתה של ישראל למועדון האירופי במוסקוזה, ולכן הביקור הזה היה כל כך חשוב. "עשינו לו כאן ממש גור-טיים", נזכר מילצ'ו, "וזה עבר. ביום הראשון הוא היה סגור, אבל ביום השני הוא כבר נפתח. הוא אמר לנו שהיחסים מתקרמים, והוא אפילו הזמין אותי בחורש אפריל למוס"קווה, זמן קצר לפני הקונגרס במאלטה."

מאלטה, אפריל, אופ"א מתכנסת לוועידתה הדרושנתית. ברית-המועצות, אמרים כולם, היא המפתח. (כמעט כולם. דויד שוויי צר, המאמן שמסרב להתייחס להרחה האי-

כדי להתחב על שומעיו הוא מוכן לספר בדיחות גם על האנשים שהוא נחשב מקורב אליהם. כך אפשר לשמוע ממנו לעיתים קרובות סיפורים על שמיר, סיפורים שאינם בהכרח מחמיאים לאיש.

מקל גם התגלה כמי שאינו נותן גב לעובי דיו. הסיא היה כמה שמכונה פרשת רפי גינת. מייד עם מעצרו של גינת בחשדות שונים — שאף אחד מהם עדיין לא אומת ואף לא הגיע לידי כתבאישום — מיהר מקל ללישכתה של דרורית ביניש, פרקליטת-המדינה, והביא ממנה המלצה להשעות את גינת מתפקידו. כל זה עוד בשלב הראשוני של חקירת המישטר, כל זה תחת הסיסמה הנקיה: "אדם הוא חף מפשע כל עוד לא הוכח אחרת."

מהלך ההשעיה טורף לבסוף על-ידי עוררדינו של גינת, והוא יצא לחופשה בתש"לום מן הסלוויה. מקל לא טרח מאז להיפגש

במיצעד השנתי שודר שירה של נורית גל-רון על מצב השטחים. לאחר החג פורסם מיכרז למנהל חדש לתוכניות הבידור

עם גינת או אפילו לטלפן אליו ולשמוע מה בפיו. יותר מכך, עוכרי כלבוסק, ששילחו מיכתבת-מיכה בעורך ובמפיק התוכנית, קיב"ל מיכתבת-ניפיה לתיקיהם האישיים. השבוע הוציא הוראה משונה לאנשי כ"ב בוטק, שלפיה אסור להם מעתה ואילך להשי"תמש יותר במצלמה נסתרת, או במיקרופון נסתר לשם הכנת כתבות לתוכנית. בינתיים ביקשו אנשי צוות כלבוסק להי"פגש עם המנכ"ל. הפגישה נדחתה, משום שהמנכ"ל נמצא בימים אלה בלונדון, בסיו"רבביקור לחתימת תזוזה לשיתוף-פעולה עם הבי"ביסי.

וכמי שלא עמד במבחן התמיכה בעובד בכיר, מקל התגלה גם כמי שלא תמיד עומד בדיבורו. לפני שבועות אחדים אמר לאהרון גולדפינגר, מפיק סיבה למסיבה, שכדאי להחזיר למייקע את שלמה ניצן. הוא אמר שניצן הוא הדבר הטוב ביותר שהיה אי"פעם בטלוויזיה ושכדאי להתחיר.

כעבור ימים אחדים פגש מקל באקראי את ניצן בבית-מלון בתל-אביב. הוא ניגש אליו ואמר לו שהוא מצויין, חיבק אותו והרעי"עליו שבחים רבים.

גולדפינגר נפגש עם ניצן וביתר הוחלט על חזרתו לתוכנית, עם שובה למייקע אחרי החופשה. וכמו בכל פעם, גם באותה פעם, קיבל המנכ"ל באורח פרודורלי את הליי"אפ של התוכנית. זמן קצר אחר-כך קיבל ממפיקה-תוכנית הורעה למישכתו של המנ"כ"ל, שניצן אינו יכול להופיע בתוכנית עד שתתכנס ישיבה בעניין. בינתיים מנסים אנ"ש התוכנית כבר שבועות רבים לארגן ישיבה עם מקל, אך לשווא. ואיש אינו יורע מרוע ולמה.

כרגע קשה אפילו לפוליטיקאים לדעת את מי בדיוק משרת מקל, אם בכלל. יש ברשות גם מי שטוענים לזכותו שהוא איש-מיקצוע, שהצליח לנקות את הרשות מן הפוליטיקה שפשתה בה בהרחבה. יש מי שאומרים שאין הוא מקבל תכתיבים מאיש, ומחליט לגבי כל עניין לגופו. הם מוסיפים שהוא חביב ונעים. למרות זאת ברור שהפוליטיקאים, בעיקר שולחיו של מקל מן הליכוד, אינם שבעים נחת מן המינוי. כרגע עומדת על הפרק הא"פרות להחליפו באיש-מיקצוע, ללא השתיי"כות פוליטית ברורה, כדי להחזיר את השקט לרשות, בכתיבת כל דבר יותר טוב מזה.

במדרינה

מישפט

מיטת סדום

השופט קצב

15 דקות לדיון על מעצר

ער תוסי-ההליכים.

ועצר את כולם

אילנה אלון

תישעה חודשים יושב העיתונאי יוסי היי"מזן במעצר, וטרם נערך הדיון בשאלת מעצרו ער-תוסי-ההליכים. הוא מחכה בקוצר-רוח ל"השמי"ע את דבריו באוזני השופט ולשכנעו שאין הוא אדם מסוכן, ושאינו כל סיבה להח"זיקו במעצר.

כאשר הגיע המועד, הובא היימן יחד עם חמישה נאשמים אחרים ב"תיק אלפרון" לבית-המישפט המחוזי, לפני השופט חיים ארר.

בתחילת הדיון קצב השופט 20 דקות לנא"שם. אולם כאשר התברר כי השוטרים אחרו ב"35 דקות להעלות את הנאשמים לאולם, קצץ השופט גם את הזמן שהקציב והעמידו על רבע שעה בלבד לכל נאשם.

כתבי-האישום מכיל 58 אישומים ו-194

מחד, ונאיבי במידה רבה מאידך, הצטרף לחב"רה שייסרו חלק מהנאשמים האחרים, שבועות מעטים בלבד לפני שנעצר. בעת שהצטרף, פעלה ההכרה מזה כשנה ללא התערבות מט"עם רשויות-החוק.

"לבוא לטעון עכשיו כלפי העורך שהוא קשר קשר פלילי עם כל הנאשמים האחרים, וכי קשר זה קושר אותו לעשרות מעשים שעשו אחרים — אם עשו — זו טענה שאין לה ביסוס, לא הגיוני ולא מעשי..."

מישגב טוען ש"אם נמשיך את אותו הגיון שעל פיו נאשם היימן, הרי שכל לקוח של חברת-גבייה קושר קשר פלילי, מכיוון שהוא הרי מצפה לטיפול בלתי-שיגורתי."

בית-המישפט העליון יצטרך לתת את דעתו אם מיטת-סדום של 15 דקות לנאשם די"בה כדי לעשות-צדק.

דני חיים

בן כלבה

בדיקת רקמות כדי לברר

מי האבא של השגר

אילנה אלון

במכון ויצמן נהדמו. בקשה מוורה כזו לא קיבלו מעולם. תמורת 7000 דולר הסכימו

נאשם היימן

15 דקות עד חום המעצר

החוקרים לבצע את הבדיקה, שנועדה לברר מיהו אביהם החוקי של שיבעה גוריי-כלבים. סיפור-המעשה סובב סביב כלבה מגוע משוכח, שהמליטה שיבעה גורים לכלב גזעי כמותה. בעל הכלבה מכר חמישה גורים מתוך השגר, כאשר פנה אליו יריב והודיע לו שיש פגם בשגר, מכיוון שראה כמו עיניו כיצד הכלבה מודווגת עם כלב אחר, יומיים אחרי הרבעתה.

על פי חוקי-הגזע הכלביים, כאשר לא ברור מי מבין שני הכלבים הוא אביהם החוקי של הגורים, אי"אפשר לרשום להם מגילת"יוחסין, ואין הם נמנים עוד עם כלבי-האצולה. מאחר שהמישה מתוך השגר כבר נמכרו בכסף טוב, לא ידע בעל-הכלבה מה לעשות. הוא התייעץ עם מומחים וחברים, ולבסוף העלה מישוה את הרעיון לעשות לגורים בדיקת"רקמות.

למרות המחיר היקר הגדרש עבור בדיקה כזו, שמח בעל-הכלבה על האפשרות לגלות מי האב החוקי של השגר. הוא מיהר לעשות את הבדיקה.

כעת הכל בסדר. לגורים יש אב ותעודת"יוחסין כשרה. הקוגים שבצירצורן, ובעל-הכל"בה שמח שנפטר מהעניין במחיר פעוט כל כך.

תמרורים

החאג' והחוקה

החילונית

נבחר ♦ לנשיא 40 מיליון התורכים לשבע השנים הבאות, **תורגוט אוזאל** (62), מי שכינה, במשך שש השנים האחרונות, כ"ראש ממשלת תורכיה. אוזאל, איש מיפלגת מולדת השמרנית, הוא מהגנד כימי לפי השכ"לתו, מוסלמי אדוק (שעלה, בשעתו למכה, והנושא בתואר חאג') ויחד עם זה הוא תומך נלהב בחוקתה החילונית של ארצו.

המיליון

והאינפלציה

הונפק ♦ בבלגראד, בירת יוגוסלביה, שטר של מיליון דינרי (השווים כ"45 ש"ח), נוכח האינפלציה הדרוהרת (כ"1200% בשנה זאת) במדינה. לבעל לבוא תנהיג יוגוסלביה, כנראה, דינר חדש, שיהיה שווה-ערך ל"100 או ל"1000 דינארים של היום.

על הראש

ומן הרגל

נפטר ♦ בגיל 61, **ניסים אלמליח**, כוכב בית"ר תל-אביב (חלוץ) בשנות ה"50 (כוכב אחר באותה קבוצה, באותם ימים: יצחק שניאור, שהוא כיום מאמן נבחרת ישראל). אלמליח שומר-המסורת (שהקפיד במשך שנים לחבוש לראשו בארט, כיסוי-הראש של רתיים לפני עידן הכיפה הסרוגה, גם בשעת מישחקיה-הכדורגל), קבע בשנת 1955 שיא בכדורגל הישראלי, שלא נשבר עד היום: הוא הבקיע (בעיקר בזכות בעיטות רגל שמאל שלו) 30 שערים בעונה אחת.

הפגוש

והלשונית

נפטר ♦ בדייסון, שבמדינת אוהיו האי מריקאית, בגיל 76, **ארמל קליאון פריין**, האיש שהמציא את לשונית-המשיכה לפח"יות-הבידה, שהותקנה בשנה האחרונה, באר"צות-הברית בלבד, ב"150 מיליארד פחיות מכילות נוזלים או מוצקים. פריין יום את הצמרת לשונית-המשיכה לפחיות לפני 30 שנה, עת יצא לפיקניק מישפחתי, שכח לקחת עימו פותח-תיקני ונאלץ לפתוח את פחיות"הבירה שהביא עימו בעזרת הבליטות של פגוש מכוניתו.

חברון. דמשק.

ירושלים

נפטר ♦ בירושלים, בגיל 92, **ג'וליה אוסטר**, אלמנתו זה 26 שנה של דניאל אוס"טר, מי שהיה ראש העירייה היהודי הראשון של ירושלים. אוסטר, לילדת חברון, ואחת מן שיבעת ילדיו של מלכיאל מני, אחד השר"פטים היהודים הבכירים בתקופת המנדט הבריטי, ילדה לבעלה, קצין צבא אוסטר"שהתגלגל במלחמת-העולם הראשונה ליד משק, והיה עורך-דין לפי מיקצועו, שלושה: בת ושני בנים, שהבכור מביניהם נכווה למוות בגיל שלוש, עת נפל לדוד כביסה רותחת והצעיר מביניהם התאבד, ביריית-אקדח, בגיל 16, משטיירו הוריו להתיר לו לצאת לקיבוץ בטרם יסיים את לימודיו התיכוניים.

* הדיון הוא גם שמו של ההילך החוקי והמטבע הלאומי של אלג'יריה, בחריין, ירדן, כוויית, לוב, עיראק ותוניסיה.

מהפכה בינלאומית בעולם הבנקאות

טלר-פקס

**מידע מודפס אצלך בפקס
24 שעות ביממה**

טמיר כהן (ישרוקס)

עד היום הורגלת לקבל את המידע הבנקאי שלך בסניף הבנק, או בטלפון. היום, מביא אליך הבנק הבינלאומי הראשון חידוש בנקאי יוצא מהכלל, בלעדי לבעלי פקסימיליה, המאפשר לך לקבל מידע בנקאי עדכני מודפס אצלך בפקס, 24 שעות ביממה.

"טלר-פקס" - סביב השעון בכל מקום שיש בו פקס
המידע שתבקש יגיע מודפס ישירות ממחשב הבנק למכשיר הפקסימיליה שלך, או לכל מכשיר פקס אחר שתורה להעביר אליו את המידע. כך, בכל עת שתצצה, 24 שעות ביממה, תזכה במידע בנקאי עדכני.

תוכל לקבל אליך לפקס את השורות הבאים:
■ הדפסת שיערוך כללי של חשבונך הכולל: יתרת עו"ש; יתרת פח"ק; שיערוך תכניות חסכון, ניירות ערך, הלוואות, פקדונות ועוד.

- הדפסת התנועות האחרונות בחשבון.
- הדפסת מידע על החזרת שיקים.
- הדפסת מידע על המחאות מעותדות.
- הדפסת תיק מטבע חוץ.
- הדפסת שערי מטבע חוץ.

כמנוי "טלר-פקס" אתה זוכה אוטומטית גם בשרות ה"טלר-פון"

ללא כל תשלום נוסף, תיהנה מיתרונותיו המיוחדים של ה"טלרפון". תוכל לבצע, 24 שעות ביממה, פעולות שונות בחשבונך, להשאיר ולקבל הודעות אישיות מוקלטות מסניף. הכנס עוד היום לאחד מסניפי הבנק הבינלאומי הראשון והצטרף למנויי ה"טלרפקס" וה"טלרפון".

פרטים נוספים בסניפים.

הבנק הבינלאומי הראשון. יוצא מהכלל.

כוכב לבן נולד

פסק זמן עם שוקולד לבן

שמלקירבן

טוב לי עם

עזרת

קח פסק זמן, רגע מתוק בחיים.

